

Pozavarovalnica Sava, d.d.

LETNO POROČILO 2009

**REVIDIRANO LETNO POROČILO
POZAVAROVANICE SAVA, D.D. IN SKUPINE
SAVA RE ZA LETO 2009**

Ljubljana, 21. 4. 2010

IZJAVA UPRAVE

»Po našem najboljšem vedenju in v skladu z veljavnimi načeli poročanja dajejo konsolidirani finančni izkazi resnično in pošteno sliko o sredstvih, obveznostih, finančnem stanju in poslovnem izidu skupine, in poslovno poročilo skupine kaže pošteno sliko razvoja in uspešnosti poslovanja ter položaja skupine, skupaj z opisom poglobitnih priložnosti in tveganji, povezanimi s pričakovanim razvojem skupine.«

mag. Zvonko Ivanušič, predsednik uprave

Jošt Dolničar, član uprave

Srečko Čebren, član uprave

Ljubljana, 21. 4. 2010

KAZALO

UVOD

1	PREDSTAVITEV POZAVAROVANICE SAVA	1
1.1	Osebna izkaznica Pozavarovalnice Sava.....	1
1.2	Organi družbe.....	1
2	NAGOVOR PREDSEDNIKA UPRAVE	4
3	POROČILO NADZORNEGA SVETA	7
4	POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2009	11
5	POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA	13
6	MNENJE POOBLAŠČENEGA AKTUARJA K LETNEMU POROČILU	14
7	PREDSTAVITEV SKUPINE SAVA RE IN PRIDRUŽENIH DRUŽB	15
7.1	Sestava Skupine Sava Re in pridruženih družb	15
7.2	Podatki o družbah v skupini in pridruženih družbah na dan 31. 12. 2009	16
7.3	Dejavnost Skupine Sava Re in pridruženih družb	24
7.4	Razvoj Skupine Sava Re.....	25
8	IZJAVA O SPOŠTOVANJU KODEKSA UPRAVLJANJA JAVNIH DELNIŠKIH DRUŽB	26
9	IZJAVA O UPRAVLJANJU NA PODLAGI 70. ČLENA ZAKONA O GOSPODARSKIH DRUŽBAH (ZGD-1)	28
10	POSŁANSTVO, VIZIJA, STRATEGIJE, CILJI.....	34
10.1	Poslanstvo	34
10.2	Vizija	35
10.3	Vrednote	35
10.4	Strateške usmeritve skupine v obdobju 2010-2014.....	35
10.5	Načrti za poslovno leto 2010.....	36
10.6	Doseženi cilji v letu 2009.....	37

POSLOVNO POROČILO POZAVAROVANICE SAVA, D.D.

11	POSLOVNO OKOLJE.....	43
11.1	Sprememba zakonodaje v letu 2009	43
11.2	Makroekonomski kazalci	45
11.3	Mednarodni pozavarovalni trgi	48
11.4	Tržni položaj Pozavarovalnice Sava	49

12	DELNIČARJI IN TRGOVANJE Z DELNICO	49
13	POSLOVANJE IN FINANČNI REZULTAT	52
13.1	Čisti prihodki od premij	52
13.2	Čisti odhodki za škode in rezultati pozavarovanja.....	55
13.3	Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij	58
13.4	Obratovalni stroški	60
13.5	Finančne naložbe	60
13.6	Druge naložbe Pozavarovalnice Sava v zavarovalništvu	63
14	FINANČNI POLOŽAJ DRUŽBE	63
15	OBVLADOVANJE TVEGANJ	64
16	ORGANIZACIJA, ZAPOSLENI IN ZNANJE.....	65
17	POSLOVNI PROCESI IN INFORMACIJSKA PODPORA POSLOVANJA	67
18	KAZALNIKI POSLOVANJA	68

RAČUNOVODSKO POROČILO POZAVAROVALNICE SAVA, D.D.

19	REVIZORJEVO POROČILO	79
20	RAČUNOVODSKI IZKAZI.....	80
20.1	Izkaz finančnega položaja na dan 31. 12. 2009	80
20.2	Izkaz poslovnega izida za leto 2009.....	81
20.3	Izkaz vseobsegajočega donosa za leto 2009	81
20.4	Izkaz denarnih tokov za leto 2009	82
20.5	Izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2009	83
20.6	Izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2008	83
21	SPLOŠNI PODATKI, RAČUNOVODSKE USMERITVE IN POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	84
21.1	Osnovni podatki	84
21.2	Pomembnejše računovodske usmeritve	85
21.3	Spremembe računovodskih usmeritev in odprave napak	101
21.4	Novi standardi in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo.....	101
21.5	Upravljanje s tveganji.....	103
21.6	Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz finančnega položaja.....	121
21.7	Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz poslovnega izida.....	140
21.8	Razkritja o poslovanju s povezanimi osebami	150
22	POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA	155

POSLOVNO POROČILO SKUPINE SAVA RE

23	POSLOVNO OKOLJE	159
23.1	Slovenski zavarovalni trg	159
23.2	Zavarovalni trgi, kjer smo kapitalsko udeleženi	160
23.3	Makroekonomsko okolje v državah, kjer smo kapitalsko udeleženi	160
24	POSLOVANJE IN FINANČNI POLOŽAJ	164
24.1	Konsolidirani čisti prihodki od premij	164
24.2	Konsolidirani čisti odhodki za škode	166
24.3	Gibanje konsolidiranih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij	168
24.4	Konsolidirani obratovalni stroški	169
24.5	Finančne naložbe Skupine Sava Re	169
25	FINANČNI POLOŽAJ SKUPINE	172
26	OBVLADOVANJE TVEGANJ	173
27	ORGANIZACIJA, ZAPOSLENI IN ZNANJE	174
28	POSLOVNI PROCESI IN INFORMACIJSKA PODPORA POSLOVANJA	174
29	KAZALNIKI POSLOVANJA SKUPINE SAVA RE	176

RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE SAVA RE

30	REVIZORJEVO POROČILO	183
31	KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI	184
31.1	Konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. 12. 2009	184
31.2	Konsolidiran izkaz poslovnega izida za leto 2009	185
31.3	Konsolidiran izkaz vseobsegajočega donosa za leto 2009	186
31.4	Konsolidiran izkaz denarnih tokov za leto 2009	187
31.5	Konsolidiran izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2009	188
31.6	Konsolidiran izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2008	188
32	SPLOŠNI PODATKI, RAČUNOVODSKE USMERITVE IN RAZKRITJA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	189
32.1	Osnovni podatki	189
32.2	Družbe v skupini	190
32.3	Načela konsolidacije	191
32.4	Pomembnejše računovodske usmeritve	192
32.5	Spremembe računovodskih usmeritev in odprave napak	216
32.6	Novi standardi in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo	216

32.7	Upravljanje s tveganji.....	218
32.8	Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz finančnega položaja.....	239
32.9	Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz poslovnega izida.....	259
32.10	Razkritja o poslovanju s povezanimi osebami	268
33	POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA	271
	PRILOGE	273
	Računovodski izkazi Pozavarovalnice Sava, pripravljeni skladno z zahtevami Agencije za zavarovalni nadzor.....	273
	Računovodski izkazi Skupine Sava Re, pripravljeni skladno z zahtevami Agencije za zavarovalni nadzor.....	277
	Slovar izbranih strokovnih izrazov in načinov izračuna.....	281

Pozavarovalnica Sava, d. d.

UVOD

POVZETEK POMEMBNEJŠIH KATEGORIJ POSLOVANJA ¹

(v EUR)	Pozavarovalnica Sava		Skupina Sava Re	
	2009	2008	2009	2008
Kosmate premije	147.082.330	134.743.719	251.416.588	229.606.927
Porast glede na predhodno obdobje	9,2 %	13,7 %	9,5 %	21,7 %
Kosmate premije - Slovenija	85.450.863	81.821.496	135.930.348	130.613.994
Kosmate premije - tujina	61.631.467	52.922.223	115.486.240	98.992.933
Delež premije iz tujine v skupni premiji	41,9 %	39,3 %	45,9 %	43,1 %
Kosmate škode	100.807.961	114.689.231	149.390.360	155.131.483
Porast/padec glede na predhodno obdobje	-12,1 %	63,0 %	-3,7 %	56,0 %
Čisti merodajni škodni količnik	75,8 %	72,5 %	68,0 %	62,8 %
Obratovalni stroški s prihodki od pozav. provizij	35.438.665	36.332.598	76.532.093	70.841.502
Porast/padec glede na predhodno obdobje	-2,5 %	25,3 %	8,0 %	32,7 %
Čisti stroškovni količnik	29,8 %	33,3 %	35,2 %	36,5 %
Čisti kombinirani količnik	105,5 %	105,8 %	103,2 %	99,3 %
Čisti prihodki od naložb (prihodki-odhodki od naložb)	-6.394.407	-2.540.652	-1.350.736	-3.882.351
Porast/padec glede na predhodno obdobje	-151,7 %	-111,5 %	65,2 %	-114,3 %
Realizirana donosnost naložb	-2,3 %	-1,0 %	-1,4 %	0,3 %
Poslovni izid po obdavčitvi	-12.598.645	-7.991.648	-28.216.212	-8.472.644
Porast/padec glede na predhodno obdobje	-57,6 %	-143,9 %	-233,0 %	-140,6 %
Vseobsegajoči donos	-3.744.882	-28.411.525	-17.691.584	-36.201.633
Stanje aktive	404.105.056	399.152.651	560.711.611	535.346.611
Porast/padec glede na predhodno obdobje	1,2 %	11,9 %	4,7 %	11,8 %
Stanje kapitala	149.995.279	153.740.161	161.677.406	174.087.055
Porast/padec glede na predhodno obdobje	-2,4 %	5,6 %	-7,1 %	3,3 %
Stanje čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij	144.578.495	121.618.337	277.337.473	226.914.678
Porast/padec glede na predhodno obdobje	18,9 %	12,6 %	22,2 %	12,5 %
ROE ²	-8,3 %	-5,3 %	-16,8 %	-4,9 %
Knjigovodska vrednost delnice	16,02	16,42	17,27	18,59
Čisti dobiček/izguba na delnico	-1,35	-0,91	-3,01	-0,96
Število zaposlenih	65	58	1.757	1.153

¹ Izračun količnikov je pojasnjen v slovarju

² Čisti poslovni izid / povprečno stanje kapitala

1 PREDSTAVITEV POZAVAROVALNICE SAVA

1.1 Osebna izkaznica Pozavarovalnice Sava

Firma:	Pozavarovalnica Sava, d.d.
Sedež:	Dunajska 56 1000 Ljubljana Slovenija
Telefon/tajništvo:	(01) 47 50 200
Faks:	(01) 47 50 264
E-mail:	info@sava-re.si
Spletna stran:	www.sava-re.si
Matična številka:	5063825
Davčna številka:	17986141
Osnovni kapital:	39.069.099 EUR (št. kosovnih delnic: 9.362.519)
Datum registracije:	28. 12. 1990 Okrožno sodišče Ljubljana
Pooblaščen revizor:	KPMG, Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o. Železna cesta 8a 1000 Ljubljana Slovenija
Največji delničar in njegov delež:	Slovenska odškodninska družba, d.d. 25,0 % (št. kosovnih delnic: 2.340.631)
Družba nima podružnic.	

1.2 Organi družbe

Uprava

V skladu s statutom Pozavarovalnice Sava družbo vodi, predstavlja in zastopa dvo do pet članska uprava. Družbo v pravnem prometu vedno zastopata vsaj dva člana uprave skupaj.

Z dnem 14. 10. 2008 je nadzorni svet potrdil mag. Zvonka Ivanušiča za predsednika uprave družbe. Mag. Zvonko Ivanušič in Jošt Dolničar sta petletni mandat nastopila z 31. 12. 2008, Srečko Čebtron pa je petletni mandat člana uprave nastopil s 1. 2. 2009.

Člani uprave na dan 31. 12. 2009:

predsednik uprave:	mag. Zvonko Ivanušič
član uprave:	Jošt Dolničar
član uprave:	Srečko Čebtron

Nadzorni svet

V skladu s statutom družbe in veljavno zakonodajo sestavlja nadzorni svet šest članov, od katerih štiri člane – predstavnike delničarjev izvoli skupščina družbe, dva člana – predstavnika delavcev pa izvoli svet delavcev družbe, ki s svojim sklepom seznanijo skupščino družbe. Člani nadzornega sveta so imenovani za največ štiri leta in so lahko ponovno izvoljeni.

Sestava nadzornega sveta je v letu 2009 doživela nekaj sprememb. Nadzorni svet se je na svoji dopisni seji 31. 3. 2009 seznanil z nepreklicno odstopno izjavo dotedanjega predsednika nadzornega sveta in za novega predsednika z 31. 3. 2009 izmed sebe izvolil dr. Timoteja Jagriča, dotedanjega namestnika predsednika nadzornega sveta, za namestnika predsednika nadzornega sveta pa je bil izvoljen dr. Edo Pirkmajer, dotedanji član nadzornega sveta. Do izteka mandata je nadzorni svet deloval v petčlanski sestavi. Vsem trem članom (predstavnikom delničarjev) je 13. 7. 2009 potekel štiriletni mandat. Predstavnik delavcev v nadzornem svetu Nada Zidar in mag. Aleš Mirnik, imenovana v letu 2007, nadaljujeta svoj štiriletni mandat.

Dne 3. 7. 2009 je skupščina delničarjev za štiriletno mandatno obdobje izvolila nove štiri člane nadzornega sveta – predstavnike delničarjev, z začetkom mandata 14. 7. 2009. Novi člani nadzornega sveta – predstavniki delničarjev so postali Branko Tomažič, Mateja Lovšin Herič, mag. Mateja Treven in dr. Slaven Mičkovič. Dne 20. 7. 2009 so se člani novega nadzornega sveta sestali na konstitutivni seji in izmed sebe za predsednika nadzornega sveta izvolili Branka Tomažiča, za njegovo namestnico pa Matejo Lovšin Herič. Nadzorni svet je izmed sebe imenoval tudi dva člana revizijske komisije nadzornega sveta, in sicer za predsednico revizijske komisije mag. Matejo Treven in za člana dr. Slavena Mičkoviča. Za tretjo – neodvisno zunanjo članico revizijske komisije je nadzorni svet imenoval mag. Blanka Vezjak.

Člani nadzornega sveta na dan 31. 12. 2009:

predsednik:	Branko Tomažič
namestnica predsednika:	Mateja Lovšin Herič
članica:	mag. Mateja Treven
član:	dr. Slaven Mičkovič
član – predstavnik delavcev:	mag. Aleš Mirnik
članica – predstavnica delavcev:	Nada Zidar

Člani revizijske komisije nadzornega sveta na dan 31. 12. 2009:

predsednica:	mag. Mateja Treven
član:	dr. Slaven Mičkovič
zunanja članica:	mag. Blanka Vezjak
nadomestna članica:	Mateja Lovšin Herič

Skupščina delničarjev

Skupščina delničarjev Pozavarovalnice Save je bila v letu 2009 sklicana dvakrat.

Skupščina delničarjev, sklic katere je bil objavljen dne 13. 2. 2009 in naj bi potekala 16. 3. 2009, je bila pred datumom predvidenega zasedanja preklicana.

Dne 3. 7. 2009 je v konferenčni dvorani poslovne stolpnice TR3, Trg republike 3, Ljubljana potekala 22. skupščina delničarjev, ki je za štiriletno mandatno obdobje izvolila nove štiri člane nadzornega sveta – predstavnike delničarjev, z začetkom mandata 14. 7. 2009. Skupščina se je tega dne med drugim seznanila s sprejetim letnim poročilom za poslovno leto 2008 z mnenjem revizorja, s pisnim poročilom nadzornega sveta k letnemu poročilu in

letnim poročilom o notranjem revidiranju za leto 2008 z mnenjem nadzornega sveta. Skupščina je odločala o podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu za leto 2008, nadalje je odločala o spremembah statuta, o spremembah poslovnika o delu skupščine in določila nižje sejnine predsedniku in članom nadzornega sveta. Za revizorja za poslovno leto 2009 je skupščina imenovala družbo KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o. Železna cesta 8a, Ljubljana.

Na skupščini je bila k točki dnevnega reda pod zaporedno št. 4 »*Volitve članov nadzornega sveta*« napovedana izpodbojna tožba, ki jo je 24. 7. 2009 pri Okrožnem sodišču v Ljubljani vložil delničar dr. Edo Pirkmajer, upravljanje d.o.o., komanditna družba, Ljubljana. Pozavarovalnica Sava je 23. 9. 2009 od sodišča prejela izpodbojno tožbo s pozivom, naj kot tožena stranka nanjo odgovori. Pozavarovalnica Sava je v roku podala odgovor na tožbo, nato pa je 16. 12. 2009 od Okrožnega sodišča v Ljubljani prejela pravnomočen sklep o ustavitvi postopka v predmetnem gospodarskem sporu.

2 NAGOVOR PREDSEDNIKA UPRAVE

Spoštovani partnerji in delničarji,

Leto 2009 je bilo za Pozavarovalnico Sava ponovno leto turbolentnih izzivov tako z vidika posledic globalne finančne krize kot z vidika škodnih dogajanj, predvsem na področju naravnih katastrof. Ti izzivi so zaznamovali poslovanje Pozavarovalnice Sava in njene skupine na področju naložbene dejavnosti, poleg tega pa so poslovno leto 2009 zaznamovali ponovni katastrofalni škodni dogodki v severovzhodnem delu Slovenije, kjer kot zavarovatelj prevladuje največji cedent Pozavarovalnice Sava – Zavarovalnica Maribor. Dogajanja na slovenskem zavarovalnem trgu so izrednega pomena za našo družbo, saj imamo koncentracijo tveganj ravno na tem območju, ki pa na žalost postaja vse bolj izpostavljeno številnim vplivom vremenskih pojavov. Razvoj škodnih dogodkov v Sloveniji v obdobju zadnjih dveh let potrjuje ustreznost izbrane strategije Pozavarovalnice Sava, da zmanjša izpostavljenost na domačem trgu. Tako je samo na pozavarovalnem delu (nekonsolidirani podatki) v zadnjih nekaj letih Pozavarovalnica Sava prehodila pot od izključno domačega pozavarovatelja do pozavarovatelja, ki ima v pozavarovalnem portfelju že skoraj 42 odstotkov pozavarovalne premije iz tujine. Družba je od leta 2004 do leta 2009 na tujih trgih rasla s povprečno 26-odstotno stopnjo rasti.

Rezultat poslovanja Skupine Sava Re je negativen v višini 28,2 milijonov evrov, največji del izgube (12,6 milijonov evrov) prispeva Pozavarovalnica Sava. Obvladujoča družba je v prvi polovici leta nadaljevala z odpisi in popravki vrednosti naložb (to je na naše poslovanje pomembno vplivalo že v letu 2008), kar je na poslovni izid vplivalo za 7,5 milijonov evrov. Poleg popravkov vrednosti, ki so sledili v letu 2008 oblikovani politiki slabitev, je na dodatno znižanje poslovnega izida vplivala slabitev dobrega imena iz naslova strateških naložb. Kljub temu, da je v izkazu poslovnega izida čisti rezultat naložbenja slabši kot v letu 2008, pa je vseobsegajoči donos družbe v letu 2009 za 24,7 milijonov evrov boljši kot v preteklem letu in znaša -3,7 milijonov evrov. Večina odvisnih družb Pozavarovalnice Sava deluje na nerazvitih zavarovalnih trgih. Potencial rasti ostaja, verjamemo pa, da se bodo ti trgi po lastnostih in obsegu regulacije trga razvijali in se bo delež zavarovalne premije v bruto domačem proizvodu teh držav približeval k razvitejšim trgom. Verjamemo, da bodo dolgoročno družbe v skupini prispevale pomemben delež premije in dobičkov, za njihov nadaljnji razvoj pa bo obvladujoča družba nadaljevala s podporo, izobraževanjem in pomočjo pri racionalizaciji poslovanja ter zagotavljanju kakovostne in celovite zavarovalne storitve na posameznem trgu. Vendar pa so ti trgi, ki so ekonomsko povezani z drugimi razvitimi trgi, še bolj izpostavljeni učinkom globalne finančne krize. Na vseh trgih beležimo umik tujega kapitala, padec kupne moči, rast brezposelnosti, kar vse vpliva na stagnacijo povpraševanja po dobrinah, ki za preživetje niso nujno potrebne. Med temi dobrinami je tudi zavarovanje. Ta gibanja spremlja tudi negativna sprememba v plačilni disciplini.

Na finančni rezultat odvisnih družb vplivajo tudi nekateri drugi, interni dejavniki. Poslovna politika Pozavarovalnice Sava narekuje oblikovanje zadostnih, evropskim standardom prilagojenih zavarovalno-tehničnih rezervacij. Vse družbe so v letu 2009 dosledno sledile tej usmeritvi, ki na kratek rok negativno vpliva na izkaz poslovnega izida. Zadostne rezervacije pomenijo finančno stabilnost teh družb in boljše pogoje poslovanja v prihodnosti.

Pomemben dejavnik rezultata so tudi družbe, ki so bile ustanovljene v obdobju zadnjih dveh let. Slednje zaradi začetne faze razvoja in narave posla v prvih letih poslovanja

ustvarjajo izgubo (predvsem življenjske zavarovalnice), kar pa pomeni naložbo za prihodnost.

Na segmentu poslovanja odvisnih družb smo kljub slabim rezultatom uspeli doseči nekaj zastavljenih ciljev. Kosmata premija zavarovalnic v skupini je v letu 2009 porasla za 13,7 milijonov evrov oziroma za 11,7 odstotkov, kar glede na razmere na teh trgih lahko ocenimo kot uspešno rast. Zavarovalnice v skupini gradijo lastne prodajne mreže, ki bodo stebri rasti v prihodnje, delujejo v smeri stroškovne racionalizacije preko optimizacije števila zaposlenih in optimizacije poslovnih procesov, kar se je odrazilo na znižanju čistega stroškovnega količnika skupine. Družbe uvajajo nove produkte pri čemer je znanje in prenos dobrih praks na nivoju skupine pospeševalec tega razvoja. Večina družb v skupini je tudi v letu 2009 uvajala rešitve informacijske tehnologije s področja sklepanja, obdelave polic, škod in računovodstva z namenom vse večjega poenotenja in zagotavljanja globine informacij, ki bo v bodoče vse boljša podlaga za sprejemanje poslovnih odločitev v teh družbah. S pomočjo obvladujoče družbe je bilo v letu 2009 izvedenih tudi nekaj seminarjev in delavnic, ki so prispevale k prenosu znanja v skupini.

Na segmentu pozavarovanja smo v letu 2009 beležili ponovno katastrofalno škodno leto na slovenskem trgu. Za celotni slovenski zavarovalni trg škodni dogodki niso predstavljali ponovitve katastrof iz leta 2008, saj je bil skupen znesek zavarovane škode na trgu nižji kot v letu 2008. Ne glede na to so bile katastrofe leta 2009 bolj geografsko koncentrirane in so prizadele posamične zavarovalnice. V letu 2009 je Pozavarovalnica Sava za svoj lastni delež nosila celo nekoliko več škod kot v letu 2008. Temu je botrovalo dejstvo, da se je v letu 2009 večji del škod nanašal na pozavarovalna kritja, ki jih Pozavarovalnica Sava drži v lastni izravnavi. Omenjeni škodni dogodki so negativno vplivali na rezultat, in sicer za 5,8 milijonov evrov.

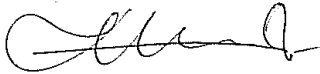
Na domačem trgu smo skupaj z našimi partnerji sprejeli pomembne ukrepe, predvsem na področju kmetijskih zavarovanj, ki so bila v zadnjih dveh letih najbolj izpostavljena. Poleg tega, da gre za izredno visoka tveganja je skoraj nemogoče dobiti pozavarovalno kritje za te rizike na mednarodnih trgih, zato so bili ukrepi pri sklepanju teh zavarovalnih produktov nujni.

Uprava družbe je v zadnjem letu budno spremljala poslovanje in sprejela številne ukrepe v smeri prestrukturiranja pozavarovalnega portfelja. Rast pozavarovanja na tujih trgih pomeni zmanjševanje izpostavljenosti na slovenskem zavarovalnem trgu in izkoriščanje kontra-cikličnega poslovanja pozavarovanja in zavarovanja. Trendi na pozavarovalnem trgu so bili v letu 2009 pozitivni. Slednje se odraža v škodnem rezultatu na tujih trgih (kjer nismo beležili večjih škod kot doma) in sicer na nivoju 96,5 odstotkov (škodni rezultat v letu 2008 je znašal 103,8 odstotkov).

Družba je z reorganizacijo ter stroškovnim optimiziranjem dosegla znižanje čistega stroškovnega količnika, ki je v letu 2009 glede na leto 2008 nižji za 3,5 odstotne točke. Opravljeno je bilo pomembno prestrukturiranje naložb, in sicer v kratkoročnejše oblike investiranja, kar pomeni korak naprej pri omejitvi tržnih tveganj. Poleg tega ima družba konec leta 2009 več kot 90 odstotkov vseh naložb kritnega premoženja vloženi v naložbe s fiksnimi donosi. Prestrukturiranje naložbenega portfelja se odraža tudi na kapitalu, ki se kljub visoki izgubi ni pomembneje znižal. Negativni presežek iz prevrednotenja se je iz -10,6 milijonov evrov konec leta 2008 znižal na -1,7 milijonov evrov konec leta 2009, kar pomeni pomemben pozitiven učinek na kapital in kapitalsko ustreznost, večinoma pa ta

gibanja izhajajo ravno iz vrednotenja naložb oziroma iz nerealiziranih kapitalskih dobičkov, ki odražajo pozitivno prestrukturiranje naložbenega portfelja.

Čeprav jih omenjam zadnje, so najpomembnejši člen bodočega razvoja: 1757 zaposlenih v Skupini Sava Re je motor sprememb in iskanja priložnosti za prihodnje uspehe. Verjamem, da bo vsak posameznik prispeval k uresničitvi zastavljene skupne vizije in da se bo lahko poistovetil s skupino, katere cilj je kakovostna storitev, vrednote pa predanost strankam, uspešnost poslovanja družbe in njen ugled ter pripadnost zaposlenih.

mag. Zvonko Ivanušič
Predsednik uprave Pozavarovalnice Sava, d.d.

3 POROČILO NADZORNEGA SVETA

SESTAVA NADZORNEGA SVETA

Sestava nadzornega sveta je v letu 2009 doživela nekaj sprememb. V marcu 2009 je z mesta člana in predsednika nadzornega sveta odstopil mag. Marko Pogačnik. Nadzorni svet je konec marca 2009 izmed sebe izvolil novega predsednika dr. Timoteja Jagriča in novega namestnika predsednika nadzornega sveta dr. Eda Pirkmajerja. V nadaljevanju je nadzorni svet do izteka štiriletnega mandata 13. 7. 2009 deloval s petimi člani, in sicer v sestavi dr. Timotej Jagrič – predsednik, dr. Edo Pirkmajer – namestnik predsednika, Anton Sagadin – član, ter dva člana – predstavnika delavcev Nada Zidar in mag. Aleš Mirnik.

Dne 3. 7. 2009 je skupščina delničarjev za štiriletno mandatno obdobje izvolila štiri nove člane nadzornega sveta – predstavnike delničarjev, z začetkom mandata 14. 7. 2009. Novi člani nadzornega sveta so tako postali Branko Tomažič – predsednik, Mateja Lovšin Herič – namestnica predsednika, mag. Mateja Treven – članica in dr. Slaven Mičkovič – član. Članstvo dveh predstavnikov delavcev v nadzornem svetu v letu 2009 ostaja nespremenjeno.

DELOVANJE NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet družbe je v letu 2009 skupaj zasedal devetnajstkrat, in sicer v starem mandatu na desetih rednih in na dveh dopisnih sejah ter v novem mandatu na šestih rednih in eni dopisni seji. Dopisne seje nadzornega sveta so potekale v skladu s Poslovníkom o delu nadzornega sveta in s soglasjem vseh članov nadzornega sveta. Nadzorni svet je tekom leta v skladu z zakonskimi in statutarnimi pooblastili obravnaval vse potrebne vsebine poslovanja in delovanja družbe Pozavarovalnica Sava, d.d. Pri obravnavi vsebin na sejah nadzornega sveta so prisostvovali člani uprave, pri nekaterih točkah pa tudi strokovni sodelavci družbe.

Nadzorni svet je v začetku leta podal soglasje k Poslovni politiki in finančnemu načrtu družbe za poslovno leto 2009. Poleg tega je sprejel strateški načrt skupine za obdobje 2009 do 2013, ki predstavlja osnovne usmeritve letnih poslovnih politik in finančnih načrtov nadrejene družbe ter članic Skupine Save Re. Družba se je že v preteklosti odločila za dinamično planiranje, katere osnova je strateški načrt skupine.

Nadzorni svet je v letu 2009 v skladu z zakonskimi pooblastili nadziral delo notranje revizije družbe. Tako je podal soglasje k Letnemu programu dela notranje revizije za leto 2009 in k Letnemu poročilu o notranjem revidiranju za poslovno leto 2008. S področja notranje revizije je nadzorni svet obravnaval tudi Poročilo o notranjem revidiranju v obdobju od 30. 6. do 31. 12. 2008 ter Poročilo o notranjem revidiranju v obdobju od 1. 1. do 30. 6. 2009. Vse dokumente, vezane na delovanje notranje revizije, je predstavljal notranji revizor družbe. Nadzorni svet ocenjuje, da so poročila notranje revizije neodvisna in objektivna, ter da uprava družbe upošteva pripombe in ugotovitve notranjega revizorja. Nadzorni svet tudi ugotavlja, da notranja revizija pri svojem delu ni zaznala kakšnih pomembnih ali bistvenih nepravilnosti pri poslovanju družbe.

Poleg zgoraj omenjenih dokumentov je nadzorni svet v letu 2009 obravnaval tudi Nerevidirano letno poročilo za poslovno leto 2008, Medletna poročila o poslovanju Pozavarovalnice Sava, d.d., in sicer za obdobja januar – junij 2009 in januar – september

2009 ter Nerevidirano polletno poročilo o poslovanju Pozavarovalnice Sava, d.d. in Skupine Sava Re 2009.

Nadzorni svet je v letu 2009 sprejel Letno poročilo Pozavarovalnice Sava, d.d. za poslovno leto 2008 ter ga skupaj z Mnenjem k letnemu poročilu o notranjem revidiranju za poslovno leto 2008 ter Poročilom o delu nadzornega sveta Pozavarovalnice Sava, d.d. v letu 2008 z mnenjem k letnemu poročilu za leto 2008 predstavil skupščini družbe.

Nadzorni svet je obravnaval akte revizijske komisije in akte centra notranje revizije. Nadzorni svet je tako sprejel Ustanovno listino revizijske komisije nadzornega sveta Pozavarovalnice Sava, d.d. in Poslovnik o delu revizijske komisije nadzornega sveta Pozavarovalnice Sava, d.d. ter podal soglasje k Listini o ustanovitvi in delovanju Centra notranje revizije Skupine Sava Re in soglasje k Pravilniku o delovanju notranjerevizijskih služb v Skupini Sava Re.

Nadzorni svet je skupaj z upravo delničarjem družbe predlagal skupščinske sklepe, poleg tega pa v skladu z ZGD-1 skupščini delničarjev samostojno v imenovanje predlagal nove člane nadzornega sveta – predstavnike delničarjev, zunanjega revizorja za poslovno leto 2009 in znižanje sejnin do 31. 12. 2010 kot ukrep na finančno krizo.

Nadzorni svet je v letu 2009 podrobno spremljal naložbene aktivnosti družbe, posebej po poslabšanju razmer na kapitalskih trgih. Uprava družbe je zavezana, da nadzornemu svetu kvartalno poroča o naložbenem portfelju Pozavarovalnice Sava, d.d.

Nadzorni svet je poleg poslovanja podrejenih družb v Skupini Sava Re intenzivneje spremljal poslovanje in potrebne postopke za dokapitalizacijo pridružene družbe Zavarovalnice Maribor, d.d.

Nadzorni svet je obravnaval problematiko nakupov prednostnih delnic HIT, d.d. Obravnava nakupov prednostnih delnic Hit, d.d. in drugih netržnih vrednostnih papirjev se je nadaljevala tudi v novem mandatu nadzornega sveta. Za pregled nakupov je nadzorni svet angažiral najprej notranjo revizijo družbe, v nadaljevanju pa tudi zunanjo revizijsko družbo KPMG. Za pregled poročila KPMG s kazensko pravnega vidika je bil sprva angažiran mag. Mitja Jelenič Novak. Na pobudo revizijske komisije nadzornega sveta je družba o kazensko-pravnih in nekaterih drugih pravnih vidikih Poročila KPMG pridobila še dodatno pravno mnenje Odvetniške družbe Ilič. Nobena izmed opravljenih revizij ni ugotovila podlag za začetek kazenskega postopka proti kateri izmed odgovornih oseb. Obravnava navedene problematike je bila konec leta 2009 zaključena.

Nadzorni svet ugotavlja, da so bila poročila, ki jih je za potrebe delovanja nadzornega sveta in revizijske komisije pripravljala uprava družbe zadostna in ustrezna za kvalitetno presojo informacij in izpolnjevanje zakonsko in statutarno določenih obveznosti članov nadzornega sveta.

NOMINACIJSKI ODBOR

Upošteva dejstvo, da je nadzornemu svetu v juliju 2009 potekel štiriletni mandat, je nadzorni svet v aprilu 2009 imenoval petčlanski nominacijski odbor kot posebno kadrovsko komisijo za zagotavljanje objektivnega in preglednega postopka nabora kandidatov, ki jih nadzorni svet predlaga skupščini v izvolitev. V nominacijski odbor so bili

imenovani dr. Timotej Jagrič, predsednik nadzornega sveta Pozavarovalnice Sava, d.d., mag. Tomaž Kuntarič, predstavnik Slovenske odškodninske družbe, d.d., Matjaž Kovačič, predstavnik skupine Nove kreditne banke Maribor, d.d., Borut Jamnik, predstavnik Kapitalske družbe, d.d., in mag. Franc Jamšek, predstavnik Kadrovsko-akreditacijskega sveta Vlade Republike Slovenije. Nominacijski odbor je zasedal trikrat in nadzornemu svetu po zaključku postopka predlagal nabor kandidatov za članstvo v nadzornem svetu Pozavarovalnice Sava, d.d. Predlagane kandidatke in kandidati so dali soglasje za kandidaturo in pisno izjavo, da ni okoliščin, ki bi na podlagi določb Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in Zakona o zavarovalništvu (ZZavar) nasprotovale njihovi izvolitvi, in dodatno izjavo, da njihova kandidatura ni v konfliktu interesov v smislu določil Kodeksa upravljanja javnih delniških družb.

REVIZIJSKA KOMISIJA

Nadzorni svet je že v letu 2008 v skladu z Novelo B ZGD-1 (obveznost oblikovanja revizijskih komisij v javnih družbah) imenoval tričlansko revizijsko komisijo nadzornega sveta v sestavi dr. Edo Pirkmajer, predsednik, in člana dr. Timotej Jagrič in mag. Blanka Vežjak. Mandat te revizijske komisije se je zaključil z iztekom mandata samega nadzornega sveta, tj. 13. 7. 2009.

Novi nadzorni svet je imenoval novo revizijsko komisijo v sestavi mag. Mateja Treven – predsednica, dr. Slaven Mičković in mag. Blanka Vežjak kot člana. Mag. Blanka Vežjak je zunanja članica revizijske komisije z dolgoletnimi izkušnjami na področju revizije. Od leta 1993 je pooblaščen revizorka, od leta 1996 ima licenco preizkušene notranje revizorke, od leta 2000 preizkušene računovodkinje, od leta 2004 pa ima tudi naziv državne revizorke in državne notranje revizorke.

Revizijska komisija nadzornega sveta je v letu 2009 skupaj zasedala enajstkrat, in sicer v starem mandatu na šestih rednih sejah ter v novem mandatu na štirih rednih in eni dopisni seji. Revizijska komisija je obravnavala vsa potrebna vprašanja, ki sodijo v njeno področje delovanja in s svojimi mnenji in predlogi nadzornemu svetu nudila potrebno strokovno podporo. Nadzorni svet ocenjuje, da je sestava revizijske komisije ustrezna in da je imela zagotovljene potrebne pogoje za svoje delovanje.

LETNO POROČILO

Nadzorni svet je v skladu s svojimi pooblastili preveril Letno poročilo o poslovanju družbe in skupine za poslovno leto 2009. Nadzorni svet ugotavlja, da je Letno poročilo pripravljeno jasno in pregledno ter da izpolnjuje vse elemente ter razkritja, ki jih zahteva ZGD-1, mednarodni računovodski standardi ter specialni predpis oziroma na njegovi podlagi sprejeti podzakonski predpisi.

Nadzorni svet se je seznanil tudi z mnenjem revizijske družbe KPMG Slovenija, d.o.o., ki je poleg preveritve Letnega poročila Pozavarovalnice Sava, d.d. in Skupine Sava Re opravljala tudi revizijske preglede v odvisnih družbah v Skupini Sava Re. Na podlagi preveritve Letnega poročila, mnenja zunanjega revizorja in mnenja revizijske komisije nadzorni svet ocenjuje, da Letno poročilo družbe izkazuje resničen in pošten prikaz premoženja, obveznosti ter finančnega položaja družbe in poslovnega izida Pozavarovalnice Sava, d.d. in Skupine Sava Re. S tem nadzorni svet potrjuje Letno poročilo Pozavarovalnice Sava, d.d. in Skupine Sava Re za poslovno leto 2009.

ZAKLJUČEK

Zahtevne razmere na finančnih trgih ter hkratno intenzivno škodno dogajanje so v letu 2009 rezultirale v enem izmed najtežjih poslovnih let za Pozavarovalnico Sava, d.d. Nadzorni svet je zato posebno pozornost namenil presoji in prevetritvi strateških usmeritev družbe in verjame, da bodo zastavljeni cilji in že sprejeti ukrepi skupaj s poslovno odličnostjo vodili k uspešnemu poslovanju družbe v prihodnje.

To poročilo je pripravljeno v skladu z 282. členom ZGD-1.

Branko Tomažič
Predsednik nadzornega sveta Pozavarovalnice Sava, d.d.

4 POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2009

- Družba je v začetku leta uvedla novo celostno grafično podobo. Nova podoba bo usklajena na nivoju Skupine Sava Re.
- Srečko Čebren je z dnem 1. 2. 2009 nastopil v funkciji člana uprave Pozavarovalnice Sava.
- 17. 2. 2009 je Pozavarovalnica Sava od prodajalca Zavarovalnice Maribor, d.d. pridobila 100 % lastniški delež v družbi Velebit usluge, d.o.o. iz Zagreba, ki ima v lasti večinske deleže v družbah Velebit osiguranje, d.d. in Velebit životno osiguranje, d.d. Gre za zavarovalnici, ki sta pričeli s poslovanjem v decembru 2007 oziroma v januarju 2008. Velebit osiguranje je premoženjska zavarovalnica, ki opravlja zavarovalne posle v vseh premoženjskih zavarovalnih vrstah. V prvem letu poslovanja (2008) je zbrala za 5,2 mio EUR kosmate premije, kar predstavlja 0,5 % tržni delež na področju premoženjskih zavarovanj na relativno dobro razvitem hrvaškem zavarovalnem trgu. Velebit životno osiguranje opravlja izključno posle življenjskih zavarovanj, v začetku pa je zavarovalnica pričela predvsem s prodajo klasičnih življenjskih zavarovanj. V prvem letu poslovanja (2008) je življenjska zavarovalnica zbrala za 1,1 mio EUR kosmate premije, kar odraža 0,3 % tržni delež med vsemi življenjskimi zavarovalnicami na trgu. Z dnem 12. 2. 2009 je hrvaška agencija za nadzor finančnih storitev (HANFA) Pozavarovalnici Sava izdala dovoljenje za posredno (preko družbe Velebit usluge) pridobitev kvalificiranega deleža v višini 51,14 % delnic družb Velebit osiguranje in Velebit životno osiguranje. Pozavarovalnica Sava je imenovala svoje predstavnike v nadzorni odbor obeh zavarovalnic in s tem prevzela obe zavarovalnici v upravljanje.
- Nadzorni svet Pozavarovalnice Sava se je na svoji dopisni seji 31. 3. 2009 seznanil z nepreklicno odstopno izjavo dotedanjšega predsednika nadzornega sveta in za novega predsednika z 31. 3. 2009 izmed sebe izvolil dr. Timoteja Jagriča, dotedanjšega namestnika predsednika nadzornega sveta. Za namestnika predsednika nadzornega sveta pa je bil izvoljen dr. Edo Pirkmajer, dotedanji član nadzornega sveta Pozavarovalnice Sava.
- Tako kot v letu 2008, so tudi v letu 2009 neurja s točo povzročila veliko gmotno škodo v severno-vzhodnem delu Slovenije. Omenjena neurja so našim cedentom povzročila za 24,7 mio EUR škod, kar je na rezultat Pozavarovalnice Sava negativno vplivalo v višini 5,8 mio EUR.
- Dne 3. 7. 2009 je v konferenčni dvorani poslovne stolpnice TR3, Trg republike 3, Ljubljana potekala 22. skupščina delničarjev, ki je za štiriletno mandatno obdobje izvolila nove štiri člane nadzornega sveta – predstavnike delničarjev, z začetkom mandata 14. 7. 2009. Novi člani nadzornega sveta – predstavniki delničarjev so Branko Tomažič, Mateja Lovšin Herič, mag. Mateja Treven in dr. Slaven Mićković.

Skupščina se je tega dne med drugim seznanila s sprejetim letnim poročilom za poslovno leto 2008 z mnenjem revizorja, s pisnim poročilom nadzornega sveta k letnemu poročilu in letnim poročilom o notranjem revidiranju za leto 2008 z mnenjem nadzornega sveta. Skupščina je odločala o podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu za leto 2008, nadalje je odločala o spremembah statuta, o spremembah poslovnika o delu skupščine in določila nižje sejnine predsedniku in članom

nadzornega sveta. Za revizorja za poslovno leto 2009 je skupščina imenovala družbo KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o. Železna cesta 8a, Ljubljana.

Na skupščini je bila k točki »Volitve članov nadzornega sveta« napovedana izpodbojna tožba.

- Dne 20. 7. 2009 so se člani novega nadzornega sveta sestali na konstitutivni seji in izmed sebe za predsednika nadzornega sveta izvolili Branka Tomažiča, za njegovo namestnico pa Matejo Lovšin Herič. Nadzorni svet je izmed sebe imenoval tudi dva člana revizijske komisije nadzornega sveta, in sicer za predsednico revizijske komisije mag. Matejo Treven in za člana dr. Slavena Mičkovića. Za tretjo – neodvisno zunanjo članico revizijske komisije - je nadzorni svet na svoji dopisni seji, ki je potekala 3. 8. 2009, imenoval mag. Blanko Vežjak.
- Bonitetna agencija Standard & Poor's je 27. 8. 2009 objavila novo bonitetno poročilo za Pozavarovalnico Sava in potrdila obstoječo dolgoročno oceno kreditne sposobnosti in finančne moči na ravni A- s stabilno srednjeročno napovedjo.
- Pozavarovalnica Sava je od Okrožnega sodišča v Ljubljani prejela izpodbojno tožbo, ki jo je dne 24. 7. 2009 vložil delničar dr. Edo Pirkmajer, upravljanje d.o.o., komanditna družba, Cesta na Rožnik 19, Ljubljana, zoper sklep pod 4. točko dnevnega reda ("Volitve članov nadzornega sveta"), sprejet 3. 7. 2009 na 22. redni skupščini družbe Pozavarovalnica Sava. Družba je v roku odgovorila na tožbo.
- Pozavarovalnica Sava je v tretjem četrtletju leta 2009 zaključila reorganizacijo družbe in tako postavila bolj transparentno ločnico med dejavnostjo pozavarovanja ter dejavnostjo upravljanja z odvisnimi družbami.
- Pozavarovalnica Sava je sodelovala pri povečanju osnovnega kapitala Zavarovalnice Maribor, in sicer v obsegu, ki ji ga je omogočala prednostna pravica. Pozavarovalnica Sava ima trenutno v lasti 45,79 % delnic te družbe.
- Družba je pristopila k postopku za odkup 49 % lastniškega deleža v družbah Dukagjini Life, Kosovo in Dukagjini, Kosovo, v katerih je že udeležena z 51 % lastniškim deležem. V letu 2010 bo imela Pozavarovalnica Sava tako 100 % lastniški delež v teh družbah.
- Pozavarovalnica Sava je 15. 12. 2009 prejela obvestilo Zavarovalnice Maribor, da je Okrožno sodišče v Mariboru 7. 12. 2009 vpisalo povečanje osnovnega kapitala Zavarovalnice Maribor na podlagi dokapitalizacije z dne 30. 10. 2009. S pravnomočnostjo sklepa o vpisu povečanja osnovnega kapitala v sodni register je postala popolna tudi pogodba o prodajnem upravičenju (put opciji) na "novih" delnicah Zavarovalnice Maribor v lasti Pozavarovalnice Sava, ki sta jo 23. 10. 2009 sklenili Pozavarovalnica Sava in Nova KBM. Predmet pogodbe o prodajni opciji je pravica Pozavarovalnice Sava do prodaje delnic Zavarovalnice Maribor, in sicer največ do višine dejanskega števila delnic, ki jih je Pozavarovalnica Sava pridobila v postopku dokapitalizacije, tj. 1.558.048 delnic. Cena na podlagi prodajnega upravičenja za posamezno delnico znaša 4,1729 EUR (cena delnice iz zadnje dokapitalizacije Zavarovalnice Maribor), povečana za obresti po 10,5 % letni obrestni meri, ki začnejo teči od vpisa povečanja osnovnega kapitala. Pozavarovalnica Sava ima pravico izvršiti

prodajno opcijo v obdobju od 1. 4. 2010 do izteka treh let po vpisu lastništva na predmetnih delnicah.

- Pozavarovalnica Sava je 16. 12. 2009 od Okrožnega sodišča v Ljubljani prejela pravnomočen sklep Opr. št. V Pg 2329/2009 o ustavitvi postopka v gospodarskem sporu izpodbijanja skupščinskega sklepa.

5 POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

- Z dnem 3. 2. 2010 je odbor direktorjev družbe za upravljanje z investicijskimi skladi Sava Invest, Makedonija, sprejel sklep o prostovoljnem prenehanju pravne osebe. S to odločitvijo se je sprožil postopek za likvidacijo odprtih investicijskih skladov Sava Invest Rasteči in Sava Invest Balansirajući pred pristojnimi organi v Republiki Makedoniji. Celotno premoženje skladov se bo po poplačilu upnikov sklada razdelilo med vlagatelje sorazmerno z velikostjo vložka.
- 31. 1. 2010 so bile novopridobljene delnice kosovske družbe Dukagjini Life prepisane na Pozavarovalnico Sava, delnice družbe Dukagjini pa na dan 1. 2. 2010. Pozavarovalnica Sava je tako postala 100-odstotna lastnica delnic omenjenih družb.
- Januarja 2010 je Pozavarovalnica Sava zaprla makedonsko družbo Slorest.
- V januarju 2010 je obvladujoče družba izvedla dokapitalizacijo Save Montenegro v višini 3 mio EUR.

6 MNENJE POOBLAŠČENEGA AKTUARJA K LETNEMU POROČILU

Aktuarsko sem preverila stanje zavarovalno-tehničnih rezervacij Pozavarovalnice Sava na dan 31. 12. 2009. Preverjanje sem opravila v skladu z Zakonom o zavarovalništvu ter ustreznimi podzakonskimi akti.

Moja naloga je bila ugotoviti, ali družba vodi primerne evidence za namene vrednotenja obveznosti iz pozavarovalnih poslov. Za stanje zavarovalno-tehničnih rezervacij je odgovorna uprava družbe, pooblaščen aktuar pa mora izraziti mnenje o zadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij glede na obveznosti družbe, ki izhajajo iz pozavarovalnih pogodb ali v povezavi z njimi, ter preveriti skladnost njihovega oblikovanja s predpisi. Za pozavarovalne pogodbe, ki jih je družba sklenila med letom, sem morala ugotoviti, ali premije in prihodki teh pogodb glede na razumna aktuarska pričakovanja ter ob upoštevanju drugih finančnih virov družbe, ki so na voljo v ta namen, zadoščajo za izpolnjevanje obveznosti družbe iz teh pogodb. Preveriti sem morala ustreznost kritnega premoženja, ugotoviti višino minimalnega kapitala in vpliv poslovne politike družbe na višino minimalnega kapitala ter izpolnjevanje kapitalne ustreznosti.

Prepričana sem, da je moje aktuarsko preverjanje, opisano v poročilu pooblaščenega aktuarja, primerna podlaga za izdajo mnenja pooblaščenega aktuarja.

Evidence za namene vrednotenja obveznosti pozavarovanj v Pozavarovalnici Sava so ustrezne. Zavarovalno-tehnične rezervacije so oblikovane skladno s predpisi in v primerni višini glede na obveznosti iz pozavarovalnih pogodb ter v povezavi z njimi. Premije iz pozavarovalnih pogodb ter drugi finančni viri zavarovalnice, ki so na voljo v ta namen, po razumnih aktuarskih pričakovanjih zagotavljajo trajno izpolnjevanje obveznosti Pozavarovalnice Sava iz teh pogodb.

Vrednost kritnega premoženja presega stanje kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij. Naložbe kritnega premoženja izpolnjujejo predpisana določila o omejitvi in razpršitvi. Po veljavnih zakonskih predpisih Pozavarovalnica Sava izkazuje velik presežek razpoložljivega kapitala nad minimalnim kapitalom.

Na podlagi naštetega podajam pritrdilno mnenje.

Ljubljana, 26. 3. 2010

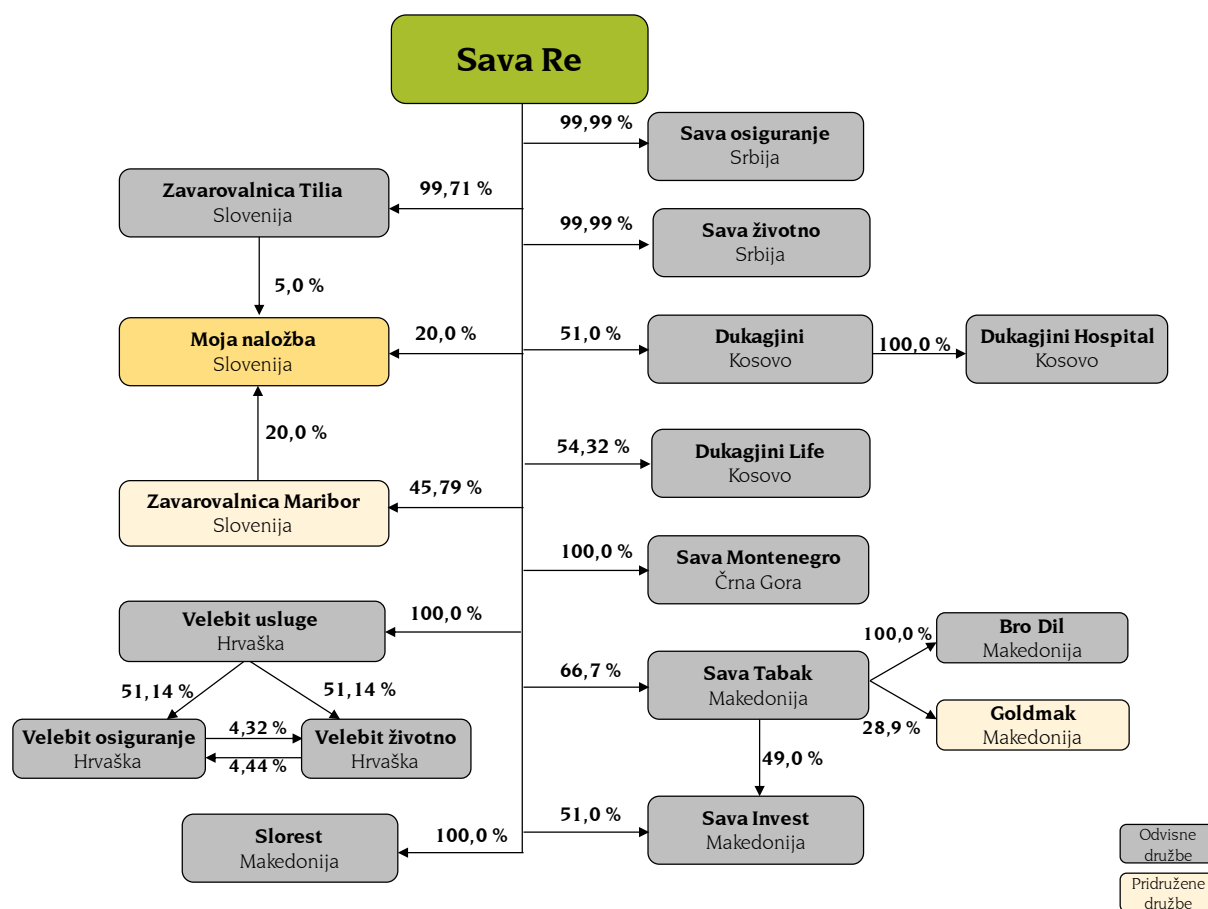
Katja Vavpetič, univ. dipl. mat.
Pooblaščen aktuarica Pozavarovalnice Sava

7 PREDSTAVITEV SKUPINE SAVA RE IN PRIDRUŽENIH DRUŽB

Obdobje v letih 2006 do 2009 je bilo za Skupino Sava Re obdobje hitre rasti. Na dan 31. 12. 2009 je skupina pokrivala slovenski, srbski, črnogorski, makedonski, kosovski in hrvaški zavarovalni trg, preko dejavnosti pozavarovanja pa je prisotna na svetovnem pozavarovalnem tržišču. Poleg pozavarovalne in zavarovalne dejavnosti se v okviru skupine izvaja tudi dejavnost upravljanja z investicijskimi skladi.

7.1 Sestava Skupine Sava Re in pridruženih družb

Sestava Skupine Sava Re in pridruženih družb na dan 31. 12. 2009

7.2 Podatki o družbah v skupini in pridruženih družbah na dan 31. 12. 2009

Skupino Sava Re na dan 31. 12. 2009 sestavljajo spodaj naštetе odvisne in pridružene družbe:

1. Pozavarovalnica Sava, d.d., Ljubljana
2. Zavarovalnica Maribor, d.d., Maribor
3. Zavarovalnica Tilia, d.d., Novo mesto
4. Moja naložba pokojninska družba, d.d., Maribor
5. Sava osiguranje, a.d.o., Beograd
6. Dukagjini, sh.a., Priština
7. Sava Tabak, a.d.o., Skopje
8. Sava Montenegro, a.d., Podgorica
9. Sava Invest, a.d., Skopje
10. Bro-Dil, a.d., Skopje
11. Sava životno osiguranje, a.d.o., Beograd
12. Dukagjini Life, sh.a., Priština
13. Velebit usluge, d.o.o., Zagreb
14. Velebit osiguranje, d.d., Zagreb
15. Velebit životno osiguranje, d.d., Zagreb
16. Slorest, d.o.o., Skopje
17. Dukagjini Hospital, sh.p.k., Priština

I.

Naziv:

Pozavarovalnica Sava, d.d., Ljubljana

Sedež:

Dunajska 56, 1000 Ljubljana, Slovenija

Matična številka:

5063825

Vrsta dejavnosti:

65.200 dejavnost pozavarovanja

Osnovni kapital:

39.069.099 EUR

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini:

Zavarovalnica Maribor: 4,45 %

Organi upravljanja:

uprava

predsednik: mag. Zvonko Ivanušič

član: Jošt Dolničar

član: Srečko Čebren

nadzorni svet

predsednik: Branko Tomažič

Upravljalvske povezave:

nadrejena pozavarovalnica

II.

Naziv:

Sedež:

Matična številka:

Vrsta glavne dejavnosti:

Osnovni kapital:

Nominalna vrednost kapitalskega deleža:

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini:

Organi upravljanja:

Upravljalvske povezave:

Zavarovalnica Maribor, d.d., Maribor

Cankarjeva ulica 3, 2507 Maribor, Slovenija

5063400

65.120 dejavnost zavarovanja, razen življenjskega

42.626.092 EUR

19.518.487 EUR

Pozavarovalnica Sava: 45,79 %

uprava

predsednik — Drago Cotar

člana: David Kastelic, Marko Planinšec

član / delavski direktor: Srečko Čarni

nadzorni svet

predsednik: Matjaž Kovačič

pridružena zavarovalnica

III.

Naziv:

Sedež:

Matična številka:

Vrsta glavne dejavnosti:

Osnovni kapital:

Nominalna vrednost kapitalskega deleža:

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini:

Organi upravljanja:

Upravljalvske povezave:

Zavarovalnica Tilia, d.d., Novo mesto

Seidlova cesta 5, 8000 Novo mesto,

Slovenija

5063426

65.120 dejavnost zavarovanja, razen življenjskega

14.317.673 EUR

14.276.152 EUR

Pozavarovalnica Sava: 99,71 %

uprava

predsednik: Andrej Kavšek

član: mag. Tadej Avsec

nadzorni svet

predsednik: mag. Zvonko Ivanušič

odvisna zavarovalnica

IV.

Naziv:**Moja naložba pokojninska družba, d.d.,
Maribor**

Sedež:

Ulica Vita Kraigherja 5, 2103 Maribor,
Slovenija

Matična številka:

1550411

Vrsta dejavnosti:

65.300 dejavnost pokojninskih skladov

Osnovni kapital:

6.301.109 EUR

Nominalna vrednost kapitalskega deleža:

2.148.678 EUR

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah,
ki pripada posameznim drugim osebam v
skupini:

Pozavarovalnica Sava: 20,0 %

Zavarovalnica Maribor: 20,0 %

Zavarovalnica Tilia: 5,0 %

Organi upravljanja:

uprava

predsednik: Lojze Grobelnik

član: dr. Igor Pšunder

nadzorni svet

predsednik: mag. Andrej Plos

pridružena družba

Upravljalvske povezave:

V.

Naziv:**Sava osiguranje, a.d.o., Beograd**

Sedež:

Sremska 6, 11000 Beograd, Srbija

Matična številka:

17407813

Vrsta dejavnosti:

opravljanje poslov neživljenjskih zavarovanj

Osnovni kapital:

6.164.490 EUR

Nominalna vrednost kapitalskega deleža:

6.163.873 EUR

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah,
ki pripada posameznim drugim osebam v
skupini:

Pozavarovalnica Sava: 99,99 %

upravni odbor

predsednik: Duško Jovanović

člani: David Kastelic, mag. Maja

Krumberger, Goran Miličević, dr. Goran

Pitić, Filip Šramel

nadzorni odbor

predsednik: Dušan Čeč

odvisna zavarovalnica

Upravljalvske povezave:

VI.

Naziv:

Sedež:

Matična številka:

Vrsta dejavnosti:

Osnovni kapital:

Nominalna vrednost kapitalskega deleža:

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini:

Organi upravljanja:

Upravljske povezave:

Dukagjini, sh.a., Priština

Sheshi Nëna Terezë 33, 10000 Priština, Kosovo

70152892

opravljanje poslov neživiljenjskih zavarovanj

3.228.050 EUR

1.646.305 EUR

Pozavarovalnica Sava: 51,0 %

generalni direktor

mag. Fatmir Gashi

upravni odbor

predsednik: Sergej Simoniti

namestnik predsednika: Ekrem LLuka

člani: Rok Moljk, mag. Tomaž Oplotnik,

mag. Fatmir Gashi

odvisna zavarovalnica

VII.

Naziv:

Sedež:

Matična številka:

Vrsta dejavnosti:

Osnovni kapital:

Nominalna vrednost kapitalskega deleža:

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini:

Organi upravljanja:

Upravljske povezave:

Sava Tabak, a.d.o., Skopje

III Makedonske brigade b.b., 1000 Skopje, Makedonija

4778529

opravljanje poslov neživiljenjskih zavarovanj

2.982.323 EUR

1.989.209 EUR

Pozavarovalnica Sava: 66,7 %

izvršni direktor

Rok Moljk

glavni operativni direktor

Blaže Srbinovski, Peter Skvarča

odbor direktorjev

predsednik: Jošt Dolničar

člani: Rok Moljk, David Kastelic, Zagorac

Tumbovski

odvisna zavarovalnica

VIII.

Naziv:

Sava Montenegro, a.d., Podgorica

Sedež:

PC Kruševac, Rimski trg 70, 81000

Podgorica, Črna Gora

Matična številka:

02303388

Vrsta dejavnosti:

opravljanje poslov neživiljenjskih zavarovanj

Osnovni kapital:

4.829.694 EUR

Nominalna vrednost kapitalskega deleža:

4.829.694 EUR

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini:

Pozavarovalnica Sava: 100,0 %

Organi upravljanja:

izvršni direktor

Nebojša Ščekić

odbor direktorjev

predsednik: mag. Tomaž Oplotnik

član: Jošt Dolničar

odvisna zavarovalnica

Upravljalvske povezave:

IX.

Naziv:

Sava Invest, a.d., Skopje

Sedež:

Partizanski odredi br. 43 b/1 – 03, Skopje,

Makedonija

Matična številka:

6369103

Vrsta dejavnosti:

upravljanje investicijskih skladov

Osnovni kapital:

202.684 EUR

Nominalna vrednost kapitalskega deleža:

169.646 EUR

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini:

Pozavarovalnica Sava: 51,0 %

Sava Tabak: 49,0 %

Organi upravljanja:

direktor — Velko Velkovski

odbor direktorjev

predsednik: Uroš Lorenčič

člani: Velko Velkovski, Trajče Nikolovski,

Peter Skvarča

odvisna družba za upravljanje z investicijskimi skladi

Upravljalvske povezave:

X.**Naziv:**

Sedež:

Matična številka:

Vrsta dejavnosti:

Osnovni kapital:

Nominalna vrednost kapitalskega deleža:

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah,
ki pripada posameznim drugim osebam v
skupini:

Organi upravljanja:

Upravljalvske povezave:

Bro-Dil, a.d., SkopjeUlica 27 mart broj 5/4, Skopje, Makedonija
5256372posredništvo z vrednostnimi papirji in
finančno svetovanje

75.661 EUR

50.466 EUR

Sava Tabak: 100,0 %izvršna direktorica — Iskra Kostovaodbor direktorjev

predsednik: Jordan Ralupovski

člana: Melita Gugulovska, Mirče Kitanovski

*posredno odvisna borzno posredniška družba***XI.****Naziv:**

Sedež:

Matična številka:

Vrsta dejavnosti:

Osnovni kapital:

Nominalna vrednost kapitalskega deleža:

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah,
ki pripada posameznim drugim osebam v
skupini:

Organi upravljanja:

Upravljalvske povezave:

**Sava životno osiguranje, a.d.o.,
Beograd**

Sremska 6, 11000 Beograd, Srbija

20482443

opravljanje poslov življenjskih zavarovanj

3.500.000 EUR

3.499.650 EUR

Pozavarovalnica Sava: 99,99 %upravni odbor

predsednik: Vladimir Đurić

člana: mag. Polona Pirš, Jošt Dolničar

nadzorni odbor

Milan Viršek, Milojka Kolar, Samo Selan

odvisna zavarovalnica

XII.

Naziv:

Sedež:

Matična številka:

Vrsta dejavnosti:

Osnovni kapital:

Nominalna vrednost kapitalskega deleža:

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini:

Organi upravljanja:

Upravljaljske povezave:

Dukagjini Life, sh.a., Priština

Sheshi Nëna Terezë 33, 10000 Priština, Kosovo

70520893

opravljanje poslov življenjskih zavarovanj

3.285.893 EUR

1.784.897 EUR

Pozavarovalnica Sava: 54,32 %

direktor: Ramis Ahmetaj

odbor direktorjev

predsednik: mag. Primož Močivnik

člani: Ramis Ahmetaj, mag. Fatmir Gashi,

Uroš Lorenčič, Rok Moljk

odvisna zavarovalnica

XIII.

Naziv:

Sedež:

Matična številka:

Vrsta dejavnosti:

Osnovni kapital:

Nominalna vrednost kapitalskega deleža:

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini:

Organi upravljanja:

Upravljaljske povezave:

Velebit usluge, d.o.o., Zagreb

Savska 144 a, 10000 Zagreb, Hrvaška

2146282

trgovina

9.409.211 EUR

9.409.211 EUR

Pozavarovalnica Sava: 100,0 %

direktor: Rok Moljk

odvisna družba

XIV.

Naziv:

Sedež:

Matična številka:

Vrsta dejavnosti:

Osnovni kapital:

Nominalna vrednost kapitalskega deleža:

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini:

Organi upravljanja:

Upravljaljske povezave:

Velebit osiguranje, d.d., Zagreb

Savska 144 a, 10000 Zagreb, Hrvaška

2269937

opravljanje poslov neživljenjskih zavarovanj

9.065.810 EUR

4.842.049 EUR

Velebit usluge: 51,14 %

Velebit životno osiguranje: 4,44 %

uprava

predsednik: Dražen Kulić

član: Krešimir Vrbić

nadzorni odbor

predsednik: Milan Viršek

namestnik predsednika: Dragutin Sokačić

člani: Srečko Čebren, Primož Močivnik, Josip Šeremet

posredno odvisna zavarovalnica

XV.

Naziv:

Sedež:

Matična številka:

Vrsta dejavnosti:

Osnovni kapital:

Nominalna vrednost kapitalskega deleža:

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini:

Organi upravljanja:

Upravljaljske povezave:

Velebit životno osiguranje, d.d., Zagreb

Savska 144 a, 10000 Zagreb, Hrvaška

2269929

opravljanje poslov življenjskih zavarovanj

9.065.810 EUR

4.836.610 EUR

Velebit usluge: 51,14 %

Velebit osiguranje: 4,32 %

uprava

predsednik: Tibor Kralj

članica: Kristina Cvitanović-Zorić

nadzorni odbor

predsednik: Rok Moljk

namestnik: Pero Čosić

člani: Iris Vencelj, Uroš Lorenčić, Dražen Srdoč

posredno odvisna zavarovalnica

XVI.

Naziv:

Slorest, d.o.o., Skopje

Sedež:

III Makedonske brigade b.b., 1000 Skopje,
Makedonija

Matična številka:

6482686

Vrsta dejavnosti:

prodaja in nakup nepremičnin

Osnovni kapital:

5.000 EUR

Nominalna vrednost kapitalskega deleža:

5.000 EUR

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah,
ki pripada posameznim drugim osebam v
skupini:

Pozavarovalnica Sava: 100,0 %

Organi upravljanja:

direktor: Milan Viršek

Upravljalvske povezave:

odvisna družba

XVII.

Naziv:

Dukagjini Hospital, sh.p.k., Priština

Sedež:

Sheshi Nëna Terezë 33, 10000 Priština,
Kosovo

Matična številka:

70587513

Vrsta dejavnosti:

izvajanje bolnišnične dejavnosti

Osnovni kapital:

1.800.000 EUR

Nominalna vrednost kapitalskega deleža:

918.000 EUR

Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah,
ki pripada posameznim drugim osebam v
skupini:

Dukagjini: 100,0 %

Organi upravljanja:

direktor: dr. Mentor Basha

Upravljalvske povezave:

posredno odvisna družba

7.3 Dejavnost Skupine Sava Re in pridruženih družb

Pozavarovalnica Sava, ki je v Skupini Sava Re obvladujoča družba, se ukvarja z dejavnostjo pozavarovanja. Kompozitni zavarovalnici v skupini sta odvisna družba Zavarovalnica Tilia ter pridružena družba Zavarovalnica Maribor. Zavarovalnice Sava osiguranje Beograd, Sava Tabak Skopje, Dukagjini Priština, Sava Montenegro Podgorica ter Velebit osiguranje Zagreb so premoženjske zavarovalnice. Sava životno osiguranje Beograd, Dukagjini Life Priština ter Velebit životno osiguranje Zagreb so življenjske zavarovalnice, Sava Invest Skopje je družba za upravljanje z investicijskimi skladi, pridružena družba Moja naložba Maribor pa je pokojninska družba. Posredno odvisna družba Bro-Dil Makedonija je borzno posredniška družba, Dukagjini Hospital pa bolnica na Kosovem, v 100 % lasti zavarovalnice Dukagjini.

7.4 Razvoj Skupine Sava Re

2009	Širitev Skupine Sava Re Pozavarovalnica Sava je od Zavarovalnice Maribor pridobila 100 % lastniški delež v družbi Velebit usluge iz Zagreba, ki ima v lasti večinske deleže v družbah Velebit osiguranje in Velebit životno osiguranje.
2008	Sprememba lastniške strukture Pozavarovalnice Sava Izvedena je bila prva ponudba delnic javnosti, delež SOD-a znaša 25,0 %. Z dnem 11. 6. 2008 so bile delnice Pozavarovalnice Sava uvrščene na Ljubljansko borzo. Širitev Skupine Sava Re Pozavarovalnica Sava v Makedoniji ustanovi družbo za upravljanje z investicijskimi skladi Sava Invest ter življenjski zavarovalnici v Prištini in Beogradu - Dukagjini Life in Sava životno osiguranje.
2007	Širitev Skupine Sava Re Pozavarovalnica Sava pridobi večinski delež v makedonski premoženjski zavarovalnici Sava Tabak ter v črnogorski premoženjski zavarovalnici Montenegro osiguranje.
2006	Širitev Skupine Sava Re Pozavarovalnica Sava pridobi večinski delež v srbski premoženjski zavarovalnici Sava osiguranje ter v kosovski premoženjski zavarovalnici Dukagjini.
2003	Novi lastnik Pozavarovalnice Sava Slovenska odškodninska družba (SOD) pridobi v Pozavarovalnici Sava 99,8665 % lastniški delež.
1999	Širitev Skupine Sava Re Pozavarovalnica Sava pridobi več kot 40 % lastniški delež v Zavarovalnici Maribor.
1998	Skupina Sava Re Pozavarovalnica Sava pridobi 99 % delež Zavarovalnice Tilie.
1991	Pozavarovalnica Sava, d.d., Ljubljana Pozavarovalna skupnost Sava se preoblikuje v delniško družbo.
1977	Pozavarovalna skupnost Sava Pozavarovalni del se loči od Zavarovalne skupnosti Sava in se preoblikuje v samostojno pravno osebo.
1975	Zavarovalna in pozavarovalna skupnost Sava
1973	Pozavarovalni oddelek v okviru Zavarovalnice Sava Oddelek začne z aktivnim pozavarovanjem.

8 IZJAVA O SPOŠTOVANJU KODEKSA UPRAVLJANJA JAVNIH DELNIŠKIH DRUŽB

Uprava in Nadzorni svet Pozavarovalnice Sava, d.d. (v nadaljevanju Družba) izjavljata, da Družba posluje v skladu z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb z dne 8. 12. 2009 (v nadaljevanju Kodeks), razen v spodaj izrecno navedenih primerih.

Določilo 1: Družba nima v statutu izrecno določenih ciljev, ki jih družba zasleduje. Le-ti so določeni v poslovni politiki in finančnem načrtu ter srednjeročnem strateškem načrtu Družbe.

Določila 2, 2.1, 2.2: Družba nima oblikovane in sprejete Politike upravljanja družbe v enem dokumentu. Področja, ki jih pokrivajo navedena določila Kodeksa ureja Družba v različnih dokumentih, interne ali javne narave. V praksi Družba izvaja navedena določila Kodeksa. Družba bo v letu 2010 pristopila k oblikovanju enotnega dokumenta Politike upravljanja družbe, ki bo v celoti skladen z določili Kodeksa.

Določilo 6.2: Nadzorni svet Družbe ima dva člana predstavnika delavcev. Predstavnika delavcev sta zaposlena v družbi in sta v tem smislu ekonomsko povezana z družbo. Predstavnika delavcev v nadzornem svetu Družbe je v skladu z veljavnimi predpisi izbral svet delavcev že leta 2007.

Določilo 8.4: Nadzorni svet za razpošiljanje gradiv in sklice sej uporablja pošto oziroma kurirje. Takšna je bila dosedanja praksa, ki ni ovirala delovanja nadzornega sveta. V kolikor bi se zaznala potreba po uvedbi informacijske tehnologije v ta namen, bo nadzorni svet informacijsko tehnologijo pričel uporabljati v skladu z navedenim določilom Kodeksa.

Določilo 8.7: O odločitvah, sprejetih na seji nadzornega sveta, komunicira Družba oziroma njen predstavnik. O načinu in vsebini sporočil se vsakokrat nadzorni svet uskladi s predstavnikom Družbe, zadolženim za komuniciranje z javnostjo.

Določili 8.8 in 8.9: Statut Družbe oziroma sklep nadzornega sveta ne določata drugih dodatnih pogojev, poleg tistih, ki jih določa zakon, za opravljanje funkcije člana uprave Družbe. Družba je kot pozavarovalnica podvržena specialnemu zakonu, Zakonu o zavarovalništvu, ki določa dodatne pogoje, ki jih mora izpolnjevati član uprave. Poleg tega mora vsak član uprave pridobiti dovoljenje Agencije za zavarovalni nadzor preden lahko prične opravljati svojo funkcijo. Dovoljenje Agencije za zavarovalni nadzor se nanaša le na opravljanje funkcije člana uprave v določeni zavarovalnici oziroma pozavarovalnici. Zaradi strogega regulatornega okvira pri imenovanju članov uprave, Družba meni, da predpisovanje dodatnih pogojev ni potrebno.

Določila 9, 9.1, in 9.3: Nadzorni svet Družbe ne ocenjuje usposobljenosti in učinkovitosti vsakega svojega člana posebej, ker deluje kot celota. Nadzorni svet se praviloma sestaja v celoti in skupaj sprejema odločitve, pri čemer je težko ločiti prispevke posamičnih članov Nadzornega sveta. Prav tako vsi člani nadzornega sveta prispevajo v postopkih njegovega delovanja in odločanja. Zato Družba meni, da ocena dela posamičnih članov nadzornega sveta ni potrebna.

Določila 12, 12.1 in 12.2: Člani nadzornega sveta na podlagi sklepa skupščine Družbe z dne 8. 8. 2007 prejemajo le sejnine, ki se na podlagi skupščinskega sklepa z dne 3. 7. 2009 v zvezi z omejevanjem učinkov finančne krize za določen čas od 3. 7. 2009 do 31. 12. 2010 izplačujejo le v višini 50 odstotkov. Družba bo preučila možnost predloga, da s skupščinskim sklepom uvede plačilo članom nadzornega sveta v skladu z navedenimi določili Kodeksa.

Določilo 13.1: Nadzorni svet ni oblikoval stalne kadrovske komisije in komisije za imenovanje. Upošteva dejstvo, da je nadzornemu svetu v juliju 2009 potekel štiriletni mandat, je nadzorni svet v aprilu 2009 imenoval petčlanski nominacijski odbor kot posebno kadrovsko komisijo za zagotavljanje objektivnega in preglednega postopka nabora kandidatov za članstvo v nadzornem svetu, ki jih nadzorni svet predlaga skupščini v izvolitev. Nominacijski odbor je bil imenovan do izvolitve novih članov nadzornega sveta – predstavnikov delničarjev na skupščini.

Določilo 20.2: Družba navedenih elementov nima urejenih v enotnem dokumentu. V veliki meri ima družba vsebino določila 20.2 urejeno bodisi v različnih internih aktih bodisi jo v praksi izvaja. Družba bo v letu 2010 pristopila k celostni ureditvi navedenega področja v skladu z določilom 20.2 Kodeksa.

Določilo 22.2: Družba ni razkrila posebnega trajnostnega poročila, katerega del je poročilo o družbeni odgovornosti, na spletni strani ali kot sestavni del letnega poročila.

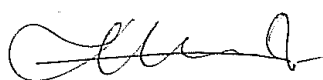
Določilo 22.5: Družba v letnem poročilu ni razkrila članstva v organih upravljanja ali nadzora nepovezanih družb, ki jih zasedajo člani uprave in člani nadzornega sveta.

Izjava se nanaša na poslovanje Družbe od 31. 3. 2009 do datuma izjave.

Ljubljana, 31. 3. 2010

Uprava Pozavarovalnice Sava, d.d.

Nadzorni svet Pozavarovalnice Sava, d.d.

mag. Zvonko Ivanušič
predsednik

Branko Tomažič
predsednik

Jošt Dolničar
član

Srečko Čebtron
član

9 IZJAVA O UPRAVLJANJU NA PODLAGI 70. ČLENA ZAKONA O GOSPODARSKIH DRUŽBAH (ZGD-1)

Pozavarovalnica Sava, d.d. (v nadaljevanju Družba) kot družba, s katere papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, podaja v skladu s 5. odstavkom 70. Člena ZGD-1 naslednjo izjavo.

1. Upoštevanje kodeksa o upravljanju, odstopanja od kodeksa ter drugi podatki o upravljanju

Družba posluje v skladu z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb z dne 8. 12. 2009 (v nadaljevanju Kodeks), razen v izrecno navedenih primerih, ki jih vsebuje Izjava o spoštovanju kodeksa javnih delniških družb z dne 31. 3. 2010, ki predstavlja del poslovnega poročila. Besedilo Kodeksa je dostopno na spletnih straneh Ljubljanske borze d.d. (<http://www.ljse.si/>). Za upravljenje Družbe so poleg zavezujočih predpisov pomembni še statut Družbe, poslovnik o delu nadzornega sveta Družbe, poslovnik o delu uprave Družbe ter nekateri interni akti Družbe, ki se nanašajo na upravljanje skupine. Statut Družbe in poslovnik o delu nadzornega sveta Družbe sta dostopna na uradni spletni strani Družbe (<http://www.sava-re.si/>).

2. Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Notranje kontrole so usmeritve in postopki, ki jih je Družba vzpostavila in jih izvaja na vseh ravneh, da bi obvladovala tveganja, povezana z računovodskim poročanjem. Namen notranje kontrole je zagotoviti učinkovitost in uspešnost delovanja, zanesljivost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni ter drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi.

Med računovodskimi kontrolami so pomembne predvsem:

- Kontrola pravilnosti računovodskih podatkov, ki jih zagotavljamo na različne načine (npr. z usklajevanjem odprtih postavk s cedenti, tujimi partnerji in retrocesionarji)
- Kontrola popolnosti zajemanja podatkov (npr. zaporedno številčenje dokumentov)
- Kontrola razmejitev odgovornosti in zadolžitev (npr. ločeno evidentiranje od plačevanja)
- Kontrola nadziranja in preverjanje dela zaposlenih, ki operirajo z računovodskimi podatki

Računovodsko kontroliranje temelji na načelih resničnosti in delitve odgovornosti, na kontroli izvajanja poslov, ažurnosti evidenc, usklajenosti stanja izkazanega v poslovnih knjigah in dejanskega stanja, ločenosti evidence od izvajanja poslov, strokovnosti in neodvisnosti računovodij.

Računovodske kontrole so tesno povezane s kontrolami na področju informacijske tehnologije, ki med drugim zagotavljajo omejitve in nadzor dostopov do omrežja, podatkov in aplikacij ter popolnost in točnost zajemanja in obdelovanja podatkov.

Notranja revizija Družbe presoja primernost in učinkovitost vzpostavljenih notranjih kontrol ter njihovo zanesljivost pri uresničevanju izvedbenih ciljev Družbe ob sočasnem obvladovanju njenih tveganj. O izidih svojega dela poroča upravi, revizijski komisiji in nadzornemu svetu Družbe.

Za potrebe računovodskega poročanja na konsolidirani osnovi so postopki in notranje kontrole opredeljene v pravilniku o računovodstvu. Članice Skupine Sava Re posredujejo računovodske podatke za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov v obliki poročevalskih paketov, pripravljenih v skladu z MSRP in usmeritvami obvladujoče družbe ter v rokih, določenih skladno s finančnim koledarjem Družbe. V poročevalske pakete so vgrajene navzkrižne kontrole, ki zagotavljajo usklajenost podatkov, prav tako pa te pakete preverjajo tudi zunanji revizorji. Za dodatno kontrolo pravilnosti poročevalskih paketov odvisne družbe posredujejo tudi svoje izvirne računovodske izkaze.

3. **Delovanje skupščine Družbe in njene ključne pristojnosti ter opis pravic delničarjev in način njihovega uveljavljanja**

Pristojnosti skupščine:

Skupščina odloča o:

- Sprejemu letnega poročila, če nadzorni svet letnega poročila ni potrdil ali če uprava in nadzorni svet prepustita odločitev o sprejemu letnega poročila skupščini;
- Uporabi bilančnega dobička, na predlog uprave in na podlagi poročila nadzornega sveta;
- Imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta;
- Podelitvi rezrešnice članom uprave in nadzornega sveta;
- Spremembah statuta;
- Ukrepih za povečanje in zmanjšanje kapitala;
- Prenehanju Družbe in statusnem preoblikovanju;
- Imenovanju revizorja, na predlog nadzornega sveta;
- Drugih zadevah v skladu z zakonom in statutom.

Sklic skupščine:

Skupščino praviloma sklicuje uprava Družbe. Zakon določa, v katerih primerih lahko skupščino skliče nadzorni svet Družbe oziroma delničarji.

Sklic skupščine objavi Družba na borzno informacijskem sistemu SEO-net Ljubljanske borze d.d., Ljubljana in na uradni spletni strani Družbe.

Udeležba na skupščini:

Delničar se lahko udeleži skupščine in na njej uresničuje svojo glasovalno pravico, pod pogojem, da najkasneje tri dni pred zasedanjem skupščine prijavi svojo udeležbo na skupščini upravi Družbe. Pogoji udeležbe ali uresničevanja glasovalnih pravic se natančneje določijo v vabilu na skupščino.

Sprejemanje sklepov:

Sklepi se sprejemajo z navadno večino, če zakon oziroma statut ne določata drugače.

Glasovalna pravica:

Glasovalna pravica delničarjev se uresničuje glede na njihov delež v osnovnem kapitalu Družbe. Vsaka kosovna delnica z glasovalno pravico ima en glas. Glasovalna pravica se lahko izvršuje tudi po pooblaščenju, na podlagi pisnega pooblastila. Glasovalna pravica se lahko izvršuje tudi preko finančne organizacije ali združenja delničarjev.

4. Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij

UPRAVA

Sestava uprave Družbe:

- mag. Zvonko Ivanušič, predsednik
- Jošt Dolničar, član
- Srečko Čebbron, član

Delovanje uprave Družbe:

Uprava Družbe vodi ter zastopa in predstavlja družbo v pravnem prometu. Pri tem ravna v skladu z veljavnimi predpisi, predvsem v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o zavarovalništvu, statutom, Aktom uprave in Poslovníkom o delu uprave.

Nekatere pomembnejše naloge uprave so:

- vodi in organizira poslovanje Družbe
- zastopa in predstavlja Družbo
- odgovarja za zakonitost poslovanja
- skupaj z nadzornim svetom sprejema strategijo razvoja Družbe
- skupaj z nadzornim svetom letno sprejema poslovno politiko in finančni načrt
- sprejema interne akte Družbe
- daje poročila nadzornemu svetu o poslovanju družbe in Skupine Sava Re
- pripravlja predlog letnega poročila s poslovnim poročilom in ga skupaj z revizorjevim poročilom in predlogom delitve bilančnega dobička predloži nadzornemu svetu
- izvaja sklepe skupščine in nadzornega sveta.

NADZORNI SVET

Sestava nadzornega sveta Družbe:

- Branko Tomažič, predsednik
- Mateja Lovšin Herič, namestnica predsednika
- mag. Mateja Treven, članica
- dr. Slaven Mičković, član
- Nada Zidar, član, predstavnica delavcev
- mag. Aleš Mirnik, član, predstavnik delavcev

Dne 3. 7. 2009 je skupščina delničarjev za štiriletno mandatno obdobje izvolila nov nadzorni svet v navedeni sestavi, z začetkom mandata 14. 7. 2009.

Predstavnika delavcev v nadzornem svetu je za štiriletno mandatno obdobje imenoval svet delavcev, z začetkom mandata 10. 6. 2007.

Delovanje nadzornega sveta družbe:

Nadzorni svet nadzoruje poslovanje Družbe. Pri tem ravna v skladu z veljavnimi predpisi, predvsem v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o zavarovalništvu, statutom in Poslovníkom o delu nadzornega sveta.

Nekatere pomembnejše naloge nadzornega sveta so:

- daje soglasje upravi k določitvi poslovne politike in finančnega načrta družbe
- daje soglasje upravi k določitvi organizacije sistema notranjih kontrol
- daje soglasje upravi k določitvi okvirnega letnega programa dela notranje revizije
- nadzira primernost postopkov in učinkovitost delovanja notranje revizije

- izdelava mnenja za skupščino delničarjev k letnemu poročilu o notranjem revidiranju
- obravnava ugotovitve Agencije za zavarovalni nadzor in drugih organov nadzora v postopkih nadzora nad Družbo
- preveri letna in medletna poročila o poslovanju Družbe
- preveri letno poročilo, ki ga je predložila uprava, zavzame stališče do revizijskega poročila in o tem sestavi poročilo za skupščino ter v njem navede morebitne pripombe ali ga sprejme
- preveri predlog za uporabo bilančnega dobička, ki ga je predložila uprava in o tem sestavi pisno poročilo za skupščino.

KOMISIJE NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet lahko imenuje eno ali več komisij ali odborov, ki pripravljajo predloge sklepov nadzornega sveta, skrbijo za njihovo uresničitev in opravljajo druge strokovne naloge.

Nadzorni svet je že v letu 2008 v skladu z Novelo B Zakona o gospodarskih družbah (obveznost oblikovanja revizijskih komisij v javnih družbah) imenoval tričlansko revizijsko komisijo nadzornega sveta. Drugih stalnih komisij nadzorni svet doslej ni oblikoval.

REVIZIJSKA KOMISIJA

Novi nadzorni svet je 20. 7. 2009 imenoval novo revizijsko komisijo v sestavi:

- mag. Mateja Treven, predsednica
- dr. Slaven Mičković, član
- mag. Blanka Vežjak, članica

Delovanje revizijske komisije nadzornega sveta Družbe:

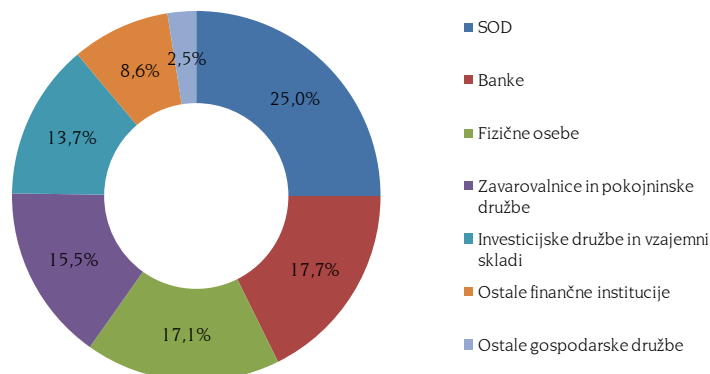
Naloge in pristojnosti revizijske komisije določa ZGD-1, Listina o ustanovitvi revizijske komisije Družbe, Poslovnik o delu revizijske komisije Družbe, Poslovnik o delu nadzornega sveta Družbe in drugi avtonomni pravni viri (npr. Priporočila za revizijske komisije).

Nekatere pomembnejše naloge revizijske komisije nadzornega sveta so:

- spremljanje učinkovitosti notranje kontrole v Družbi, notranje revizije in sistemov za obvladovanje tveganja
- spremljanje postopka računovodskega poročanja
- spremljanje obvezne revizije letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov
- pregledovanje in spremljanje neodvisnosti revizorja za letno poročilo družbe, zlasti pri zagotavljanju dodatnih nerevizijskih storitev
- predlaganje nadzornemu svetu glede imenovanja kandidata za revizorja letnega poročila družbe
- nadzorovanje neoporečnosti finančnih informacij, ki jih daje Družba
- ocenjevanje sestave letnega poročila in oblikovanje predloga za nadzorni svet
- sodelovanje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja
- sodelovanje pri pripravi pogodbe med revizorjem in Družbo
- sodelovanje z revizorjem pri opravljanju revizije letnega poročila Družbe, še zlasti z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z revizijo.

5. Navedba podatkov, v skladu s 6. odstavkom 70. člena ZGD-1, navaja naslednje podatke po stanju na dan 31. 12. 2009.

1. Struktura osnovnega kapitala Družbe

Seznam 10 največjih delničarjev na dan 31. 12. 2009 s številom delnic in deležem v osnovnem kapitalu je predstavljen v poglavju Delničarji in trgovanje z delnico.

Vse delnice so navadne kosovne imenske nematerializirane delnice in so vse istega razreda. Delnice dajejo njihovim imetnikom naslednje pravice:

- do udeležbe pri upravljanju Družbe (vsaka delnica daje delničarju pravico do enega glasu na skupščini delničarjev Družbe);
- do sorazmerne udeležbe na dobičku Družbe, namenjenem razdelitvi;
- do sorazmernega dela iz ostanka stečajne oziroma likvidacijske mase v primeru stečaja oziroma likvidacije Družbe.

Skladno z veljavno zakonodajo in statutom Družbe imajo obstoječi delničarji v sorazmerju s svojo udeležbo v osnovnem kapitalu tudi prednostno pravico do vpisa novih delnic v primeru povečanja osnovnega kapitala, razen, če se ta pravica s sklepom o povečanju osnovnega kapitala izključi z večino najmanj treh četrtin pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala.

2. Omejitve prenosa delnic

Vse delnice so prosto prenosljive.

3. Imetniki kvalificiranih deležev po Zakonu o prevzemih (ZPre-1)

Na dan 31. 12. 2009 so v skladu s 77. členom ZPre-1 dosegali kvalificirani delež naslednji imetniki delnic:

- Slovenska odškodninska družba 25,0 %
- Abanka d.d. 7,0 %
- Poteza naložbe d.o.o. 5,0 %

4. Imetniki vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice

Družba ni izdala vrednostnih papirjev, ki bi zagotavljali posebne kontrolne pravice.

5. Delniške sheme za delavce

Družba nima delniške sheme za delavce.

6. Omejitve glasovalnih pravic

Omejitev glasovalnih pravic ni.

7. Dogovori med delničarji, ki lahko povzročijo omejitev prenosa vrednostnih papirjev ali glasovalnih pravic

Družbi takšni dogovori niso znani.

8. Pravila Družbe o imenovanju in zamenjavi članov organov vodenja in nadzora ter o spremembah statuta

- o imenovanju in zamenjavi članov uprave

V skladu s statutom, Družbo vodi, predstavlja in zastopa uprava, ki ima najmanj dva do največ pet članov. Predsednika in člane uprave imenuje nadzorni svet za dobo petih let, z možnostjo neomejenega ponovnega imenovanja. V upravo so lahko imenovane neomejeno poslovno sposobne fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje, ki jih določa zakon. Nadzorni svet lahko odpokliče upravo oziroma njene člane iz razlogov, ki jih opredeljuje zakon.

- o imenovanju in zamenjavi članov nadzornega sveta

V skladu s statutom, nadzorni svet nadzoruje vodenje poslovanja Družbe ter opravlja druge funkcije v skladu z veljavnimi predpisi, statutom in drugimi akti Družbe. Nadzorni svet ima šest članov, od katerih štiri člane – predstavnike delničarjev – izvoli skupščina Družbe, dva člana – predstavnika delavcev – pa svet delavcev Družbe, ki s svojim sklepom seznanjajo skupščino Družbe. Skupščina člane nadzornega sveta – predstavnike delničarjev – izvoli skupščina Družbe z večino glasov navzočih delničarjev. Mandat članov nadzornega sveta traja štiri leta, z možnostjo ponovne izvolitve. Člani nadzornega sveta so lahko neomejeno poslovno sposobne fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje, ki jih določa zakon. Skupščina lahko v skladu z zakonom predčasno odpokliče člane nadzornega sveta – predstavnike delničarjev.

- o spremembah statuta

Statut Družbe ne vsebuje posebnih pravil za spremembo statuta. Le-ta se lahko spremeni na podlagi zakonskih pravil s sklepom skupščine, za katerega glasuje najmanj tri četrtine pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala.

9. Pooblastila uprave, zlasti glede lastnih delnic

Skupščina Družbe je 14. 4. 2008 sprejela sklep o spremembi statuta Družbe z določilom o odobrenem kapitalu, s katerim je pooblastila upravo, da v obdobju petih let po vpisu sklepa v sodni register s soglasjem nadzornega sveta Družbe in brez dodatnega sklepa skupščine poveča osnovni kapital Družbe do višine 49.214.563,51 EUR, to je za največ 10.145.464,03 EUR (odobreni kapital) z izdajo do

največ 2.431.259 novih delnic za vloške. Skupščinski sklep je bil vpisan v sodni register 16. 4. 2008. To pomeni, da uprava Družbe v obdobju do 16. 4. 2013 lahko s soglasjem nadzornega sveta in brez dodatnega sklepa skupščine poveča osnovni kapital Družbe do višine 49.214.563,51 EUR, to je za največ 10.145.464,03 EUR (odobreni kapital) z izdajo do največ 2.431.259 novih delnic za vloške. Nove delnice se izdajo s pravicami, pod pogoji in na način, ki je določen v sklepu uprave, pri čemer morajo biti navadne in istega razreda kot obstoječe delnice Družbe ter se lahko izdajo zgolj proti plačilu v denarju.

Drugih posebnih pooblastil, vključno s pooblastili glede lastnih delnic, uprava Družbe nima.

10. Pomembni dogovori, ki začnejo učinkovati, se spremenijo ali prenehajo na podlagi spremembe kontrole v Družbi, ki je posledica javne prevzemne ponudbe

Družba svojo izpostavljenost krije s pozavarovanjem, ki ga sklepa za lasten račun (retrocesija). Kot je običajno v dejavnosti vsebujejo retrocesijske pogodbe določila, na podlagi katerih lahko pogodbeni stranka od pogodbe odstopi, če nastopi pri drugi stranki pomembna sprememba v njenem lastništvu ali nadzoru.

11. Dogovori med Družbo in člani njenega organa vodenja ali nadzora, ki predvidevajo nadomestilo, če ti zaradi ponudbe, ki jo določa zakon, ki ureja prevzeme (i.) odstopijo, (ii.) so odpuščeni brez utemeljenega razloga, ali (iii.) njihovo delovno razmerje preneha

V primeru odstopa, člani uprave niso upravičeni do odpravnine. V primeru odpoklica in odpovedi pogodbe o zaposlitvi brez utemeljenega razloga pa so člani uprave upravičeni do odpravnine.

10 POSLANSTVO, VIZIJA, STRATEGIJE, CILJI

10.1 Poslanstvo

Zagotavljamo finančno varnost in donosno prihodnost

- Zavarovancem smo partnerji in jim nudimo podporo
- Lastnikom zagotavljamo donos na kapital
- Zaposlenim omogočamo poklicni in osebni razvoj
- Do družbenega okolja imamo prijazen in odgovoren odnos

10.2 Vizija

Biti finančno-zavarovalna skupina, ki je na ciljnih trgih prepoznavna po zagotavljanju zavarovalnih, pozavarovalnih in drugih finančnih storitev najvišje kakovosti.

Družbe v skupini bodo na ciljnih trgih prepoznavne po najvišjem kakovostnem nivoju ponujenih produktov. Celovita ponudba produktov bo strankam omogočala izbor optimalne stopnje finančne varnosti glede na njene specifične potrebe. Pri izbiri ustreznega nabora produktov in vseh nadaljnjih procesih bodo družbe strankam nudile kakovostno strokovno pomoč, pri čemer bo njihovo temeljno vodilo varnost in zadovoljstvo stranke.

Vzpostavitev kakovostnega servisa za zavarovance (zavarovalnice; stranke), kontinuiranega razvoja na področju zavarovalnih produktov (in drugih produktov), poslovnih procesov ter sistemov spremljanja poslovanja se bo odražalo v dobičkonosnosti poslovanja ter zagotavljanju primernih stopenj donosa na kapital.

Ker smo prepričani, da so zaposleni ključni dejavnik uspeha, bomo v okviru skupine vzpostavili sistematično usposabljanje, izobraževanje in motiviranje zaposlenih, da bodo ustvarjalno prispevali k razvoju in ugledu zavarovalnic in obenem dosegali lasten poklicni in osebni razvoj. Skupina bo zgradila lastno korporativno kulturo, ki pa bo navzven prepoznavna, saj se bo odražala v kvaliteti storitev ter v pripadnosti zaposlenih družbi ter skupini.

Zavarovalništvo je po svoji definiciji ustvarjanje gospodarske varnosti z izravnavanjem gospodarskih nevarnosti, kar pomeni, da je vpeto v širše gospodarsko okolje. Zavarovalnice so v okviru tega sistema odgovorne za aktiven prispevek k družbenemu okolju prijaznim dejavnostim s podpiranjem razvoja določenih znanstvenih raziskav na področju zdravstva, izobraževanja, prometa, ekologije, geoloških in geografskih raziskav ipd. Zavarovalnice v skupini bodo aktivno prispevale k razvoju navedenih dejavnosti na lokalnih trgih.

10.3 Vrednote

Skupina bo podpirala naslednje vrednote:

- Predanost strankam
- Uspešnost poslovanja družbe in njen ugled
- Pripadnost in zadovoljstvo zaposlenih
- Etičnost
- Poslovnost
- Inovativnost
- Odgovoren odnos do družbenega okolja

10.4 Strateške usmeritve skupine v obdobju 2010-2014

Skupina bo na ciljnih trgih prepoznavna kot ponudnica najbolj kakovostnih zavarovalnih, pozavarovalnih in drugih finančnih storitev (produktov) ter kot najbolj poslovna in fleksibilna oziroma prilagodljiva finančno-zavarovalna skupina.

Na področju storitev skupine bo zagotovljena transparentna ponudba, ki bo temeljila izključno na strokovnih odločitvah.

Donos na kapital bo, po uskladitvi posameznih članic skupine z evropskimi standardi oblikovanja zavarovalno-tehničnih rezervacij, na koncu srednjeročnega obdobja na konsolidiranem nivoju 8 %.

Rast premije v skupini bo praviloma višja od povprečne rasti panoge na posameznih trgih, pri čemer bo cilj rasti podrejen predhodno opisanim ciljem. Cilj rasti premije je sekundarni cilj, saj bo skupina primarno zasledovala cilj kvalitete in dobičkonosnosti skupine kot tudi posamezne članice.

Pozavarovalnica Sava bo s ciljem znižanja dvojne izpostavljenosti (ki se kaže preko rezultatov pozavarovalnega portfelja ter preko vpliva na konsolidirane izkaze) zniževala obseg kvotnega pozavarovanja povezanih družb, pri čemer bo pri zniževanju kvotnega pozavarovanja tehtan tudi vpliv na kapitalsko ustreznost posamezne družbe.

Pozavarovalnica Sava bo izkoristila priložnosti na mednarodnih pozavarovalnih trgih, kjer bo dosegala dobičkonosno rast.

Skupina se bo v drugi polovici planskega obdobja še nadalje širila na trge jugovzhodne Evrope, pri čemer bo širjenje skupine podredila zmožnosti kvalitetnega upravljanja skupine.

Na ciljnih tujih trgih, kjer je in bo skupina prisotna kot ponudnik premoženjskih zavarovalnih storitev, bo Pozavarovalnica Sava proučila možnost širjenja ponudbe na področje življenjskih zavarovanj z ustanavljanjem življenjskih zavarovalnic. V skladu s Poslovno politiko upravljanja bo pri življenjskih zavarovalnicah Pozavarovalnica Sava imela večinski lastniški delež (odvisne družbe). Na trgih, kjer je skupina že ustanovila življenjske zavarovalnice in bodo le te poslovale uspešno, bo Pozavarovalnica Sava proučila možnost prodaje življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovanec nosi naložbeno tveganje.

Pozavarovalnica Sava bo, kjer je to mogoče, prevzela upravljanje z naložbenimi portfelji odvisnih družb (glede na lokalne zakonodaje in resurse v Pozavarovalnici Sava) s ciljem optimizacije naložbene politike skupine.

Skupina bo poslovanje na vseh nivojih nadgradila z učinkovito procesno in informacijsko tehnologijo.

Skupina bo s pomočjo kvalitetnega upravljanja in vodenja, stalnega notranjega in zunanega izobraževanja in s pomočjo uveljavljanja Etičnega kodeksa skupine gradila sodobno, njej lastno korporativno kulturo.

10.5 Načrti za poslovno leto 2010

Povzetek ciljev za poslovanje družb v skupini:

- krepitev pozicije zavarovalnic na lokalnih zavarovalnih trgih in nad 10 % rast zavarovalne skupne kosmate premije;
- prilagajanje nivoja zavarovalno-tehničnih rezervacij evropskim aktuarskim standardom (v srednjeročnem obdobju);

- zniževanje stroškov poslovanja;
- rast zastopniške mreže;
- optimizacija strukture naložb;
- zaposlovanje visoko kvalificiranih kadrov, izobraževanje in prenos znanja znotraj skupine;
- doseganje čim ugodnejšega donosa na kapital, pri čemer so predhodno zapisani razvojni cilji prioritetni.

Povzetek ciljev za Pozavarovalnico Sava:

- rast deleža tujine v skupni kosmati pozavarovalni premiji – diverzifikacija portfelja;
- zniževanje dvojne izpostavljenosti do odvisnih in pridruženih družb;
- izboljšanje dobičkovnosti pozavarovalnega portfelja;
- zniževanje stroškovnega količnika.

10.6 Doseženi cilji v letu 2009

Doseženi cilji družb v skupini:

- kosmata premija ni dosegla planirane rasti. Glede na trenutne gospodarske razmere na trgih Zahodnega Balkana smatramo, da je bil porast premije zadovoljiv; skupina je s tem dosegla ciljni delež premije izven Slovenije v skupni premiji, ki se je v letu 2009 povišal;
- stanje zavarovalno-tehničnih rezervacij se je na nivoju skupine povečalo, kar prispeva k stabilnemu poslovanju družb v skupini v bodoče; ker gre za krepitev zavarovalnice in varnosti zavarovancev to štejeemo za razvojni napredek, čeprav prilagajanje zavarovalno-tehničnih rezervacij negativno vpliva na rezultate poslovanja družb v skupini;
- na nivoju skupine je bil dosežen cilj znižanja čistega stroškovnega količnika;
- vse družbe so bile tekom leta usmerjene k pospešenem razvoju lastnih prodajnih mrež, ki bodo omogočile nadaljnjo rast;
- čisti poslovni izid na nivoju skupine ni v skladu z zastavljenimi ciji; predvsem je k odstopanju od planiranega rezultata prispevalo usklajevanje politike odpisovanja zapadlih neplačanih terjatev v makedonski odvisni družbi ter slabše razmere na črnogorskem zavarovalnem trgu. Na rezultat skupine je vplivalo tudi poslovanje obvladujoče družbe, ki je bila v letu 2009 ponovno izpostavljena učinkom finančne krize pa tudi večjim škodnim dogodkom – neurja s točo.

Doseženi cilji Pozavarovalnice Sava:

- prihodki od premij so bili višji od planiranih;
- povečevanje razpršenosti portfelja z rastjo premije iz tujine ter zniževanjem odvisnosti od povezanih družb se odraža pri porastu deleža premije iz tujine v skupni premiji;
- Pozavarovalnica Sava je v letu 2009 prevzela družbo Velebit usluge in s tem posredno Velebit osiguranje in Velebit živотно osiguranje, pri čemer je vstopila na hrvaški zavarovalni trg;
- čisti stroškovni količnik je bil v 2009 nižji kot v letu 2008, kot tudi od planiranega;
- v letu 2009 je bila izvedena reorganizacija družbe z namenom povečanja transparentnosti delovanja na dveh ključnih področjih – pozavarovanje in upravljanje z odvisnimi družbami.

Družba ni dosegla planskega rezultata iz poslovanja zaradi vpliva neurij s točo, ki so v letu 2009 ponovno prizadela severo-vzhodni del Slovenije ter vpliva slabitev naložb, kar je v veliki meri še posledica finančne krize – delno preko vrednosti vrednostnih papirjev in delno preko povečanja plačilne nediscipline na trgih, kjer je družba prisotna. Slednje se odraža na rezultatih odvisnih družb ter posledično na višini odpisa dobrega imena v obvladujoči družbi. Višji od planiranega je bil tako čisti merodajni količnik kot tudi odhodki od naložb.

**POSLOVNO POROČILO
POZAVAROVALNICE SAVA, D.D.
ZA LETO 2009**

11 POSLOVNO OKOLJE

11.1 Sprememba zakonodaje v letu 2009

Zavarovalništvo

Novela Zakona o zavarovalništvu (ZZavar-F, Ur. l. RS, št. 19/09)

Z novelo ZZavar-F se v slovenski pravni red prenaša Direktiva 2007/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta o spremembah Direktive Sveta 92/49/EGS in direktiv 2002/83/ES, 2004/39/ES, 2005/68/ES in 2006/48/ES glede postopkovnih pravil in ocenjevalnih meril za skrbno oceno pri pridobitvah in zvišanju deležev v finančnem sektorju, katere namen je doseči vseevropsko uskladitev postopkov odobritve pridobitve kvalificiranega deleža v kreditnih institucijah, zavarovalnicah, pozavarovalnicah in investicijskih podjetjih.

Novela Zakona o zavarovalništvu (ZZavar-G, Ur. l. RS, št. 49/09)

Cilj novele ZZavar-G je urediti problem glede odločanja članov na skupščini Vzajemne oz. odločanje njihovih pooblaščenecv, tako da bodo v največji meri uresničeni interesi in pravice, ki jih zavarovanci Vzajemne imajo. Novela ZZavar-G ureja zbiranje pooblastil za skupščino vzajemne zavarovalnice, tako da je iz pooblastila jasno razvidna volja posameznika v zvezi z odločitvami, ki se sprejemajo na posamezni skupščini. Nadalje predlog zakona prepoveduje zbiranje pooblastil vodstvu, zaposlenim v vzajemni zavarovalnici in njihovim ožjim družinskim članom. Novela ureja tudi sklic skupščine s strani zavarovancev vzajemne zavarovalnice.

Podzakonski predpisi AZN, izdani na podlagi Zakona o zavarovalništvu

NOVO: Pravilnik o podrobnejši vsebini obrazca za prijavo terjatev upnikov v postopku prisilne likvidacije zavarovalnice s sedežem v Republiki Sloveniji, ki ima podružnico ustanovljeno v drugi državi članici (Uradni list RS, št. 27/09)

NOVO. Pravilnik o registru pooblaščenih aktuarjev (Uradni list RS, št. 36/09)

SPREMEMBA: Sklep o pošiljanju zavarovalno-statističnih podatkov (Uradni list RS, št. 125/06, 118/07, 120/08, 8/09, 37/09)

NOVO: Sklep o imetnikih kvalificiranih deležev zavarovalnic (Uradni list RS, št. 41/09)

PRENEHA: Sklep o načinu obveščanja kvalificiranega imetnika o nameri odtujitve delnic (Uradni list RS, št. 41/09)

NOVO: Sklep o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic – SKL 2009 (Uradni list RS, št. 47/09, 57/09)

SPREMEMBA: Sklep o pošiljanju zavarovalno-statističnih podatkov (Uradni list RS, št. 104/09, 4/10)

Gospodarske družbe

Novela Zakona gospodarskih družbah (ZGD-1C, Ur. l. RS, št. 42/09)³

Cilj novele ZGD-1C je uskladitev slovenskega pravnega reda z Direktivo 2007/36/ES Evropskega parlamenta in sveta z dne 11. 7. 2007 o uveljavljanju določenih pravic delničarjev družb, ki kotirajo na borzi. S predlaganimi spremembami in dopolnitvami se dopolnjujejo oziroma krepijo načela enake obravnave delničarjev, obveščenost delničarjev ter manjšinskih pravic delničarjev pri izvrševanju glasovalnih pravic na skupščini delničarjev.

Novela Zakona o trgu finančnih instrumentov (ZTFI-B, Ur. l. RS, št. 40/09)

Razlog za sprejetje predloga ZTFI-B je v prvi vrsti prenos EU direktiv v slovenski pravni red. Prenaša se Direktiva 2007/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta o spremembah Direktive Sveta 92/49/EGS in direktiv 2002/83/ES, 2004/39/ES, 2005/68/ES ter 2006/48/ES, katere namen je doseči vseevropsko uskladitev postopkov odobritve pridobitve kvalificiranega deleža v kreditnih institucijah, zavarovalnicah, pozavarovalnicah in investicijskih podjetjih. Novela tako omogoča čezmejno uskladitev postopkov za odobritev pridobitve kvalificiranega deleža v kreditnih institucijah, zavarovalnicah, pozavarovalnicah in investicijskih podjetjih, poenotena so merila in postopki pridobitve oziroma povečanja kvalificiranega deleža, zmanjšane so administrativne ovire, povečana integracija trga kapitala, izboljšana pravno varnost, jasnost in preglednost nadzornega postopka odobritve pri pridobitvi oziroma povečanju imetništva delnic na področju trga finančnih instrumentov.

Kodeks upravljanja javnih delniških družb (8. 12. 2009)

Glavni cilj Kodeksa je prilagoditev spremembam zakonodaje in razvoja dobre prakse korporativnega upravljanja v obdobju zadnjih dveh let. Nov Kodeks ne vključuje več obvezujočih določb veljavne zakonodaje. To pomeni, da imajo po novem vsa načela Kodeksa naravo priporočil, ki niso pravno zavezujoča, družba pa je dolžna odstopanja od posameznih določb enkrat letno objaviti v izjavi o upravljanju v skladu z načelom »spoštuj – ali pojasni razloge za odstopanje«.

Nekateri bistveni poudarki sprememb Kodeksa so: (i) novo priporočilo k oblikovanju Politike upravljanja (se oblikuje za naprej in ne razkritje za nazaj kot izjava o upravljanju); (ii) večja aktivnost nadzornega sveta pri oblikovanju Politike upravljanja in posledično sistema upravljanja v družbi (bolj proaktivno delovanje in večja skrbnost pri izvrševanju

³ Pravo gospodarskih družb je v Sloveniji v glavnem urejeno v Zakonu o gospodarskih družbah (v nadaljnjem besedilu: ZGD-1). V preteklosti se je večkrat spreminjal, predvsem v zadnjem obdobju, in to zaradi prilagajanja evropskemu pravu družb in usklajevanja z njim. Tako je nov ZGD-1, sprejet v letu 2006, povsem na novo uvedel evropske delniške družbe (Societas Europaea) kot nadnacionalno pravnoorganizacijsko obliko gospodarske družbe, hkrati pa je uvedel evro in kosovne delnice ter omogočil enotni sistem upravljanja v delniških družbah. S prvo **novelo ZGD-1A**, ki je bila sprejeta januarja 2008, je bil zakon usklajen z Deseto direktivo o čezmejnih združitvah kapitalskih družb, ki omogoča ti. čezmejne združitve, to je spojitve in pripojitve domačih kapitalskih družb s kapitalskimi družbami drugih držav članic. Z drugo **novelo ZGD-1B**, ki je bila sprejeta julija 2008, je bil usklajen z direktivami o bilančnem pravu (Direktivo 2006/43/ES, Direktivo 2006/46/ES, Direktivo 2006/68/ES) in direktivo, ki se nanaša na poenostavitve v zvezi z združitvami ali delitvami delniških družb (Direktivo 2007/63/ES).

V letu 2009 je potekel rok za implementacijo Direktive 2007/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uveljavljanju določenih pravic delničarjev družb, ki kotirajo na borzi. Z implementacijo navedene direktive se posega v določbe ZGD-1, ki urejajo skupščine gospodarskih družb oziroma se nanašajo nanje. Za to uskladitev je bila sprejeta novela ZGD-1C.

bistvenih nalog), (iii) priporočila, ki vodijo k bolj preglednemu in učinkovitemu delovanju nadzornih svetov (npr. priporočilo pri presoji neodvisnosti članov nadzornih svetov, jasneje opredeljen postopek uvajanja v funkcijo članstva v nadzornem svetu, poudarjena večja transparentnost pri postopku predlaganja kandidatov za člane nadzornega sveta), (iv) posodobitev priporočil o prejemkih nadzornih svetov in uprav (povečanje vloge delničarjev pri določanju politike prejemkov uprav).

11.2 Makroekonomski kazalci

Slovenija⁴

Zaradi postopnega okrevanja svetovnega gospodarstva je IMF⁵ januarja izboljšal svojo napoved rasti svetovnega bruto domačega proizvoda za letos, a hkrati opozarja na nadaljnja precejšnja negativna tveganja. Ob oživiljanju gospodarske aktivnosti po svetu, ki je predvsem posledica obsežnih fiskalnih in monetarnih ukrepov, je IMF izboljšal svojo napoved svetovne gospodarske rasti za 0,8 odstotne točke na 3,9 %. Opozarjajo pa, da je predvsem v razvitih državah še malo znakov avtonomnega domačega povpraševanja, tako da bo okrevanje v teh državah počasno, medtem ko azijske države poganjajo okrevanje svetovnega gospodarstva. Med tveganji za svetovno gospodarstvo v letu 2010 IMF izpostavlja nevarnost prezgodnjega in neusklajenega umika spodbud, visoke javnofinančne primanjkljaje in dolg ter negativni vpliv naraščajoče brezposelnosti na potrošnje gospodinjstev.

V letu 2009 je bila inflacija v Sloveniji med najvišjimi v evrskem območju, januarja pa je medletna inflacija v Sloveniji znašala 1,5 %. Na gibanje medletne inflacije v Sloveniji in tudi na ravni celotnega evrskega območja v lanskem letu so ob znižanju gospodarske aktivnosti najbolj vplivale spremembe cen nafte in hrane, v nekaterih državah (tudi v Sloveniji) pa so bile pomemben dejavnik inflacije tudi davčne spremembe.

Razmere na finančnih trgih v Sloveniji so se v zadnjem četrtletju 2009 še zaostriale. V zadnjem četrtletju leta 2009 pa je prišlo do najizrazitejše umiritve kreditne aktivnosti v celotnem letu. Zadolževalo se je le prebivalstvo, medtem ko so podjetja in NFI⁶ kredite decembra neto odplačevala četrti mesec zapored. V letu 2009 so se podjetja in NFI pri domačih bankah zadolžila le za 24,6 mio EUR, kar ne dosega niti enega odstotka vrednosti iz leta 2008. Se je pa v 2009 povečala odvisnost podjetij in NFI od zadolževanja v tujini, ki je kljub nominalnemu zmanjšanju predstavljalo okoli 80 % vsega zadolževanja podjetij v lanskem letu. Po UMAR-jevi oceni je eden izmed razlogov za to tudi precejšnja razlika v obrestnih merah. Država je sicer z jamstveno shemo poskušala omiliti težave pri dostopnosti kreditov; za gospodarske družbe je bilo izvedenih osem avkcij, kjer pa je bila porabljena le slaba polovica od skupne višine 1,2 mrd EUR jamstev. Kljub temu je po UMAR-jevi oceni jamstvena shema preprečila še občutnejši upad obsega kreditov podjetjem in NFI, banke pa so kreditirale tudi bolj tvegane komitente. Največji delež kreditov v okviru jamstvene sheme je bil odobren podjetjem iz predelovalnih dejavnosti (skoraj polovica) in iz gradbeništva (dobra četrtina).

⁴Vir: UMAR, Ekonomsko ogledalo, januar 2010

⁵ International Monetary Fund (Mednarodni denarni sklad)

⁶ Nedenarne finančne institucije

V letu 2009 je bilo povprečno registriranih 86.354 brezposelnih oseb, kar je 23.139 (36,6 %) več kot v letu 2008. Število brezposelnih se je v letu 2009 povečalo predvsem zaradi večjega števila oseb, ki so izgubile delo. Teh je bilo 90.528, kar je 37.484 (70,7 %) več kot leto prej. Od teh je polovica izgubila delo zaradi izteka zaposlitve za določen čas, močno pa sta se povečala deleža oseb, ki so postale brezposelne iz poslovnih razlogov ali zaradi stečaja podjetja. Iskalcev prve zaposlitve, ki so se v letu 2009 prijavi med brezposelne, je bilo 16.994 (35,8 % več kot leto prej). V letu 2009 se je še zmanjšal delež žensk med brezposelnimi (na 49,1 %, kar je 3,7 odstotnih točk manj kot leto prej). Zaradi visokega priliva novih brezposelnih v letu 2009 sta se zmanjšala tudi deleža dolgotrajno brezposelnih (na 36,5 % oz. 14,7 odstotnih točk manj kot leto prej) in brezposelnih, starejših od 50 let (30,3 % oz. 4,4 odstotne točke manj kot leto prej).

Novembra se je zaradi izrednih izplačil ob koncu leta rast plač povišala. Bruto plača na zaposlenega se je novembra v primerjavi s predhodnim mesecem nominalno zvišala za 8,5 %, kar je zaradi gospodarske krize in nizke rasti cen sicer najnižje novembrsko povišanje v zadnjih petih letih. Medletna rast skupne bruto plače se je umirila (1,3 %), prav tako povprečna letna rast, ki je v enajstih mesecih preteklega leta dosegla nominalno 3,5 % (leta 2008 8,3 %), ob nizki inflaciji pa je realno zvišanje bruto plače (2,7 %) preseгло primerljivo v letu 2008 (2,2 %).

Pomembnejši kazalci za Slovenijo

(v odstotkih)	2009	2008	2007
Realna sprememba BDP	-7,3	3,5	6,8
Realna sprememba izvoza	-17,9	2,9	13,7
Realna sprememba uvoza	-19,8	2,9	16,3
Stopnja brezposelnosti (registrirana)	9,1	6,7	7,7
Inflacija - konec leta	1,9	2,1	5,6
Inflacija - povprečje leta	1,0	5,7	3,6

Vir: UMAR, Ekonomsko ogledalo, januar 2010

Mednarodno okolje⁷

Po januarskih napovedih IMF se pričakovanja glede okrevanja svetovnega gospodarstva izboljšujejo, a je okrevanje po regijah precej neenakomerno. Do določenih znakov okrevanja svetovnega gospodarstva je prišlo že ob koncu leta 2009, a se ti po državah oziroma regijah precej razlikujejo. Na Kitajskem, kjer so že novembra 2008 sprejeli program spodbud v višini 15 % BDP (586 mrd USD), ki je bil med najobširnejšimi na svetu in usmerjen predvsem v spodbujanje infrastrukturnih projektov in domače potrošnje, se je medletna rast BDP lani iz četrletja v četrletje stopnjevala in v zadnjem četrletju dosegla 10,7 %, v celotnem letu pa je rast znašala 8,7 %. V ZDA pa je v zadnjem četrletju 2009 po prvi oceni analizirana medčetrletna rast znašala 5,7 %, prvič po štirih četrletjih pa je bila zabeležena tudi medletna rast v višini 0,1 %. Sicer se prva ocena BDP v ZDA kasneje precej popravi navzdol, a razpoložljivi podatki o strukturi rasti kažejo, da so bili ključni dejavniki rasti kopičenje zalog, izvoz in investicije v računalniško opremo. Znižanje BDP v ZDA v letu 2009 (-2,4 %) je bilo sicer največje po letu 1946. Ob oživljanju gospodarske aktivnosti po svetu, ki je predvsem posledica obsežnih fiskalnih in monetarnih ukrepov, je IMF izboljšal

⁷ Vir: UMAR, Ekonomsko ogledalo, januar 2010

svojo oktobrsko napoved svetovne gospodarske rasti za 0,8 odstotne točke na 3,9 %. Hkrati opozarja, da je predvsem v razvitih državah še malo znakov avtonomnega domačega povpraševanja, ki bi poganjal rast tudi brez spodbud. Okrevanje v slednjih naj bi bilo počasno, BDP pa naj bi dosegel predkrizno raven šele konec leta 2011. Svetovno okrevanje poganjajo ključne azijske države v razvoju. Kljub izboljšanju napovedi IMF opozarja tudi na precejšnja tveganja za svetovno gospodarstvo, predvsem na nevarnost prehitrega in neusklajenega umika spodbud ter na negativni vpliv nepopolno delujočih finančnih sistemov. Opozarja tudi na negativna gibanja na trgu nepremičnin v nekaterih državah, predvsem pa na vpliv naraščajoče brezposelnosti na potrošnje gospodinjstev ter tudi na visoke javnofinančne primanjkljaje in dolg.

Obrestne mere centralnih bank so še vedno izredno nizke, medtem ko so se posojilni pogoji v evrskem območju tudi v zadnjem četrletju 2009 zaostrovali. Vrednost 3-mesečnega EURIBOR-a se je januarja 2010 znižala 15. mesec zapored in je v povprečju meseca znašala 0,68 %. Obrestne mere najpomembnejših centralnih bank pa so tudi januarja ostale nespremenjene na rekordno nizkih ravneh. Po anketi ECB so se posojilni pogoji v evrskem območju tudi v zadnjem četrletju 2009 zaostrovali, a je bilo tokrat število bank, ki so zaostriale pogoje, le še za 3 % večje od števila bank, ki jih je izboljšalo. Ocene posojilnih pogojev za kredite podjetjem so precej podobne za mala in velika podjetja ter za ročnosti kreditov, povpraševanje malih in srednjih podjetij po kreditih pa je upadlo malo manj kot povpraševanje velikih podjetij. Med razlogi za najem kredita še naprej prevladuje prestrukturiranje dolga. Za prvo letošnje četrletje banke pričakujejo, da se bodo posojilni pogoji ponovno nekoliko bolj zaostri kot v zadnjem četrletju lani in to bolj za velika podjetja. Banke pričakujejo, da se bo precej okrepilo povpraševanje malih in velikih podjetij po kreditih, in to predvsem po kratkoročnih kreditih. Pri posojilnih pogojih za gospodinjstva pa anketni podatki kažejo, da so se v zadnjem četrletju lani precej manj kot ob koncu leta 2008 in v začetku 2009 zaostri pogoji za stanovanjske kredite, še do manjše zaostritve pogojev pa naj bi prišlo v prvem četrletju letos, ko banke tudi pričakujejo, da se bo povpraševanje po stanovanjskih kreditih še okrepilo. Anketa ECB⁸ o posojilnih pogojih v evrskem območju tako potrjuje pričakovanja IMF, da bo kreditiranje ostalo šibko tudi letos in da predvsem velika podjetja poskušajo pomanjkanje posojil nadomestiti z izdajanjem obveznic, kar pa vseeno ne more v celoti nadomestiti bančnega kreditiranja, predvsem v evrskem območju, kjer finančni sistem bistveno bolj temelji na bankah kot v anglosaksonskih državah.

Januarja se je nadaljevalo izgubljanje vrednosti evra proti najpomembnejšim valutam. Povprečni tečaj dolarja glede na evro se je decembra okrepil za 2,4 % na 1,4272 USD za 1 EUR. Glede na evro so se januarja okrepile vrednosti britanskega funta (+1,9 % na 0,8831 GBP za 1 EUR), japonskega jena (+0,7 % na 130,33 JPY za 1 EUR) in švicarskega franka (+1,7 % na 1,4765 CHF za 1 EUR).

Januarja se je cena nafte, izražena tako v USD kot v EUR, povišala, kar je bila predvsem posledica visokih cen nafte v začetku meseca, ko so prvič po oktobru 2008 presegle 80 USD/sod. Povprečna mesečna cena nafte se je januarja povišala za 4,5 % na 53,98 EUR/sod, izraženo v USD pa za 2,3 % na 76,17 USD/sod. Medletno je bila povprečna mesečna cena nafte, izražena v EUR, višja za 57,9 %, izražena v USD pa za 75,3 %.

⁸ European Central Bank (Evropska centralna banka)

Stopnje sprememb ključnih makroekonomskih kazalcev za nekatere Evropske države

(v odstotkih)	BDP		Inflacija		Brezposelnost	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
EU 27	-4,2	0,8	1,0	3,7	9,1	7,0
Evro-območje	-4,0	0,6	0,3	3,3	9,5	7,5
Avstrija	-3,5	2,0	0,5	3,2	5,5	3,8
Belgija	-2,9	1,0	0,0	4,5	8,2	7,0
Ciper	-0,7	3,7	0,8	4,4	5,6	3,6
Finska	-6,9	1,0	1,8	3,9	8,5	6,4
Francija	-2,1	0,4	0,1	3,2	9,5	7,8
Grčija	-1,1	2,0	1,2	4,2	9,0	7,7
Irska	-7,5	-3,0	-1,5	3,1	11,7	6,0
Italija	-5,2	-1,0	0,8	3,5	7,8	6,8
Luksemburg	-3,6	0,0	0,0	4,1	6,2	4,9
Malta	-2,2	2,1	2,0	4,7	7,1	5,9
Nemčija	-4,8	1,3	0,3	2,8	7,7	7,3
Nizozemska	-4,5	2,0	1,1	2,2	3,4	2,8
Portugalska	-2,9	0,0	-1,0	2,7	9,0	7,7
Slovaška	-5,8	6,4	1,1	3,9	12,3	9,5
Španija	-3,7	0,9	-0,4	4,1	17,9	11,3
Slovenija	-7,3	3,5	1,0	5,7	6,7	4,4

Vir: Banka Slovenije, Ekonomski kazalniki mednarodnega okolja, december 2009
UMAR, Ekonomsko ogledalo, januar 2010

11.3 Mednarodni pozavarovalni trgi

Pozavarovalni trgi so kljub kreditni in likvidnostni krizi uspeli ohraniti obseg kapacitet, ki so zavarovateljem na razpolago. Kljub temu, da je kapital pozavarovateljev v letu 2009 finančna kriza prizadela bolj kot so ga orkan Andrew v letu 1992, teroristični napad na WTC v letu 2001 ter Katrina, Rita in Wilma v letu 2005, se ob obnovi za leto 2010 ne pričakuje večjega dviga cen pozavarovanj. Za leto 2010 analitiki⁹ napovedujejo stabilizacijo svetovnih gospodarstev ter povrnitev zaupanja v rast bodočih prihodkov, kredibilnost gospodarskih družb ter v rast zaposlovanja. To zaupanje bo vplivalo tudi na uspešnost finančnih trgov, kar bo pripomoglo h krepitvi bilanc stanja zavarovalnic in pozavarovalnic. Na makroekonomskem nivoju to pomeni, da se je kapital pozavarovalnic do konca leta 2009 okrepil in da so zaradi tega bolj kapitalizirane tudi zavarovalnice. Kljub odsotnosti večjih naravnih katastrof v letu 2009 pozavarovatelji pričakujejo, da se cene pozavarovanj ob obnovi pozavarovalnih programov za leto 2010 ne bodo nižale in bodo ostale na nivoju leta 2009. V želji, da bi pozavarovatelji prikazali pozitiven trend rasti donosov bodo le ti v največji možni meri izkoristili svoje razpoložljive kapacitete.

Na evropskih pozavarovalnih trgih lahko v letu 2010 pričakujemo nekoliko povečano povpraševanje po premoženjskih katastrofalnih kritjih, saj si zavarovatelji skušajo zaščititi kapital pred nadaljnjimi slabitvami in stabilizirati bodoče donose.

⁹ Aon Benfield: Reinsurance Market Outlook; Resilient Without Assistance. September 2009

Pri neproporcionalnih kritjih za posamezni riziko pozavarovatelji predvsem spremljajo potencialno izpostavljenost katastrofalnim škodam, pri čemer bodo cene kritij, za tem škodam malo izpostavljene rizike, ostale na enakem nivoju ali pa se bodo celo nekoliko znižale. Ker je bila na tem segmentu v preteklosti konkurenca s cenami že velika, prav veliko prostora za nadaljnje zniževanje cen ni – pozavarovatelji se v nekaterih primerih iz udeležbe na takih rizikih umikajo.

Zaradi učinkov finančne krize ter slabih rezultatov avtomobilskih pozavarovanj se cene le teh postopno povečujejo. Nekaj je tudi programov, ki so zaradi ugodnih rezultatov podvrženi zniževanju cen.

Cene fakultativnih pozavarovanj so se tekom leta 2009 med evropskimi trgi različno gibale. V Franciji in na Nizozemskem so ostale na enakem nivoju, v nordijskih državah so se cene znižale za 5 %, v Nemčiji pa so porasle za 10 %. Plasmaji fakultativnih pozavarovanj, ki so potekali preko posrednikov na londonskem pozavarovalnem trgu, so beležili 5 % rast cen.

Ob polletju leta 2009 je bil kapital pozavarovateljev za 9 % višji kot konec leta 2008.

11.4 Tržni položaj Pozavarovalnice Sava

Premija in tržni deleži na slovenskem pozavarovalnem trgu

(v EUR)	2009		2008	
	Kosmata premija	Tržni delež	Kosmata premija	Tržni delež
Sava Re	147.082.330	56,3%	134.743.719	55,7%
Triglav Re	114.027.127	43,7 %	106.994.118	44,3 %
Skupaj	261.109.457	100,0 %	241.737.837	100,0 %

12 DELNIČARJI IN TRGOVANJE Z DELNICO

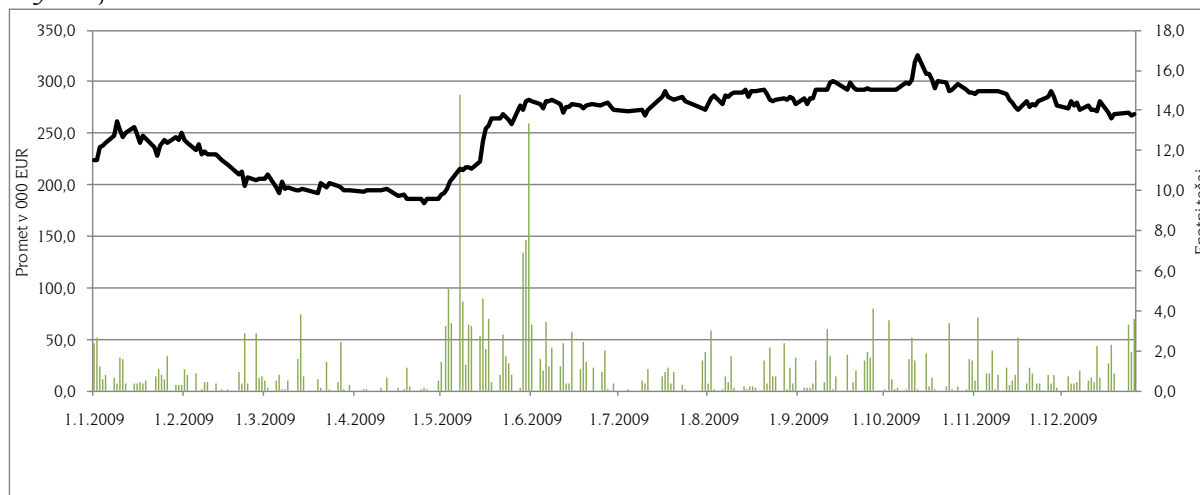
Osnovni kapital Pozavarovalnice Sava na dan 31. 12. 2009 znaša 39.069.099 EUR in je razdeljen na 9.362.519 kosovnih delnic. Delnice se glasijo na ime in so izdane v nematerializirani obliki; v centralni register vrednostnih papirjev so vpisane pod oznako POSR. Vse delnice POSR so delnice enega razreda in so prosto prenosljive brez omejitev. Upravi Pozavarovalnice Sava ni znano, da bi obstajali dogovori med delničarji družbe, ki bi lahko povzročili omejitev prenosa vrednostnih papirjev družbe.

Po vsebini pravic so delnice družbe navadne (redne) s pravico do:

- udeležbe pri upravljanju družbe, pri čemer ena delnica daje pravico do enega glasu na skupščini;
- dela dobička (dividende) in
- ustreznega dela preostalega premoženja po likvidaciji ali stečaju družbe.

Z delnicami družbe se trguje na organiziranem trgu Ljubljanske borze, d.d., Ljubljana, in sicer v okviru standardne kotacije.

Trgovanje z delnico Pozavarovalnice Sava v letu 2009

Na dan 31. 12. 2009 je imela Pozavarovalnica Sava 5.712 delničarjev, na dan 31. 12. 2008 pa 5.678 delničarjev.

Družba je imela na dan 31. 12. 2009 210 lastnih delnic, kar predstavlja 0,002 % delež v celotnem številu delnic. V letu 2009 družba ni pridobivala lastnih delnic.

Seznam desetih največjih delničarjev po stanju na dan 31. 12. 2009 je razviden iz naslednje tabele.

Deset največjih delničarjev družbe Pozavarovalnica Sava na dan 31. 12. 2009

Delničar	Število delnic	Delež v osnovnem kapitalu
Slovenska odškodninska družba d.d.	2.340.631	25,0 %
Abanka d.d.	651.111	7,0 %
Poteza naložbe d.o.o.	468.125	5,0 %
Nova KBM d.d.	435.925	4,7 %
Pišljar Marjan	412.307	4,4 %
Kapitalska družba d.d. - ZVPSJU ¹⁰	320.346	3,4 %
Zavarovalnica Maribor d.d.	416.433	4,4 %
KD Galileo, fleksibilna struktura naložb	250.000	2,7 %
Kapitalska družba d.d. - SODPZ ¹¹	238.109	2,5 %
NFD 1 delniški investicijski sklad d.d.	201.315	2,2 %
Skupaj	5.734.302	61,2 %

Vir: Centralni register vrednostnih papirjev KDD d.d.

V lastniški strukturi delničarjev Pozavarovalnice Sava je bilo na dan 31. 12. 2009 98,7 % domačih investitorjev in 1,3 % tujih investitorjev.

¹⁰ Zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbence

¹¹ Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja

Lastniška struktura delničarjev Pozavarovalnice Sava na dan 31. 12. 2009

	Domači investitorji	Tuji investitorji
Banke	17,0 %	0,7 %
Investicijske družbe in vzajemni skladi	13,4 %	0,3 %
Zavarovalnice in pokojninske družbe	15,4 %	0,0 %
Ostale finančne institucije ¹²	33,5 %	0,1 %
Fizične osebe	16,9 %	0,1 %
Ostale gospodarske družbe	2,4 %	0,1 %
Skupaj	98,7 %	1,3 %

Vir: Centralni register vrednostnih papirjev KDD d.d. in lastni preračuni

Na dan 31. 12. 2009 so imeli člani uprave in nadzornega sveta v lasti 1.535 delnic družbe oziroma 0,016 % vseh izdanih delnic.

Število delnic POSR v lasti članov uprave in nadzornega sveta na dan 31. 12. 2009

	Število delnic	Delež v osnovnem kapitalu
Člani uprave		
Mag. Zvonko Ivanušič	1.071	0,011 %
Jošt Dolničar	357	0,004 %
Člani nadzornega sveta		
Nada Zidar	107	0,001 %
Skupaj	1.535	0,016 %

Vir: Centralni register vrednostnih papirjev KDD d.d.

Čista izguba na delnico je ob koncu leta 2009 znašala 1,35 EUR¹³. Konsolidirana čista izguba na delnico je ob koncu leta 2009 znašala 3,01 EUR.

Knjigovodska vrednost delnice je na dan 31. 12. 2009 znašala 16,02 EUR¹⁴. Knjigovodska vrednost delnice na konsolidirani osnovi na dan 31. 12. 2009 je znašala 17,27 EUR.

Delnica POSR na borznem trgu v obravnavanem obdobju

Povprečni tečaj od 1. 1. do 31. 12. 2009 (v EUR)	12,10
Tečaj na dan 31. 12. 2009 (v EUR)	13,83
Promet od 1. 1. do 31. 12. 2009 (v EUR)	5.424.500
Minimalni tečaj od 1. 1. do 31. 12. 2009 (v EUR)	9,40
Maksimalni tečaj od 1. 1. do 31. 12. 2009 (v EUR)	16,73

Družba v letu 2009 ni izplačala dividend.

Družba v letu 2009 ni imela pogojnega kapitala.

¹² V tej kategoriji predstavlja SOD 25 %

¹³ Čisti poslovni izid obdobja / število delnic (št. delnic brez lastnih delnic 9.362.309)

¹⁴ Stanje kapitala na dan 31. 12. 2009 / število delnic (št. delnic 9.362.519)

13 POSLOVANJE IN FINANČNI REZULTAT

V dodatku k letnemu poročilu je glosar izbranih zavarovalnih izrazov in načinov izračuna količnikov.

Pomembnejše postavke poslovanja Pozavarovalnice Sava

(v EUR)	2009	2008	Indeks
Kosmata premija	147.082.330	134.743.719	109,2
Čisti prihodki od premij	119.096.865	109.098.508	109,2
Kosmate škode	100.807.961	114.689.231	87,9
Čisti odhodki za škode	90.257.788	79.061.685	114,2
Obratovalni stroški s stroški pridobivanja	40.255.755	40.458.975	99,5
Prihodki od naložb	12.566.933	22.519.176	55,8
Odhodki od naložb	18.961.340	25.059.828	75,7
Čisti poslovni izid	-12.598.645	-7.991.649	-157,6

13.1 Čisti prihodki od premij

Čisti prihodki od premij

(v EUR)	2009	2008	Indeks
Kosmata premija - Slovenija	85.450.863	81.821.496	104,4
Kosmata premija - tujina	61.631.467	52.922.223	116,5
Skupaj kosmata premija	147.082.330	134.743.719	109,2
Skupaj čista premija	121.721.359	113.856.951	106,9
Sprememba čistih prenosnih premij	-2.624.495	-4.758.444	55,2
Čisti prihodki od premij	119.096.865	109.098.508	109,2

Pozavarovalnica Sava je v poslovnem letu 2009 zbrala 147,1 mio EUR kosmate premije, kar je v primerjavi z letom 2008 za 9,2 % več.

Premija, prejeta od slovenskih cedentov, je bila v primerjavi z enakim obdobjem lani višja za 4,4 %. V strukturi premije iz Slovenije največji delež predstavlja pozavarovalna premija cedentov Zavarovalnice Maribor ter Zavarovalnice Tilia.

Pozavarovalna premija iz tujine je v letu 2009 v primerjavi z letom 2008 porasla za 16,5 %. V letu 2009 je največji delež premije iz tujine predstavljala premija iz Avstrije (14,1 %), Hrvaške (5,5 %), Španije (5,4 %), Italije (5,3 %) ter Rusije (5,0 %). Najvišji porast premije v letu 2009 glede na leto 2008 so beležile Španija (porast za 1,1 mio EUR), Grčija (porast za 1,1 mio EUR) in Rusija (porast za 1,1 mio EUR).

V kosmati premiji je vključena tudi premija, ki jo prejmemo od naših odvisnih družb na trgih bivše Jugoslavije. Premija omenjenih družb je v letu 2009 predstavljala 9,0 % celotne zbrane premije iz tujine (v 2008 5,6 %). Kosmata premija iz tega naslova je beležila porast v višini 2,6 mio EUR.

V strukturi premije se je v primerjavi z letom 2009 povišal delež posla iz tujine in znaša 41,9 % (v letu 2008 39,3 %).

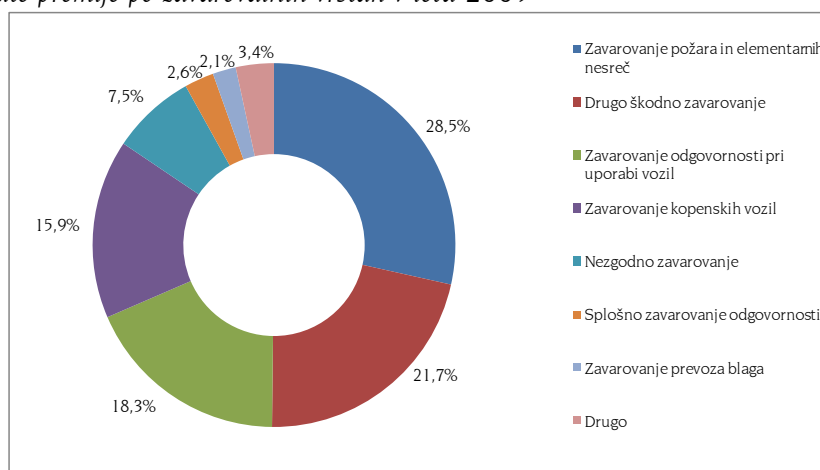
Čista pozavarovalna premija je v letu 2009 znašala 121,7 mio EUR, kar je 6,9 % več kot v letu 2008. Čista premija je rasla rahlo počasneje kot kosmata premija, delež premij v lastni

izravnani pa je bil v primerjavi z letom 2008 nižji za 1,7 odstotne točke in je znašal 82,8 %. To je posledica porasta retrocedirane premije zaradi večjega obsega in cen pozavarovalnih kritij.

Sprememba čistih prenosnih premij, ki je del prihodkov od premij, je od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009 znašala 2,6 mio EUR (povečanje čistih prenosnih premij). Porast čistih prenosnih premij sledi porastu portfelja.

Čisti prihodki od premij, ki vključujejo tudi spremembo čiste prenosne premije, so se v primerjavi z lanskim letom povečali za 9,2 %.

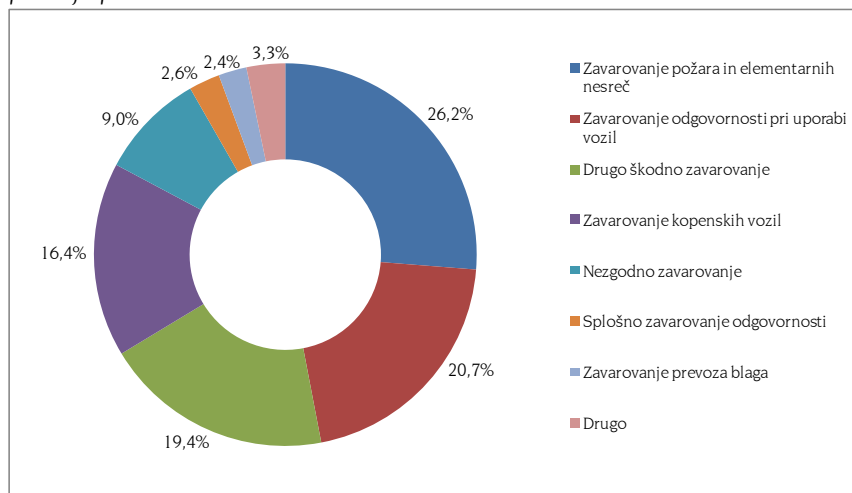
Struktura kosmate premije po zavarovalnih vrstah v letu 2009

Iz gornjega grafa je razvidno, da so v strukturi kosmate premije največji delež v letu 2009 predstavljala požarna zavarovanja, ki so porasla za 25,3 %. Omenjena porast je predvsem posledica rasti premije iz tujine, kjer prevladujejo požarna pozavarovanja. Delež drugih škodnih zavarovanj je v letu 2009 znašal 21,7 % in je bil v primerjavi z letom 2008 višji za 0,8 odstotne točke. Delež avtomobilskih zavarovanj se je v primerjavi s predhodnim letom zmanjšal za 3,6 odstotnih točk, kar je posledica znižanja obsega proporcionalnih kritij pri slovenskih cedentih.

Kosmata premija po zavarovalnih vrstah je v absolutnih zneskih prikazana v poglavju Kazalniki poslovanja, kjer je za vsako posamezno zavarovalno vrsto razviden tudi porast/padec glede na leto 2008.

Struktura čiste premije po zavarovalnih vrstah v letu 2009

V strukturi čiste premije so v letu 2009 največji delež predstavljal požarna zavarovanja (26,2 %), drugi največji delež pa zavarovanja odgovornosti lastnikov motornih vozil (20,7 %). V letu 2008 so največji delež predstavljal zavarovanja odgovornosti lastnikov motornih vozil (22,8 %), na drugem mestu pa so bila požarna zavarovanja (21,9 %). Požarna in druga škodna zavarovanja so bolj izpostavljena naravnim nesrečam in škodam na večjih rizikih, zato je ta del zavarovanj v večjem deležu retrocediran (predvsem slovenski posel) in zaščiteno tako s proporcionalnimi kot tudi z neproporcionalnimi kritiji. Ti dve zavarovalni vrsti sta v letu 2009 predstavljali 71,9 % celotne retrocedirane premije.

Čisti prihodki od premij po zavarovalnih vrstah

(v EUR)	Čisti prihodki od zavarovalnih premij
2009	
Nezgodno zavarovanje	10.655.216
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	19.792.554
Letalsko zavarovanje	323.324
Zavarovanje plovil	1.299.562
Zavarovanje prevoza blaga	3.017.523
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	29.137.505
Drugo škodno zavarovanje	23.199.779
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	26.143.104
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	310.851
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	269.528
Splošno zavarovanje odgovornosti	3.259.361
Kreditno zavarovanje	913.632
Kavcijsko zavarovanje	173.746
Zavarovanje različnih finančnih izgub	364.418
Zavarovanje stroškov postopka	17.526
Zavarovanje pomoči	74.895
Življenjsko zavarovanje	49.630
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	94.712
Skupaj premoženjska zavarovanja	118.952.523
Skupaj življenjska zavarovanja	144.342
Skupaj	119.096.865

13.2 Čisti odhodki za škode in rezultati pozavarovanja

Čisti odhodki za škode

(v EUR)	2009	2008	Indeks
Kosmate škode - Slovenija	71.469.870	85.747.041	83,3
Kosmate škode - tujina	29.338.091	28.942.190	101,4
Skupaj kosmate škode	100.807.961	114.689.231	87,9
Skupaj čiste škode	70.871.474	70.395.437	100,7
Sprememba čistih škodnih rezervacij	19.386.313	8.666.248	223,7
Čisti odhodki za škode	90.257.788	79.061.685	114,2

Kosmate škode so v letu 2009 znašale 100,8 mio EUR, kar je za 12,1 % manj kot v letu 2008. Čiste škode celotnega portfelja so se v primerjavi z letom 2008 povečale za 0,7 %.

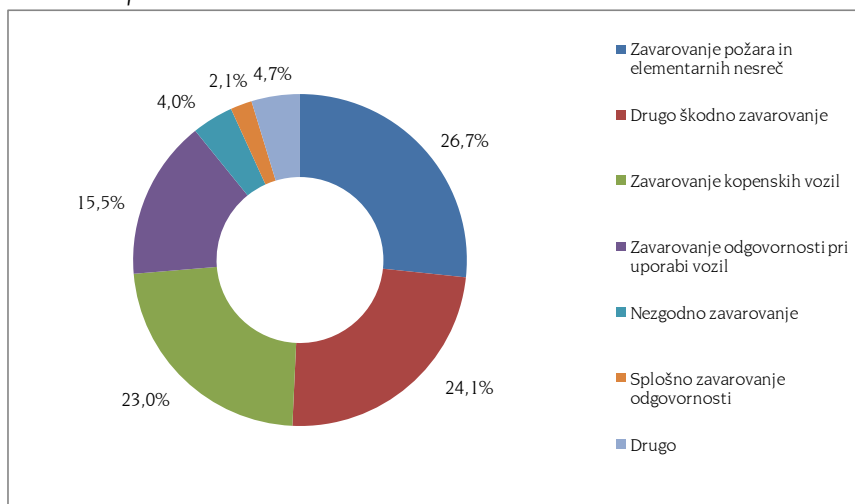
Tako v letu 2008 kot tudi v letu 2009 so Slovenijo prizadela neurja s točo. Obseg kosmatih zavarovanih škod iz tega naslova je bil v letu 2008 bistveno večji (55 mio EUR) od kosmatih škod v letu 2009 (25 mio EUR), zato so kosmate škode na domačem portfelju v letu 2009 beležile padec v višini 16,7 %. Kljub navedenemu padcu kosmatih škod pa so čiste škode domačih cedentov porasle za 1,5 %. Porast je posledica dejstva, da je bil delež retencije teh škod v letu 2009 precej višji (iz naslova proporcionalnih kritij) in so bile škode v lastni izravnavi iz naslova teh dogodkov celo nekoliko višje kot leto prej (5,8 mio EUR; lani 4,9 mio EUR).

Škode iz tujine so v primerjavi z letom 2008 porasle, in sicer za 1,4 %. Vzrok omenjenemu porastu škod na portfelju iz tujine je povečan obseg posla na tem delu portfelja (porast premije iz tujine za 16,5 %). Padec čistih škod cedentov iz tujine je znašal 0,7 %. Padec čistih škod na tem delu posla je posledica ugodnejšega škodnega razvoja oziroma boljšega škodnega rezultata.

Sprememba čistih škodnih rezervacij, ki je del odhodkov za škode, je od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009 znašala 19,4 mio EUR (povečanje čistih škodnih rezervacij).

Čisti odhodki za škode, ki vključujejo tudi spremembo čistih škodnih rezervacij, so se v primerjavi z lanskim letom povečali za 14,2 %.

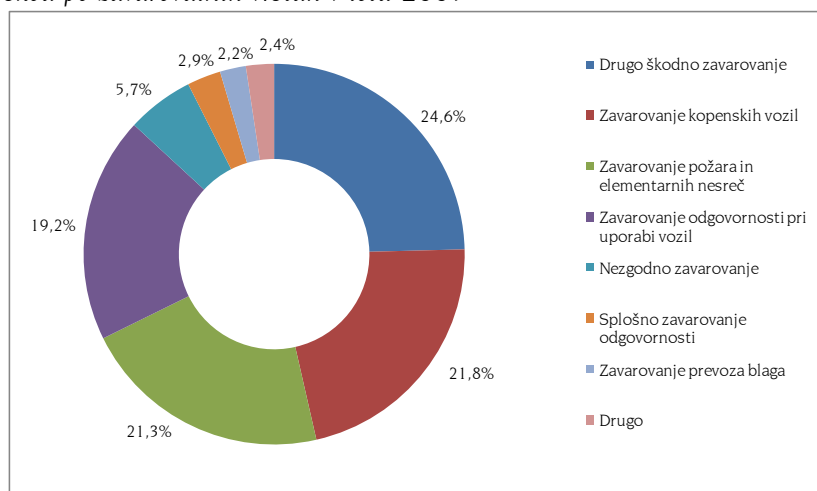
Struktura kosmatih škod po zavarovalnih vrstah v letu 2009

V letu 2009 prevladujejo v strukturi kosmatih škod po zavarovalnih vrstah požarna ter druga škodna zavarovanja, ki skupaj predstavljajo 50,8 % vseh kosmatih škod. V letu 2008 sta omenjeni zavarovalni vrsti predstavljali 56,7 % - zaradi neurij v Sloveniji. Delež avtomobilskih zavarovanj se je iz 34,3 % v letu 2008 povečal na 38,5 % v letu 2009.

Porast/padeč kosmatih škod po zavarovalnih vrstah v primerjavi z letom 2008 je prikazan v poglavju Kazalniki poslovanja.

Struktura čistih škod po zavarovalnih vrstah v letu 2009

V letu 2009 so v strukturi čistih škod prevladovala druga škodna zavarovanja, ki so se v primerjavi z letom 2008 povišala za 2,0 odstotni točki, zavarovanja kopenskih vozil pa so v strukturi škod beležila padec v višini 2,0 odstotnih točk.

Kosmati merodajni rezultat pozavarovanja

(v EUR)	Kosmate premije	Kosmate škode	Kosmate provizije	Kosmati enostavni rezultat	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij	Sprememba kosmatih prenosnih premij	Sprememba kosmate razmenjene provizije	Kosmati merodajni rezultat
	1	2	3	4=1-2-3	5	6	7	8=4+5+6+7
2008	134.743.719	114.689.231	33.684.777	-13.630.290	-25.239.944	-4.389.313	1.331.431	-41.928.115
2009	147.082.330	100.807.961	34.031.527	12.242.842	-7.410.362	-2.075.738	379.669	3.136.411

Opomba: rezultat ne vključuje administrativnih stroškov

Škodni količniki pozavarovanja

	2009	2008
Kosmati škodni količnik	68,5 %	85,1 %
Kosmati kombinirani količnik pred adm. stroški	97,8 %	132,2 %

Kosmati škodni količnik pozavarovanja, ki odraža razmerje med kosmatimi škodami in kosmatimi premijami, se je v primerjavi z letom 2008 znižal za 16,6 odstotnih točk. Takšno izboljšanje kosmatega škodnega količnika je predvsem posledica poletnih neurij v Sloveniji v letu 2008.

Kosmati škodni količnik za posel slovenskih cedentov se je v primerjavi z letom 2008 znižal za 21,2 odstotnih točk in je znašal 83,6 %.

Kosmati škodni količnik posla iz tujine je v primerjavi z letom 2008 beležil izboljšanje v višini 7,1 odstotnih točk in je znašal 47,6 %.

Kosmati kombinirani količnik pred administrativnimi stroški, ki vključuje vse prenosne postavke in provizije, se je znižal za 34,4 odstotnih točk. Izboljšanje je posledica že zgoraj opisanih škod v letu 2008. V absolutnem znesku je bil kosmati merodajni rezultat precej boljši kot v letu 2008, in je bil pozitiven v višini 3,1 mio EUR (v letu 2008 negativen v znesku 42,0 mio EUR).

Na domačem poslu se je kosmati kombinirani količnik pred administrativnimi stroški znižal za 47,3 odstotnih točk, za posel iz tujine pa za 11,3 odstotnih točk.

Merodajni rezultat pozavarovanja v lastni izravnavi¹⁵

(v EUR)	Čiste premije	Čiste škode	Čiste provizije	Čisti enostavni rezultat	Sprememba čistih škodnih rezervacij	Sprememba čistih prenosnih premij	Sprememba čiste razmenjene provizije	Čisti merodajni rezultat
	1	2	3	4=1-2-3	5	6	7	8=4+5+6+7
2008	113.856.951	70.395.437	30.740.884	12.720.630	-8.666.248	-4.758.444	1.182.483	478.422
2009	121.721.359	70.871.474	29.801.973	21.047.911	-19.386.313	-2.624.495	587.536	-375.360

Opomba: rezultat ne vključuje administrativnih stroškov.

V letu 2008 je Pozavarovalnica Sava skoraj v celoti dobila povrnjena plačila škod od pozavarovateljev, zato je bil čisti merodajni rezultat pozitiven v višini 0,3 mio EUR (kosmati merodajni rezultat negativen v višini 42,1 mio EUR). V letu 2009 je kljub izboljšanju kosmatega merodajnega rezultata čisti merodajni rezultat slabši kot lani, saj je povečanje rezervacij v lastni izravnavi skoraj 120 %. To je posledica znižanja škodnih rezervacij, ki v letu 2009 odpadejo na naše pozavarovatelje (zaradi izplačil škod za leti 2008 in 2009 se terjatve za te škode znižujejo). Poleg tega so se precej povišale rezervacije za posel iz tujine zaradi kontinuirano visoke rasti na tujih trgih v zadnjih letih.

Škodni količniki pozavarovanja v lastni izravnavi

	2009	2008
Čisti škodni količnik	58,2 %	61,8 %
Čisti kombinirani količnik pred adm. stroški	100,3 %	99,6 %

Čisti škodni količnik pozavarovanja se je v letu 2009 v primerjavi s predhodnim letom znižal za 3,6 odstotnih točk, čisti kombinirani količnik pred administrativnimi stroški pa je znašal 100,3 % in je bil za 0,7 odstotne točke slabši kot v letu 2008. V absolutnem znesku je bil čisti merodajni rezultat negativen v znesku 375.360 EUR (v letu 2008 pozitiven v znesku 478.422 EUR).

¹⁵ lastna izravnavna = čiste zavarovalno-tehnične kategorije = kosmate kategorije, zmanjšane za pasivno retrocesijo

Čisti odhodki za škode po zavarovalnih vrstah

(v EUR)	Čisti odhodki za škode
2009	
Nezgodno zavarovanje	4.866.662
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	17.450.962
Letalsko zavarovanje	156.725
Zavarovanje plovil	2.113.828
Zavarovanje prevoza blaga	1.687.664
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	21.092.400
Drugo škodno zavarovanje	24.455.469
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	14.582.719
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	311.047
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	-25.957
Splošno zavarovanje odgovornosti	2.970.418
Kreditno zavarovanje	1.173.095
Kavcijsko zavarovanje	443.199
Zavarovanje različnih finančnih izgub	-1.079.702
Zavarovanje stroškov postopka	-124
Zavarovanje pomoči	21.636
Življenjsko zavarovanje	23.236
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	14.510
Skupaj premoženjska zavarovanja	90.220.042
Skupaj življenjska zavarovanja	37.746
Skupaj	90.257.788

13.3 Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij

Gibanje kosmatih in čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij

(v EUR)	31. 12. 2009	1. 1. 2009	Indeks
Kosmate prenosne premije	44.042.916	41.967.178	104,9
Kosmate škodne rezervacije	123.869.342	116.458.980	106,4
Rezervacije za bonuse, popuste in storno	226.569	309.973	73,1
Druge kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	1.588.019	572.879	277,2
Skupaj kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	169.726.846	159.309.009	106,5
Čiste prenosne premije	41.843.371	39.218.876	106,7
Čiste škodne rezervacije	100.939.412	81.553.098	123,8
Čiste rezervacije za bonuse, popuste in storno	226.569	309.973	73,1
Druge čiste zavarovalno-tehnične rezervacije	1.569.144	536.392	292,5
Skupaj čiste zavarovalno-tehnične rezervacije	144.578.495	121.618.338	118,9

Rast kosmate prenosne premije (4,9 %) v letu 2009 je manjša od rasti kosmate premije (9,2 %), kar odraža spremembo strukture portfelja: zaradi visoke (31,3 %) rasti neproporcionalnih pozavarovanj v primerjavi s 6,6 % rastjo proporcionalnih pozavarovanj se je delež slednjih v portfelju zmanjšal iz 89,8 % na 87,8 %; pri neproporcionalnih pozavarovanjih s skadenco konec leta se prenosna premija ne obračunava, zato skupna prenosna premija raste počasneje od premije. Pri tem se je prenosna premija za posel slovenskih cedentov zmanjšala za 3,6 % (ob 4,4 % rasti premije), prenosna premija posla iz tujine pa se je povečala za 26,6 % (ob 16,5 % rasti premije); pri slovenskem poslu ima največji vpliv zniževanje kvotnega pozavarovanja na poslu iz Slovenije. Čista prenosna premija se je povečala za 6,7 %, kar je skladno s 6,9 % povečanjem čiste premije; tukaj je

vpliv neproporcionalnega posla manjši, ker se neproporcionalna kritja slovenskih cedentov v veliki meri retrocedirajo.

Kosmata škodna rezervacija se je v letu 2009 povečala za 6,4 %. Pri tem se je škodna rezervacija za posle slovenskih cedentov zmanjšala za 1,7 %, škodna rezervacija za posle iz tujine pa se je povečala za 27,8 %. Pri slovenskih cedentih je zmanjšanje škodne rezervacije posledica preostalih izplačil za poletna neurja 2008, za katera je bilo na dan 31. 12. 2008 rezervirano še 13,3 mio EUR; večje relativno zmanjšanje je preprečila krepitev škodnih rezervacij največjega cedenta, ki je vplivala tudi na povečanje škodne rezervacije kvotnega pozavarovanja. Relativno večja rast škodne rezervacije portfelja iz tujine v primerjavi s 16,5 % rastjo premije je posledica večje 38,0 % rasti premije tega segmenta v letu 2008, ki se na škodni rezervaciji odraža z zamikom. Čista škodna rezervacija se je povečala za 23,8 %, pri čemer se je čista škodna rezervacija za posle s slovenskimi cedenti povečala za 14,2 %, za posle iz tujine pa za 42,8 %. Pri slovenskih cedentih najbolj vpliva gibanje zaradi poletnih neurij 2008, za katera je bila retrocedirana škodna rezervacija, ki zmanjšuje čisto škodno rezervacijo, konec leta 2008 – zaradi zamika plačil škod retrocesionarjev – še večja od kosmate škodne rezervacije za te katastrofalne dogodke; čista škodna rezervacija konec leta 2008 je bila posledično nizka, konec leta 2009 pa je ta efekt izzvenel, zato je čista škodna rezervacija za slovenske cedente beležila relativno višjo rast od 2,1 % rasti čiste premije teh poslov.

Rezervacije za bonuse, popuste in storno ostajajo relativno nizke. Na njih je Pozavarovalnica Sava udeležena preko kvotnega pozavarovanja slovenskih cedentov.

V skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) in z novelo ZZavar-D, ki je sprostila zahteve do pozavarovalnic po valutni usklajenosti, se v okviru drugih zavarovalno-tehničnih rezervacijah vodijo le še rezervacije za neiztekle nevarnosti, ki so se v letu 2009 povečale za 177,2 %. Rezervacija za neiztekle nevarnosti se računa na nivoju zavarovalne vrste, kadar pričakovani kombinirani količnik presega 100 %. Od zavarovalnih vrst, v katerih je potrebno oblikovati to rezervacijo, se je pričakovani kombinirani količnik poslabšal pri avtomobilskem kasku, zavarovanju plovil, požarnem zavarovanju, drugem škodnem zavarovanju, kreditnem in kavcijskem zavarovanju, izboljšal pa pri splošni odgovornosti. V skladu z MSRP je treba računati kosmati in retrocedirani del posebej, zato so pri požarnih zavarovanjih te rezervacije v manjšem znesku oblikovane tudi za retrocesijo. Čiste rezervacije za neiztekle nevarnosti so se v 2009 povečale za 192,5 %.

Stanje rezervacije za potres se je s 1. 1. 2007 v celoti preneslo v rezerve iz dobička in se je v letu 2009 povečalo za razliko med 80 % prihodkov in odhodki potresnih zavarovanj v lastni izravnavi, kar se odraža v povečanju iz 2.235.231 EUR na 3.868.365 EUR oziroma za 73,1 %. Stanje izravnalnih rezervacij kreditnih zavarovanj se je s 1. 1. 2007 v celoti preneslo v rezerve iz dobička in se je v letu 2009 zaradi slabega tehničnega rezultata zmanjšalo iz 3.053.943 EUR na 1.217.874 EUR oziroma za 60,1 %. Skupno stanje naštetih posebnih rezerv iz dobička se je v 2009 zmanjšalo za 3,8 %.

13.4 Obratovalni stroški

Obratovalni stroški

(v EUR)	2009	2008	Indeks
Obratovalni stroški s stroški pridobivanja	40.255.755	40.458.975	99,5
Obratovalni stroški s stroški pridobivanja, zmanjšani za razmejene stroške pridobivanja	39.876.086	39.127.544	101,9
Obratovalni stroški brez stroškov pridobivanja (administrativni stroški)	6.224.228	6.774.198	91,9
Obratovalni stroški, znižani za prihodke od pozavarovalnih provizij	35.438.665	36.332.598	97,5

Stroškovni količniki¹⁶

	2009	2008
Kosmati stroškovni količnik	27,4 %	30,0 %
Količnik administrativnih stroškov	4,2 %	5,0 %
Čisti stroškovni količnik	29,8 %	33,3 %

V poslovnem letu 2009 so kosmati stroški zavarovanj nižji za 0,5 %.

Z upoštevanjem efekta razmejenih stroškov pridobivanja znaša porast 1,9 %, administrativni stroški pa so bili v primerjavi z letom 2008 nižji za 8,1 %.

Prihodki od pozavarovalnih provizij so se glede na leto 2008 povečali za 58,8 %, kar je posledica večjega obsega retrocedirane premije iz naslova proporcionalnih kritij, kjer je provizija relativno visoka.

Vsi stroškovni količniki kažejo na ugodnejši stroškovni razvoj leta 2009 glede na leto 2008.

13.5 Finančne naložbe

V letu 2009 se je naložbeni portfelj Pozavarovalnice Sava glede na stanje konec preteklega leta povečal za 11,0 mio EUR (pri stanju naložb leta 2008 niso vštete terjatve do Zavarovalnice Maribor za nakup deleža v Velebit usluge v višini 6 mio EUR; ob upoštevanju le-teh bi stanje naložb v letu 2008 znašalo 281,9 mio EUR) in je znašal 292,9 mio EUR. Na stanje naložbenega portfelja so v pozitivnem smislu najbolj vplivale razmere na kapitalskih trgih, ki so se po poslabšanju v prvem četrtletju pričele postopoma izboljševati, ter negativno poslovanje odvisnih družb in posledično slabitev dobrega imena, zlasti pri črnogorski zavarovalnici Sava Montenegro. Dodatno sta na znižanje naložbenega portfelja vplivala še plačilo obresti od podrejenega dolga v višini 1,6 mio EUR ter plačilo akontacije davka na dobiček v višini 4,6 mio EUR. Pozitivno pa je na stanje naložb vplival pozitiven denarni tok iz pozavarovalne dejavnosti v višini 8,7 mio EUR.

¹⁶ Izračun količnikov je pojasnjen v slovarju

Struktura naložb

(v EUR)	Stanje	Struktura	Stanje	Struktura	Indeks
	31. 12. 2009		31. 12. 2008		
Depoziti in CD-ji	41.632.018	14,2%	38.207.922	13,8%	109,0
Državne obveznice	48.123.865	16,4%	49.622.249	18,0%	97,0
Poslovne obveznice	65.110.355	22,2%	55.139.038	20,0%	118,1
Strukturirani produkti	1.563.830	0,5%	10.225.740	3,7%	15,3
Delnice	15.019.995	5,1%	14.693.075	5,3%	102,2
Vzajemni skladi	24.991.847	8,5%	29.759.367	10,8%	84,0
Posojila	5.702.997	1,9%	2.003.663	0,7%	284,6
Zgradbe in zemljišča	1.244.886	0,4%	1.262.310	0,5%	98,6
Ostalo	0	0,0%	-5.407	0,0%	0,0
Strateške delnice	89.436.602	30,5%	74.999.030	27,2%	119,3
Skupaj	292.826.395	100,0%	275.906.987	100,0%	106,1

V letu 2009 se je naložbeni portfelj družbe nekoliko preoblikoval. Preoblikovanje je bilo po eni strani posledica nadaljnje širitve družbe, po drugi strani pa je družba želela nekoliko zmanjšati bolj tvegani del portfelja družbe.

Tako so se naložbe v povezana podjetja glede na leto 2008 povišale za 14,4 mio EUR (za 19,3 %). K povišanju stanja naložb v povezana podjetja je pripomogel nakup družbe Velebit usluge, ki ima v lasti večinski delež življenjske in premoženjske zavarovalnice na Hrvaškem (Velebit životno osiguranje in Velebit osiguranje) ter dokapitalizacija Zavarovalnice Maribor in Save Montenegro, ob hkratni slabitvi vrednosti naložbe v odvisno družbo Sava Montenegro.

Zaradi še vedno velike negotovosti na kapitalskih trgih je družba večino prostih denarnih sredstev v prvi vrsti investirala v bolj likvidne naložbe (depoziti in potrdila o vlogah), ob koncu leta pa je družba del sredstev intenzivneje investirala v poslovne obveznice.

Družba je odprodala pretežni del portfelja strukturiranih produktov ter zmanjšala izpostavljenost pri vzajemnih skladih. Tako se je stanje strukturiranih produktov znižalo za 8,7 mio EUR, delež vzajemnih skladov pa za 4,8 mio EUR.

Ostale strukturne spremembe so v največji meri posledica prevrednotenja portfelja na tržne cene.

Donosnost naložb

Finančna kriza je tudi v letu 2009 vplivala na donosnost naložbenega portfelja. V nadaljevanju predstavljamo donosnost posameznih oblik naložb v letu 2009, ki jo primerjamo z doseženo donosnostjo v letu 2008.

Donosnost naložbenega portfelja

	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Depoziti in CD-ji	3,5 %	4,6 %
Državne obveznice	5,4 %	5,6 %
Poslovne obveznice	1,3 %	1,0 %
Strukturirani produkti	-15,0 %	-7,9 %
Delnice	2,2 %	20,4 %
Vzajemni skladi	-14,4 %	-15,4 %
Posojila	2,0 %	5,7 %
Zgradbe in zemljišča	9,5 %	9,9 %
Ostalo	-0,3 %	NP
Strateške delnice	-6,4 %	-1,7 %
Skupaj	-2,3 %	-1,0 %
Skupaj brez stroškov podr. dolga	-1,7 %	0,0 %
Brez povezanih podjetij	-0,5 %	-0,5 %
Brez povezanih podjetij in podr. dolga	0,3 %	0,6 %

Povprečno stanje naložb, ki ga upoštevamo v izračunu donosnosti naložb, predstavlja aritmetično povprečje petih presekov stanj v obravnavanem obdobju. Neto prihodki, primerjani s tako izračunanim povprečnim stanjem naložb, predstavljajo donosnost naložb Pozavarovalnice Sava. Skupna donosnost je zmanjšana še za strošek podrejenega dolga.

Donosnost celotnega naložbenega portfelja pozavarovalnice v letu 2009 znaša -2,3 % in je za 1,3 odstotne točke nižja kot donosnost v letu 2008. Na negativno skupno donosnost naložbenega portfelja v letu 2009 so vplivale predvsem v prvem četrtletju realizirane kapitalske izgube ob prodaji dela naložbenega portfelja (iz tega naslova je imela družba negativni efekt v višini 9,0 mio EUR).

V letu 2009 je družba realizirala precej nižji donos v kategoriji delniških naložb, saj v tem letu ni realizirala večjih kapitalskih dobičkov, kot je bila to praksa v letih 2008 in 2007.

Naložbe v depozite so v letu 2009 prinašale nekoliko nižji donos kot leto poprej zaradi tega, ker so bile banke v prvi polovici leta (še posebej pa v prvem četrtletju) pripravljene plačevati visoke obrestne mere za prosta sredstva, ko pa je likvidnostni krč nekoliko popustil, so se depozitne obrestne mere precej znižale.

Nizka donosnost pri poslovnih obveznicah je posledica nadaljnjih slabitev obveznice družbe Lehman Brothers, ter prodaje dveh podjetniških obveznic.

Pri vzajemnih skladih je na visoko negativno donosnost vplivala izguba pri prodajah vzajemnih skladov, ki jih je družba izvedla v prvem četrtletju leta.

Tudi pri kategoriji strukturirani produkti so na visoko realizirano negativno donosnost vplivale njihove prodaje, ki jih je družba opravila v zadnjem četrtletju leta.

Negativna donosnost strateških delnic je povezana s slabitvijo naložbe v odvisno družbo Sava Montenegro v višini 5,4 mio EUR.

13.6 Druge naložbe Pozavarovalnice Sava v zavarovalništvo

Pozavarovalnica Sava je bila na dan 31. 12. 2009 poleg naložb v odvisne in pridružene družbe v skupini udeležena tudi v kapitalu drugih družb s področja zavarovalništva.

Druge naložbe Pozavarovalnice Sava v delnice zavarovalnic

	Delež v kapitalu 31. 12. 2009
Slovenija	
Zavarovalnica Triglav, d.d.	0,1759 %
Skupina prva, zavarovalniški holding, d.d.	4,0424 %
EU in tujina	
Croatia Lloyd, d.d. za reosiguranje, Zagreb, Hrvaška	0,4136 %
Bosna reosiguranje, d.d., Sarajevo, Bosna in Hercegovina	0,4785 %
Croatia osiguranje, d.d., Zagreb, Hrvaška	0,0819 %
Dunav Re, a.d.o., Beograd, Srbija	1,1223 %

14 FINANČNI POLOŽAJ DRUŽBE

Bilančna vsota Pozavarovalnice Sava je na dan 31. 12. 2009 znašala 404,1 mio EUR, kar je 1,2 % več kot konec leta 2008.

Stanje sredstev

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008	Indeks	Struktura 2009	Struktura 2008
SREDSTVA	404.105.057	399.152.651	101,2		
Neopredmetena sredstva	181.818	189.498	95,9	0,0%	0,0%
Opredmetena osnovna sredstva	1.808.628	1.852.158	97,6	0,4%	0,5%
Odložene terjatve za davek	2.112.682	5.383.818	39,2	0,5%	1,3%
Naložbene nepremičnine	1.244.886	1.262.310	98,6	0,3%	0,3%
Finančne naložbe v družbah v skupini in pridruženih družbah	89.436.601	74.999.029	119,3	22,1%	18,8%
Finančne naložbe	207.913.774	204.952.584	101,4	51,5%	51,3%
Znesek ZTR prenesen pozavarovateljem	25.148.351	37.690.671	66,7	6,2%	9,4%
Terjatve	65.638.369	56.451.138	116,3	16,2%	14,1%
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	10.263.816	9.652.159	106,3	2,5%	2,4%
Druga sredstva	225.689	6.707.831	3,4	0,1%	1,7%
Denar in denarni ustrezniki	130.442	11.454	1.138,8	0,0%	0,0%

Največji delež v strukturi sredstev predstavljajo finančne naložbe, ki so se konec leta 2009 glede na konec leta 2008 povečale za 1,4 %. Strukturni delež te postavke se glede na leto prej ni bistveno spremenil. V strukturi aktive sledijo naložbe v družbah v skupini in pridruženih družbah, ki so se povečale za 19,3 % zaradi nakupa hrvaške družbe Velebit usluge in posledično vstopa v premoženjsko in življenjsko zavarovanje na tem trgu. Delno je k porastu prispevala dokapitalizacija odvisne družbe. Strukturni delež te postavke je

porasel za nekaj manj kot 4 odstotne točke. Terjatve, ki v strukturi aktive predstavljajo 16,2 % so glede na leto 2008 porasle za 16,3 %, kar je posledica porasta obsega posla.

Stanje obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008	Indeks	Struktura 2009	Struktura 2008
OBVEZNOSTI	404.105.057	399.152.651	101,2		
Kapital	149.995.279	153.740.161	97,6	37,1%	38,5%
Osnovni kapital	39.069.099	39.069.099	100,0	9,7%	9,8%
Kapitalske rezerve	33.003.752	33.003.752	100,0	8,2%	8,3%
Rezerve iz dobička	79.639.568	92.238.213	86,3	19,7%	23,1%
Presežek iz prevrednotenja	-1.717.140	-10.570.904	16,2	-0,4%	-2,6%
Podrejene obveznosti	31.135.777	31.139.605	100,0	7,7%	7,8%
Zavarovalno-tehnične rezervacije	169.726.846	159.309.009	106,5	42,0%	39,9%
Druge rezervacije	170.448	226.667	75,2	0,0%	0,1%
Odložene obveznosti za davek	323.814	0	-	0,1%	-
Druge finančne obveznosti	2.900.613	160	-	0,7%	0,0%
Obveznosti iz poslovanja	37.345.543	42.528.378	87,8	9,2%	10,7%
Ostale obveznosti	12.506.736	12.208.671	102,4	3,1%	3,1%

V strukturi obveznosti imajo zavarovalno-tehnične rezervacije največji delež. Na dan 31. 12. 2009 je ta strukturni delež znašal 42,0 %, rezervacije pa so porasle za 6,5 %.

V strukturi s 37,1 % sledi stanje kapitala, ki se je glede na stanje 31. 12. 2008 znižalo za 2,4 %. Padec je posledica padca rezerv iz dobička za 13,7 % oziroma 12,6 mio EUR. Na stanje kapitala pozitivno vpliva znižanje negativnega stanja presežka iz prevrednotenja, ki se je glede na stanje 31. 12. 2008 znižalo za 83,8 % oziroma za 8,9 mio EUR. Obveznosti iz poslovanja, ki predstavljajo 9,2 % v strukturi obveznosti so se znižale za 12,2 %, kar je posledica ugodnejšega škodnega dogajanja konec leta 2009, predvsem na segmentu tujega posla. Stanje podrejenih obveznosti se glede na leto prej ni bistveno spremenilo, gre pa predvsem za podrejeni dolg v višini 31,1 mio EUR.

Družba je po predpisani slovenski zakonodaji izkazovala visok presežek rezpoložljivega kapitala nad minimalnim kapitalom, in sicer za 38,6 mio EUR.

15 OBVLADOVANJE TVEGANJ

Pozavarovalnico Sava Zakon o zavarovalništvu (ZZavar) obvezuje, da glede na obseg in vrste zavarovalnih poslov, ki jih opravlja, in glede na tveganja, ki jim je izpostavljena, vedno razpolaga z ustreznim kapitalom. Pozavarovalnica Sava mora poslovati tako, da je v vsakem trenutku sposobna pravočasno izpolniti zapadle obveznosti (likvidnost), hkrati pa mora biti trajno sposobna izpolniti vse svoje obveznosti (solventnost).

Pozavarovalnica Sava je pri svojem poslovanju izpostavljena predvsem zavarovalnim tveganjem, tržnemu tveganju, likvidnostnemu tveganju, kreditnemu tveganju in operativnemu tveganju. V okviru računovodskega poročila Pozavarovalnice Sava (Upravljanje s tveganji) so ta tveganja podrobneje specificirana, podana pa je tudi ocena izpostavljenosti ter ukrepi za zmanjševanje teh tveganj.

16 ORGANIZACIJA, ZAPOSLENI IN ZNANJE

Organizacija in zaposleni

V letu 2009 smo sprejeli novo organizacijsko strukturo, v kateri se odraža vizija, cilji in načrt razvoja družbe.

Službe, ki so bile organizirane kot štabne službe upravi družbe, so v novi organizacijski strukturi samostojni sektorji, to sta sektor za kontroling in sektor za splošne zadeve. Oblikovala sta se tudi dva nova sektorja, in sicer sektor za upravljanje s tveganji v katerega je vključen tako aktuariat kot služba za procesno in informacijsko tehnologijo, ter kot samostojni sektor deluje sektor upravljanja strateških naložb. Z novo organizacijsko strukturo se je iz predhodnih treh sektorjev s področja pozavarovanja oblikoval sektor pozavarovanja, ki združuje pet področij. Kot samostojni službi, sta organizirana center notranje revizije skupine in služba za odnose z javnostmi.

Kadrovsko smo se močno okrepili, zaposlili smo deset novih sodelavcev. Tako je bilo na dan 31. 12. 2009 v družbi zaposlenih 65 delavcev, od tega ima 59 delavcev sklenjeno pogodbo za nedoločen čas in 6 delavcev za določen čas.

V mesecu februarju je nastopil funkcijo člana uprave Srečko Čebren, v upravi smo zaposlili pomočnika uprave.

Zaposlili smo tudi sodelavko na področju kontrolinga in tri na področju pozavarovanja ter dva sodelavca v sektorju za finance in računovodstvo. Zaradi notranje prerazporeditve smo zaposlili sodelavko tudi v sektorju za splošne zadeve. Na mesto sodelavca, ki je odšel v pokoj, smo zaposlili novo sodelavko – pripravnico, v službi za procesno in informacijsko tehnologijo. Enemu sodelavcu je prenehalo delovno razmerje za delo po pogodbi za določen čas, dva sodelavca sta se upokojila.

V letu 2009 sta uprava družbe in sindikat podpisala novo kolektivno pogodbo. V novi kolektivni pogodbi smo na novo opredelili kriterije za variabilno nagrajevanje, ki gre v smeri nagrajevanja individualne uspešnosti v povezavi z doseganjem zastavljenih ciljev posameznika in družbe.

Kadrovska evidenca Pozavarovalnice Sava na dan 31. 12. 2009

Vrsta izobrazbe	Skupaj	Moški	Ženske
Nižja in manj (I-IV)	1	1	0
Srednja (V)	16	0	16
Višja (VI)	3	3	0
Visoka (VII)	29	14	15
Magisterij (VIII)	16	11	5
Skupaj	65	29	36

Kadrovska evidenca Pozavarovalnice Sava po izobrazbeni strukturi na dan 31. 12.

Vrsta izobrazbe	31. 12. 2009	31. 12. 2008	Indeks
Nižja in manj (I-IV)	1	1	100
Srednja (V)	16	15	106,6
Višja (VI)	3	5	60,0
Visoka (VII)	29	27	107,4
Magisterij (VIII)	16	10	160,0
Skupaj	65	58	112,1

Znanje

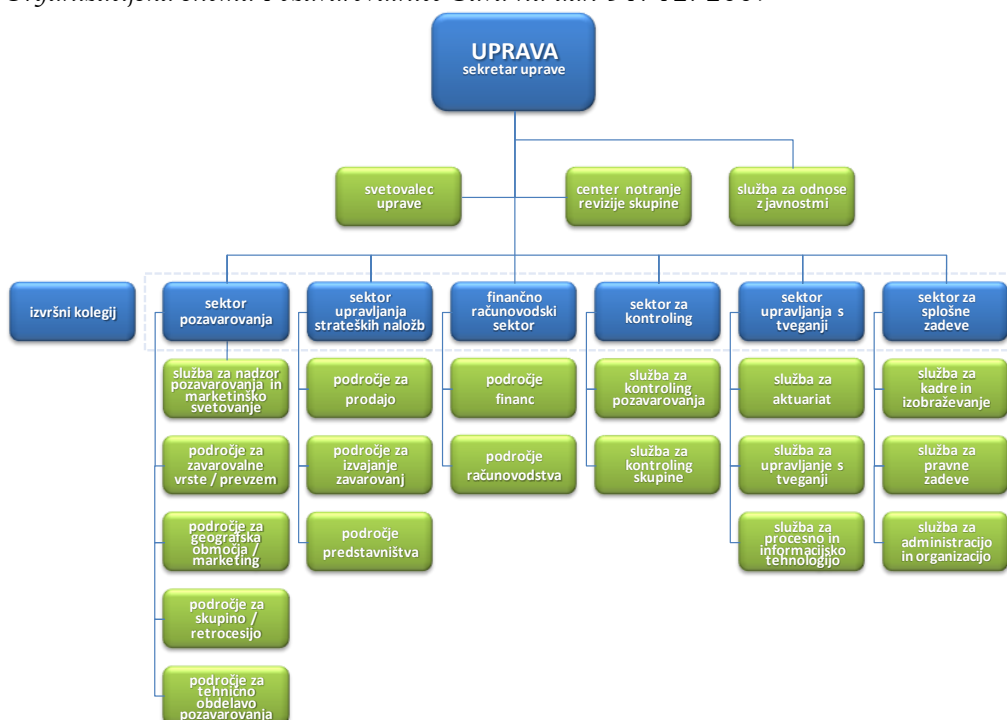
Zaposleni v Pozavarovalnici Sava so vključeni v različne oblike izobraževanja. Predvsem gre za izobraževanja pri katerih zaposleni pridobivajo aktualna in specialistična znanja s področja stroke. Stremimo k temu, da izobraževanje omogoča osebni razvoj in razvoj delovne kariere zaposlenih. Naši sodelavci so se izobraževali tako na strokovnih področjih pozavarovanja, aktuarstva, revizije, informatike in financ. V letu 2009 smo organizirali tudi skupinsko izobraževanje za vse zaposlene. Delavnica o učinkovitem timskem delu je bila skupaj s seminarjem o organizacijski kulturi, organizirana kot enodnevni skupinski trening.

Z enim sodelavcem smo sklenili pogodbo o izobraževanju in dva sodelavca sta uspešno zaključila podiplomski študij in pridobila naziv magister znanosti.

Pozavarovalnica Sava je v letu 2009 za svoje odvisne družbe organizirala izobraževanja s področja kontrolinga.

Za poslovne partnerje je bil organiziran seminar s področja sklepanja pozavarovanj ter aktuarstva.

Organizacijska shema Pozavarovalnice Sava na dan 31. 12. 2009

17 POSLOVNI PROCESI IN INFORMACIJSKA PODPORA POSLOVANJA

Najpomembnejši načrt za leto 2009 na področju informacijske podpore poslovanja je bila nabava dodatne strojne opreme in izvedba virtualizacije strežnikov. Projekt je bil razširjen tako, da je potekal skupaj z Zavarovalnico Tilia in bo družbama omogočil, da bosta lahko izgradili medsebojni nadomestni lokaciji v primeru katastrofe. Pogodba z izvajalcem in nabava strojne opreme sta bili izvedeni še v letu 2009, izvedba virtualizacije sledi v letu 2010, izgraditev nadomestnih lokacij pa leto kasneje. V okviru posodabljanja informacijske in komunikacijske tehnologije v družbi je bilo nabavljenih šest prenosnih in dvanajst namiznih računalnikov, tako za novo zaposlene, kot zamenjava za amortizirano opremo. Hkrati s strojno opremo je bila v delovnih postajah posodobljena tudi programska oprema, zlasti namizna zbirka Microsoft Office.

Na področju aplikativne programske podpore poslovanju je bil v okviru programskega paketa Pozavarovalna pogodba razvit zadnji večji operativni modul za upravljanje z borderoji, program pa je bil deležen tudi več manjših posodobitev. Z obdelavo borderojev je sedaj zaokrožena podpora vsem poslovnim potrebam obračunskega dela pozavarovanja.

18 KAZALNIKI POSLOVANJA¹⁷

Gibanje kosmate premije

(v EUR, razen indeksi)	2009	2008	Indeks
	1	2	1/2
Nezgodno zavarovanje	11.017.323	9.596.466	114,8
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	23.393.421	23.285.621	100,5
Letalsko zavarovanje	415.511	97.629	425,6
Zavarovanje plovil	1.385.419	1.329.809	104,2
Zavarovanje prevoza blaga	3.046.634	3.968.453	76,8
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	41.982.426	33.424.982	125,6
Drugo škodno zavarovanje	31.810.586	28.140.735	113,0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	26.980.210	27.573.305	97,8
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	390.187	259.361	150,4
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	276.855	191.735	144,4
Splošno zavarovanje odgovornosti	3.862.107	3.822.554	101,0
Kreditno zavarovanje	996.653	1.524.097	65,4
Kavcijsko zavarovanje	143.508	132.306	108,5
Zavarovanje različnih finančnih izgub	820.029	782.772	104,8
Zavarovanje stroškov postopka	16.683	8.077	206,6
Zavarovanje pomoči	80.198	36.012	222,7
Življenjsko zavarovanje	264.069	513.429	51,4
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	200.512	56.376	355,7
Skupaj premoženjska zavarovanja	146.617.750	134.173.914	109,3
Skupaj življenjska zavarovanja	464.580	569.805	81,5
Skupaj	147.082.330	134.743.719	109,2

¹⁷ Kazalniki poslovanja so prikazani po Sklepu o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic – SKL 2007 (Uradni list RS, št. 28/2007)

Čista premija v odstotkih od kosmate premije

(v EUR, razen odstotki)	Kosmata premija	Čista premija	2009	2008
	1	2	2/1	
Nezgodno zavarovanje	11.017.323	10.903.849	99,0%	99,6%
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	23.393.421	19.927.810	85,2%	85,2%
Letalsko zavarovanje	415.511	370.359	89,1%	100,0%
Zavarovanje plovil	1.385.419	1.296.567	93,6%	92,3%
Zavarovanje prevoza blaga	3.046.634	2.905.944	95,4%	95,0%
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	41.982.426	32.023.841	76,3%	74,5%
Drugo škodno zavarovanje	31.810.586	23.527.115	74,0%	79,8%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	26.980.210	25.242.691	93,6%	94,2%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	390.187	311.580	79,9%	69,2%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	276.855	273.205	98,7%	98,7%
Splošno zavarovanje odgovornosti	3.862.107	3.196.363	82,8%	85,2%
Kreditno zavarovanje	996.653	996.642	100,0%	100,0%
Kavcijsko zavarovanje	143.508	143.450	100,0%	100,0%
Zavarovanje različnih finančnih izgub	820.029	339.053	41,3%	51,8%
Zavarovanje stroškov postopka	16.683	16.683	100,0%	100,0%
Zavarovanje pomoči	80.198	80.198	100,0%	100,0%
Življenjsko zavarovanje	264.069	71.296	27,0%	47,2%
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	200.512	94.712	47,2%	100,0%
Skupaj premoženjska zavarovanja	146.617.750	121.555.352	82,9%	84,6%
Skupaj življenjska zavarovanja	464.580	166.008	35,7%	52,5%
Skupaj	147.082.330	121.721.359	82,8%	84,5%

Gibanje kosmatih škod

(v EUR, razen indeksi)	2009	2008	Indeks
	1	2	1/2
Nezgodno zavarovanje	4.047.495	3.839.920	105,4
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	23.137.652	22.891.903	101,1
Letalsko zavarovanje	131.312	19.557	671,4
Zavarovanje plovil	908.335	875.934	103,7
Zavarovanje prevoza blaga	1.559.413	1.828.209	85,3
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	26.859.587	29.715.016	90,4
Drugo škodno zavarovanje	24.275.958	35.277.632	68,8
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	15.648.795	16.384.817	95,5
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	118.622	117.477	101,0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	43.563	25.315	172,1
Splošno zavarovanje odgovornosti	2.106.234	2.392.932	88,0
Kreditno zavarovanje	1.086.609	421.398	257,9
Kavcijsko zavarovanje	162.663	468.661	34,7
Zavarovanje različnih finančnih izgub	592.688	321.645	184,3
Zavarovanje pomoči	19.011	14.499	131,1
Življenjsko zavarovanje	69.565	94.316	73,8
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	40.459	0	-
Skupaj premoženjska zavarovanja	100.697.937	114.594.915	87,9
Skupaj življenjska zavarovanja	110.024	94.316	116,7
Skupaj	100.807.961	114.689.231	87,9

Škodni količnik

(v EUR, razen odstotki)	Kosmata premija	Kosmate škode	2009	2008
	1	2	2/1	
Nezgodno zavarovanje	11.017.323	4.047.495	36,7%	40,0%
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	23.393.421	23.137.652	98,9%	98,3%
Letalsko zavarovanje	415.511	131.312	31,6%	20,0%
Zavarovanje plovil	1.385.419	908.335	65,6%	65,9%
Zavarovanje prevoza blaga	3.046.634	1.559.413	51,2%	46,4%
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	41.982.426	26.859.587	64,0%	88,8%
Drugo škodno zavarovanje	31.810.586	24.275.958	76,3%	125,4%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	26.980.210	15.648.795	58,0%	59,4%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	390.187	118.622	30,4%	45,3%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	276.855	43.563	15,7%	13,2%
Splošno zavarovanje odgovornosti	3.862.107	2.106.234	54,5%	62,6%
Kreditno zavarovanje	996.653	1.086.609	109,0%	27,6%
Kavcijsko zavarovanje	143.508	162.663	113,3%	354,2%
Zavarovanje različnih finančnih izgub	820.029	592.688	72,3%	41,1%
Zavarovanje stroškov postopka	16.683	0	-	-
Zavarovanje pomoči	80.198	19.011	23,7%	40,3%
Življenjsko zavarovanje	264.069	69.565	26,3%	18,4%
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	200.512	40.459	20,2%	0,0%
Skupaj premoženjska zavarovanja	146.617.750	100.697.937	68,7%	85,4%
Skupaj življenjska zavarovanja	464.580	110.024	23,7%	16,6%
Skupaj	147.082.330	100.807.961	68,5%	85,1%

Administrativni stroški v odstotkih od kosmate premije (v EUR)

Kosmata premija	Administrativni stroški	2009	2008
1	2	2/1	
147.082.330	6.224.228	4,2%	5,0%

Stroški pridobivanja zavarovanj (provizije) v odstotkih od kosmate premije (v EUR)

Kosmata premija	Stroški pridobivanja	2009	2008
1	2	2/1	
147.082.330	33.651.858	22,9%	24,0%

Učinki naložb v odstotkih od povprečnega stanja naložb

(v EUR)	Povprečno stanje naložb	Prihodki naložb	Odhodki naložb	Učinek naložb 2009	Učinek naložb 2008
Kritno premoženje	110.668.375	6.048.957	3.365.242	2,4%	1,0%
Lastni viri	174.530.848	6.396.191	15.596.098	-5,3%	-2,1%
Skupaj	285.199.223	12.445.148	18.961.340	-2,3%	-1,0%

Čiste škodne rezervacije v odstotkih od čistih prihodkov od premij

(v EUR, razen odstotki)	Čiste škodne rezervacije	Čisti prihodki od premij	2009	2008
	1	2	1/2	
Nezgodno zavarovanje	7.819.036	10.655.216	73,4%	72,9%
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	7.753.053	19.792.554	39,2%	29,5%
Letalsko zavarovanje	92.074	323.324	28,5%	116,7%
Zavarovanje plovil	2.265.679	1.299.562	174,3%	96,5%
Zavarovanje prevoza blaga	1.939.844	3.017.523	64,3%	52,6%
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	16.825.405	29.137.505	57,7%	48,3%
Drugo škodno zavarovanje	18.436.128	23.199.779	79,5%	55,0%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	34.554.839	26.143.104	132,2%	126,7%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	350.247	310.851	112,7%	82,4%
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	287.113	269.528	106,5%	226,6%
Splošno zavarovanje odgovornosti	9.465.630	3.259.361	290,4%	276,4%
Kreditno zavarovanje	1.102.067	913.632	120,6%	68,0%
Kavcijsko zavarovanje	51.718	173.746	29,8%	-277,4%
Zavarovanje različnih finančnih izgub	-160.195	364.418	-44,0%	28,1%
Zavarovanje stroškov postopka	3	17.526	0,0%	4,8%
Zavarovanje pomoči	17.388	74.895	23,2%	45,4%
Življenjsko zavarovanje	139.294	49.630	280,7%	66,9%
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	89	94.712	0,1%	0,0%
Skupaj premoženjska zavarovanja	100.800.028	118.952.523	84,7%	74,8%
Skupaj življenjska zavarovanja	139.384	144.342	96,6%	54,2%
Skupaj	100.939.412	119.096.864	84,8%	74,8%

Kosmati dobiček/izguba tekočega obdobja v odstotkih od čiste premije (v EUR)

Kosmati dobiček/izguba	Čista premija	2009	2008
1	2	1/2	
-14.005.559	121.721.359	-11,5%	-8,3%

Kosmati dobiček/izguba tekočega obdobja v odstotkih od povprečnega stanja kapitala (v EUR)

Kosmati dobiček/izguba	Povprečno stanje kapitala	2009	2008
1	2	1/2	
-14.005.559	151.867.720	-9,2%	-6,3%

Kosmati dobiček/izguba tekočega obdobja v odstotkih od povprečnega stanja aktive (v EUR)

Kosmati dobiček/izguba	Povprečno stanje aktive	2009	2008
1	2	1/2	
-14.005.559	401.628.854	-3,5%	-2,5%

Kosmati dobiček/izguba tekočega obdobja na delnico (v EUR)

Kosmati dobiček/izguba	Število delnic	2009	2008
1	2	1/2	
-14.005.559	9.362.519	-1,50	-1,01

Čisti dobiček/izguba tekočega obdobja v odstotkih od povprečnega stanja kapitala (v EUR)

Čisti dobiček/izguba	Povprečno stanje kapitala	2009	2008
1	2	1/2	
-12.598.645	151.867.720	-8,3%	-5,3%

Razpoložljivi kapital v odstotkih od čiste premije (v EUR)

Razpoložljivi kapital	Čista premija	2009	2008
1	2	1/2	
57.306.528	121.721.359	47,1%	66,8%

Razpoložljivi kapital v odstotkih od minimalnega kapitala (v EUR)

Razpoložljivi kapital	Minimalni kapital	2009	2008
1	2	1/2	
57.306.528	18.698.239	306,5%	469,0%

Razpoložljivi kapital v odstotkih od zavarovalno-tehničnih rezervacij (v EUR)

Razpoložljivi kapital	Zavarovalno-tehnične rezervacije	2009	2008
1	2	1/2	
57.306.528	169.726.846	33,8%	47,8%

Razpoložljivi kapital v odstotkih od terjatev iz pozavarovanja in zavarovalno-tehničnih rezervacij (ZTR), ki odpadejo na pozavarovatelje (v EUR)

Razpoložljivi kapital	Terjatve iz pozav. in ZTR pozav.	2009	2008
1	2	1/2	
57.306.528	85.393.412	67,1%	83,6%

Čista premija glede na povprečno stanje kapitala in zavarovalno-tehničnih rezervacij (ZTR) (v EUR)

Čista premija	Povprečno stanje kapitala	Povprečno stanje ZTR	2009	2008
1	2	3	1/(2+3)	
121.721.359	151.867.720	164.517.927	38,5%	38,7%

Čista premija glede na povprečno stanje kapitala (v EUR)

Čista premija	Povprečno stanje kapitala	2009	2008
1	2	1/2	
121.721.359	151.867.720	80,1%	76,1%

Povprečno stanje zavarovalno-tehničnih rezervacij (ZTR) glede na čiste prihodke od premij (v EUR)

Povprečno stanje ZTR	Čisti prihodki od premij	2009	2008
1	2	1/2	
164.517.927	119.096.864	138,1%	132,4%

Stanje kapitala glede na čisto prenosno premijo (v EUR)

Kapital	Čista prenosna premija	2009	2008
1	2	1/2	
149.995.279	41.843.371	358,5%	392,0%

Stanje kapitala glede na obveznosti do virov sredstev (v EUR)

Kapital	Obveznosti do virov sredstev	2009	2008
1	2	1/2	
149.995.279	404.105.057	37,1%	38,5%

Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije glede na obveznosti do virov sredstev (v EUR)

Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije	Obveznosti do virov sredstev	2009	2008
1	2	1/2	
144.578.495	404.105.057	35,8%	30,5%

Kosmata premija glede na število redno zaposlenih (v EUR)

Kosmata premija	Število redno zaposlenih	2009	2008
1	2	1/2	
147.082.330	65	2.262.805	2.323.168

**RAČUNOVODSKO POROČILO
POZAVAROVANICE SAVA, D.D.
ZA LETO 2009**

19 REVIZORJEVO POROČILO

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastnikom družbe Pozavarovalnica Sava d.d.

Revidirali smo priložene računovodske izkaze družbe Pozavarovalnica Sava, d.d., ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2009, izkaz poslovnega izida, izkaz vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša naloga je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja družbe Pozavarovalnica Sava, d.d. na dan 31. decembra 2009 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

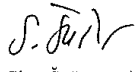
Ne da bi v svojem mnenju izrazili pridržek, opozarjamo na pojasnilo 14 (Rezerve iz dobička) k računovodskim izkazom, ki pojasnjuje neuskkljenost zahtev Zakona o zavarovalništvu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Pozavarovalnica v računovodskih izkazih izravnalne rezervacije oblikuje in izkazuje v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, v okviru kapitala. Če bi bili računovodski izkazi pripravljani v skladu z zahtevami Zakona o zavarovalništvu, bi bile omenjene rezervacije oblikovane v breme poslovnega izida in izkazane med zavarovalno tehničnimi rezervacijami.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarskih družbah potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Mag. Simona Korošec Lavrič, univ. dipl. ekon.
Pooblaščen revizorka

Katarina Sitar Šuštar, univ. dipl. ekon.
Pooblaščen revizorka
Partner

Ljubljana, 21. april 2010

KPMG Slovenija, d.o.o.

20 RAČUNOVODSKI IZKAZI

20.1 Izkaz finančnega položaja na dan 31. 12. 2009

(v EUR)	Pojasnila	31. 12. 2009	31. 12. 2008
SREDSTVA		404.105.057	399.152.651
Neopredmetena sredstva	1	181.818	189.498
Opredmetena osnovna sredstva	2	1.808.628	1.852.158
Odložene terjatve za davek	3	2.112.682	5.383.818
Naložbene nepremičnine	4	1.244.886	1.262.310
Finančne naložbe v družbah v skupini in pridruženih družbah	5	89.436.601	74.999.029
Finančne naložbe:	6	207.913.774	204.952.584
- posojila in depoziti		36.865.091	33.057.148
- v posesti do zapadlosti		9.798.345	9.366.968
- razpoložljive za prodajo		157.854.126	160.393.911
- vrednotene po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida		3.396.211	2.134.557
Znesek ZTR, prenesen pozavarovateljem	7	25.148.351	37.690.671
Terjatve	8	65.638.369	56.451.138
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja		60.245.061	53.357.702
Terjatve za odmerjeni davek		3.500.244	846.920
Druge terjatve		1.893.064	2.246.517
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	9	10.263.816	9.652.159
Druga sredstva	10	225.689	6.707.831
Denar in denarni ustrezniki	11	130.442	11.454
OBVEZNOSTI		404.105.057	399.152.651
Kapital		149.995.279	153.740.161
Osnovni kapital	12	39.069.099	39.069.099
Kapitalske rezerve	13	33.003.752	33.003.752
Rezerve iz dobička	14	79.639.568	92.238.213
Presežek iz prevrednotenja	15	-1.717.140	-10.570.904
Zadržani čisti poslovni izid	16	0	0
Podrejene obveznosti	17	31.135.777	31.139.605
Zavarovalno-tehnične rezervacije	18	169.726.846	159.309.009
Prenosne premije		44.042.916	41.967.178
Škodne rezervacije		123.869.342	116.458.980
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije		1.814.588	882.851
Druge rezervacije	19	170.448	226.667
Odložene obveznosti za davek	20	323.814	0
Druge finančne obveznosti	21	2.900.613	160
Obveznosti iz poslovanja	22	37.345.543	42.528.378
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja		37.345.543	42.528.378
Ostale obveznosti	23	12.506.736	12.208.671

Računovodski izkazi so sestavni del računovodskega poročila in jih je potrebno brati skupaj s pojasnili.

20.2 Izkaz poslovnega izida za leto 2009

(v EUR)	Pojasnila	2009	2008
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	24	119.096.865	109.098.508
Obračunane kosmate zavarovalne premije		147.082.330	134.743.719
Obračunana premija oddana v pozavarovanje in sozavarovanje		-25.360.971	-20.886.767
Sprememba čistih prenosnih premij		-2.624.495	-4.758.444
Prihodki od naložb	25	12.566.933	22.519.176
- obrestni prihodki		6.069.093	8.513.365
- drugi prihodki naložb		6.497.839	14.005.812
Drugi zavarovalni prihodki	26	5.539.068	2.898.066
- prihodki od provizij		4.437.421	2.794.945
- drugi prihodki		1.101.647	103.121
Drugi prihodki	27	67.558	1.314
Čisti odhodki za škode	28	-90.257.788	-79.061.685
Obračunani kosmati zneski škod zmanjšani za prihodke od uveljavljenih regresov		-100.807.961	-114.689.231
Obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev		29.936.487	44.293.794
Sprememba škodnih rezervacij		-19.386.313	-8.666.248
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	29	-949.348	-182.999
Obratovalni stroški	30	-39.876.086	-39.127.544
Stroški pridobivanja zavarovanj		-33.651.858	-32.353.346
Drugi obratovalni stroški		-6.224.228	-6.774.198
Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti	25	-18.961.340	-25.059.828
- oslabitve finančnih naložb sredstev, ki niso merjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid		-7.523.963	-13.961.237
- obrestni odhodki		-1.926.416	-2.818.485
- ostali odhodki		-9.510.961	-8.280.106
Drugi zavarovalni odhodki	31	-1.230.757	-573.706
Drugi odhodki	32	-663	-1.370
Poslovni izid pred obdavčitvijo		-14.005.559	-9.490.069
Davek od dohodka	33	1.406.914	1.498.420
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		-12.598.645	-7.991.649
Dobiček/Izguba na delnico	16	-1,35	-0,91

Računovodski izkazi so sestavni del računovodskega poročila in jih je potrebno brati skupaj s pojasnili.

20.3 Izkaz vseobsegajočega donosa za leto 2009

(v EUR)	2009	2008
ČISTI DOBIČEK/IZGUBA POSLOVNEGA LETA PO OBDAVČITVI	-12.598.645	-7.991.649
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS PO OBDAVČITVI	8.853.763	-20.419.876
Čisti dobički/izgube iz ponovne izmere finančnega sredstva, razpoložljivega za prodajo	11.067.204	-23.062.602
Dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja	7.993.517	499.804
Prenos dobičkov/izgub iz presežka iz prevrednotenja v poslovni izid	3.073.688	-23.562.406
Davek od drugega vseobsegajočega donosa	-2.213.441	2.642.726
VSEOBSEGAJOČI DONOS POSLOVNEGA LETA PO OBDAVČITVI	-3.744.882	-28.411.525

Računovodski izkazi so sestavni del računovodskega poročila in jih je potrebno brati skupaj s pojasnili.

20.4 Izkaz denarnih tokov za leto 2009

(v EUR)	Pojasnila	2009	2008
A. Denarni tokovi pri poslovanju	35		
a.) Postavke izkaza poslovnega izida		5.233.390	-1.431.489
Obračunane čiste zavarovalne premije v obdobju	24	121.721.359	113.856.952
Prihodki naložb (razen finančnih prihodkov), financiranih iz:	25	5.741.587	13.829.760
- zavarovalno-tehničnih rezervacij		-2.146.833	-2.938.187
- drugih virov		3.594.754	10.891.573
Drugi poslovni prihodki (razen za prevrednotenje in brez zmanjšanja rezervacij) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	26,27	5.606.625	2.899.380
Obračunani čisti zneski škod v obdobju	28	-70.871.474	-70.395.437
Čisti obratovalni stroški brez stroškov amortizacije in brez sprememb v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj	30	-40.105.277	-40.304.144
Odhodki naložb (brez amortizacije in finančnih odhodkov), financiranih iz:	25	-17.034.924	-22.241.343
- tehničnih virov		-3.224.372	-6.046.681
- drugih virov		-13.810.552	-16.194.662
Drugi poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotovanje in brez povečanja rezervacij)	31,32	-1.231.419	-575.077
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	33	1.406.914	1.498.420
Spremembe čistih obratnih sredstev (terjatve za zavarovanja, druge terjatve, druga sredstva ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		-2.085.870	-18.765.109
Začetne manj končne terjatve iz pozavarovanj	8	-6.887.359	-20.263.491
Začetne manj končne druge terjatve iz (po) zavarovalnih poslov	8	-226.994	-702.802
Začetne manj končne druge terjatve in sredstva	8	3.417.850	-7.769.394
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	3	3.271.135	-350.734
Končni manj začetni dolgovi iz pozavarovanj	22	-5.182.834	5.160.656
Končni manj začetni drugi poslovni dolgovi	22	2.966.710	9.447.882
Končne manj začetne ostale obveznosti (razen prenosnih premij)		231.807	-701.401
Končne manj začetne odložene obveznosti za davek		323.814	-3.585.825
c.) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b)		3.147.520	-20.196.598
B. Denarni tokovi pri naložbenju			
a.) Prejemki pri naložbenju		641.793.866	476.411.245
Prejemki od obresti, ki se nanašajo na naložbenje in na:	25	6.069.093	8.513.365
- naložbe, financirane iz zavarovalno-tehničnih rezervacij		3.930.655	4.259.673
- druge naložbe		2.138.437	4.253.692
Prejemki od dividend in deležev iz dobička drugih, ki se nanašajo na:	25	756.253	176.053
- naložbe, financirane iz zavarovalno-tehničnih rezervacij		93.253	70.693
- druge naložbe		662.999	105.360
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev, financiranih iz:		13.006	4.917
- drugih virov		13.006	4.917
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb, financiranih iz:		164.951.045	64.758.072
- zavarovalno-tehničnih rezervacij		53.294.838	23.464.022
- drugih virov		111.656.206	41.294.050
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb, financiranih iz:		470.004.469	402.958.838
- zavarovalno-tehničnih rezervacij		276.863.805	143.048.155
- drugih virov		193.140.664	259.910.683
b.) Izdatki pri naložbenju		-642.895.982	-495.523.762
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev		-42.115	-73.260
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev, financiranih iz:		-66.545	-60.144
- drugih virov		-66.545	-60.144
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb, financiranih iz:		-145.357.174	-82.137.517
- zavarovalno-tehničnih rezervacij		-47.794.980	-25.428.198
- drugih virov		-97.562.194	-56.709.319
Izdatki za pridobitev finančnih naložb v odvisnih družbah, financiranih iz:		-20.125.378	-9.011.617
- drugih virov		-20.125.378	-9.011.617
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb, financiranih iz:		-477.304.770	-404.241.224
- zavarovalno-tehničnih rezervacij		-285.865.464	-147.907.145
- drugih virov		-191.439.306	-256.334.078
c.) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)		-1.102.117	-19.112.517
C. Denarni tokovi pri financiranju			
a.) Prejemki pri financiranju		0	42.000.000
Prejemki od vplačanega kapitala		0	42.000.000
b.) Izdatki pri financiranju		-1.926.416	-2.818.485
Izdatki za dane obresti		-1.926.416	-2.818.485
c.) Prebitek prejemkov / izdatkov pri financiranju (a + b)		-1.926.416	39.181.515
Č. Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		130.442	11.454
x.) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		118.988	-127.600
Č2. Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		11.454	139.054

Računovodski izkazi so sestavni del računovodskega poročila in jih je potrebno brati skupaj s pojasnili.

20.5 Izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2009

(v EUR)	I. Osnovni kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Zadržani čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid leta	VII. Lastni deleži (odbitna postavka)	Skupaj (od 1 do 11)
			zakonske in statutarne	za lastne delnice	za kreditna tveganja	za katastr. škode	druge					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Začetno stanje 1.1. 2009	39.069.099	33.003.752	14.986.525	1.774	3.053.943	2.235.231	71.962.514	-10.570.904	0	0	-1.774	153.740.160
Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	0	0	0	0	0	0	0	8.853.763	0	-12.598.645	0	-3.744.882
Oblikovanje in poraba rezerv za kreditna tveganja in za katastrofalne škode	0	0	0	0	-1.836.069	1.633.134	0	0	0	202.936	0	0
Pokrivanje izgube	0	0	0	0	0	0	-12.395.711	0	0	12.395.711	0	0
Končno stanje 31. 12. 2009	39.069.099	33.003.752	14.986.525	1.774	1.217.874	3.868.365	59.566.803	-1.717.140	0	0	-1.774	149.995.279

20.6 Izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2008

(v EUR)	I. Osnovni kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Zadržani čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid leta	VII. Lastni deleži (odbitna postavka)	Skupaj (od 1 do 11)
			zakonske in statutarne	za lastne delnice	za kreditna tveganja	za katastr. škode	druge					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Začetno stanje 1. 1. 2008	32.809.710	106.162	14.986.525	1.774	3.669.552	1.028.204	35.701.116	12.491.698	26.811.969	18.032.498	-1.774	145.637.434
Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	0	0	0	0	0	0	0	-23.062.602	0	-7.991.649	0	-31.054.251
Vpis (ali vplačilo) novega kapitala	6.259.389	32.897.590	0	0	0	0	0	0	0	0	0	39.156.979
Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	0	0	0	0	44.844.465	0	-26.811.967	-18.032.498	0	0
Oblikovanje in poraba rezerv za kreditna tveganja in za katastrofalne škode	0	0	0	0	-615.609	1.207.027	0	0	0	-591.418	0	0
Pokrivanje izgube	0	0	0	0	0	0	-8.583.068	0	0	8.583.068	0	0
Končno stanje 31. 12. 2008	39.069.099	33.003.752	14.986.525	1.774	3.053.943	2.235.231	71.962.513	-10.570.904	0	0	-1.774	153.740.161

Računovodski izkazi so sestavni del računovodskega poročila in jih je potrebno brati skupaj s pojasnili.

21 SPLOŠNI PODATKI, RAČUNOVODSKE USMERITVE IN POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

21.1 Osnovni podatki

Pozavarovalnica Sava, d.d. (v nadaljevanju tudi: družba) je bila ustanovljena na osnovi Zakona o temeljih sistema premoženjskega in osebnega zavarovanja in bila vpisana v sodni register Temeljnega sodišča v Ljubljani, Enota v Ljubljani dne 28. 12. 1990. Njena pravna predhodnica je Pozavarovalna skupnost Sava, ki je bila ustanovljena leta 1977.

Pozavarovalnica Sava se ukvarja z opravljanjem pozavarovalne dejavnosti tako v državi kot v tujini. Glede na standardno klasifikacijo dejavnosti je družba razvrščena v podrazred 65.200. Skladno z Zakonom o gospodarskih družbah (v nadaljevanju: ZGD), je družba razvrščena med velike gospodarske družbe.

Ločeni in konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z MSRP kot jih je sprejela EU, z Zakonom o zavarovalništvu (v nadaljevanju ZZavar), podzakonskimi predpisi in pojasnili izdanimi s strani Agencije za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju AZN) ter MSRP.

Poslovni naslov družbe je Pozavarovalnica Sava, d.d., Ljubljana, Dunajska 56, Ljubljana.

V poslovnem letu 2009 je družba zaposlovala povprečno 62 delavcev (v letu 2008 58,25). Na dan 31. 12. 2009 je bilo zaposlenih 65 delavcev (v letu 2008 58).

Število zaposlenih po izobrazbeni strukturi

	31. 12. 2009	31. 12. 2008
I-IV. stopnja	1	1
V. stopnja	16	15
VI. stopnja	3	5
VII. stopnja	29	27
Magistri	16	10
Skupaj	65	58

Organi družbe so skupščina, nadzorni svet in uprava družbe.

Največji delničar družbe je Slovenska odškodninska družba, ki ima v lasti 25 % plus eno delnico. Drugi največji delničar ima v lasti 7 % delež.

Odgovornost uprave družbe je, da sprejme letno poročilo. Revidirano letno poročilo potrди nadzorni svet družbe. V primeru, da nadzorni svet letnega poročila ne potrди ali če uprava in nadzorni svet prepustita odločitev o sprejemu letnega poročila skupščini, le ta odloča tudi o sprejemu letnega poročila.

Družba je obvladujoča družba v skupini, ki jo poleg obvladujoče družbe sestavljajo še:

(v EUR)	Dejavnost	Sedež	Sredstva	Obveznosti	Kapital družbe na dan 31.12.2009	Poslovni izid v letu 2009	Celotni prihodki	Delež v % glasovalnih pravic
Zavarovalnica Tilia	zavarovalništvo	Slovenija	126.663.384	111.724.148	14.939.236	820.497	61.618.167	99,71%
Sava osiguranje	zavarovalništvo	Srbija	23.766.546	19.663.909	4.102.637	-2.531.443	14.077.728	99,99%
Dukagjini	zavarovalništvo	Kosovo	16.308.563	12.452.302	3.856.261	137.780	11.979.557	51,00%
Sava Tabak	zavarovalništvo	Makedonija	19.740.420	16.365.270	3.375.150	-5.980.830	13.870.387	66,70%
Bro-Dil	posredništvo z vrednostnimi papirji	Makedonija	622.166	8.444	613.722	19.959	125.281	66,70%
Sava Montenegro	zavarovalništvo	Črna gora	18.208.834	17.715.456	493.378	-4.450.727	12.195.548	100,00%
Sava Invest	upravljanje investicijskih skladov	Makedonija	57.638	58.172	-534	-103.796	21.205	83,68%
Dukagjini Life	zavarovalništvo	Kosovo	3.329.960	144.652	3.185.308	-55.005	243.077	54,32%
Sava životno osiguranje	zavarovalništvo	Srbija	3.189.159	70.590	3.118.569	-121.361	467.701	99,99%
Velebit usluge	trgovina	Hrvaška	9.272.694	90	9.272.604	-246	2	100,00%
Velebit osiguranje	zavarovalništvo	Hrvaška	13.616.642	9.956.971	3.659.671	-1.675.514	3.110.974	53,41%
Velebit životno osiguranje	zavarovalništvo	Hrvaška	8.154.554	2.092.564	6.061.990	-614.855	1.123.575	53,35%
Slorest	prodaja in nakup nepremičnin	Makedonija	3.677	16	3.661	-1.299	8	100,00%
Dukagjini Hospital	izvajanje bolnišnične dejavnosti	Kosovo	1.823.929	24.000	1.799.929	-71	20	51,00%

Pridruženi družbi v skupini na dan 31. 12. 2009 so:

(v EUR)	Dejavnost	Sedež	Sredstva	Obveznosti	Kapital družbe na dan 31.12.2009	Poslovni izid v letu 2009	Celotni prihodki	Delež v % glasovalnih pravic
Zavarovalnica Maribor	zavarovalništvo	Slovenija	680.833.142	613.519.209	67.313.933	-555.369	247.628.684	45,79%
Moja naložba	dejavnost pokojninskih skladov	Slovenija	102.129.128	96.683.685	5.445.443	669.985	2.142.244	25,00%

V letu 2009 so bile v skupino vključene tri hrvaške družbe; Velebit Usluge, Velebit osiguranje ter Velebit životno osiguranje. Poleg tega je odvisna družba skupine - premoženjska zavarovalnica Dukagjini - ustanovila družbo Dukagjini Hospital in je njena 100 % lastnica.

Vsi zneski v računovodskih izkazih in pojasnilih k njim so izraženi v evrih razen, če ni drugače navedeno.

21.2 Pomembnejše računovodske usmeritve

V nadaljevanju predstavljamo pomembnejše računovodske usmeritve, uporabljene pri izdelavi računovodskih izkazov.

21.2.1 Izjava o skladnosti

Pozavarovalnica Sava je po stanju na dan 31. 12. 2009 poleg ločenih računovodskih izkazov pripravila tudi konsolidirane računovodske izkaze Skupine Sava Re. Konsolidirani računovodski izkazi so del tega letnega poročila. Letna poročila so zainteresiranim na voljo na spletnih straneh Pozavarovalnice Sava, d.d. in na sedežu družbe.

Računovodski izkazi družbe so sestavljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske izkaze (IASB) ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), ki jih je sprejela EU. Računovodski izkazi so pripravljani v skladu s slovensko zakonodajo (Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1), Zakonom o zavarovalništvu ter podzakonskimi akti) in sklepom o letnem poročilu in

trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic (SKL 2009). Informacije o finančnem položaju in rezultatih poslovanja Skupine Sava Re zainteresirane skupine pridobijo na način, da posamične izkaze Pozavarovalnice Sava obravnavajo skupaj s konsolidiranimi računovodskimi izkazi.

Uprava družbe upošteva pri izbiri računovodskih usmeritev in odločanju o njihovi uporabi ter pri pripravljanju računovodskih izkazov zahteve po razumljivosti, ustreznosti, zanesljivosti in primerljivosti.

Družba prepozna poslovne dogodke, ko se pojavijo, in ne šele ob plačilu. Računovodski izkazi so sestavljeni, kot da bo družba v prihodnosti še vedno delovala.

Družba v razkritjih k računovodskim izkazom predstavlja vsa predpisana razkritja.

Uprava družbe je računovodske izkaze potrdila dne 21. 4. 2010.

21.2.2 Osnove za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljani na osnovi nabavnih vrednosti, razen finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida in finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, ki so vrednotena na osnovi pošteni vrednosti. Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje so prav tako ovrednotena po pošteni vrednosti.

21.2.3 Spremembe računovodske usmeritve

V skladu s spremembami MRS 1 (Predstavitev računovodskih izkazov), veljavnim od 1. 1. 2009, se zahteva, da se podatki v računovodskih izkazih združijo na podlagi skupnih značilnosti, prikazanih v *Izkazu vseobsegajočega donosa*, ki je dopolnil *Izkaz poslovnega izida*. Izkaz vseobsegajočega donosa tako družba prikazuje v dveh ločenih izkazih; Izkazu poslovnega izida in Izkazu vseobsegajočega donosa. Predstavitev postavk čistega dobička ne vpliva na njegovo vsebino oziroma čisti dobiček poslovnega leta.

21.2.4 Funkcijska in predstavitvena valuta

Družba vse postavke, ki so prikazane v računovodskih izkazih, prikazuje v evrih. Euro predstavlja tako funkcijsko valuto izvirnega gospodarskega okolja, v katerem družba posluje, kot tudi predstavitveno valuto računovodskih izkazov.

21.2.5 Prevedba poslovnih dogodkov in postavk

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj pri seštevkih v preglednicah.

Vsi zneski stanj na dan 31. 12. 2009, katerih izvirna vrednost se glasi v tuji valuti, so preračunani v evre po srednjem tečaju Evropske centralne banke (ECB) na dan 31. 12. 2009. Zneski v izkazu poslovnega izida so preračunani po povprečnem tečaju. Družba je za preračune stanj na dan 31. 12. 2008 in 31. 12. 2009 uporabljala veljavni srednji tečaj ECB za posamezno valuto. Tečajne razlike, ki nastanejo pri poravnavi

transakcij in prevedbi denarnih postavk, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Tečajne razlike, ki nastajajo pri nedenarnih postavkah, kot so lastniški vrednostni papirji, razvrščeni v skupino finančnih instrumentov, vrednotenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se ob vrednotenju prav tako prikažejo kot tečajne razlike v izkazu poslovnega izida, medtem ko se tečajne razlike pri lastniških vrednostnih papirjih, razvrščenih v skupino finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo ob vrednotenju prikažejo v presežku iz prevrednotenja.

21.2.6 Primerjalne informacije

Spodnji tabeli prikazujeta prerazporeditve določenih postavk znotraj računovodskih izkazov, ki jih je družba izvedla zaradi izboljšanja predstavitve pomembnih postavk. Prerazporeditve niso imele vpliva na poslovni izid.

Prilagoditve izkaza finančnega položaja na dan 31. 12. 2008

(v EUR)	Izvirno na dan 31. 12. 2008	Prilagoditve	Prilagojeno na dan 31. 12. 2008
SREDSTVA	399.152.651	0	399.152.651
Finančne naložbe v družbah v skupini in pridruženih družbah	80.178.379	-5.179.350	74.999.029
Finančne naložbe:	199.773.234	5.179.350	204.952.584
- posojila in depoziti	31.057.148	2.000.000	33.057.148
- v posesti do zapadlosti	6.187.618	3.179.350	9.366.968
Terjatve	55.604.219	846.919	56.451.138
Terjatve za odmerjeni davek	0	846.920	846.920
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	0	9.652.159	9.652.159
Druga sredstva	16.359.990	-9.652.159	6.707.831
Terjatve za davek	846.920	-846.920	0
OBVEZNOSTI	399.152.651	0	399.152.651
Obveznosti iz poslovanja	54.737.049	-12.208.671	42.528.378
Ostale obveznosti	12.208.671	-12.208.671	0
Ostale obveznosti	0	12.208.671	12.208.671

Prilagoditve izkaza poslovnega izida za obdobje od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008

(v EUR)	Izvirni izkaz za 2008	Prilagoditve	Prilagojen izkaz za 2008
Prihodki od naložb v povezane družbe	493.864	-493.864	0
Prihodki od naložb	22.025.312	493.864	22.519.176
Odhodki od naložb v povezane družbe	-1.329.362	1.329.362	0
Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti	-23.730.466	-1.329.362	-25.059.828
Poslovni izid pred obdavčitvijo	-9.490.068	0	-9.490.069
Davek od dohodka	1.498.420	0	1.498.420
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	-7.991.649	0	-7.991.649

21.2.7 Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov družba sestavlja po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja na dan 1. 1. 2009 in 31. 12. 2009 in izkaza poslovnega izida za leto 2009 ter iz dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev prejemkov in izdatkov in podrobnejšo razčlenitev pomembnejših postavk. Postavke v okviru sprememb čistih obratnih sredstev se prikazujejo v neto zneskih.

21.2.8 Izkaz sprememb lastniškega kapitala

Izkaz sprememb lastniškega kapitala izraža povečanje ali zmanjšanje njegovih čistih sredstev v obdobju. Med postavkami rezerv iz dobička po sklepu Agencije za zavarovalni nadzor izkazujemo tudi zavarovalno-tehnične rezervacije, in sicer rezervacije za izravnavo kreditnih tveganj in rezervacije za izravnavo katastrofalnih škod.

21.2.9 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva so ovrednotena po nabavni vrednosti z vsemi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njihovi usposobitvi za nameravano uporabo, zmanjšani za nabrano amortizacijo in morebitno oslabitev. Amortizacija je obračunana posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Neopredmetena sredstva se pričnejo amortizirati, ko so na razpolago za uporabo.

Med neopredmetena sredstva v Pozavarovalnici Sava štejemo vrednost programske opreme in licenc, vezanih na programsko opremo. Njihova amortizacijska doba znaša 5 let.

21.2.10 Opredmetena osnovna sredstva

Začetno pripoznano vrednost opredmetenih osnovnih sredstev sestavljata nabavna vrednost in neposredni stroški. Kasneje se ta sredstva vodijo po modelu nabavne vrednosti, zmanjšane za nabrano amortizacijo in morebitno oslabitev. Družba letno oceni, ali obstajajo znaki, ki bi kazali na oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev. Če takšna znamenja obstajajo, prične postopek ocenjevanja nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost je vrednost v uporabi ali čista prodajna vrednost – in sicer tista, ki je višja. V primeru, da je nadomestljiva vrednost višja ali enaka knjigovodski vrednosti, pozavarovalnica sredstev ne slabi.

Opredmetena osnovna sredstva se pričnejo amortizirati, ko so razpoložljiva za uporabo. Amortizacija je obračunana posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Stopnje amortizacije so določene tako, da je vrednost opredmetenih osnovnih sredstev razporejena med stroške v ocenjenem obdobju njihove koristnosti.

Stopnje amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev

Amortizacijska skupina	Stopnje
Zemljišča	0%
Gradbeni objekti	1,3 - 1,8%
Transportna sredstva	15,5%
Računalniki in računalniška oprema	33,0%
Pisarniško in drugo pohištvo	10 - 12,5%
Ostala oprema	6,7 - 20%

Dobički in izgube, ki nastanejo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev, se določijo glede na razliko med iztržkom in knjigovodsko vrednostjo ter v izkazu poslovnega izida vplivajo na dobiček iz poslovanja. Stroški tekočih vzdrževanj in popravil se vključijo v izkaz poslovnega izida, ko nastanejo. Vlaganja, ki povečujejo prihodnje gospodarske koristi povečujejo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev.

21.2.11 Odložene terjatve in obveznosti za davek

Družba oblikuje terjatve za odloženi davek iz naslova začasno nepriznanih popravkov naložb v portfeljske vrednostne papirje in od popravkov terjatev ter iz naslova nepokrite davčne izgube. Obveznost za odloženi davek je oblikovana iz naslova prenosa rezerv za kreditna tveganja in katastrofalne škode iz zavarovalno-tehničnih rezerv med rezerve iz dobička (na dan 1. 1. 2007), katere so bile v času oblikovanja (pred 1. 1. 2007) davčno priznani odhodek. Družba ne oblikuje terjatev za odloženi davek iz naslova slabitev naložb v odvisne družbe.

Poleg tega družba obračuna terjatve za odloženi davek tudi za del prevrednotenja naložb, ki ga izkazuje na negativnem presežku iz prevrednotenja.

Odložene terjatve in obveznosti za davek so v letu 2009 obračunane po 20 % stopnji (v 2008 po 21 %).

21.2.12 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine sonepremičnine, ki jih družba ne uporablja neposredno za opravljanje svoje dejavnosti, temveč jih poseduje z namenom oddajanja v najem. Družba pri naložbenih nepremičninah uporablja model nabavne vrednosti in metodo enakomernega časovnega amortiziranja. Stopnja amortizacije naložbenih nepremičnin znaša 1,3 %. Vsi najemi, kjer družba nastopa kot najemodajalec, so poslovni najemi. Družba prejeta plačila oziroma najemnine vključuje med prihodke sorazmerno skozi čas trajanja najema. Družba letno oceni, ali obstajajo znaki, ki bi kazali na oslabitev naložbenih nepremičnin. Če takšna znamenja obstajajo, prične postopek ocenjevanja nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost je vrednost v uporabi ali čista prodajna vrednost – in sicer tista, ki je višja. V primeru, da je nadomestljiva vrednost višja ali enaka od knjigovodske vrednosti, družba sredstev ne oslabi.

Družba oddaja naložbene nepremičnine v preklicni poslovni najem. Gre za dve naložbeni nepremičnini. V začetku leta 2010 je uprava družbe eno do najemnih pogodb sporazumno odpovedala, odpoved pa učinkuje s 1. 8. 2010.

Glede na dejstvo, da družba poseduje le naložbene nepremičnine na področju Slovenije, predstavljajo osnovo za preverbo poštenih vrednosti naložbenih nepremičnin prav tako Poročila o povprečnih cenah nepremičnin na slovenskem trgu, ki jo izdaja Geodetska uprava RS.

21.2.13 Finančne naložbe v družbah v skupini in pridruženih družbah

Naložbe v kapital odvisnih in pridruženih družb se v ločenih računovodskih izkazih vodijo po izvorni vrednosti. Odvisne družbe so tiste, v katerih ima družba več kot 50 % glasovalnih pravic in jih obvladuje, torej ima zmožnost odločanja o finančnih in poslovnih usmeritvah teh družb, zaradi pridobivanja koristi, ki izhajajo iz njihovega delovanja. Pridružene družbe so tiste, v katerih ima družba med 20 % in 50 % glasovalnih pravic oziroma ima nanje pomemben vpliv.

Pri družbah v skupini in pridruženih družbah se potreba po oslabitvi presoja najmanj enkrat letno.

Za namene testa oslabitve nabavne vrednosti naložb odvisne družbe (pri katerih je izkazano dobro ime) v skladu z MRS 36 je bila za posamezno naložbo izračunana nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote na osnovi vrednosti v uporabi. Izračuni uporabljajo projekcije denarnih tokov, ki temeljijo na sprejetih načrtih poslovanja s strani uprav do vključno leta 2018 in na ekstrapolaciji stopenj rasti za vsa naslednja obdobja. Uporabljena diskontna stopnja temelji na tržnih stopnjah, ki so prilagojene tako, da odražajo specifična tveganja, povezana s posamezno zavarovalnico. Tako dobljena nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote je bila primerjana s knjigovodsko vrednostjo te enote. Pri ostalih odvisnih in pridruženih družbah bi test oslabitve nabavne vrednosti naložb računali le v kolikor bi obstajalo znamenje slabitve.

Glavne predpostavke projekcij denarnega toka z izračuni vrednosti pri uporabi

Za izračun diskontiranega denarnega toka smo vzeli 10 letno projekcijo poslovanja družb v skupini (Strateški načrt Skupine Sava Re za leta 2010 do 2014 z nadaljnjo petletno ekstrapolacijo rezultatov). Le z desetletno projekcijo lahko pridemo do normaliziranega denarnega toka, ki je primeren za ekstrapolacijo v neskončnost.

Visoke rasti prihodkov od premij (nad 10% povprečna rast v desetletnem obdobju) predhodno navedenih družb odražajo visoke pričakovane rasti zavarovalnih trgov ter specifik zavarovalnih portfeljev navedenih zavarovalnic (nizek delež neavtomobilskih zavarovanj v strukturah portfeljev). Na vseh trgih, kjer te zavarovalnice poslujejo je stopnja kosmate zavarovalne premije v bruto domačem proizvodu nizka. Zaradi pričakovanja konvergence makroekonomskih pokazateljev teh držav državam zahodne Evrope pričakujemo, da se bo tudi delež kosmate premije v BDP vidno povečeval. Prav tako pričakujemo, da se bo povečevala ozaveščenost zavarovancev glede možnosti prejemanja odškodnin. Zaradi pričakovanih procesov optimizacije poslovanja v odvisnih družbah pričakujemo, da bodo stroški rasli z nižjimi stopnjami rasti kakor premije. Obvladovanje procesov kot so npr. odprava plačil na obroke in boljša izterjava premij, bo prispevalo k rasti čistega dobička.

Diskontna stopnja je določena v obliki stroška lastiškega kapitala (COE) z uporabo Capital Asset Pricing Modela (CAPM). Uporabljena diskontna stopnja temelji na obrestni meri za netvegane vrednostne papirje in premiji za lastniški kapital ter obeti za zavarovalniško dejavnost. Temu je dodana premija za deželno tveganje in pri nekaterih družbah faktor za majhnost.

Diskontni faktor	2009	2008
Sava osiguranje	16,0%	13,0%
Dukagjini	17,0%	13,1%
Sava Tabak	16,0%	12,9%
Sava Montenegro	16,0%	12,9%
Velebit osiguranje	14,0%	-

Diskontni faktorji so v primerjavi z letom 2008 višji zaradi upoštevanja poslabšanih makroekonomskih razmer na trgih, kjer te družbe delujejo.

Za rezidual v neskončnost smo za vse družbe uporabili 3,5 % rast.

21.2.14 Finančne naložbe

21.2.14.1 Razvrščanje

Družba finančne instrumente razvršča med naslednje skupine:

Finančni instrumenti, izmerjeni po pošteni vrednosti preko poslovnega izida

Navedeni instrumenti so sestavljeni iz dveh skupin, in sicer iz:

- finančnih instrumentov v posesti za trgovanje in
- finančnih instrumentov, razporejeni v skupino po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida.

Družba v prvo skupino uvršča instrumente, ki so bili pridobljeni izključno z namenom nadaljnje prodaje oziroma ustvarjanja dobička na kratek rok. Z njimi dnevno trgujejo banke in borzno-posredniške družbe, s katerimi ima družba sklenjene pogodbe o upravljanju sredstev.

Posojila in depoziti

V to skupino so vključena posojila in vloge v bankah z določenimi ali določljivimi plačili, s katerimi se ne trguje na delujočem trgu, ter zadržani depoziti pri cedentih. Skladno z nekaterimi pozavarovalnimi pogodbami del pozavarovalne premije cedenti zadržijo kot garancijo za izplačilo bodočih škod in plačajo praviloma po preteku enega leta. Navedeni depoziti se skladno s pogodbo obrestujejo.

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti so sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo, za katere ima družba namen in sposobnost, da jih poseduje do zapadlosti.

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo so tista, ki jih družba namerava posedovati za nedoločeno časovno obdobje.

21.2.14.2 Pripoznavanje, merjenje in odprava pripoznanja

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo ter finančna sredstva v posesti do zapadlosti se ob pripoznanju izmerijo po pošteni vrednosti, povečani za transakcijske stroške. Finančni instrumenti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida se pripoznajo po pošteni vrednosti, s tem, da se pri le teh transakcijski stroški evidentirajo med odhodke od naložb.

Nakupi in prodaje finančnih instrumentov, finančnih sredstev, posojil in depozitov se pripoznajo na datum sklenitve posla.

Dobički in izgube naložb, razpoložljivih za prodajo, ki so rezultat spremembe poštene vrednosti, se prikažejo v izkazu vseobsegajočega donosa in se prenesejo v izkaz poslovnega izida, ko je sredstvo prodano ali oslajljeno. Pri finančnih instrumentih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida pa se dobički in izgube iz prevrednotenja na pošteno vrednost pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida. Finančna sredstva v posesti do zapadlosti se merijo po odplačni vrednosti.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko pogodbene pravice do denarnih tokov potečejo.

V primeru, da poštene vrednosti finančne naložbe ni mogoče zanesljivo izmeriti se družba odloči za vrednotenje po nabavni vrednosti.

21.2.14.3 Določanje poštene vrednosti

Poštena vrednost delnic v posesti za trgovanje in delnic, razpoložljivih za prodajo, je določena glede na njihovo zadnjo ceno, to je zadnje znano povpraševanje na delujočem trgu vrednostnih papirjev.

21.2.14.4 Oslabitev naložb

Finančno sredstvo, razen finančni instrumenti, izmerjeni po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, je oslabiljeno in izguba nastane le, če obstaja nepristranski dokaz o oslabitvi kot posledici dogodkov, ki so nastali po začetnem pripoznanju sredstva in imajo vpliv na prihodnje denarne tokove, ki se jih da zanesljivo oceniti. Družba oceni nepristranske dokaze o oslabitvi vseh posamičnih finančnih sredstev.

Družba trimesečno preverja naložbeni portfelj.

Dolžniški vrednostni papirji

Naložbe v dolžniške vrednostne papirje se praviloma ne slabijo, če so terjatve po amortizacijskem načrtu oziroma prospektu tekoče poravnane.

Slabitev naložb v dolžniške vrednostne papirje se izvede le ob izpolnitvi katerega izmed naslednjih pogojev:

- če izdajatelj dolžniškega vrednostnega papirja ni poravnal obveznosti iz naslova kupona ali glavnice in je možno ugotoviti, da ta obveznost ne bo poravnana v kratkem času;
- če je začet postopek stečaja, likvidacije ali prisilne poravnave izdajatelja dolžniškega vrednostnega papirja.

Če se slabitev izvede zaradi 1. alineje, se v izkaz poslovnega izida zavede slabitev v višini razlike med pošteno vrednostjo posameznega dolžniškega vrednostnega papirja in nabavno vrednostjo posameznega dolžniškega vrednostnega papirja.

Če se slabitev izvede zaradi začetega postopka stečaja, likvidacije ali prisilne poravnave izdajatelja dolžniškega vrednostnega papirja, se predmetno naložbo izloči iz stanja naložb, oblikuje se terjatev do stečajne ali likvidacijske mase in v izkaz poslovnega izida zavede slabitev v višini razlike med potencialnim poplačilom iz stečajne ali likvidacijske mase in nabavno vrednostjo naložbe. Potencialno poplačilo iz stečajne ali likvidacijske mase se oceni na osnovi podatkov iz postopka likvidacije, stečaja ali prisilne poravnave, oziroma kadar takšne informacije niso na razpolago, na osnovi izkušenj ali ocen, pridobljenih od bonitetnih ali drugih finančnih institucij.

Družba odpravi slabitev naložb v dolžniške vrednostne papirje le, če se je slabitev izvedla zaradi nezmožnosti izdajatelja dolžniškega vrednostnega papirja, da bi poravnal obveznosti iz naslova kupona ali glavnice obveznice. Odprava slabitve se izvede, ko je

ugotovljeno, da je bila obveznost izdajatelja poplačana. Odprava slabitve se izvede preko izkaza poslovnega izida.

Lastniški vrednostni papirji

TRŽNI VREDNOSTNI PAPIRJI

Naložbo v posamezno tržno delnico se slabi, če gre za znižanje tržne vrednosti pod nabavno vrednostjo naložbe, ki traja več kot 12 mesecev ali če gre za zmanjšanje vrednosti naložbe, ki preseže 40 % zmanjšanja od nabavne vrednosti posamezne naložbe na dan priprave računovodskih izkazov.

Slabitev se izvede v višini razlike med tržno vrednostjo delnice in njeno nabavno vrednostjo.

NETRŽNI VREDNOSTNI PAPIRJI

Med netržne delnice sodijo delnice, ki ne kotirajo na organiziranem trgu vrednostnih papirjev in delnice, za katere družba dokaže, da trg za njih ni delujoč ter naložbe v pridružena in odvisna podjetja, ki jih družba v knjigah vodi po nabavnih vrednostih.

Kriterij nedelujočega trga se praviloma ugotovi na osnovi enega od naslednjih kriterijev:

- obsega trgovanja s predmetno delnico;
- primerjave trgovanja s posamezno delnico v času, pri čemer se primeroma za relevantno obdobje (normalno delujočega trga) upošteva trgovanje s to delnico v treh poslovnih letih pred datumom izkaza finančnega položaja. Če gre v obsegu trgovanja za občuten padec v primerjavi s primeroma navedenima dvema predhodnima letoma, se ugotovi, da je trg za posamezni vrednostni papir nedelujoč;
- analize trgovanja s posameznim vrednostnim papirjem, pri čemer se primerja obseg trgovanja v delnicah s celotno emisijo izdanih vrednostnih papirjev.

Poštena vrednost netržne delnice za namen ugotavljanja oslabitve se ugotavlja s pomočjo kazalnika P/B (tržna cena v primerjavi s knjigovodsko vrednostjo delnice) primerljivih podjetij, ki ga družba lahko pridobi za tržne vrednostne papirje. Na osnovi tega količnika se poštena vrednost posamezne netržne delnice izračuna po naslednji formuli:

*poštena vrednost netržne delnice = zadnja objavljena knjigovodska vrednost netržne delnice * povprečen količnik P/B primerljivih podjetij.*

V kolikor obstajajo jasne indikacije, da bo izdajatelj netržne delnice na datum izkaza finančnega položaja izkazal izgubo, se zadnja objavljena knjigovodska vrednost netržne delnice ustrezno korigira, razen če družba ne razpolaga z knjigovodsko vrednostjo delnice na datum izkaza finančnega položaja.

Za primerljiva podjetja štejejo podjetja, ki opravljajo enako ali pretežno podobno dejavnost. Pri izboru primerljivih podjetij družba presoja ustreznost primerljivosti tudi z vidika valute, v kateri je posamezna primerljiva delnica nominirana, razvitosti tržišča in z vidika že omenjene dejavnosti.

Netržno delnico se slabi, če je znižanje tako ugotovljene poštene vrednosti pod nabavno vrednostjo naložbe ugotovljeno v zadnjih štirih kvartalnih zaporednih presekih stanja, na katere se pripravlja poslovne izkaze družbe ali če gre za zmanjšanje poštene vrednosti, ki preseže 40 % zmanjšanje od nabavne vrednosti posamezne delnice na dan priprave izkaza finančnega položaja.

Razvrščanje naložb, glede na vir podatkov za vrednotenje (raven 1-3) v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU, družba razvršča merjenja poštene vrednosti v hierarhično lestvico poštene vrednosti s tremi ravnmi. Posamezna razporeditev je odvisna od kakovosti (opazljivosti in pomembnosti) uporabljenih vhodnih podatkov pri merjenju poštene vrednosti.

Raven 1	kotacije (nepopravljene) na aktivnih trgih za enaka sredstva oz. obveznosti
Raven 2	podatki, ki niso kotacije iz ravni 1, ki jih je mogoče pridobiti za sredstva oz. obveznosti, bodisi neposredno (cena) ali posredno (na podlagi cene)
Raven 3	podatki za sredstva in obveznosti, katerih pošteno vrednost ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov

21.2.14.5 Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem

Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem predstavlja delež pozavarovateljev v prenosnih premijah in zavarovalno-tehničnih rezervacijah. Višina se določa skladno z določili pozavarovalnih (retrocesijskih) pogodb in z gibanjem retrocediranega portfelja.

Družba na datum izkaza finančnega položaja preverja navedena sredstva zaradi potencialne potrebe po oslabitvi. Družba sredstev pozavarovateljev na dan izkaza finančnega položaja ni slabila, ker imamo v veliki večini poslovne odnose le s pozavarovatelji z visoko bonitetno oceno. Ocena tveganj povezanih z retrocesijo je podrobneje predstavljena v poglavju Upravljanje s tveganji (21.5.2.6 Program retrocesije).

21.2.15 Terjatve

Med terjatvami izkazujemo terjatve za premijo pri aktivnem pozavarovanju ter terjatve za škode in provizije pri retrocediranem poslu.

21.2.15.1 Pripoznavanje terjatev

Terjatve iz pozavarovanja se pripoznajo, ko se zavarovalne premije iz aktivnega pozavarovanja oziroma škode in provizije iz retrocesije zaračunajo cedentu oziroma pozavarovatelju pri poslu iz retrocesije.

21.2.15.2 Oslabitve terjatev iz pozavarovanja

Družba na področju osnovne dejavnosti – pozavarovanja - posluje izključno s pravnimi osebami. Ob pričetku sodelovanja z vsakim novim, predvsem tujim partnerjem, temeljito pretehta njegovo bonitetno stanje oziroma sklene posle z novimi partnerji v primeru priporočil dolgoletnih poslovnih partnerjev. Družba posamično presoja terjatve v smislu njihove poplačljivosti oziroma potrebe po oslabitvi. Za oblikovanje popravka terjatve se

odloča glede na izkušnje o poravnavanju terjatev posameznega cedenta oziroma retrocesionarja.

Kljub temu družba obdobjno, najmanj pa enkrat letno, preverja stanje terjatev, in sicer posamično po posameznem partnerju.

Družba presoja oslabitve terjatev iz pozavarovanja posamično. Glede na to, da ima družba s cedenti praviloma tako terjatveni kot obveznostni odnos, ni neobičajno, da ostane določena zapadla terjatev, pa tudi zapadla obveznost, neplačana dlje kot običajno (predvsem pri poslovnih odnosih z brokerji), pa vendar ne predstavlja utemeljene osnove za izvedbo oslabitve.

Družba nima zastavljenih poslovnih terjatev.

21.2.15.3 Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanja

Družba izkazuje med razmejenimi stroški pridobivanja zavarovanj razmejene provizije. To so obračunane provizije, ki se nanašajo na prihodnje poslovno leto in so pripoznane na podlagi pozavarovalnih obračunov ter ocenjenih zneskov, dobljenih na podlagi ocenjenih provizij z upoštevanjem časovno enakomerne razmejitev.

21.2.15.4 Druga sredstva

Druga sredstva sestavljajo usredstvene kratkoročne časovne razmejitve, in sicer kratkoročno odloženi stroški in kratkoročno nezaračunani prihodki. Kratkoročno odložene stroške sestavljajo vrednotnice in kratkoročno odloženi stroški vnaprej izplačanih nezasluženih provizij poslovnim partnerjem.

21.2.16 Denar in denarni ustrezniki

Družba v izkazu finančnega položaja in izkazu denarnega izida kot denar in denarne ustreznike izkazuje stanja na transakcijskih računih in nočne depozite.

21.2.17 Kapital

Sestavljajo ga:

- osnovni kapital - predstavlja nominalno vrednost vplačanih navadnih delnic, izraženo v evrih,
- kapitalske rezerve - predstavljajo vplačila nad nominalnimi zneski delnic,
- rezerve iz dobička – predstavljajo statutarne in zakonske rezerve, rezerve za lastne delnice, rezerve za izravnavo kreditnih tveganj in rezerve za izravnavo katastrofalnih škod;
- presežek iz prevrednotenja,
- zadržani čisti poslovni izid.

21.2.18 Podrejeni dolg

Podrejeni dolg predstavlja dolgoročno obveznost družbe zaradi izdaje podrejenega posojila z namenom zagotovitve kapitalske ustreznosti po merilih bonitetne agencije S&P,

kar vpliva na višino pridobljene rating ocene. Podrejeni dolg se mesečno meri po odplačni vrednosti.

21.2.19 Zavarovalno-tehnične rezervacije

Zavarovalno-tehnične rezervacije potrjuje pooblaščenka aktuarka družbe.

Zavarovalno-tehnične rezervacije se v izkazu finančnega položaja izkazujejo v kosmatih zneskih. Delež kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij za posle, ki jih cedira družba, se izkazuje v izkazu finančnega položaja pod postavko »Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem«. Cedirani delež se izračuna na osnovi posameznih pozavarovalnih pogodb in na osnovi aktuarskih izračunov za pozavarovane portfelje. Poglavitna načela, uporabljena v izračunih, so opisana spodaj.

Prenosne premije so tisti del obračunanih premij, ki se nanaša na zavarovalno kritje za zavarovalno obdobje po zaključku obračunskega obdobja. Oblikuje se na podlagi prejetih pozavarovalnih obračunov prenosne premije, torej sledi metodi cedentov, ki jo izračunavajo časovno sorazmerno (pro rata temporis) na ravni zavarovalnih polic. V primerih, ko družba ne prejme obračunov pozavarovalne prenosne premije, se prenosna premija izračuna z metodo ulomkov na ravni posameznih obračunov premije, upoštevajoč obdobje kritja, za katero je premija obračunana.

Škodne rezervacije se obračunajo za nastale, še ne plačane škode. Nanašajo se delno na znane, prijavljene škode in nastale, še ne prijavljene škode (IBNR). Oblikujejo se na podlagi prejetih pozavarovalnih obračunov škodnih rezervacij ter na podlagi prejetih obvestil o škodah za neproporcionalna pozavarovanja. V pozavarovalnici se IBNR oblikuje po treh postopkih. Pri prvem pozavarovalnica prevzema delež na IBNR rezervaciji, ki so jo izračunali cedenti in na kateri je udeležena skladno z določili pozavarovalnih pogodb, za segmente posla, kjer so pozavarovalni obračuni pravočasno prejeti. Z vpeljavo ocenjevanja segmentov pozavarovanja, za katere pozavarovalni obračuni niso pravočasno prejeti, se v drugem postopku ocenjuje tudi škodna rezervacija, pripadajoča ocenjeni pozavarovalni premiji oziroma prenizko oblikovana škodna rezervacija pred postopkom ocenjevanja. Tudi ta škodna rezervacija se všteva v IBNR, saj ni bila javljena. Ker se v postopku ocen uporabljajo triangulirani razvoji, ocenjevanje hkrati predstavlja tudi test obveznosti za segmente portfelja, ki se ocenjujejo, torej za tujino brez odvisnih družb in za retrocesijo. V tretjem postopku pa pozavarovalnica kot del testa ustreznosti obveznosti izračunava IBNR za segmente, kjer so pozavarovalni obračuni prejeti pravočasno in se torej ne ocenjujejo po aktuarskih metodah s trikotniki na ravni podatkov svojega portfelja. Ta izračun poteka za kosmate podatke slovenskih cedentov in odvisnih družb na nivoju zavarovalne vrste. S pomočjo razvojnih trikotnikov kumulativnih obračunanih škod za posamezna pogodbeno leta je preko kumulativnih razvojnih faktorjev (upoštevano je uteženo povprečje) ocenjena ultimatívna obveznost za škode v posamezni zavarovalni vrsti. Ko se od te obveznosti odštejejo že obračunane škode ter prenosna premija (zmanjšana za razmejeno provizijo), ki je tudi na razpolago za kritje obveznosti na ravni pogodbenega leta, dobimo oceno škodne rezervacije. V primeru, ko ta škodna rezervacija iz trikotnikov presega že oblikovano škodno rezervacijo, oblikovano na podlagi pozavarovalnih obračunov, se oblikuje pozavarovalni IBNR. Iz opisanega postopka je razvidno, da je škodna rezervacija oblikovana na podlagi statističnih podatkov z uporabo aktuarskih metod, zato že sam izračun predstavlja hkrati tudi test ustreznosti škodne rezervacije.

Druge zavarovalno-tehnične rezervacije vključujejo rezervacije za neiztekle nevarnosti in rezervacije za bonuse, popuste in storno. Rezervacije za bonuse, popuste in storno se nanašajo na delež družbe na teh rezervacijah, prevzet na osnovi proporcionalnih kritij slovenskih cedentov. Rezervacije za neiztekle nevarnosti izvirajo iz preizkusa ustreznosti oblikovanih obveznosti za prenosne premije.

Test ustreznosti prenosnih premij

Prenosna premija se računa iz premije na osnovi razmerja med preostalim in celotnim trajanjem kritja (metoda pro rata temporis). Če je torej premija ustrezna, je posledično ustrezna tudi prenosna premija. Kadar lahko sklepamo, da premija ni dovolj visoka, je posledično neustrezna tudi prenosna premija. Družba je izvedla test ustreznosti prenosne premije posebej za kosmato prenosno premijo in retrocedirani del prenosne premije, in sicer na nivoju zavarovalne vrste. Pri izračunu pričakovanega kombiniranega količnika v posamezni vrsti je upoštevano tehtano povprečje realiziranih kombiniranih količnikov zadnjih treh let, ustrezno prilagojeno za trende. Izračun realiziranih kombiniranih količnikov upošteva prihodke za premije, odhodke za škode, odhodke za provizije ter druge obratovalne stroške. Kjer pričakovani kombinirani količnik presega 100 %, je ugotovljen primanjkljaj prenosne premije, ki se v skladu z Zakonom o zavarovalništvu (ZZavar) pripoznava kot rezervacija za neiztekle nevarnosti v okviru drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij.

21.2.20 Druge rezervacije

Med drugimi rezervacijami družba izkazuje le ugodnosti zaposlenih, ki vključujejo odpravnine ob upokojitvi, jubilejne nagrade in druge ugodnosti. Rezervacije za ugodnosti zaposlenih so izračunane s strani pooblaščenice aktuarke.

Pri izračunu se upoštevajo individualni podatki o datumu rojstva, prihodu v službo, predvideni upokojitvi ter plači. Pri izračunu rezervacije za odpravnino ob upokojitvi se upošteva predpostavka, da ta znaša dvakratnik zadnje plače oziroma dvakratnik povprečne plače v državi, če je slednja večja. Po trenutni davčni zakonodaji znaša neobdavčen del odpravnine ob upokojitvi 4.063 EUR.

Zaposleni v družbi imajo pravico do jubilejne nagrade za vsakih 10 let delovne dobe, opravljene v družbi. Jubilejna nagrada za 10 let znaša eno plačo prvega tarifnega razreda, za 20 let delavcu pripada poldruga plača, za 30 let pa dve plači prvega tarifnega razreda (trenutno od 628 EUR do 1.256 EUR). Trenutno je približno 74 % jubilejne nagrade neobdavčene.

Verjetnost, da zaposleni ostane v družbi, upošteva verjetnost smrtnosti in verjetnost prekinitve delovnega razmerja. Upoštevane so tablice smrtnosti SLO 2007 M/Ž. Letna stopnja fluktuacije na podlagi internih podatkov od leta 1998 znaša od 2,6 % za zaposlene, stare do 35 let, 2,0 % za zaposlene, stare od 35 do 45 let in 1,5 % za zaposlene, stare nad 45 let. Prav tako na podlagi internih podatkov ter rasti cen življenjskih potrebščin je predvidena letna realna rast plač za 2,6 %, predpostavljena nominalna rast jubilejnih nagrad (inflacija) pa znaša 3,5 % letno.

Rezervacije za ugodnosti zaposlenim pomenijo neto sedanjo obveznost družbe na podlagi prej naštetih predpostavk. Diskontna obrestna mera znaša 3,91 % (vir: BS, Dolgoročna obrestna mera po konvergenčnem kriteriju za december 2009).

21.2.21 Pokojninsko zavarovanje

Družba je z zakonom zavezana k plačevanju prispevkov za pokojninsko zavarovanje, in sicer 8,85 % na bruto izplačane plače. Poleg tega je družba v letu 2001 sklenila pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta v prostovoljnem stebru pokojninskega zavarovanja, kamor mesečno vplačuje sredstva.

21.2.22 Druge obveznosti

Obveznosti se v začetku izkazujejo z dejanskimi zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin. Kasneje se povečujejo v skladu z listinami, zmanjšujejo pa se na enaki osnovi ali na osnovi odplačil. Med obveznosti štejemo obveznosti za odškodnine, za premije iz pasivne retrocesije, obveznosti za škode iz aktivnih pozavarovalnih poslov, obveznosti za zadržane depozite, obveznosti do zaposlenih, obveznosti do dobaviteljev in druge kratkoročne obveznosti.

21.2.23 Klasifikacija zavarovalnih pogodb

Družba se ukvarja le s pozavarovanji, katerih izvirni namen je prenos zavarovalnega tveganja. Tako je družba vse sklenjene pogodbe klasificirala kot zavarovalne pogodbe. Proporcionalna pozavarovanja vsebujejo tveganje, identično tveganju originalnih zavarovalnih polic, ki so vse zavarovalne pogodbe. Pri neproporcionalnih pozavarovanjih so v primeru nastanka pozavarovanega škodnega dogodka dogovorjena pomembna dodatna izplačila, zato tudi ta izpolnjujejo merila za klasifikacijo med zavarovalne pogodbe.

21.2.24 Prihodki od pozavarovalnih premij

Pri izkazovanju prihodkov od pozavarovalnih premij družba upošteva načelo nastanka poslovnega dogodka in povečanja gospodarske koristi v obliki povečanja pritokov ali povečanja sredstev. Družba ločeno spremlja kosmate (po)zavarovalne premije, sozavarovalne in pozavarovalne-retrocedirane premije ter prenosne premije. Navedene postavke skupaj tvorijo prihodke od pozavarovalnih premij v izkazu poslovnega izida. Prihodki se pripoznavajo na podlagi potrjenih pozavarovalnih obračunov in ocenjenih kosmatih premij, pozavarovalnih premij in (kosmatih ter retrocediranih) prenosnih premij; ocene se nanašajo na zavarovalno-tehnične postavke, ki izhajajo iz pozavarovalnih pogodb in so glede na skadenco teh pogodb že nastale, vendar pa zanje družba ni prejela pozavarovalnih obračunov. Čisti prihodki od pozavarovalnih premij so izračunani iz fakturiranih kosmatih pozavarovalnih premij, ki jih zmanjšujejo fakturirane premije za posel, ki ga družba retrocedira (preda v nadaljnje pozavarovanje), oboje pa je korigirano še za spremembo kosmate prenosne premije ter za spremembo deleža pozavarovateljev v prenosni premiji. Podlage za ocenjevanje prihodkov od premij so ocenjeni prihodki iz premij iz sklenjenih posameznih pozavarovalnih pogodb.

21.2.25 Odhodki za škode

Pri izkazovanju odhodkov za škode družba upošteva načelo nastanka poslovnega dogodka in zmanjšanja gospodarske koristi v obliki izdatkov ali zmanjšanja sredstev. Čiste odhodke za škode predstavljajo obračunani kosmati zneski škod, zmanjšani za regresne terjatve in za pozavarovane škode t.j. obračunane zneske retrocesionarjem. Na višino odhodkov za škode vplivajo tudi spremembe škodnih rezervacij. Pri tem se upoštevajo tudi ocene kosmatih škod, retrocediranih škod in (kosmatih in retrocediranih) škodnih rezervacij; ocene se nanašajo na zavarovalno-tehnične postavke, ki izhajajo iz pozavarovalnih pogodb in so glede na skadenco teh pogodb že nastale, vendar pa zanje družba ni prejela pozavarovalnih obračunov. Navedene postavke tvorijo čiste odhodke za škode v izkazu poslovnega izida. Podlage za ocenjevanje odhodkov za škode so ocenjene premije in kombinirani količniki iz sklenjenih posameznih pozavarovalnih pogodb.

21.2.26 Prihodki in odhodki od naložb v povezane družbe

Prihodki od naložb v povezane družbe (odvisne in pridružene družbe) vključujejo dividende. Med odhodki od naložb v povezanih družbah pa družba vodi odhodke zaradi oslabitve naložb. Prihodki od dividend se pripoznajo ko so odobrene za plačilo, skladno s skupščinskim sklepom povezane družbe.

21.2.27 Prihodki in odhodki od naložb

Družba vodi ločeno prihodke in odhodke od naložb glede na vire sredstev, t.j. ločeno za naložbe lastnih virov in naložbe kritnega premoženja. Naložbe lastnih virov pokrivajo kapital družbe, naložbe kritnega premoženja pa pokrivajo zavarovalno-tehnične rezervacije.

Prihodki od naložb so dividende (prihodki od deležev), prihodki od zemljišč in zgradb (naložbenih nepremičnin), prihodki od obresti, prihodki zaradi spremembe poštene vrednosti, prihodki zaradi odprave popravkov vrednosti (slabitev) pri dolžniških instrumentih, razpoložljivih za prodajo in dobički pri odtujitvah naložb.

Odhodki od naložb predstavljajo obrestne odhodke, izgube pri odtujitvah ter odhodke zaradi slabitev.

Navedeni prihodki in odhodki se izkazujejo glede na to, kam so razvrščene naložbe, ki so prinašale donos t.j. ali so naložbe v posesti do zapadlosti, po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, razpoložljive za prodajo, posojila in depoziti ter naložbene nepremičnine.

Obrestni prihodki in odhodki se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo, ko so odobrene za izplačilo. Prihodki in odhodki zaradi spremembe poštene vrednosti so rezultat neiztrženih dobičkov in izgub finančnih sredstev v skupini finančnih sredstev, vrednotenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida in finančnih sredstev za trgovanje. Dobički oziroma izgube pri odtujitvah naložb predstavljajo razliko med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in njegovo prodajno vrednostjo, oziroma med nabavno in prodajno vrednostjo, če gre za naložbe, razpoložljive za prodajo.

21.2.28 Obratovalni stroški

Med obratovalnimi stroški družba vodi:

- stroške pridobivanja zavarovanj; to so dane pozavarovalne provizije, pripoznane na podlagi pozavarovalnih obračunov ter ocenjenih zneskov, dobljenih na podlagi ocenjene premije in pogodbeno dogovorjenih odstotkov provizije,
- spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj; razmejene stroške predstavljajo razmejene dane pozavarovalne provizije. To so obračunane provizije, ki se nanašajo na prihodnje poslovno leto. Pripoznane so na podlagi pozavarovalnih obračunov ter ocenjenih zneskov, dobljenih na podlagi ocenjenih provizij z upoštevanjem časovno enakomerne razmejitev,
- druge obratovalne stroške, ki jih vodi po naravnih vrstah in sicer:
 - a. amortizacijo sredstev, potrebnih za obratovanje,
 - b. stroške dela, ki vključujejo plače zaposlenih, stroške socialnega in pokojninskega zavarovanja ter druge stroške dela,
 - c. stroške fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti skupaj z dajatvami, ki vključujejo stroške nadzornega sveta in revizijske komisije nadzornega sveta ter izplačila po podjemnih pogodbah,
 - d. druge obratovalne stroške storitev in materiala.

21.2.29 Drugi zavarovalni prihodki

Drugi zavarovalni prihodki vključujejo prihodke od pozavarovalnih provizij, zmanjšane za spremembo razmejenih stroškov pridobivanja, ki odpadejo na pozavarovatelje in se pripoznavajo na podlagi potrjenih pozavarovalnih obračunov ter na podlagi ocenjenih prihodkov od provizij, z upoštevanjem enakomerne časovne razmejitev.

21.2.30 Davek od dohodka

Davek od dohodka poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Davek iz dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v kapitalu, in tudi odloženi davek za te postavke se izkazuje med kapitalom. Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum izkaza finančnega položaja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi leti. Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajo začasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti za potrebe finančnega poročanja in vrednostmi za potrebe davčnega poročanja. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum izkaza finančnega položaja. Odložena terjatev za davek se pripozna v višini verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložena terjatev za davek se zmanjša za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Uveljavljena davčna stopnja za odmerjeni davek v letu 2009 znaša 21 % (od leta 2010 dalje pa 20 %). Terjatve in obveznosti za odloženi davek so bile obračunane v višini 20 %.

21.3 Spremembe računovodskih usmeritev in odprave napak

V letu 2009 v družbi ni bilo bistvenih sprememb računovodskih usmeritev ali odprav napak.

21.4 Novi standardi in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo

Pri pripravi računovodskih izkazov niso bili upoštevani naslednji novi standardi ter pojasnila, sprejeti v EU, katerih uporaba je obvezna od 1. 1. 2010:

➤ **MSRP 3 – Poslovne združitve (v veljavi za letna obdobja od 1. 7. 2009).**

Spremenil se je obseg standarda, obenem pa se je razširil tudi pojem poslov. Spremenjeni standard zajema tudi številne druge spremembe kot so:

- vse postavke kupnine, ki jih prevzemnik prenese, so pripoznane in izmerjene po pošteni vrednosti na datum prevzema, vključno znesek, katerega plačilo je odvisno od prihodnjih dogodkov (pogojni del plačila),
- naknadna sprememba pogojnega dela plačila se pripozna v poslovnem izidu,
- stroški posla, razen stroški izdaje delnic in dolga, se obravnavajo kot odhodek na dan nastanka,
- prevzemnik lahko izmeri kateri koli manjšinski delež po pošteni vrednosti na datum prevzema (polno dobro ime), ali po sorazmernem deležu poštene vrednosti opredeljenih sredstev in obveznosti prevzete družbe na podlagi posel-za-posel.

Dopolnjen standard se naj ne bi uporabljal za poslovne združitve pred datumom njegove uveljavitve, saj le-ta ne bo vplival na računovodske izkaze oz. razkrite poslovne združitve, ki so nastale pred datumom uveljavitve spremenjenega standarda.

➤ **Spremenjen MRS 27 - Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi (v veljavi za letna obdobja od 1. 7. 2009 dalje).**

Spremenjen standard obravnava izraz 'manjšinski delež', ki se nadomešča z izrazom 'neobvladujoč delež' in je definiran kot "kapitalski delež v odvisnem podjetju, ki ni last obvladujočega podjetja niti neposredno niti posredno ". Nadalje dopolnjen standard spreminja obravnavanje neobvladujočega deleža, izgubo obvladovanja odvisnega podjetja, kot tudi razporeditev dobička ali izgube ter ostalega celotnega dobička med obvladujočim in neobvladujočim deležem.

Družba še ni zaključila analize učinka tega dopolnila.

➤ **Dopolnila k MRS 32 - Finančni instrumenti: Predstavitev – Razvrstitev izdaj delniških pravic (v veljavi za letna obdobja od 1. 2. 2010).**

V skladu z dopolnilom so pravice, opcije ali nakupni boni za pridobitev določenega števila lastnih kapitalskih instrumentov podjetja v zameno za določen znesek v kateri koli valuti kapitalski instrumenti, če podjetje vsem svojim obstoječim lastnikom istega razreda ponudi sorazmerno pravice, opcije ali nakupne bone lastnih neizpeljanih kapitalskih instrumentov.

Dopolnila k MRS 32 za družbo niso pomembna, saj v preteklosti ni izdala omenjenih instrumentov.

➤ **Dopolnila k MRS 39 - Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje – Pred tveganjem upravičeno varovane postavke (v veljavi za letna obdobja od 1. 7. 2010).**

Dopolnjen standard podrobneje opisuje uporabo obstoječih načel, ki določajo ali lahko posebne oblike tveganja denarnih tokov ali deli denarnih tokov odražajo razmerja varovanja pred tveganji. Da bi se odražalo razmerje varovanja pred tveganji, je potrebno tveganja ali dele ločeno pripoznati in izmeriti; vendar pa inflacije ne moremo določiti razen v omejenih okoliščinah.

Dopolnjen MRS 39 za računovodske izkaze družbe ni pomemben, saj le-ta ne uporablja varovanja pred tveganji.

➤ **OPMSRP 12 - Dogovori o koncesiji storitev (v veljavi za prvo letno obdobje od 1. 4. 2009).**

Pojasnilo je namenjeno družbam v zasebni lasti v zvezi s pripoznavanjem in merjenjem zadev, ki se pojavijo pri računovodskem obravnavanju dogovorov o koncesiji storitev na javno-zasebnem področju.

OPMSRP 12 za poslovanje družbe ni pomembno, saj nima sklenjenih dogovorov o koncesiji storitev.

➤ **OPMSRP 15 - Pogodbe za gradnjo nepremičnin (v veljavi za letna obdobja od 1. 1. 2010).**

OPMSRP 15 podrobneje določa, da so prihodki, ki izhajajo iz pogodb o gradnji nepremičnin pripoznani glede na stopnjo dokončnosti pogodbene dejavnosti v naslednjih primerih:

- pogodba ustreza opredelitvi pogodbe o gradbenih delih skladno z MRS 11.3,
- pogodba velja zgolj za izvedbo storitev v skladu z IAS 18 (npr. družbi ni potrebno dobavljati gradbene materiale) in
- pogodba je namenjena prodaji blaga, prihodki pa se pripoznajo sproti med gradnjo v skladu z določili MRS 18.14.

V vseh ostalih primerih se prihodki pripoznajo takrat, ko so izpolnjeni vsi pogoji pripoznanja prihodkov kot to določa MRS 18.14 (npr. po končani gradnji ali po dobavi).

OPMSRP 15 za računovodske izkaze družbe ni pomembno, saj družba ne nudi storitve gradnje ali prodaje nepremičnin.

➤ **OPMSRP 16 - Varovanje čistih finančnih naložb v podjetje v tujini pred tveganji (v veljavi za letna obdobja od 1. 7. 2009)**

Pojasnilo podrobneje določa vrsto tveganja, pred katerim se je potrebno zavarovati, katera družba v skupini sme posedovati postavko varovano pred tveganjem, pojasnjuje ali metoda konsolidacije vpliva na učinkovitost varovanja, kot tudi obliko, ki jo instrument varovanja zavzame, pa vse do zneskov, ki se ob ukinitvi poslovanja v tujini prerazvrstijo iz kapitala v poslovni izid.

Družba še ni zaključila analize učinka tega novega pojasnila.

➤ **OPMSRP 17 - Izplačila nedenarnih sredstev lastnikom (v veljavi za letna obdobja predvidoma od 1. 11. 2009).**

Pojasnilo velja za enostranska izplačila nedenarnih sredstev lastnikom. V skladu s pojasnilom se obveznost izplačila dividende pripozna ko je dividenda ustrezno odobrena in ni več predmet presoje podjetja, ter se izmeri po pošteni vrednosti izplačanega sredstva. Knjigovodska vrednost dividende se ponovno izmeri na dan poročanja, sprememba knjigovodske vrednosti pa se pripozna v kapitalu kot prilagoditve zneska izplačila. Ko je obveznost izplačila dividende poravnana, se morebitna razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in knjigovodsko vrednostjo dividende pripozna v poslovnem izidu.

Ker pojasnilo velja le od dneva uporabe dalje, le-to ne bo vplivalo na računovodske izkaze družbe za obdobja pred datumom sprejema pojasnila. Prav tako se pojasnilo nanaša na bodoče dividende, ki bodo predmet presoje uprave/družbenikov, zato ni mogoče oceniti učinek tega pojasnila.

➤ **OPMSRP 18 - Prenosi sredstev od odjemalcev (v veljavi za letna obdobja predvidoma od 1. 11. 2009).**

V skladu s pojasnilom mora podjetje pripoznati preneseno sredstvo po njegovi pošteni vrednosti, v kolikor to sredstvo kaže značilnosti opredmetenega osnovnega sredstva v skladu z MRS 16, *Opredmetena osnovna sredstva*. Prav tako mora podjetje pripoznati znesek prenosa kot prihodek. Časovni okvir za pripoznanje prihodka je odvisen od dejstev in okoliščin posameznega dogovora.

OPMSRP 18 za računovodske izkaze družbe ni pomembno, saj slednja običajno ne prejema sredstev od odjemalcev.

21.5 Upravljanje s tveganji

21.5.1 Tveganje kapitalne neustreznosti

Pozavarovalnica mora v skladu z zakonom zagotavljati ustrezno višino kapitala glede na obseg in vrste pozavarovalnih poslov, ki jih opravlja. Kapital mora biti vedno najmanj enak kapitalnim zahtevam, izračunanim z uporabo premijskega količnika oziroma škodnega količnika, in sicer tistim od obeh, ki so višje. Zahtevani minimalni kapital družbe, izračunan v skladu s Sklepom o podrobnejših pravilih za izračun minimalnega kapitala zavarovalnic (Uradni list RS, št. 137/2006 in 25/2007), ki ga je izdala Agencija za zavarovalni nadzor, na dan 31. 12. 2009 znaša 18.698.239 EUR (16.227.838 EUR na dan 31. 12. 2008). Razpoložljivi kapital družbe, izračunan v skladu s Sklepom o podrobnejšem načinu izračuna kapitala in izpolnjevanju kapitalnih zahtev ter kapitalne ustreznosti zavarovalnic (Uradni list RS, št. 83/2004, 95/2004, 65/2005, 31/2006, 38/2006, 25/2007 in 17/2008), ki ga je izdala Agencija za zavarovalni nadzor, na dan 31. 12. 2009 znaša 57.306.528 EUR (76.113.138 EUR na dan 31. 12. 2008). Struktura razpoložljivega kapitala je razvidna iz spodnje tabele.

Izkaz kapitalne ustreznosti

(v EUR)	2009	2008	
TEMELJNI KAPITAL (106.člen ZZavar)			
1	Vplačani osnovni kapital, razen na podlagi kumulativnih prednostnih delnic vplačanega osnovnega kapitala oziroma ustanovni kapital	39.069.099	39.069.099
2	Kapitalske rezerve, razen kapitalskih rezerv povezanih s kumulativnimi prednostnimi delnicami	33.003.752	33.003.752
3	Rezerve iz dobička, razen rezerv za lastne delnice ter rezerv za izravnavno kreditnih in izravnavo katastrofalnih škod	74.553.329	86.949.039
4	Preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let	0	0
5	Presežek iz prevrednotenja v zvezi s sredstvi, ki niso financirana iz zavarovalno-tehničnih rezervacij	-1.709.502	-7.365.287
6	Lastne delnice in lastni poslovni deleži	1.774	1.774
7	Neopredmetena dolgoročna sredstva	181.818	189.498
8	Temeljni kapital (1+2+3+4+5-6-7)	144.733.086	151.465.331
9	Zajamčeni kapital	6.232.746	5.409.279
10	Izpolnjevanje zahteve iz četrtega odst. 106. člena ZZavar (8-9)	138.500.340	146.056.052
DODATNI KAPITAL (107.člen ZZavar)			
11	Podrejeni dolžniški instrumenti	4.674.559	4.056.959
12	Dotatni kapital (11), vendar ne več kot 50 % glede na nižjega izmed temeljnega oziroma minimalnega kapitala	4.674.559	4.056.959
RAZPOLOŽLJIVI KAPITAL IN IZKAZ KAPITALNE USTREZNOSTI (108.člen ZZavar)			
13	Skupaj temeljni in dodatni kapital (8+12)	149.407.645	155.522.290
14	Udeležba po 1.točki prvega odst.108.člena ZZavar	90.588.312	76.229.802
15	Udeležba po 2.točki prvega odst.108.člena ZZavar	1.512.805	3.179.350
16	Razpoložljivi kapital zavarovalnice (13-14-15)	57.306.528	76.113.138
17	Zahtevani minimalni kapital	18.698.239	16.227.838
18	Presežek oziroma primanjkljaj razpoložljivega kapitala zavarovalnice (16-17)	38.608.289	59.885.300

Pozavarovalnica je kapitalno ustrežna, če je razpoložljivi kapital večji ali enak minimalnemu kapitalu. Pozavarovalnica Sava je bilo leto 2009 kapitalno ustrežna, saj je vedno imela velik presežek razpoložljivega kapitala nad minimalnim kapitalom. Presežek na dan 31. 12. 2009 znaša 38.608.289 EUR (59.885.300 EUR na dan 31. 12. 2008), zato je tveganje kapitalne neustreznosti majhno.

21.5.2 Zavarovalna tveganja

Zavarovalna tveganja so tveganja, ki so povezana z osnovno dejavnostjo zavarovalnic, torej prevzemanjem tveganj od zavarovalcev. Zavarovalnice presežek prevzetih tveganj prenašajo na pozavarovalnice, zato so tudi te izpostavljene zavarovalnim tveganjem. Med zavarovalna tveganja, ki so pomembna za pozavarovalnice, uvrščamo predvsem tveganje pri sprejemu tveganj v pozavarovanje, cenovno tveganje, tveganje škod, tveganje samopridržaja in tveganje zaradi zavarovalno-tehničnih rezervacij. Nekatera druga zavarovalna tveganja, npr. tveganje, da je zavarovalni produkt neustrezno načrtovan, tveganje ekonomskega okolja in tveganje zaradi obnašanja zavarovalcev, so pomembna predvsem za zavarovalnice, vendar pa se zlasti pri obligatnih proporcionalnih pogodbah prenašajo tudi na pozavarovalnice. Pri tovrstnih tveganjih pozavarovalnica nima svojih neposrednih ukrepov za obvladovanje, saj jih lahko obvladuje le s primernim sprejemanjem v pozavarovanje, morebitnimi dodatnimi zahtevami ali klavzulami v

pozavarovalnih pogodbah ter z ustreznim programom retrocesije. Zato v nadaljevanju tveganja, da je zavarovalni produkt neustrezno načrtovan, tveganja ekonomskega okolja in tveganja zaradi obnašanja zavarovalcev ne bomo posebej obravnavali.

Pozavarovalnica Sava od svojih odvisnih družb in ostalih cedentov prevzema le zavarovalna tveganja. Del prevzetih tveganj zadrži v lastni izravnavi, presežek nad lastnimi zmoglostmi pa retrocedira. Pozavarovalnica Sava vse pozavarovalne pogodbe v smislu standarda MSRP 4 uvršča med zavarovalne pogodbe. Ker nima obveznosti iz finančnih pogodb, so v nadaljevanju v skladu z MSRP 4 podrobneje razkrita tveganja, ki izvirajo iz zavarovalnih pogodb.

21.5.2.1 Tveganje pri sprejemu rizikov v pozavarovanje

Tveganje pri sprejemu rizikov v pozavarovanje je tveganje, da bo prišlo do finančnih izgub zaradi napačne izbire in odobritve, da riziko sprejmemo v pozavarovanje. Pri obligatnih pozavarovalnih pogodbah Pozavarovalnica Sava sledi usodi cedentov, medtem ko je pri fakultativnih pogodbah odločitev o prevzemu rizika v pozavarovanje na strani Pozavarovalnice Sava.

Iz navedenega sledi, da je za obvladovanje tega tveganja ključno preverjanje prakse obstoječih in bodočih cedentov ter analiza dogajanja na ustreznem trgu in v ustrezni zavarovalni vrsti. Zato se kritje lahko prevzame le z upoštevanjem internih smernic za sprejemanje rizikov v pozavarovanje. Te opredeljujejo zahteve za partnerje, določajo minimalno zahtevano raven informacij o poslu ter definirajo okvire za pričakovani rezultat posla. Hkrati določajo tudi postopek prevzema v kritje ter ravni pristojnosti, tako da je v proces vgrajenih čim več kontrol. Pri prevzemu večjih rizikov v zavarovanje, ki jih prevzemajo odvisne družbe, sodelujejo tudi ustrezno usposobljeni strokovnjaki Pozavarovalnice Sava.

Iz spodnje tabele je razviden obseg izpostavljenosti, merjen s številom pogodb in seštevkom zavarovalnih vsot (agregat limitov). V seštevkih niso upoštevana neomejena kritja za škodno presežkovno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti, ki so v celoti retrocedirana.

Struktura pozavarovalnih pogodb in limiti

(v EUR)	Pogodbeno leto 2009		Pogodbeno leto 2008	
Vrsta pogodbe	Št. pogodb	Agregat limitov	Št. pogodb	Agregat limitov
Obligatne pogodbe	448	998.215.442	426	829.612.666
Fakultativne pogodbe	122	603.167.416	117	339.474.201
Skupaj	570	1.601.382.858	543	1.169.086.867

Kot je razvidno iz zgornje tabele, se izpostavljenost zavarovalnemu tveganju povečuje, zaradi česar pa se povečuje tudi kosmata pozavarovalna premija. Pozavarovalnica Sava zavarovalno tveganje zmanjšuje tako, da ga s pasivnimi pozavarovalnimi pogodbami delno ali v celoti prenaša na retrocesionarje.

Tveganje zaradi sprejema rizikov v pozavarovanje se med letoma 2009 in 2008 ni bistveno spremenilo.

21.5.2.2 Cenovno tveganje

Cenovno tveganje je tveganje, da bo obračunana pozavarovalna premija premajhna za obveznosti, ki bodo nastale s sklenitvijo pozavarovanja.

Pri proporcionalnih pozavarovalnih pogodbah je pozavarovalna premija odvisna od zavarovalne premije, ki jo praviloma določajo cedenti. Zato to tveganje obvladujemo s pravilnim prevzemom rizikov v pozavarovanje in ustreznim prilagajanjem provizijske politike. Pri neproporcionalnih pozavarovalnih pogodbah cenovno tveganje prav tako obvladujemo s pravilnim prevzemom rizikov v pozavarovanje ter primernim določanjem pozavarovalnih premijskih stopenj. Cene se sproti določajo na podlagi ciljnih kombiniranih količnikov, njihovo primernost pa preverjamo z rezultati po pozavarovalnih oblikah in skupinah.

Cenovno tveganje ocenjujemo kot zmerno, kar velja za leti 2009 in 2008.

21.5.2.3 Tveganje škod

Tveganje škod je tveganje, da bo število škod večje, kot je bilo pričakovano, ali pa bo povprečna višina škod večja, kot je bilo pričakovano. Pri proporcionalnih pozavarovanjih je to tveganje tesno povezano z istim tveganjem pri cedentih, ki se lahko uresniči zaradi napačne ocene pri sprejemu rizikov v zavarovanje, spremembe prakse sodišč, pojava novih vrst škod, pojava novih človeških in živalskih bolezni, povečanja ozaveščenosti ljudi o pravicah iz zavarovalnih pogodb, spremembe makroekonomskih okoliščin ipd.

Pri neproporcionalnih pozavarovanjih, zlasti v višjih slojih, je pomembno preseganje pričakovanega majhnega števila škod manj verjetno, je pa mogoče.

To tveganje obvladujemo s primernim prevzemom rizikov v pozavarovanje, kontrolo koncentracije rizikov na določeni lokaciji ali geografskem področju, predvsem pa z ustreznim programom retrocesije.

Ocenjujemo, da pri tveganju škod v letih 2009 in 2008 ni bilo bistvenih razlik. Pri tem poudarjamo, da škode zaradi števila naravnih nesreč, ki presega na zgodovinskih podatkih temelječe pričakovano število, obravnavamo pri tveganju samopridržaja.

21.5.2.4 Tveganje samopridržaja

Tveganje samopridržaja je tveganje, da bi prišlo do velikih čistih (agregatnih) škod zaradi katastrof ali koncentriranega škodnega dogajanja. To tveganje bi se lahko uresničilo predvsem takrat, ko bi bile tablice maksimalnih samopridržajev previsoke. Uresničilo bi se v primeru množičnih škod, v katerih bi bilo prizadetih več zavarovanih objektov. To bi se lahko zgodilo predvsem pri škodah zaradi naravnih nevarnosti, ki jih krije temeljno ali dodatno požarno zavarovanje oziroma k požarnemu zavarovanju priključeno zavarovanje, denimo zavarovanje obratovalnega zastoja ali potresno zavarovanje.

Pozavarovalnica Sava tveganje samopridržaja obvladuje s strokovnim prevzemom v pozavarovanje, merjenjem izpostavljenosti (s seštevki zavarovalnih vsot) po geografskih področjih za posamezne naravne nevarnosti, predvsem pa s primerno določenimi maksimalnimi samopridržaji ter ustreznim pozavarovalnim programom. Pri tem upošteva

dejstvo, da na čiste škode na letnem nivoju vpliva tako maksimalna višina čiste škode, ki se nanaša na posamezen katastrofalni dogodek, kot tudi frekvenca takih dogodkov.

Ocenjujemo, da pri tveganju samopridržaja v letih 2009 in 2008 ni bilo bistvenih razlik, če upoštevamo višine maksimalnih samopridržajev in normalno pričakovano število katastrofalnih škod. Dejansko pa je bilo v letu 2009, prav tako kot v letu 2008, več katastrofalnih škod zaradi naravnih nevarnosti, kot bi jih pričakovali na osnovi dolgoletnih povprečij. Zaradi primernosti maksimalnih samopridržajev in ustreznega pozavarovanja Pozavarovalnica Sava zaradi tveganja samopridržaja ni bila resno ogrožena, kar je razvidno iz poglavja o oceni ogroženosti zaradi zavarovalnih tveganj.

21.5.2.5 Tveganje zavarovalno-tehničnih rezervacij

Tveganje zavarovalno-tehničnih rezervacij je tveganje, da so zavarovalno-tehnične rezervacije manjše, kot bi morale biti. Ocenjujemo, da to tveganje sicer obstaja, predvsem pri škodnih rezervacijah, vendar je majhno. Lahko bi se namreč pojavile nove vrste škod, ki v zavarovalnih pogojih cedentov niso izključene in za katere škodnih rezervacij še ne oblikujemo, kar bi se lahko zgodilo predvsem pri odgovornostnih zavarovanjih.

Pozavarovalnica Sava tveganje zaradi zavarovalno-tehničnih rezervacij obvladuje z doslednim upoštevanjem zakona in podzakonskih predpisov o zavarovalno-tehničnih rezervacijah, z uporabo priznanih aktuarskih metod, s kritičnim upoštevanjem podatkov, ki jih prejme od cedentov o pozavarovalnem delu njihovih škodnih rezervacij, predvsem pa s konzervativnim oblikovanjem zavarovalno-tehničnih rezervacij, katerih oblikovanje je opisano v pojasnilih o zavarovalno-tehničnih rezervacijah.

Pozavarovalnica Sava za aktuarsko ocenjevanje škodnih rezervacij ne more uporabiti trikotnikov plačanih škod, ki bi bili organizirani po letih nastanka škodnega dogodka, kot je to v navadi pri zavarovalnicah. Podatke o škodah, ki so kvotno pozavarovane, od svojih cedentov prejme razčlenjene po posameznih pogodbenih letih. Ker se škode pri enoletnih zavarovalnih policah, sklenjene med letom, lahko zgodijo v letu sklenitve ali pa v naslednjem letu, agregiranih podatkov za kvotno pozavarovanje ni mogoče organizirati po letu nastanka škodnega dogodka, kot je to mogoče storiti za ostale pozavarovalne oblike, ki pa zahtevajo mnogo več administrativnega dela pri cedentih.

Zaradi navedene značilnosti, ki je tipična za pozavarovalnice, Pozavarovalnica Sava podatke o plačanih škodah organizira po pogodbenih letih in z ustreznimi aktuarskimi metodami oceni bodoče obveznosti za posamezna pogodbeni leta. Tako ocenjene obveznosti se nanašajo na že nastale škode (prijavljene in neprijavljene), za poravnavo katerih je namenjena škodna rezervacija, in na škode, ki še niso nastale in za katerih poravnavo je namenjena prenosna premija. Ko od skupnih ocenjenih bodočih obveznosti odštejemo prenosno premijo, ki jo izračunamo neodvisno od opisanega postopka, kakor je opisano v pojasnilih o zavarovalno-tehničnih rezervacijah, dobimo škodne rezervacije.

Zaradi navedene značilnosti v spodnjih dveh tabelah kot originalno ocenjene kosmate oziroma čiste obveznosti ob koncu posameznih preteklih let upoštevamo škodne rezervacije, povečane za prenosno premijo, zmanjšano za razmejeno provizijo, kar primerjamo s kasnejšimi ocenami istih obveznosti. Tovrstno kontrolo oziroma test primernosti višine je mogoče delati le za pretekla leta in bolj kot so ta oddaljena, bolj natančna je kontrola. Zaradi konsistentnega uporabljanja aktuarskih metod pri oblikovanju

zavarovalno-tehničnih rezervacij iz preteklih odstopanj prvotno ocenjenih obveznosti od kasneje ugotovljenih oziroma ocenjenih dejanskih obveznosti na posamezen presečni bilančni datum lahko sklepamo tudi o zadostnosti rezervacij na dan 31. 12. 2009.

Test primernosti višine kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij

(v 000 EUR)	31. decembra leta					
Kosmate škodne rezervacije + prenosna premija, zmanjšana za razmejeno provizijo	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Originalno ocenjene	104.552	119.374	116.218	128.797	158.426	167.912
Ponovno ocenjene 1 leto kasneje	73.051	92.112	91.373	121.637	149.802	
Ponovno ocenjene 2 leti kasneje	81.057	90.339	95.523	125.177		
Ponovno ocenjene 3 leta kasneje	78.386	91.611	98.953			
Ponovno ocenjene 4 leta kasneje	80.537	94.471				
Ponovno ocenjene 5 let kasneje	84.721					
Kumulativni presežek	19.831	24.902	17.265	3.620	8.624	0
Kumulativno plačane kosmate škode						
1 leto kasneje	33.645	42.270	36.055	54.271	69.574	
2 leti kasneje	44.771	51.362	51.697	70.606		
3 leta kasneje	49.541	58.845	58.737			
4 leta kasneje	54.902	63.978				
5 let kasneje	59.048					

Opomba: Zneski so iz tolarjev v evre preračunani po tečaju 1 EUR = 239,64 SIT.

Oglejmo si zgornjo tabelo na primeru leta 2004. Ob zaključku leta 2004 so bile bodoče kosmate obveznosti za vse škode, ki so nastale v letu 2004 in prej, ter za škode, ki bodo iz takratnih pogodb nastale po 31. 12. 2004, ocenjene na 104.552 tisoč EUR. Del tega zneska se nanaša na škodne rezervacije (torej na že nastale škode), del pa na prenosno premijo (torej na škode, ki bodo nastale po 31. 12. 2004). V letu 2005 je bilo plačanih 33.645 tisoč EUR za škode, ki se nanašajo na pogodbe, upoštevane pri prvotnem izračunu obveznosti na dan 31. 12. 2004. Na dan 31. 12. 2005 so bile bodoče obveznosti za iste pogodbe ocenjene na 39.406 tisoč EUR (znesek ni neposredno razviden iz tabele), kar skupaj z izplačanimi škodami v letu 2005 da oceno obveznosti 1 leto kasneje v višini 73.051 tisoč EUR. Analogno smo obveznosti na dan 31. 12. 2004 ponovno ocenili ob koncu let 2006, 2007, 2008 in 2009. Ker je bilo v letih od 2005 do 2009 kumulativno izplačanih 59.048 tisoč EUR, je ocenjena obveznost na dan 31. 12. 2009 za ob koncu leta 2004 ocenjevane obveznosti še $84.721 - 59.048 = 25.673$ tisoč EUR (znesek ni neposredno razviden iz tabele). Ta ocena se skoraj gotovo razlikuje od končne še neznanе vrednosti obveznosti, ki so še preostale, zelo verjetno pa je njena napaka v absolutnem smislu manjša od napake v oceni na dan 31. 12. 2004. Z leti se namreč napaka zmanjšuje, saj je vedno manj škod, ki še niso zaključene, dokler niso vse škode poravnane, kar pa pri nekaterih zavarovalnih vrstah lahko traja deset let in več.

Test primernosti višine čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij

(v 000 EUR)	31. decembra leta					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Čiste škodne rezervacije + prenosna premija, zmanjšana za razmejeno provizijo						
Originalno ocenjene	85.012	92.696	99.291	107.347	120.772	142.783
Ponovno ocenjene 1 leto kasneje	54.333	68.403	70.180	100.637	112.821	
Ponovno ocenjene 2 leti kasneje	62.519	65.577	73.881	103.939		
Ponovno ocenjene 3 leta kasneje	58.980	66.383	76.989			
Ponovno ocenjene 4 leta kasneje	59.317	68.704				
Ponovno ocenjene 5 let kasneje	62.117					
Kumulativni presežek	22.895	23.992	22.302	3.409	7.951	0
Kumulativno plačane čiste škode						
1 leto kasneje	24.576	28.716	28.725	49.102	48.729	
2 leti kasneje	33.470	37.067	41.562	62.237		
3 leta kasneje	37.747	42.997	46.228			
4 leta kasneje	41.691	46.362				
5 let kasneje	44.184					

Opomba: Zneski so iz tolarjev v evre preračunani po tečaju 1 EUR = 239,64 SIT.

Kumulativni presežki, razvidni iz zgornje tabele za čiste obveznosti, ki bremenijo Pozavarovalnico Sava, za leta od 2004 do 2008 znašajo 27 %, 26 %, 22 %, 3 % in 7 % prvotne ocene. Relativno zmanjšanje presežka v letih 2007 in 2008 je posledica katastrofalnih škod in cedentovih optimističnih ocen škodnih rezervacij za katastrofalne škode. V ostalih letih pa je presežek posledica previdnega ocenjevanja obveznosti, delno pa tudi tega, da je po pravilu pro rata temporis izračunana prenosna premija za tiste zavarovalne vrste, kjer so škodni količniki precej manjši od 100 %, že po naravi izračuna prevelika za del, ki se nanaša na razliko med 100 % in dejanskim škodnim količnikom. To dejstvo je tudi vzrok za to, da se ocena eno leto kasneje hitro zmanjša v primerjavi z originalno oceno, saj se prenosna premija zaradi večinoma enoletnih zavarovanj skoraj v celoti porabi že v naslednjem letu, ko se sprost tudi njen presežek, nato pa se ocene dve, tri itd. leta kasneje ne razlikujejo bistveno od ocene eno leto kasneje.

Dodatno k prenosni premiji Pozavarovalnica Sava oblikuje še rezervacije za neiztekle nevarnosti v tistih zavarovalnih vrstah, kjer je seštevek škodnega in stroškovnega količnika večji od 100 %, kakor je opisano v pojasnilih o zavarovalno-tehničnih rezervacijah.

Ocenjujemo, da je tveganje zavarovalno-tehničnih rezervacij ob koncu leta 2009 primerljivo s tistim ob koncu leta 2008.

21.5.2.6 Program retrocesije

Za obvladovanje zavarovalnih tveganj, ki jim je izpostavljena Pozavarovalnica Sava, je izjemno pomemben primeren program retrocesije. Sestavljen je tako, da se zmanjša izpostavljenost potencialnim velikim škodam, saj se najvišji zneski, določeni v tabelah maksimalnega kritja, uporabljajo le izjemoma za najboljše rizike. Z recipročnimi pogodbami Pozavarovalnica Sava skrbi za ustrezno razpršitev tveganja. Portfelj v lastni izravnavi, tako za slovenske kot tudi za tuje cedente, je v primeru večjih škodnih dogodkov zaščiten še s skrbno izbranim neproporcionalnim pozavarovanjem.

Ocenjujemo, da sta programa retrocesije Pozavarovalnice Sava za leti 2009 in 2008 primerljiva.

21.5.2.7 Ocena ogroženosti zaradi zavarovalnih tveganj

Za oceno ogroženosti zaradi zavarovalnih tveganj so bistveni maksimalni samopridržaji pozavarovalnice ter program retrocesije. Maksimalni samopridržaji za veliko večino premoženjskih zavarovanj znašajo 1 mio EUR, le pri zavarovanju požara in elementarnih nesreč ter pri drugem škodnem zavarovanju pa 2 mio EUR, medtem ko so pri življenjskih zavarovanjih bistveno manjši. Tako čista škoda iz enega škodnega dogodka praviloma ne more preseči 2 mio EUR. V primeru katastrofalnega dogodka, npr. poplave, toče, viharja ali celo potresa, pa je maksimalna čista škoda navzgor omejena s prioriteto ustreznega neproporcionalnega kritja (zaščita samopridržaja), ki za Slovenijo znaša 2,5 mio EUR, za tujino pa 3 mio EUR. To je torej zgornja meja čiste škode, ki jo lahko predvidimo ob razumnih aktuarskih pričakovanjih za en katastrofalen dogodek. Zaradi povečanja prioritete pri zaščiti samopridržaja za Slovenijo v letu 2009 so škode do prioritete dodatno zaščitene z agregatnim kritjem katastrofalnih dogodkov, ki sešteva škode po dogodku nad 1 mio EUR do 2,5 mio EUR, kritje pa deluje v višini 5 mio EUR nad 5 mio EUR opisanega agregata. Čeprav je možnih tudi več katastrofalnih dogodkov v istem letu, kar se je v letih 2009 in 2008 tudi uresničilo, pa je verjetnost tolikšnega števila katastrofalnih dogodkov, da bi bila zaradi njih ogrožena solventnost Pozavarovalnice Sava, zanemarljiva. Seveda pa zaradi naključnega nihanja števila katastrofalnih škod vedno lahko pričakujemo dodatne čiste škode, kar bi se odrazilo v poslabšanju poslovnega izida, nikakor pa ne tega, da bi bila ogrožena solventnost Pozavarovalnice Sava.

Če bi se zaradi večjih/manjših uresničenih zavarovalnih tveganj čisti kombinirani količnik povečal za eno odstotno točko, bi se dobiček pred davki zmanjšal (oziroma bi se čista izguba povečala) za 1,2 mio EUR (1,1 mio EUR v letu 2008). Z upoštevanjem ene (dodatne) maksimalne čiste škode v višini 3 mio EUR, bi se kombinirani količnik v letu 2009 poslabšal za 2,5 % oziroma za 2,7 % v letu 2008, kar je sprejemljivo.

Tveganje, da bi zavarovalna tveganja resno ogrozila finančno trdnost družbe, ocenjujemo za majhno, pri tem pa ni bistvene razlike med letoma 2009 in 2008.

21.5.3 Tržna tveganja

Pozavarovalnica Sava mora pri nalaganju prostih sredstev upoštevati zakonska določila, ki urejajo razpršitev in omejitve naložb, njihovo vrednotenje in usklajenost z obveznostmi. Pri upravljanju z naložbami je družba v veliki meri, poleg zagotavljanja likvidnosti, pozornost posvečala tudi drugim zakonskim zahtevam, predvsem zahtevi po valutni usklajenosti naložb ter zahtevam, ki se nanašajo na strukturo naložb kritnega premoženja družbe.

Pri svojem finančnem poslovanju je pozavarovalnica izpostavljena tržnim tveganjem, med katerimi lahko v prvi vrsti naštejemo tveganje obrestne mere, tveganje vrednosti lastniških vrednostnih papirjev, valutno tveganje, tveganje koncentracije naložb ter tveganje neusklajenosti naložb in obveznosti.

Podatki o naložbah

(v EUR)	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
Vrsta naložbe				
Naložbe s fiksnim donosom	113.234.221	38,1%	104.761.287	37,4%
Depoziti, potrdila o vlogah	41.632.018	14,0%	38.207.923	13,6%
Lastniški vrednostni papirji	15.019.995	5,1%	14.693.075	5,2%
Naložbe v družbe v skupini in v pridružene družbe	89.436.602	30,1%	74.999.030	26,8%
Vzajemni skladi	24.991.847	8,4%	29.759.367	10,6%
Posojila in strukturirani produkti	7.266.827	2,4%	12.223.996	4,4%
Finančne naložbe pozavarovalnic iz naslova pozavarovalnih pogodb pri cedentih	5.768.874	1,9%	5.306.936	1,9%
Skupaj	297.350.384	100,0%	279.951.614	100,0%

21.5.3.1 Tveganje obrestne mere

Tveganje obrestne mere je tveganje zaradi izpostavljenosti izgubam, ki izhajajo iz nihanja obrestnih mer. Pri spremembi obrestne mere se tveganje lahko uresniči zaradi zmanjšanja vrednosti naložb ali povečanja obveznosti. Glede na to, da Pozavarovalnica Sava svojim zavarovancem ne zagotavlja donosov na pasivi, v kateri nima na spremembo obrestne mere občutljivih matematičnih rezervacij, ni izpostavljena klasičnemu obrestnemu tveganju aktive in pasive. Vendar pa skuša družba vseeno obvladovati tveganja sprememb obrestnih mer, ki vplivajo na vrednost njene aktive in donosnost njenega naložbenega portfelja. Tako družba vsaj delno naravno ščiti obvezniški portfelj, ki je izpostavljen spremembam tržnih obrestnih mer, z naložbami v obveznice z variabilno obrestno mero. Razmerje med obveznicami s fiksno obrestno mero in obveznicami z variabilno obrestno mero je na dan 31. 12. 2009 znašalo 76,4 % : 23,6 % (71,1 % : 29,9 % na dan 31. 12. 2008).

Izpostavljenost tveganju obrestne mere je razvidna iz spodnje tabele, pri čemer na osnovi strukture vzajemnih skladov (delniški, mešani, obvezniški in skladi skaldov) ocenjujemo, da je na spremembo obrestne mere občutljivih le 25,0 % navedenega zneska naložb v vzajemne sklade na dan 31. 12. 2009 oziroma 35,7 % na dan 31. 12. 2008 (preostanek do 100 % je upoštevan pri tveganju spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev).

Izpostavljenost tveganju obrestne mere - sredstva

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
	Znesek	Znesek
Naložbe s fiksnim donosom	113.234.221	104.761.287
Vzajemni skladi (vsi skupaj)	24.991.847	29.759.367
Ocenjena skupna izpostavljenost*	119.482.183	115.385.381

* Upoštevanih je 25,0 % oziroma 35,7 % naložb v vzajemne sklade

Občutljivost na spremembo obrestne mere lahko ocenimo tako, da krivuljo donosnosti za vse ročnosti premaknemo za dve odstotni točki navzgor ali navzdol in izračunamo, za koliko bi se spremenila vrednost naložb v obveznice. Učinek majhne spremembe obrestne mere lahko zelo dobro aproksimiramo že s poznavanjem prvega in drugega odvoda cene obveznice v odvisnosti od obrestne mere oziroma s poznavanjem ročnosti (duration) in konveksnosti.

Povprečna ročnost obvezniškega portfelja na dan 31. 12. 2009 je 3,97 leta, (3,81 leta v letu 2008). Občutljivostna analiza, pri kateri je bila upoštevana sprememba obrestne mere za dve odstotni točki, je pokazala, da bi se vrednost naložb v obveznice zaradi povečanja obrestnih mer zmanjšala za 8,0 mio EUR (7,1 mio EUR v letu 2008), oziroma 7,10 % (6,76 % v letu 2008) od osnove 113,2 mio EUR. Če isti odstotek upoštevamo tudi za naložbe v obvezniške vzajemne sklade, v mešane in garantirane vzajemne sklade (z utežjo 0,5) in v sklade skladov (z utežjo 0,5), bi se vrednost naložb zaradi povečanja obrestnih mer dodatno zmanjšala za 440.000 EUR (720.000 EUR v letu 2008). Skupno bi se vrednost naložb zaradi povečanja obrestnih mer zmanjšala za 8,4 mio EUR (7,8 mio EUR v letu 2008). Velika večina naložb, občutljivih na spremembo obrestne mere, je razporejena v skupino sredstev, razpoložljivih za prodajo. Zato bi imela sprememba obrestnih mer vpliv predvsem na tržno vrednost naložb in s tem na izkaz vseobsegajočega donosa. Tako se od navedenih 8,4 mio EUR 8,2 mio EUR nanaša na spremembo kapitala, 0,2 mio EUR pa na spremembo poslovnega izida.

Ocenjujemo, da je bila Pozavarovalnica Sava v letu 2009 tveganju spremembe obrestne mere izpostavljena za malenkost bolj kot v letu 2008, če upoštevamo le stanje ob koncu leta oziroma rezultat občutljivostne analize.

21.5.3.2 Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev

Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev je tveganje, da bi se vrednost naložb zmanjšala zaradi nihanja vrednosti lastniških vrednostnih papirjev.

Izpostavljenost tveganju vrednosti lastniških vrednostnih papirjev je razvidna iz spodnje tabele, pri čemer na osnovi strukture vzajemnih skladov (delniški, mešani, obvezniški in skladi skladov) ocenjujemo, da je na spremembo vrednosti lastniških vrednostnih papirjev občutljivih 75,0 % navedenega zneska naložb v vzajemne sklade na dan 31. 12. 2009 oziroma 64,3 % na dan 31. 12. 2008 (preostanek do 100 % je upoštevan pri tveganju obrestne mere).

Izpostavljenost tveganju vrednosti lastniških vrednostnih papirjev

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Vrsta naložbe	Znesek	Znesek
Lastniški vrednostni papirji	15.019.995	14.693.075
Naložbe v družbe v skupini in v pridružene družbe	89.436.602	74.999.030
Vzajemni skladi (vsi skupaj)	24.991.847	29.759.367
Ocenjena skupna izpostavljenost*	123.200.482	108.827.378

* Upoštevanih je 75,0 % oziroma 64,3 % naložb v vzajemne sklade

Družba ima 89,4 mio EUR (75,0 mio EUR v letu 2008) naložb v delnice odvisnih in pridruženih podjetij, 15,0 mio EUR (14,7 mio EUR v letu 2008) naložb v delnice ostalih domačih in tujih družb in 25,0 mio EUR (29,8 mio EUR v letu 2008) naložb v vzajemne sklade, od tega 64,6 % v delniških, 17,8 % v mešanih, 14,5 % v obvezniških, 0,0 % v garantiranih skladih in 3,1 % v vzajemnih skladih, ki nalagajo v sklade (v letu 2008 je bil delež delniških skladov 31,9 %, delež mešanih 44,0 %, obvezniških 3,3 %, garantiranih 18,7 % in skladov skladov 2,1 %).

Za ohranjanje oziroma povečevanje vrednosti strateških naložb v odvisne in pridružene družbe Pozavarovalnica Sava skrbi predvsem z aktivnim upravljanjem svojih odvisnih družb

in sodelovanjem pri upravljanju pridruženih družb. Če predpostavimo, da bi se vrednost teh družb zmanjšala za 10 %, bi to pomenilo zmanjšanje vrednosti naložb za 8,9 mio EUR (7,5 mio EUR v letu 2008)¹⁸, kar bi se v celoti nanašalo na spremembo kapitala.

Za mešane in garantirane vzajemne sklade ter sklade skladov predpostavimo, da se polovica vrednosti naložb nanaša na delnice, polovica pa na obveznice. Potem je tveganju spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev, ki niso povezani z odvisnimi in pridruženimi družbami, izpostavljenih 33,8 mio EUR (33,8 mio EUR v letu 2008). Družba tveganje obvladuje predvsem z razpršenostjo (tako po izdajateljih, sektorjih in geografsko), spremljanjem in analiziranjem dogajanj na svetovnih trgih ter ustreznim reagiranjem na dogajanja.

Za grobo oceno občutljivosti naložb na spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev, ki niso povezani z odvisnimi in pridruženimi družbami, lahko predpostavimo padec vseh vrednosti za 10 %, kar bi pomenilo zmanjšanje vrednosti naložb za 3,4 mio EUR (3,4 mio EUR v letu 2008). Od tega bi se 0,15 mio EUR nanašalo na spremembo poslovnega izida, ostalo pa na spremembo kapitala. Za razliko od obveznic, kjer sprememba obrestne mere na spremembo vrednosti naložb ne vpliva linearno, lahko za druge padce vrednosti naložb v lastniške vrednostne papirje in vzajemne sklade upoštevamo princip linearnosti. Tako bi se pri 20 % padcu naložbe v lastniške vrednostne papirje, ki niso povezani z odvisnimi in pridruženimi družbami, v letih 2009 in 2008 zmanjšale za 6,8 mio EUR. Od tega bi se 0,3 mio EUR nanašalo na spremembo poslovnega izida, ostalo pa na spremembo kapitala.

Ocenjujemo, da je bila Pozavarovalnica Sava v letu 2009 tveganju spremembe vrednosti naložb v lastniške vrednostne papirje, ki niso povezani z odvisnimi in pridruženimi družbami, izpostavljena približno enako kot v letu 2008. Seveda pa je pri tem treba upoštevati, da se navedeni oceni nanašata na stanji ob koncu leta 2009 in 2008.

21.5.3.3 Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje, da se bo zaradi sprememb tečajev zmanjšala vrednost premoženja v tujini ali povečale obveznosti v tujih valutah.

Pozavarovalnica Sava povečuje svoj delež poslov iz tujine, kar vpliva na strukturo njenih obveznosti po različnih valutah. Kljub temu pa v tej strukturi 90,8 % (92,2 % v letu 2008) predstavljajo obveznosti v evrih. Samo v tej valuti ima pozavarovalnica presežek kritnega premoženja nad obveznostmi v višini 37,5 mio EUR (25,8 mio EUR v letu 2008), medtem ko je v vseh ostalih valutah skupaj neuskkljenosti (primanjkljaja) za 11,1 mio EUR (6,8 mio EUR v letu 2008).

Pozavarovalnica valutno usklajenost dosega z neposrednim usklajevanjem valutne nominiranosti naložb in obveznosti, vendar je tudi v letu 2009 zaradi prevladujočih obveznosti v evrih temu prilagodila tudi svojo naložbeno politiko.

Iz spodnje tabele se vidi, da je valutne neuskkljenosti za 11,1 mio EUR (6,8 mio EUR v letu 2008), kar predstavlja 6,3 % seštevka kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij in rezerv

¹⁸ Ker je ocena padca vrednosti naložb v odvisne in pridružene družbe linearno odvisna od uporabljenega odstotka, bi ob 20 % padcu vrednosti naložb zmanjšanje vrednosti navedenih naložb znašalo dvakrat več.

(rezervacije za izravnavo kreditnih tveganj, rezervacije za izravnavo katastrofalnih škod), medtem ko je v letu 2008 ta odstotek znašal 4,1 %. S presežkom kritnega premoženja nad kosmatimi zavarovalno-tehničnimi rezervacijami in rezervami, ki znaša 26,5 mio EUR (20,4 mio EUR v letu 2008), bi to neuskklajenost brez težav premostili, tudi če bi se medvalutna razmerja drastično spremenila v škodo evra.

Valutna (ne)uskklajenost na dan 31. 12. 2009 (zneski so preračunani v EUR)

Valuta	Kritno premoženje (KP)*	Kosmate zav.-tehnične rezervacije in rezerve (ZTR)	Neuskklajenost Max (ZTR-KP,0)
EUR	196.175.383	158.691.975	0
USD	2.637.075	7.235.651	4.598.576
KRW	1.123.996	2.065.817	941.821
TRY	307.781	1.940.889	1.633.108
HKD	112.579	1.066.739	954.160
Ostalo	989.908	3.812.013	2.948.039
Skupaj	201.346.723	174.813.085	11.075.704

*Premoženje, ki pokriva zavarovalno-tehnične rezervacije

Pod ostalimi valutami so združene vse valute, za katere so kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije in rezerve na dan 31. 12. 2009 manjše od enega milijona EUR. Tudi za take valute je neuskklajenost računana za vsako valuto posebej. V tabeli je prikazan seštevek neuskklajenosti po vseh takih valutah, zato je navedena neuskklajenost 2.948.039 EUR večja od zneska, ki bi ga s podatki v isti vrstici dobili kot razliko med kritnim premoženjem v prvi koloni in kosmatimi zavarovalno-tehničnimi rezervacijami in rezervami v drugi koloni.

21.5.3.4 Tveganje koncentracije naložb

Tveganje koncentracije naložb je tveganje, da bi se zaradi prevelike koncentracije naložb na določenem geografskem področju ali ekonomskem sektorju ob neugodnih gibanjih hkrati zmanjšala vrednost naložb.

Da bi se izognila preveliki koncentraciji v določen tip naložb, preveliki koncentraciji pri določenemu pogodbenemu partnerju oziroma sektorju, pa tudi ostalim možnim oblikam koncentracije, ima pozavarovalnica v skladu z zakonom o zavarovalništvu, podzakonskimi akti in internimi predpisi družbe svoj naložbeni portfelj precej razpršen. Tako ima sredstva plasirana v naložbe 156 izdajateljev (depoziti, dolžniški in lastniški vrednostni papirji, strukturirani produkti, vzajemni skladi ipd), z različnimi ročnostmi tako v domači kot tujih valutah.

Obvezniški portfelj je glede na izdajatelje razpršen po državnih obveznicah, slovenskih in tujih, ter bankah in podjetjih, izdajateljih dolžniških vrednostnih papirjev, tako domačih kot tujih. Geografska struktura naložb v obveznice je razvidna iz spodnje tabele.

Geografska struktura naložb v obveznice

(v EUR)	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
Trg	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
Slovenija	55.821.146	49,3%	60.279.517	57,5%
OECD	2.842.132	2,5%	4.324.901	4,1%
EU	54.570.942	48,2%	40.156.869	38,3%
Ostalo	0	0,0%	0	0,0%
Skupaj	113.234.220	100,0%	104.761.287	100,0%

Lastniški vrednostni papirji, ki niso povezani z odvisnimi in pridruženimi družbami, so razpršeni po izdajateljih, po bonitetnih ocenah in geografsko.

Geografska struktura naložb v lastniške vrednostne papirje

(v EUR)	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
Trg	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
Slovenija	12.129.796	80,8%	12.292.792	83,7%
OECD	511.776	3,4%	211.304	1,4%
EU	1.526.391	10,2%	1.551.173	10,6%
Ostalo	852.033	5,7%	637.805	4,3%
Skupaj	15.019.995	100,0%	14.693.075	100,0%

Naložbe v vzajemne sklade so že neposredno razpršene, predvsem pa posredno zaradi narave delniških vzajemnih skladov.

Največja naložba Pozavarovalnice Sava v posameznega izdajatelja obvezniških in/ali lastniških vrednostnih papirjev je naložba v pridruženo družbo Zavarovalnica Maribor. Na dan 31. 12. 2009 znaša 21.431.229 EUR. Od tega se 19.918.424 EUR nanaša na delnice (znesek ni zajet v zgornji tabeli naložb v lastniške vrednostne papirje, ker je upoštevan v znesku 89.436.602 EUR naložb v odvisne in pridružene družbe), 1.512.805 EUR pa na obveznice, kar je vključeno v znesku 55.821.146 EUR naložb v slovenske obveznice v zgornji tabeli.

Tveganje zaradi koncentracije naložb ocenjujemo kot majhno, seveda pa s samo razpršitvijo naložb ne moremo nevtralizirati (globalnega) systemskega tveganja, ko se vsi neugodni premiki na finančnih trgih odvijajo v isti smeri, denimo tako, kot se je zgodilo v letu 2008. Če bi upoštevali le lokalne neugodne premike, potem bi iz zgornjih tabel lahko sklepali, da sta izpostavljenosti tveganju koncentracije naložb v letih 2009 in 2008 praktično enaki.

21.5.3.5 Tveganje neusklajenosti naložb in obveznosti

Tveganje neusklajenosti naložb in obveznosti je tveganje, da denarni tokovi iz naložb časovno ali po višini ne bodo ustrezali denarnim tokovom, potrebnim za izpolnitev obveznosti.

Struktura naložb kritnega premoženja ustreza predpisanim kriterijem Zakona o zavarovalništvu (ZZavar), pri tem pa Pozavarovalnici Sava po odločbi Agencije za zavarovalni nadzor ni potrebno upoštevati zakonskega določila o lokalizaciji kritnega premoženja, ki je namenjeno kritju obveznosti aktivnih pozavarovalnih poslov s tujino.

Družba na dan 31. 12. 2009 izkazuje presežek kritnega premoženja nad stanjem kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij in rezerv v višini 26,5 mio EUR (20,4 mio EUR na dan 31. 12. 2008).

Pokritost kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij in rezerv z naložbami, denarnimi sredstvi in terjatvami kritnega premoženja

(v EUR)	31.12.2009		31.12.2008	
Vrsta naložbe	Stanje naložb	Strukturni delež (v % od ZTR)	Stanje naložb	Strukturni delež (v % od ZTR)
Depoziti in CD-ji	31.267.186	17,9%	20.714.191	12,6%
Državne obveznice	35.710.328	20,4%	33.943.698	20,6%
Poslovne obveznice	38.727.540	22,2%	34.914.810	21,2%
Strukturirani produkti	0	0,0%	1.689.026	1,0%
Delnice	3.124.290	1,8%	2.709.619	1,6%
Obvezniški vzajemni skladi	999.277	0,6%	0	0,0%
Ostali vzajemni skladi	5.737.324	3,3%	12.536.211	7,6%
Posojila	0	0,0%	0	0,0%
Zgradbe in zemljišča	0	0,0%	0	0,0%
Ostalo	0	0,0%	-5.407	0,0%
Strateške delnice	0	0,0%	0	0,0%
Delež retrocesionarjev v ZTR	25.148.351	14,4%	37.690.671	22,9%
Terjatve in denarna sredstva	60.632.426	34,7%	40.821.472	24,8%
SKUPAJ kritno premoženje	201.346.722	115,2%	185.014.290	112,4%
Stanje ZTR + rezerv	174.813.085	100,0%	164.598.183	100,0%
Presežek KP na ZTR	26.533.637	15,2%	20.416.106	12,4%

Iz zgornje tabele je razvidna struktura naložb, ki so usklajene tudi po drugih (posebnih) omejitvah Zakona o zavarovalništvu (ZZavar).

Na dan 31. 12. 2009 je vrednost kritnega premoženja za 15,2 % presegala stanje kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij in rezerv (12,4 % na dan 31. 12. 2008).

Ročnostna usklajenost naložb z obveznostmi je na primernem nivoju, če upoštevamo presežek kritnega premoženja nad kosmatimi zavarovalno-tehničnimi rezervacijami in rezervami, s katerim bi lahko kompenzirali morebitne razlike, ki bi nastale zaradi neusklajenosti. Povprečna ročnost naložb v obveznice je 3,13 let (3,10 let v 2008), medtem ko je povprečna ročnost obveznosti 3,94 let (3,26 leta v 2008), kar se nanaša na seštevek škodnih rezervacij in prenosne premije.

Za naložbe v obveznice so zapadlosti razvidne iz spodnje tabele, kjer pa se vrednosti ne nanašajo le na kritno premoženje, ampak tudi na lastne vire.

Zapadlost naložb v obveznice

(v EUR)	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
Zapadlost	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
0 – 1 leta	13.814.516	12,2%	10.698.430	10,2%
1 – 5 let	59.909.084	52,9%	64.127.037	61,2%
Več kot 5 let	39.510.621	34,9%	29.935.820	28,6%
Skupaj	113.234.220	100,0%	104.761.287	100,0%

21.5.4 Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje, da ob zapadlosti obveznosti ne bo dovolj likvidnih sredstev, zaradi česar bo treba ob neprimernem času prodajati manj likvidna sredstva oziroma nenačrtovano najemati kredite.

Za namen obvladovanja likvidnostnega tveganja je pozavarovalnica redno tedensko izračunavala količnik likvidnosti, ki nikoli ni bil manjši od vrednosti 1. V celotnem letu 2009 družba ni imela težav z likvidnostjo. Likvidnostnemu tveganju se družba izogiba tudi s tem, da ima velik del naložb usmerjen v tržne vrednostne papirje, ki so visoko likvidni in jih lahko v vsakem trenutku spremeni v denar. Za vsak primer ima družba z eno poslovno banko sklenjeno pogodbo o depozitu na odpoklic, kjer lahko na dnevni osnovi črpa in vrača likvidnost do višine 400.000 EUR. Poleg tega ima družba za izredne likvidnostne primere pri dveh poslovnih bankah odprti kreditni liniji v skupni višini 10 mio EUR.

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju v smislu morebitnega presežka nad običajno potrebnimi likvidnimi sredstvi lahko ocenjujemo kar z največjo možno obveznostjo za posamezno izredno čisto škodo (3 mio EUR), za katero bi morda potrebovali likvidnostni kredit. Sicer pa je v primeru velikih posameznih (kosmatih) škod ali pa množice manjših škod, ki bi bile lahko posledica naravne nesreče, za reševanje vedno potreben daljši čas, v katerem je mogoče unovčiti npr. lastniške vrednostne papirje ali obveznice.

Pozavarovalnica Sava je konec leta 2006 in na začetku leta 2007 najela podrejeno posojilo v skupni vrednosti 32 mio EUR, da bi si zagotovila kapitalsko ustreznost, ki je po merilih bonitetne agencije potrebna za doseg ustreznih bonitetnih ocen. Posojilo je bilo najeto za dobo 20 let (zapadlost 27. 12. 2026) z možnostjo odpoklica po 10 letih. Glavnica se izplača ob zapadlosti. Obrestna mera znaša 3 mesečni Euribor + 3,35 %. Obresti, ki se plačujejo kvartalno, družba redno poravnava. Podrejene obveznosti, ki so ovrednotene po odplačni vrednosti, na dan 31. 12. 2009 znašajo 31.135.777 EUR (31.139.605 EUR na dan 31. 12. 2008).

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju v letih 2009 in 2008 ocenjujemo kot minimalno in med seboj primerljivo.

21.5.5 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje neizpolnitve obveznosti izdajateljev vrednostnih papirjev ali drugih nasprotnih stank, do katerih ima družba terjatve.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Vrsta sredstev	Znesek	Znesek
Finančne naložbe v družbah v skupini in pridruženih družbah	89.436.601	74.999.029
Finančne naložbe	207.913.774	204.952.584
Znesek ZTR, prenesen pozavarovateljem	25.148.351	37.690.671
Terjatve	65.638.369	56.451.138
Skupna izpostavljenost	388.137.095	374.093.422

V skladu z določbami Zakona o zavarovalništvu (ZZavar), podzakonskimi akti in svojimi internimi predpisi družba nalaga presežke le v depozite prvovrstnih bank oziroma v primeru dolžniških vrednostnih papirjev le v izdajatelje z ustrežno bonitetno oceno, v primeru lastniških vrednostnih papirjev pa v delnice z zadostno tržno kapitalizacijo oziroma z ustrežno likvidnostjo.

Za oceno kreditnega tveganja je pomembna struktura naložb po bonitetnih ocenah. Za naložbe v obveznice so podatki razvidni iz spodnje tabele.

Struktura naložb v obveznice po bonitetnih ocenah

(v EUR)	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
Ocena po Moodys/S&P	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
Aaa/AAA	3.882.748	3,4%	6.017.856	5,7%
Aa/AA	27.059.636	23,9%	36.811.088	35,1%
A/A	37.321.569	33,0%	25.896.902	24,7%
Baa/BBB	16.834.376	14,9%	8.183.321	7,8%
Manj kot Baa/BBB	830.345	0,7%	788.670	0,8%
Brez ocene	27.305.546	24,1%	27.063.450	25,8%
Skupaj	113.234.220	100,0%	104.761.287	100,0%

60 % naložb v obveznice se nanaša na vrednostne papirje z boniteto, ki je višja ali enaka boniteti Pozavarovalnice Sava, kar je malo slabše od stanja na dan 31. 12. 2008, ko je bilo takih obveznic 65 %. Naložbe v obveznice z boniteto A ali boljšo predstavljajo 23 % celotnega naložbenega portfelja Pozavarovalnice Sava (25 % v letu 2008). Po teh dveh kriterijih je izpostavljenost kreditnemu tveganju zaradi naložb za malenkost večja, kot je bila v letu 2008.

Skupne terjatve do pozavarovateljev na dan 31. 12. 2009 znašajo 38,2 mio EUR (52,3 mio EUR v letu 2008), od tega se 25,1 mio EUR (37,7 mio EUR v letu 2008) nanaša na retrocedirani del kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij (2,2 mio EUR na prenosne premije in 22,9 mio EUR na škodne rezervacije, 13,1 mio EUR (14,7 mio EUR v letu 2008) pa na terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah.

Celotna izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju, ki se nanaša na retrocesionarje, v letu 2009 predstavlja 9,4 % aktive, v letu 2008 pa 13,1 %. Zmanjšanje v letu 2009 izvira iz dejstva, da so se škodne rezervacije zmanjšale za izplačila zaradi katastrofalnih škod zaradi naravnih nesreč v letu 2008, zaradi česar so tudi deleži pozavarovateljev v zavarovalno-tehničnih rezervacijah manjši od lanskih. Retrocesijski programi so večinoma plasirani pri prvovrstnih pozavarovateljih, ki imajo ustrežno bonitetno oceno (vsaj A- po Standard & Poor's za dolgoročne posle in vsaj BBB+ za kratkoročne posle). Če upoštevamo še dovolj veliko razpršenost, to tveganje lahko ocenimo kot majhno in tudi manjše kot v letu 2008. Podrobnosti so razvidne iz spodnje tabele.

Struktura terjatev do pozavarovateljev po bonitetnih ocenah

(v EUR)	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
Ocena po Moodys/S&P	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
Aaa/AAA	692.083	1,8%	684.483	1,3%
Aa/AA	5.232.020	13,7%	7.018.695	13,4%
A/A	28.451.749	74,5%	39.647.711	75,8%
Baa/BBB	1.497.138	3,9%	2.795.710	5,3%
Manj kot Baa/BBB	530.495	1,4%	434.579	0,8%
Brez ocene	1.797.633	4,7%	1.731.258	3,3%
Skupaj	38.201.118	100,0%	52.312.435	100,0%

Struktura vseh terjatev po vrsti terjatve in zapadlosti je razvidna iz spodnjih dveh tabel, v katerih so upoštevane že omenjene terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah.

Terjatve po starosti

(v EUR)	31. 12. 2009			
	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja	15.309.189	30.698.408	1.165.820	47.173.418
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	7.550.682	4.343.713	1.177.248	13.071.643
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	22.859.871	35.042.121	2.343.068	60.245.061
Terjatve za odmerjen davek	3.500.244	0	0	3.500.244
Terjatve za provizijo	514.496	844.460	67.846	1.426.802
Kratkoročne terjatve iz financiranja	10.170	13.843	109.374	133.387
Druge terjatve	324.473	7.583	820	332.876
Druge terjatve	849.139	865.886	178.040	1.893.064
Skupaj	27.209.254	35.908.007	2.521.108	65.638.369

(v EUR)	31. 12. 2008			
	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja	31.563.202	6.463.482	672.768	38.699.451
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	12.346.389	1.524.220	787.642	14.658.251
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	43.909.591	7.987.702	1.460.410	53.357.702
Terjatve za odmerjen davek	846.920	0	0	846.920
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	1.195.388	4.419	0	1.199.807
Kratkoročne terjatve iz financiranja	89.819	0	0	89.819
Druge terjatve	869.165	280	87.445	956.890
Druge terjatve	2.154.372	4.699	87.445	2.246.517
Skupaj	46.910.883	7.992.401	1.547.855	56.451.138

Za vse terjatve, ki so zapadle, so oblikovani ustrezni popravki vrednosti.

21.5.6 Operativno tveganje

Med operativna tveganja uvrščamo tveganja zaradi človeških virov, upravljalško tveganje, računalniška tveganja, postopkovna tveganja, pravna tveganja ipd. Ocenjujemo, da pozavarovalnico ogrožajo predvsem tveganja, ki izhajajo iz motenj oziroma neustreznega opravljanja predpisanih postopkov in notranjih kontrol ter motenj v upravljanju družbe.

Ključnega pomena za obvladovanje operativnih tveganj je pravilno delujoč in učinkovit sistem notranjih kontrol. Značilnost tega tveganja je, da večinoma nastopa skupaj z drugimi tveganji (zavarovalnim, tržnim itd.), saj uresničeno operativno tveganje običajno generira povečanje enega od ostalih tveganj. Tako lahko, denimo, površen prevzem v pozavarovanje bistveno poveča zavarovalno tveganje.

Za obvladovanje operativnih tveganj ima družba vzpostavljene ustrezno informacijsko podprte postopke in kontrole za najpomembnejša področja poslovanja družbe. Poleg tega tovrstno tveganje obvladuje tudi preko nadzora, ki ga opravlja notranja revizija, in z izobraževanjem ter ozaveščanjem zaposlenih.

Med operativna tveganja v širšem smislu lahko uvrstimo tudi politično tveganje. Ocenjujemo, da je pozavarovalnica temu tveganju srednje izpostavljena, hkrati pa zaradi vedno večje želje držav na področju nekdanje Jugoslavije, da bi vstopile v EU, ocenjujemo, da se to tveganje, ki je povezano predvsem z naložbami v odvisne družbe, zmanjšuje.

Ocenjujemo, da je bila pozavarovalnica v letu 2009 operativnemu tveganju izpostavljena približno enako kot v letu 2008.

21.5.7 Uvajanje sistematičnega upravljanja s tveganji

Pozavarovalnica Sava v svoje poslovanje uvaja sistematično upravljanje s tveganji, saj se dobro zaveda, da nova zavarovalniška zakonodaja, ki jo uvaja že sprejeta direktiva Solventnosti II, uvaja izračun kapitala, ki bo temeljil na dejanski izpostavljenosti glavnim tveganjem. Zato pozavarovalnica spremlja dogajanje pri pripravi izvedbenih aktov za Solventnost II in se nanjo pripravlja.

21.6 Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz finančnega položaja

1) Neopredmetena sredstva

Gibanje nabavne vrednosti in popravka vrednosti neopredmetenih sredstev

(v EUR)	Neopredmetena sredstva	Druge aktivne časovne razmejitve	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1. 1. 2009	371.003	9.553	380.556
Povečanja	37.892	4.223	42.115
Odtujitve	-45.786	0	-45.786
Stanje 31. 12. 2009	363.109	13.776	376.885
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 1. 1. 2009	191.058	0	191.058
Povečanja	49.796	0	49.796
Odtujitve	-45.786	0	-45.786
Stanje 31. 12. 2009	195.067	0	195.067
Neodpisana vrednost 1. 1. 2009	179.945	9.553	189.498
Neodpisana vrednost 31. 12. 2009	168.042	13.776	181.818

(v EUR)	Neopredmetena sredstva	Druge aktivne časovne razmejitve	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1. 1. 2008	297.743	4.967	302.710
Povečanja	73.260	4.586	77.846
Stanje 31. 12. 2008	371.003	9.553	380.556
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 1. 1. 2008	140.570	0	140.570
Povečanja	50.488	0	50.488
Stanje 31. 12. 2008	191.058	0	191.058
Neodpisana vrednost 1. 1. 2008	157.173	4.967	162.140
Neodpisana vrednost 31. 12. 2008	179.945	9.553	189.498

2) Opredmetena osnovna sredstva

Gibanje nabavne vrednosti in popravka vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Druga opredmetena sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje					
1. 1. 2009	103.949	1.631.566	1.171.487	83.929	2.990.931
Povečanja	0	0	66.545	362	66.907
Odtujitve	0	0	-238.336	0	-238.336
Stanje					
31. 12. 2009	103.949	1.631.566	999.696	84.291	2.819.502
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje					
1. 1. 2009	0	260.222	845.433	33.117	1.138.772
Povečanja	0	21.211	77.869	1.602	100.682
Odtujitve	0	0	-228.581	0	-228.581
Stanje					
31. 12. 2009	0	281.433	694.722	34.719	1.010.873
Neodpisana vrednost					
1. 1. 2009	103.949	1.371.344	326.054	50.812	1.852.158
Neodpisana vrednost					
31. 12. 2009	103.949	1.350.133	304.974	49.572	1.808.628

Neodpisana vrednost opredmetenih osnovnih sredstev se glede na predhodno leto ni bistveno spremenila, pomembno je bilo gibanje na področju opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstvih, pri odtujitvah je šlo pretežno za odprodaje službenih avtomobilov ter izločanje stare neuporabne opreme.

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Druge opredmetena sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje					
1. 1. 2008	103.949	1.631.566	1.139.366	81.986	2.956.867
Povečanja	0	0	58.201	1.943	60.144
Odtujitve	0	0	-26.080	0	-26.080
Stanje					
31. 12. 2008	103.949	1.631.566	1.171.487	83.929	2.990.931
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje					
1. 1. 2008	0	239.011	778.800	31.588	1.049.399
Povečanja	0	21.211	82.896	1.529	105.636
Odtujitve	0	0	-16.263	0	-16.263
Stanje					
31. 12. 2008	0	260.222	845.433	33.117	1.138.772
Neodpisana vrednost					
1. 1. 2008	103.949	1.392.555	360.566	50.398	1.907.468
Neodpisana vrednost					
31. 12. 2008	103.949	1.371.344	326.054	50.812	1.852.158

3) Odložene terjatve za davek

(v EUR)	31. 12. 2009
Dolgoročne finančne naložbe	728.875
Kratkoročne poslovne terjatve	700.175
Davčna izguba	667.546
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	16.085
Skupaj	2.112.681

(v EUR)	1. 1. 2009	Pripoznavo v IPI	Sprememba v 2009 (BS)	31. 12. 2009
Dolgoročne finančne naložbe	5.353.691	-2.411.375	-2.213.441	728.875
Kratkoročne poslovne terjatve	19.787	680.388	0	700.175
Davčna izguba	0	667.546	0	667.546
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	10.340	5.745	0	16.085
Skupaj	5.383.818	-1.730.987	-2.213.441	2.112.681

V izkazu poslovnega izida je pripoznan tudi odhodek iz naslova obveznosti za odloženi davek v višini 323.814 EUR (pojasnilo 20), tako da znaša skupni znesek odloženih davkov 1.406.914 EUR.

(v EUR)	31. 12. 2008
Dolgoročne finančne naložbe	5.353.692
Kratkoročne poslovne terjatve	19.787
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	10.340
Skupaj	5.383.818

(v EUR)	1. 1. 2008	Pripoznavo v IPI	Sprememba v 2008	31. 12. 2008
Dolgoročne finančne naložbe	118.436	2.592.530	2.642.726	5.353.692
Kratkoročne poslovne terjatve	13.368	6.419	0	19.787
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	0	10.340	0	10.340
Skupaj	131.804	2.598.949	2.642.726	5.383.818

Družba je v letu 2009 odpravljala terjatve za odloženi davek, in sicer iz naslova realizacije začasno davčno nepriznanih popravkov naložb v vrednostne papirje. Poleg tega so bile zmanjšane tudi terjatve za odloženi davek za del prevrednotenja naložb, ki ga družba izkazuje na negativnem presežku iz prevrednotenja in ne vpliva na izkaz poslovnega izida leta 2009 in sicer v višini 2.213.441 EUR.

4) Naložbene nepremičnine

Gibanje nabavne vrednosti in popravka vrednosti naložbenih nepremičnin

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1. 1. 2009	52.695	1.340.297	1.392.992
Stanje 31. 12. 2009	52.695	1.340.297	1.392.992
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 1. 1. 2009	0	130.682	130.682
Povečanja	0	17.424	17.424
Stanje 31. 12. 2009	0	148.106	148.106
Neodpisana vrednost 1. 1. 2009	52.695	1.209.615	1.262.310
Neodpisana vrednost 31. 12. 2009	52.695	1.192.191	1.244.886

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1. 1. 2008	52.695	792.047	844.742
Povečanja	0	548.250	548.250
Stanje 31. 12. 2008	52.695	1.340.297	1.392.992
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 1. 1. 2008	0	116.228	116.228
Povečanja	0	14.454	14.454
Stanje 31. 12. 2008	0	130.682	130.682
Neodpisana vrednost 1. 1. 2008	52.695	675.819	728.514
Neodpisana vrednost 31. 12. 2008	52.695	1.209.615	1.262.310

Družba vodi med naložbenimi nepremičninami poslovne prostore v poslovni stavbi Bežigraski dvor na Dunajski 56 v Ljubljani, ki jih oddaja v najem za nedoločen čas ter poslovne prostore v Kopru, ki jih oddaja v najem odvisni družbi. Poštena vrednost naložbenih nepremičnin znaša 1.358.140 EUR.

Vse naložbene nepremičnine prinašajo najemnino. Iz naslova oddaje v najem naložbenih nepremičnin je družba v letu 2009 realizirala 136.208 EUR prihodkov (97.508 EUR od drugih družb in 38.700 EUR od povezanih družb). Stroški vzdrževanja naložbenih nepremičnin so vključeni v najemno ceno oziroma jih družba po delilniku stroškov zaračuna najemnikom. Tovrstnih povrnjenih stroškov je bilo v letu 2009 v višini 29.131 EUR.

5) Finančne naložbe v družbah v skupini in pridruženih družbah

Finančne naložbe v družbah v skupini in pridruženih družbah

Skupaj	2009	2008
Finančne naložbe v delnice v skupini	68.507.119	60.571.125
Finančne naložbe v delnice v pridruženih družbah	20.929.483	14.427.904
Skupaj	89.436.601	74.999.029

Vse finančne naložbe so razvrščene v skupino razpoložljivih za prodajo.

Finančne naložbe v delnice v skupini

(v EUR)	1. 1. 2009		Nakup	Slabitev (-)	31. 12. 2009	
	Delež	Vrednost	Vrednost	Vrednost	Delež	Vrednost
Zavarovalnica Tilia	99,68%	13.840.507	4.966		99,71%	13.845.473
Sava osiguranje	99,99%	12.453.591	0		99,99%	12.453.591
Dukagjini	51,00%	6.231.591	0		51,00%	6.231.591
Sava Tabak	66,70%	8.652.622	0		66,70%	8.652.622
Sava Montenegro	99,92%	13.951.256	3.007.175	-5.585.797	100,00%	11.372.634
Sava Invest	51,00%	102.000	0	-102.000	51,00%	0
Dukagjini Life	51,00%	1.785.893	0		54,32%	1.785.893
Sava životno osiguranje	99,99%	3.553.666	0		99,99%	3.553.666
Velebit usluge	-	-	10.606.650		100,00%	10.606.650
Slorest	-	-	5.000		100,00%	5.000
Skupaj		60.571.125	3.012.141			68.507.119

Finančne naložbe v delnice v pridruženih družbah

(v EUR)	1. 1. 2009		Nakup	31. 12. 2009	
	Delež	Vrednost	Vrednost	Delež	Vrednost
Zavarovalnica Maribor	45,79%	13.416.845	6.501.579	45,79%	19.918.424
Moja naložba	20,00%	1.011.059	0	20,00%	1.011.059
Skupaj		14.427.904	6.501.579		20.929.483

6) Finančne naložbe

Finančne naložbe v letu 2009

(v EUR)	V poseti do zapadlosti v plačilo		Po pošteni vrednosti preko IPI		Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Skupaj
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Neizvedeni instrumenti	Za trgovanje			
31. 12. 2009							
Dolgoročne finančne naložbe							
Delnice in drugi vrednostni papirji s spremenljivim donosom in kuponi skladov	0	0	0	0	38.537.478	0	38.537.478
Dolžniški vrednostni papirji in drugi vrednostni papirji s stalnim donosom	9.713.221	8.167.214	0	0	87.784.638	0	97.497.858
Druga dana posojila	0	0	0	0	0	4.902.997	4.902.997
Kratkoročne finančne naložbe							
Delnice in deleži kupljeni za prodajo	0	0	1.474.364	0	0	0	1.474.364
Vrednostni papirji kupljeni za prodajo oz. s preostalo dospelostjo do enega leta	85.124	85.710	1.921.847	0	31.532.011	0	33.538.982
Dana kratkoročna posojila	0	0	0	0	0	800.000	800.000
Depoziti pri bankah	0	0	0	0	0	25.393.220	25.393.220
Finančne naložbe pozavarovalnic iz naslova pozavarovalnih pogodb pri cedentih	0	0	0	0	0	5.768.874	5.768.874
Skupaj	9.798.345	8.252.924	3.396.211	157.854.126	36.865.091		207.913.773

Družba je izkoristila možnost, ki jo je dajala sprememba standarda MRS 39 v drugi polovici leta 2008 in je izvedla prekvalifikacijo določenih naložb (lastniških vrednostnih papirjev) iz 1. Skupine - FVPL (finančne naložbe po pošteni vrednosti preko poslovnega izida) v 4. skupino naložb - AFS (razpoložljive za prodajo). Družba se je za prekvalifikacijo odločila zaradi spremenjenih razmer na kapitalskih trgih, saj je ocenila, da dotičnih lastniških instrumentov ne bo možno prodati v kratkem času. Prerazvrstitev je bila opravljena na dan 1. 7. 2009.

Med skupinama je bilo tako prestavljenih za 1,0 mio EUR lastniških instrumentov. Ker so se razmere na kapitalskih trgih od julija 2008 pa do konca leta 2008 še dodatno poslabšale, se je družba odločila, da bo vse lastniške instrumente, ki so bili predmet prestavitve, konec leta 2008, slabila. Tako vplivov na bruto izkaz poslovnega izida zaradi zamenjave računovodske skupine v letu 2008 ni bilo, vpliv na neto dobiček pa je v obračunanem davku, saj slabitve finančnih sredstev in obveznosti za razliko od prevrednotenja naložb v skupini po pošteni vrednosti prek poslovnega izida niso davčno priznane do odtujitve. V letu 2009 pa je družba vendarle realizirala za 39.233 EUR neto povečanja na presežku iz prevrednotenja, ki bi v primeru, da bi družba zadevnih naložb ne prestavila, povečevali prihodke od naložb.

Družba ima za dolgoročni kredit v višini 2.900.000 EUR zastavljene obveznice RS59 (36.867 lotov), RS62 (23.100 lotov) in BTPS 5 1/4 08/01/17 (1.050) lotov v skupni nominalni vrednosti 3,55 mio EUR in pošteni vrednosti 3.736.892 EUR in je izkazan med drugimi finančnimi obveznostmi v pojasnilu 21.

Družba ima na razpolago kreditne linije v višini 10 mio EUR. Po pogodbi o koriščenju kreditne linije pa je Pozavarovalnica Sava dolžna vezati depozit v višini 1 mio EUR do zapadlosti pogodbe o okvirnemu kreditu do 23. 6. 2010. Do navedenega datuma Pozavarovalnica Sava z depozitom ne more razpolagati. Družbe na dan 31. 12. 2009 ni koristila kreditne linije.

Skladno s pozavarovalnimi pogodbami del pozavarovalne premije pozavarovatelji zadržijo kot obrestovani depozit in jo plačajo praviloma po preteku enega leta. Terjatve iz tega naslova znašajo 5.768.875 EUR in se jih vodi kot posojila in terjatve znotraj skupine finančnih naložb.

Finančne naložbe v letu 2008

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v		Po pošteni vrednosti preko IPI			Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Skupaj
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Neizvedeni instrumenti					
			Za trgovanje	Razporejeni v to skupino	Izvedeni instrumenti			
31. 12. 2008								
Dolgoročne finančne naložbe								
Delnice in drugi vrednostni papirji s spremenljivim donosom in kuponi skladov	0	0	0	0	0	43.343.621	0	43.343.621
Dolžniški vrednostni papirji in drugi vrednostni papirji s stalnim donosom	9.366.968	6.045.728	0	0	0	99.595.591	0	108.962.559
Druga dana posojila	0	0	0	0	0	0	2.003.663	2.003.663
Depoziti pri bankah	0	0	0	0	0	0	1.992.182	1.992.182
Kratkoročne finančne naložbe								
Delnice in deleži kupljeni za prodajo	0	0	1.108.821	0	0	0	0	1.108.821
Vrednostni papirji kupljeni za prodajo oz. s preostalo dospelostjo do enega leta	0	0	0	1.031.143	0	17.454.700	0	18.485.843
Depoziti pri bankah	0	0	0	0	0	0	23.754.368	23.754.368
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0	-5.407	0	0	-5.407
Finančne naložbe pozavarovalnic iz naslova pozavarovalnih pogodb pri cedentih	0	0	0	0	0	0	5.306.936	5.306.936
Skupaj	9.366.968	6.045.728	1.108.821	1.031.143	-5.407	160.393.911	33.057.148	204.952.584

Hierarhična razvrstitev finančnih naložb po MSRP 7.27

(v EUR)	Po pošteni vrednosti preko IPI		Razpoložljivo za prodajo		
	neizvedeni				
31. 12. 2009	1. raven	Skupaj	1. raven	2. raven	Skupaj
Dolgoročne finančne naložbe					
Delnice in drugi vrednostni papirji s spremenljivim donosom in kuponi skladov	0	0	29.632.348	8.905.130	38.537.478
Dolžniški vrednostni papirji in drugi vrednostni papirji s stalnim donosom	0	0	87.784.638	0	87.784.638
Kratkoročne finančne naložbe					
Delnice in deleži kupljeni za prodajo	1.474.364	1.474.364	0	0	0
Vrednostni papirji kupljeni za prodajo oz. s preostalo dospelostjo do enega leta	1.921.847	1.921.847	31.532.011	0	31.532.011
Skupaj	3.396.211	3.396.211	148.948.996	8.905.130	157.854.126

(v EUR)	Po pošteni vrednosti preko IPI				Razpoložljivo za prodajo			
	neizvedeni		izvedeni instrumenti					
31. 12. 2008	1. raven	Skupaj	3. raven	Skupaj	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Dolgoročne finančne naložbe								
Delnice in drugi vrednostni papirji s spremenljivim donosom in kuponi skladov	0	0	0	0	33.956.472	9.387.149	0	43.343.621
Dolžniški vrednostni papirji in drugi vrednostni papirji s stalnim donosom	0	0	0	0	93.296.743	0	6.298.847	99.595.591
Kratkoročne finančne naložbe								
Delnice in deleži kupljeni za prodajo	1.108.821	1.108.821	0	0	0	0	0	0
Vrednostni papirji kupljeni za prodajo oz. s preostalo dospelostjo do enega leta	1.031.143	1.031.143	0	0	8.000.923	0	9.453.777	17.454.700
Ostale kratkoročne finančne naložbe	0	0	-5.407	-5.407	0	0	0	0
Skupaj	2.139.964	2.139.964	-5.407	-5.407	135.254.138	9.387.149	15.752.624	160.393.911

Delež finančnih naložb, ki pri izdajatelju predstavljajo podrejene instrumente

Finančne naložbe, ki pri izdajatelju predstavljajo podrejene instrumente znaša 15,3 mio EUR (v letu 2008 13,2 mio EUR). Delež le teh v vseh finančnih naložbah skupine se je povečal glede na leto 2008 in tako predstavlja na dan 31. 12. 2009 5,17 % vseh naložb skupine (leta 2008 je ta delež znašal 4,70 %)

Delež finančnih naložb, ki pri izdajatelju predstavlja podrejene instrumente med vsemi finančnimi naložbami, se je dvignil glede na leto 2008 in tako predstavlja na dan 31. 12. 2009 7,64 % vseh naložb Pozavarovalnice Sava.

Posojila družbam v skupini

(v EUR)	Vrsta dolžniškega instrumenta	31. 12. 2009
Sava osiguranje	posojilo	2.000.000
Dukagjini	posojilo	800.000
Sava Montenegro	posojilo	2.900.000
Skupaj		5.700.000

Dolžniški instrumenti pridruženih družb – obveznice

(v EUR)	Vrsta dolžniškega instrumenta	31. 12. 2009
Zavarovalnica Maribor	obveznica	1.512.806

Karakteristike obveznice Zavarovalnice Maribor:

- podrejena obveznica v višini 7.000.000 EUR, glavnica v celoti zapade v izplačilo ob zapadlosti obveznice
- obrestna mera 7,5 %

- obresti se plačujejo 25. 2., 25. 5., 25. 8. in 25. 11.
- datum zapadlosti 25. 8. 2015

Karakteristike posojil, danih Savi osiguranje:

1. posojilo v višini 500.000 EUR:

- celotna glavnica zapade v plačilo ob zapadlosti kredita
- obrestna mera 6M Euribor + 105bp, izračun obresti act/360
- datum koriščenja kredita 21. 5. 2007
- obresti se plačujejo 1. 6. in 1. 12.
- datum zapadlosti 1. 6. 2015
- posojilojemalec ima pravico kredit odplačati delno ali v celoti pred datumom zapadlosti, o tem mora obvestiti posojilodajalca 2 dni vnaprej

2. posojilo v višini 1.500.000 EUR:

- celotna glavnica zapade v plačilo ob zapadlosti kredita
- obrestna mera 4,5 %, izračun obresti act/360
- datum koriščenja kredita 29. 12. 2009
- obresti se plačujejo mesečno
- datum zapadlosti 30. 12. 2010

Karakteristike posojila, danega Dukagjini:

1. posojilo v višini 400.000 EUR:

- celotna glavnica zapade v plačilo ob zapadlosti kredita
- obrestna mera: 7 %
- datum koriščenja kredita 22. 4. 2009
- obresti se izplačujejo ob zapadlosti
- datum zapadlosti 22. 4. 2010
- posojilojemalec ima pravico kredit odplačati delno ali v celoti pred datumom zapadlosti, o tem mora obvestiti posojilodajalca 2 dni vnaprej

2. posojilo v višini 400.000 EUR:

- celotna glavnica zapade v plačilo ob zapadlosti kredita
- obrestna mera: 5 %
- datum koriščenja kredita 24. 11. 2009
- obresti se izplačujejo ob zapadlosti
- datum zapadlosti 20. 1. 2010
- posojilojemalec ima pravico kredit odplačati delno ali v celoti pred datumom zapadlosti, o tem mora obvestiti posojilodajalca 2 dni vnaprej

Karakteristike posojila, danega Savi Montenegro:

- posojilo v višini 2.900.000 EUR, celotna glavnica zapade v plačilo ob zapadlosti kredita
- obrestna mera: 3M Euribor + 2,6 %
- datum koriščenja kredita 4. 8. 2009
- obresti se izplačujejo ob kvartalnih
- datum zapadlosti 3. 6. 2012
- posojilojemalec ima pravico kredit odplačati delno ali v celoti pred datumom zapadlosti, o tem mora obvestiti posojilodajalca 5 dni vnaprej

Družba je v letu 2009 povečala svoj delež v družbah v skupini za 13,6 mio EUR (v 2008 za 7,2 mio EUR), v pridruženih družbah pa za 6,5 mio EUR. Od tega zneska so znašale

dokapitalizacije obstoječih družb v skupini 3 mio EUR, nakupi novih družb pa 10,6 mio EUR.

Pri dolžniških instrumentih družb v skupini se je stanje obveznic glede na 31. 12. 2008 zmanjšalo za 1,67 mio EUR zaradi zapadlosti obveznice, stanje posojil pa se je povečalo za 3,75 mio EUR.

Pozavarovalnica Sava je 23. 10. 2009 z Novo kreditno banko Maribor d.d. sklenila pogodbo o prodajnem upravičenju (put opciji) na delnicah, ki jih je Pozavarovalnica Sava pridobila v postopku dokapitalizacije z dne 30. 10. 2009.

Predmet pogodbe o prodajni opciji je pravica Pozavarovalnice Sava do prodaje delnic Zavarovalnice Maribor, in sicer največ do višine dejanskega števila delnic, ki jih je Pozavarovalnica Sava pridobila v postopku dokapitalizacije, tj. 1.558.048 delnic. Cena na podlagi prodajnega upravičenja za posamezno delnico znaša 4,1729 EUR (cena delnice iz zadnje dokapitalizacije Zavarovalnice Maribor), povečana za obresti po 10,5 % letni obrestni meri, ki začnejo teči od vpisa povečanja osnovnega kapitala.

Pozavarovalnica Sava ima pravico izvršiti prodajno opcijo v obdobju od 1. 4. 2010 do izteka treh let po vpisu lastništva na predmetnih delnicah.

7) Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Iz prenosnih premij	2.199.545	2.748.302
Iz matematičnih rezervacij	0	0
Iz škodnih rezervacij	22.929.930	34.905.882
Iz rezervacij za bonuse in popuste	0	0
Iz drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	18.876	36.487
Skupaj	25.148.351	37.690.671

Prenosne premije, prenesene na pozavarovatelje, se večinoma gibajo skladno s premijami največjih proporcionalnih retrocesijskih pogodb; do padca v letu 2009 je prišlo predvsem zaradi zmanjšanja prenosne premije retrocesije potresne kvotne pogodbe, ki je posledica spremenjenih skadenc originalnih potresnih polic. Precejšen padec škodnih rezervacij je posledica izplačevanja dela škod za poletna neurja 2008 na Štajerskem v letu 2009; retrocedirana škodna rezervacija je konec leta 2009 spet na ravni, primerljivi s koncem leta 2007 (25 % povečanje ob hkratni 24 % rasti kosmatih premij). V okviru drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij izvira znesek, prenesen na pozavarovatelje, iz izračuna rezervacije za neiztekle nevarnosti na ravni retrocediranega portfelja.

8) Terjatve

Večino terjatev predstavljajo terjatve iz pozavarovalnih poslov, ki se nanašajo na terjatve iz obračunov za IV.četrtoletje leta 2009 z zapadlostjo v letu 2010.

Terjatve družbe, ki izhajajo iz pozavarovalnih pogodb, niso posebej zavarovane. Kot izhaja iz pojasnil v poglavju o obvladovanju kreditnih tveganj pod točko 21.5.5, družba pri terjatvah ni izpostavljena pomembnim tveganjem.

Vrste terjatev

(v EUR)	31. 12. 2009			31. 12. 2008		
	Kosmata vrednost	Popravek	Terjatev	Kosmata vrednost	Popravek	Terjatev
Terjatve za premijo iz pozavarovanj in sozavarovanj	47.367.227	-193.809	47.173.418	38.789.318	-89.867	38.699.451
Terjatve za deleže v zneskih škod	13.111.011	-39.368	13.071.643	14.704.008	-45.757	14.658.251
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	60.478.238	-233.177	60.245.061	53.493.326	-135.624	53.357.702
Terjatev za odmerjeni davek	3.500.244	0	3.500.244	846.920	0	846.920
Terjatve za provizijo	1.426.801	0	1.426.801	1.199.807	0	1.199.807
Terjatve iz financiranja	133.475	-88	133.387	89.907	-88	89.819
Druge terjatve	2.210.931	-1.878.055	332.876	2.770.261	-1.813.371	956.890
Druge terjatve	3.771.207	-1.878.143	1.893.064	4.059.975	-1.813.459	2.246.517
Skupaj	67.749.689	-2.111.320	65.638.369	58.400.221	-1.949.083	56.451.138

V tabeli so prikazane neto knjigovodske vrednosti terjatev po starosti.

Terjatve po starosti

(v EUR) 31. 12. 2009	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja	15.309.189	30.698.408	1.165.820	47.173.418
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	7.550.682	4.343.713	1.177.248	13.071.643
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	22.859.871	35.042.121	2.343.068	60.245.061
Terjatve za odmerjen davek	3.500.244	0	0	3.500.244
Terjatve za provizijo	514.496	844.460	67.846	1.426.802
Kratkoročne terjatve iz financiranja	10.170	13.843	109.374	133.387
Druge terjatve	324.473	7.583	820	332.876
Druge terjatve	849.139	865.886	178.040	1.893.064
Skupaj	27.209.254	35.908.007	2.521.108	65.638.369

(v EUR) 31. 12. 2008	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja	31.563.202	6.463.482	672.768	38.699.451
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	12.346.389	1.524.220	787.642	14.658.251
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	43.909.591	7.987.702	1.460.410	53.357.702
Terjatve za odmerjen davek	846.920	0	0	846.920
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	1.195.388	4.419	0	1.199.807
Kratkoročne terjatve iz financiranja	89.819	0	0	89.819
Druge terjatve	869.165	280	87.445	956.890
Druge terjatve	2.154.372	4.699	87.445	2.246.517
Skupaj	46.910.883	7.992.401	1.547.855	56.451.138

Vse terjatve so kratkoročne.

9) Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Razmejena provizija iz naslova aktivnega pozavarovanja v Sloveniji in v tujini	10.730.589	10.350.920
Razmejena provizija iz naslova pasivne retrocesije pozavarovanja v Slovenijo in v tujino	-466.773	-698.761
Skupaj	10.263.816	9.652.159

10) Druga sredstva

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Vnaprej plačani stroški novih naložb	0	6.012.148
Ostala druga sredstva	225.689	695.683
Skupaj	225.689	6.707.831

11) Denar in denarni ustrezniki

Družba v izkazu finančnega položaja in izkazu denarnega izida kot denar in denarne ustreznike izkazuje stanja na transakcijskih računih in nočne depozite.

12) Osnovni kapital

V avgustu 2007 je skupščina družbe sprejela spremembe in dopolnitve statuta Pozavarovalnice Sava, na podlagi katerih je družba prešla na sistem kosovnih delnic.

V juniju 2008 je družba izvedla dokapitalizacijo v okviru prve javne prodaje delnic. S tem se je osnovni kapital družbe povečal za 6.259.389 EUR, in sicer na 39.069.099 EUR.

Z dokapitalizacijo je bilo tako vpisanih 1.500.000 novih delnic. Na dan 31. 12. 2009 je bil osnovni kapital družbe razdeljen na 9.362.519 delnic (enako kot na dan 31. 12. 2008). Vse delnice so navadne, istega razreda in se glasijo na ime. Imetniki delnic imajo pravico do udeležbe pri upravljanju družbe in pravico do dela dobička (dividende).

Delnice so vpisane v KDD pod oznako POSR. Družba ima po stanju na dan 31. 12. 2009 210 lastnih delnic, ki predstavljajo odbitno postavko v kapitalu. Imetnik delnic Pozavarovalnice Sava je tudi povezana družba (Zavarovalnica Maribor ima v lasti 416.433 delnic ali 4,45 %).

Družba ima po stanju na dan 31. 12. 2009 še 10.145.464 EUR odobrenega kapitala.

Konec leta 2009 je bilo v delniško knjigo družbe vpisanih 5.712 imetnikov delnic (31. 12. 2008 pa 5.678 imetnikov). Delnice družbe so bile 11. 6. 2008 uvrščene v standardno kotacijo Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

Družba skladno s sklepom skupščine v letu 2009 ni izplačevala dividend.

13) Kapitalske rezerve

Z uspešno zaključeno dokapitalizacijo v juniju 2008 je družba povečala kapitalske rezerve za 35.740.610 EUR. Od zneska povečanja so bili nato odšteti stroški, neposredno povezani z izdajo delnic v višini 2.843.020 EUR, ki zmanjšujejo višino kapitalskih rezerv. Kapitalske rezerve tako na dan 31. 12. 2008 znašajo 33.003.752 EUR.

14) Rezerve iz dobička

Statutarne rezerve znašajo 11.475.547 EUR in so že v letu 2006 dosegle v statutu določeno višino, zakonske rezerve pa 3.510.978 EUR in se v letu 2009 prav tako niso dodatno oblikovale.

Rezerve iz dobička

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008	Proste / vezane
Zakonske in statutarne rezerve	14.986.525	14.986.525	Vezane
Rezerve za lastne delnice	1.774	1.774	Vezane
Lastne delnice (kot odbitna postavka)	-1.774	-1.774	Vezane
Rezerve za izravnavo kreditnih tveganj	1.217.874	3.053.943	Vezane
Rezerve za izravnavo katastrofalnih škod	3.868.365	2.235.231	Vezane
Druge rezerve iz dobička	59.566.803	71.962.513	Proste
Skupaj	79.639.568	92.238.213	

Statutarne rezerve se uporabijo:

- za kritje čiste izgube, ki je ni mogoče (v celoti) pokriti v breme prenesenega dobička in drugih rezerv iz dobička oziroma ta dva vira ne zadoščata za polno pokritje čiste izgube (instrument dodatne zaščite vezanega kapitala družbe);
- za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe;
- za uravnavanje dividendne politike družbe.

Med rezervami iz dobička so skladno z MSRp izkazane tudi rezerve za izravnavo kreditnih tveganj in katastrofalnih škod.

Oblikovanje in način izračuna izravnalnih rezervacij je predpisan z Zakonom o zavarovalništvu. Le ta omenjene rezervacije opredeljuje kot zavarovalno tehnične rezervacije in predvideva njihovo oblikovanje in črpanje preko izkaza poslovnega izida. Ker so omenjene zahteve v neskladju z MSRp, pozavarovalnica izravnalne rezervacije in rezervacije za katastrofalne škode v skladu z MSRp izkazuje med rezervami iz dobička in jih oblikuje in črpa z tekočega dobička v izkazu sprememb lastniškega kapitala. Če bi bili računovodski izkazi pripravljene v skladu z zahtevmi Zakona o zavarovalništvu, bi bila čista izguba leta 2009 manjša za 203 tisoč EUR (2008: večja za 591 tisoč EUR).

Rezerva iz dobička za izravnavo kreditnih tveganj se je zaradi neugodnega tehničnega rezultata zmanjšala iz 3.053.943 EUR konec leta 2008 na 1.217.874 EUR konec leta 2009, rezerva iz dobička za katastrofalne škode (potres) pa se je zaradi ugodnih rezultatov teh pozavarovanj povečala iz 2.235.231 EUR konec leta 2008 na 3.868.365 EUR.

Odkupljene lastne delnice

V letu 2009 Pozavarovalnica Sava ni opravila nobenega prometa z lastnimi delnicami. Na dan 31. 12. 2009 ima v lasti 210 delnic.

15) Presežek iz prevrednotenja

Presežek iz prevrednotenja je sestavljen izključno iz učinka prevrednotenja finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, na pošteno vrednost.

(v EUR)	2009	2008
Stanje 1. 1.	-10.570.904	12.491.698
Sprememba poštene vrednosti	6.394.814	499.804
Prenos iz presežka iz prevrednotenja v poslovne in finančne prihodke	2.458.950	-23.562.405
Stanje 31. 12.	-1.717.140	-10.570.904

Prikazano je gibanje neto vrednosti presežka iz prevrednotenja, ki predstavlja postavko kapitala.

16) Čisti dobiček/izguba na delnico

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Čisti dobiček/izguba obdobja	-12.598.645	-7.991.649
Tehtano število delnic	9.362.519	8.785.596
Čisti dobiček/izguba na delnico	-1,35	-0,91

Tehtano povprečno število delnic, uveljavljajočih se v obračunskem obdobju znaša 9.362.519.

Izkaz bilančnega dobička/izgube za leto 2009

(v EUR)	2009	2008	
A	Čisti poslovni izid poslovnega leta	-12.598.645	-7.991.649
B	Preneseni čisti dobiček/čista izguba	0	44.844.467
C	Zmanjšanje rezerv iz dobička	14.231.780	615.609
Č	Povečanje rezerv iz dobička po sklepu uprave	0	36.261.398
	-povečanje drugih rezerv	0	36.261.398
D	Povečanje drugih rezerv po sklepu uprave in nadzornega sveta	1.633.134	1.207.027
E	Bilančni dobiček (A+B+C-Č-D), ki ga skupščina razporedi	0	0

Družba je na podlagi Zakona o zavarovalništvu v letu 2009 oblikovala rezerve za izravnavo katastrofalnih škod v višini 1.633.134 EUR v breme drugih rezerv iz dobička in razgradila rezerve za izravnavo kreditnih tveganj v višini 1.836.069 EUR, kar je vplivalo na povečanje drugih rezerv iz dobička. Čista izguba poslovnega leta je bila po sklepu uprave pokrita v breme drugih rezerv iz dobička.

17) Podrejene obveznosti

Pozavarovalnica Sava je konec leta 2006 in na začetku leta 2007 najela podrejeno posojilo v skupni vrednosti 32 mio EUR, katerega črpanje se je izvedlo z vrednostjo 97 % glavnice. Posojilo je najeto za dobo 20 let, z možnostjo odpoklica po 10 letih. Glavnica se izplača ob zapadlosti. Obrestna mera znaša 3 mesečni Euribor + 3,35 %, obresti se plačujejo kvartalno. Posojilo je ovrednoteno po odplačni vrednosti.

Podrejene obveznosti

Stanje zadolžitve po EOM na dan 31. 12. 2009	31.135.777
Valuta, v kateri je obveznost nominirana	EUR
Datum zapadlosti	27. 12. 2026
Obstoj konverzije v kapital	ne obstaja
Obstoj konverzije v druge obveznosti	ne obstaja

Stanje zadolžitve po EOM na dan 31. 12. 2008	31.139.605
Valuta, v kateri je obveznost nominirana	EUR
Datum zapadlosti	27. 12. 2026
Obstoj konverzije v kapital	ne obstaja
Obstoj konverzije v druge obveznosti	ne obstaja

V letu 2009 je družba plačala 1.652.765 EUR obresti na podrejeni dolg (v letu 2008 pa 2.676.532 EUR) ter 87.189 EUR davka po odbitku na plačane obresti (v letu 2008 pa 141.653 EUR).

18) Zavarovalno-tehnične rezervacije

Gibanje kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij

(v EUR)	1. 1. 2009	Povečanje - oblikovanje	Poraba - črpanje	31. 12. 2009
Kosmate prenosne premije	41.967.178	44.042.916	41.967.178	44.042.916
Kosmate škodne rezervacije	116.458.980	45.393.853	37.983.491	123.869.342
Kosmate rezervacije za bonuse, popuste in storno	309.973	226.569	309.973	226.569
Druge kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	572.879	1.588.019	572.879	1.588.020
Skupaj	159.309.010	91.251.357	80.833.520	169.726.847

(v EUR)	1. 1. 2008	Povečanje - oblikovanje	Poraba - črpanje	31. 12. 2008
Kosmate prenosne premije	37.577.865	41.967.178	37.577.865	41.967.178
Kosmate škodne rezervacije	91.219.036	80.421.825	55.181.881	116.458.980
Kosmate rezervacije za bonuse, popuste in storno	195.280	309.973	195.280	309.973
Druge kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	491.661	572.879	491.661	572.878
Skupaj	129.483.842	123.271.855	93.446.687	159.309.009

Rast kosmate prenosne premije (4,9 %) v letu 2009 je manjša od rasti kosmate premije (9,2 %), kar odraža spremembo strukture portfelja: zaradi visoke (31,3 %) rasti neproporcionalnih pozavarovanj v primerjavi s 6,6 % rastjo proporcionalnih pozavarovanj se je delež slednjih v portfelju zmanjšal iz 89,8 % na 87,8 %; pri neproporcionalnih pozavarovanjih s skadenco konec leta se prenosna premija ne obračunava, zato skupna prenosna premija raste počasneje od premije.

Kosmata škodna rezervacija se je v letu 2009 povečala za 6,4 %. Pri tem se je škodna rezervacija za posle slovenskih cedentov zmanjšala za 1,7 %, škodna rezervacija za posle iz tujine pa se je povečala za 27,8 %. Pri slovenskih cedentih je zmanjšanje škodne rezervacije posledica preostalih izplačil za poletna neurja 2008, za katera je bilo na dan 31. 12. 2008 rezervirano še 13,3 mio EUR; večje relativno zmanjšanje je preprečila krepitev škodnih rezervacij največjega cedenta, ki je vplivala tudi na povečanje škodne rezervacije kvotnega pozavarovanja. Relativno večja rast škodne rezervacije portfelja iz tujine v primerjavi s 16,5 % rastjo premije je posledica večje 38,0 % rasti premije tega segmenta v letu 2008, ki se na škodni rezervaciji odraža z zamikom.

Rezervacije za bonuse, popuste in storno ostajajo relativno nizke. Na njih je Pozavarovalnica Sava udeležena preko kvotnega pozavarovanja slovenskih cedentov.

V okviru drugih zavarovalno-tehničnih rezervacijah se vodijo le rezervacije za neiztekle nevarnosti, ki so se v letu 2009 povečale za 177,2 %. Od zavarovalnih vrst, v katerih je potrebno oblikovati to rezervacijo, se je pričakovani kombinirani količnik poslabšal pri avtomobilskem kasku, zavarovanju plovil, požarnem zavarovanju, drugem škodnem zavarovanju, kreditnem in kavcijskem zavarovanju, izboljšal pa pri splošni odgovornosti. Te rezervacije so pri požarnih zavarovanjih v manjšem znesku oblikovane tudi za retrocesijo.

Povzetek izračuna kosmate rezervacije za neiztekle nevarnosti po zavarovalnih vrstah

(v EUR)	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
	Pričakovani kombinirani količnik	Rezervacije za neiztekle nevarnosti	Pričakovani kombinirani količnik	Rezervacije za neiztekle nevarnosti
Nezgodno zavarovanje	63,4%	0	57,80%	0
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	110,5%	685.888	103,63%	231.067
Letalsko zavarovanje	64,4%	0	46,40%	0
Zavarovanje plovil	132,1%	71.170	97,62%	0
Zavarovanje prevoza blaga	87,1%	0	87,65%	0
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	103,7%	295.009	102,86%	173.133
Drugo škodno zavarovanje	103,6%	191.235	87,41%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	95,4%	0	93,81%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	54,8%	0	30,98%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	64,0%	0	70,83%	0
Splošno zavarovanje odgovornosti	103,5%	22.577	109,97%	67.086
Kreditno zavarovanje	115,9%	234.456	69,61%	0
Kavcijsko zavarovanje	298,0%	87.684	252,62%	101.592
Zavarovanje različnih finančnih izgub	77,8%	0	98,67%	0
Zavarovanje stroškov postopka	4,8%	0	3,70%	0
Zavarovanje pomoči	54,7%	0	76,71%	0
Življenjsko zavarovanje	9,0%	0	26,13%	0
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	26,8%	0	5,30%	0
Skupaj	100,1%	1.588.019	92,6%	572.879

Struktura škodnih rezervacij

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Čiste rezervacije za nastale, neprijavljene škode (IBNR)	40.995.445	36.951.080
- kosmate rezervacije	44.488.421	40.676.434
- delež pozavarovateljev (-)	-3.492.976	-3.725.354
Čiste rezervacije za nastale in prijavljene škode	59.943.967	44.602.018
- kosmate rezervacije	79.380.921	75.782.546
- delež pozavarovateljev (-)	-19.436.954	-31.180.528
Skupaj čiste škodne rezervacije	100.939.412	81.553.098
Skupaj kosmate škodne rezervacije	123.869.342	116.458.980
Skupaj delež pozavarovateljev (-)	-22.929.930	-34.905.882
Delež IBNR v kosmati škodni rezervaciji	35,9%	34,9%
Delež IBNR v čisti škodni rezervaciji	40,6%	45,3%

Kosmate škodne rezervacije se izkazujejo na pasivi izkaza finančnega položaja, deleži pozavarovateljev pa na aktivni izkaza finančnega položaja.

19) Druge rezervacije

Med drugimi rezervacijami družba izkazuje izključno rezervacije iz naslova dolgoročnih ugodnosti svojih zaposlenecv.

Gibanje drugih rezervacij

(v EUR)	1. 1. 2009	Povečanje - oblikovanje	Poraba - črpanje	Sprostitev	31. 12. 2009
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	203.021	48.500	71.501	39.863	140.157
Rezervacije za jubilejne nagrade	23.646	8.951	2.306	0	30.291
Skupaj	226.667	57.451	73.807	39.863	170.448

(v EUR)	1. 1. 2008	Povečanje - oblikovanje	Poraba - črpanje	Sprostitev	31. 12. 2008
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	144.440	97.138	37.761	796	203.021
Rezervacije za jubilejne nagrade	21.322	6.266	3.424	518	23.646
Skupaj	165.762	103.404	41.185	1.314	226.667

20) Odložene obveznosti za davek

Družba ima oblikovane odložene obveznosti za davek od rezerv za izravnavo kreditnih tveganj in rezerv za izravnavo katastrofalnih škod v višini 323.814 EUR.

21) Druge finančne obveznosti

Med drugimi finančnimi obveznostmi družba izkazuje obveznost za posojilo, ki ga je pridobila pri banki.

22) Obveznosti iz poslovanja

Med obveznosti štejemo obveznosti za premije iz pasivne retrocesije in obveznosti za škode iz aktivnih pozavarovalnih poslov. Obveznosti izhajajo iz obračunov IV. četrtertletja, ki zapadejo v plačilo v letu 2010.

Obveznosti iz poslovanja

(v EUR)	Rok zapadlosti v plačilo	
	Do 1 leto	Skupaj
31. 12. 2009		
Obveznosti za pozavarovalne premije	6.806.112	6.806.112
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja	30.539.431	30.539.431
Skupaj	37.345.543	37.345.543

(v EUR)	Rok zapadlosti v plačilo	
	Do 1 leto	Skupaj
31. 12. 2008		
Obveznosti za pozavarovalne premije	6.550.752	6.550.752
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja	35.977.626	35.977.626
Skupaj	42.528.378	42.528.378

23) Ostale obveznosti

Med ostale obveznosti štejemo obveznosti za zadržane depozite, obveznosti do zaposlenih, obveznosti do dobaviteljev in druge kratkoročne obveznosti. Obveznosti izhajajo iz obračunov provizije IV. četrtertletja, ki zapadejo v plačilo v letu 2010.

Ostale obveznosti

(v EUR)	Rok zapadlosti v plačilo	
	Do 1 leto	Skupaj
31. 12. 2009		
Druge kratkoročne obveznosti iz zavarovalnih poslov (provizije)	11.487.362	11.487.362
Ostale kratkoročne obveznosti	478.733	478.733
Pasivne časovne razmejitev	540.640	540.640
Skupaj	12.506.736	12.506.736

(v EUR)	Rok zapadlosti v plačilo	
	Do 1 leto	Skupaj
31. 12. 2008		
Druge kratkoročne obveznosti iz zavarovalnih poslov (provizije)	10.491.340	10.491.340
Ostale kratkoročne obveznosti	1.408.498	1.408.498
Pasivne časovne razmejitev	308.834	308.834
Skupaj	12.208.671	12.208.671

Gibanje kratkoročnih rezervacij

(v EUR)	1. 1. 2009	Povečanje - oblikovanje	Poraba - črpanje	31. 12. 2009
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	34.063	78.528	81.487	31.104
- stroški revizije	34.063	78.528	81.487	31.104
Druge pasivne časovne razmejitve	274.771	2.572.730	2.337.964	509.537
- obveznosti za depozite	274.771	2.572.730	2.337.964	509.537
Skupaj	308.834	2.651.258	2.419.451	540.640

(v EUR)	1. 1. 2008	Povečanje - oblikovanje	Poraba - črpanje	31. 12. 2008
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	18.000	34.063	18.000	34.063
- stroški revizije	18.000	34.063	18.000	34.063
Druge pasivne časovne razmejitve	992.234	2.457.583	3.175.046	274.771
- obveznosti za depozite	992.234	2.457.583	3.175.046	274.771
Skupaj	1.010.234	2.491.647	3.193.046	308.834

21.7 Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz poslovnega izida

24) Čisti prihodki od zavarovalnih premij

Čisti prihodki od zavarovalnih premij

(v EUR)	Obračunane kosmate premije	Deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev (-)	Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti prihodki od premij
2009					
Nezgodno zavarovanje	11.017.323	-113.474	-283.873	35.240	10.655.216
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	23.393.421	-3.465.610	-119.387	-15.869	19.792.554
Letalsko zavarovanje	415.511	-45.153	-48.367	1.332	323.324
Zavarovanje plovil	1.385.419	-88.853	1.341	1.654	1.299.562
Zavarovanje prevoza blaga	3.046.634	-140.690	111.358	221	3.017.523
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	41.982.426	-9.958.585	-2.459.916	-426.421	29.137.505
Drugo škodno zavarovanje	31.810.586	-8.283.471	-296.111	-31.225	23.199.779
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	26.980.210	-1.737.519	972.532	-72.118	26.143.104
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	390.187	-78.606	2.922	-3.651	310.851
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	276.855	-3.650	-3.677	0	269.528
Splošno zavarovanje odgovornosti	3.862.107	-665.743	108.934	-45.937	3.259.361
Kreditno zavarovanje	996.653	-11	-83.010	0	913.632
Kavcijsko zavarovanje	143.508	-57	32.438	-2.142	173.746
Zavarovanje različnih finančnih izgub	820.029	-480.976	-17.994	43.359	364.418
Zavarovanje stroškov postopka	16.683	0	843	0	17.526
Zavarovanje pomoči	80.198	0	-5.304	0	74.895
Življenjsko zavarovanje	264.069	-192.772	11.534	-33.200	49.630
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	200.512	-105.800	0	0	94.712
Skupaj premoženjska zavarovanja	146.617.750	-25.062.398	-2.087.272	-515.557	118.952.523
Skupaj življenjska zavarovanja	464.580	-298.573	11.534	-33.200	144.342
Skupaj	147.082.330	-25.360.971	-2.075.738	-548.757	119.096.865

(v EUR)	Obračunane kosmate premije	Deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev (-)	Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti prihodki od premij
2008					
Nezgodno zavarovanje	9.596.466	-42.303	23.334	-872	9.576.625
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	23.285.621	-3.435.314	-298.082	68.320	19.620.544
Letalsko zavarovanje	97.629	991	263	-44.824	54.059
Zavarovanje plovil	1.329.809	-102.649	-146.273	-13.679	1.067.208
Zavarovanje prevoza blaga	3.938.411	-197.768	-265.692	-32.731	3.442.219
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	33.455.024	-8.534.958	-2.636.696	75.642	22.359.012
Drugo škodno zavarovanje	28.140.735	-5.673.710	-928.015	-788.493	20.750.517
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	27.573.305	-1.602.912	154.490	345.640	26.470.522
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	259.361	-79.972	13.466	-11.315	181.541
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	191.735	-3.403	-28.893	-2.077	157.361
Splošno zavarovanje odgovornosti	3.822.554	-566.450	-155.589	-16.877	3.083.638
Kreditno zavarovanje	1.524.097	0	-30.124	0	1.493.973
Kavcijsko zavarovanje	132.306	0	-46.454	-3.351	82.501
Zavarovanje različnih finančnih izgub	782.772	-377.399	-32.763	52.660	425.269
Zavarovanje stroškov postopka	8.077	0	-5.465	0	2.611
Zavarovanje pomoči	36.012	0	-3.465	0	32.547
Življenjsko zavarovanje	513.429	-270.919	-3.353	2.828	241.984
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	56.376	0	0	0	56.376
Skupaj premoženjska zavarovanja	134.173.914	-20.615.848	-4.385.959	-371.959	108.800.147
Skupaj življenjska zavarovanja	569.805	-270.919	-3.353	2.828	298.361
Skupaj	134.743.719	-20.886.767	-4.389.313	-369.131	109.098.508

Zgornji preglednici razkrivata čiste prihodke od po/zavarovalnih premij po zavarovalnih vrstah. Na višino čistih prihodkov od po/zavarovalnih premij vpliva sprememba prenosnih premij, in sicer jih v letu 2009 zmanjšuje v višini 2.624.495 EUR. Obseg poslovanja družbe

se povečuje; glede na leto 2008 je bilo realiziranih za 9,2 % več čistih prihodkov od po/zavarovalnih premij. Primerjalno se je glede na leto 2008 povečala retrocedirana pozavarovalna premija in sicer za 21,4 %.

25) Prihodki in odhodki od naložb

Prihodki in odhodki ter donos naložb po skupinah MSRP

Prihodki naložb

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po pošteni vrednosti preko IPI			Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Ostalo	Podrejene obveznosti	Skupaj
		Neizvedeni instrumenti		Izvedeni instrumenti					
		Za trgovanje	Razporejeni v to skupino						
2009									
Prihodki od dividend	0	25.815	0	0	730.438	0	0	756.253	
Obrestni prihodki	612.408	0	70.145	0	3.979.547	1.406.994	0	6.069.093	
Sprememba poštene vrednosti	0	43.210	0	0	178.782	73.452	0	295.444	
Drugi finančni prihodki	0	7.243	0	0	0	0	136.208	143.451	
Dobički pri odtujitvah naložb	0	601.977	0	0	4.700.714	0	0	5.302.692	
Skupaj	612.408	652.431	70.145	0	8.859.043	1.480.446	136.208	12.566.933	

Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po pošteni vrednosti preko IPI			Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Ostalo	Podrejene obveznosti	Skupaj
		Neizvedeni instrumenti		Izvedeni instrumenti					
		Za trgovanje	Razporejeni v to skupino						
2009									
Odhodki za obresti	0	0	0	5.394	0	181.068	0	1.739.954	1.926.416
Drugi finančni odhodki	0	4.439	0	0	100.854	0	17.424	0	122.717
Slabitve finančnih sredstev in obveznosti	0	51.322	0	0	7.754.836	51.351	0	0	7.857.510
Izgube pri odtujitvah naložb	0	401.006	0	0	8.653.692	0	0	0	9.054.698
Skupaj	0	456.768	0	5.394	16.509.382	232.419	17.424	1.739.954	18.961.341

Neto donos

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po pošteni vrednosti preko IPI			Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Ostalo	Podrejene obveznosti	Skupaj
		Neizvedeni instrumenti		Izvedeni instrumenti					
		Za trgovanje	Razporejeni v to skupino						
2009									
Prihodki od dividend	0	25.815	0	0	730.438	0	0	0	756.253
Obrestni prihodki/odhodki	612.408	0	70.145	-5.394	3.979.547	1.225.926	0	-1.739.954	4.142.678
Sprememba poštene vrednosti	0	-8.112	0	0	-7.576.055	22.101	0	0	-7.562.065
Drugi finančni prihodki/odhodki	0	2.804	0	0	-100.854	0	118.784	0	20.734
Dobički/izgube pri odtujitvah naložb	0	200.971	0	0	-3.952.978	0	0	0	-3.752.006
Skupaj	612.408	221.479	70.145	-5.394	-6.919.901	1.248.027	118.784	-1.739.954	-6.394.408

Prihodki naložb po skupinah MSRP

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po pošteni vrednosti preko IPI			Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Ostalo	Podrejene obveznosti	Skupaj
		Neizvedeni instrumenti		Izvedeni instrumenti					
		Za trgovanje	Razporejeni v to skupino						
2008									
Prihodki od dividend	0	72.817	0	0	256.737	0	0	329.553	
Obrestni prihodki	396.483	0	70.005	365.369	5.966.451	1.715.056	0	8.513.365	
Sprememba poštene vrednosti	0	124.298	15.607	1.276.655	498.056	1.201.065	0	3.115.680	
Drugi finančni prihodki						120.108		120.108	
Dobički pri odtujitvah naložb	0	205.189	0	0	10.235.282	0	3	10.440.473	
Skupaj	396.483	402.304	85.612	1.642.024	16.956.526	2.916.120	120.111	22.519.176	

Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po pošteni vrednosti preko IPI			Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Ostalo	Podrejene obveznosti	Skupaj
		Neizvedeni instrumenti		Izvedeni instrumenti					
		Za trgovanje	Razporejeni v to skupino						
2008									
Odhodki za obresti	0	0	0	0	299	0	2.818.186	2.818.485	
Drugi finančni odhodki	0	5.724	0	136	211.352	163	15.748	233.123	
Slabitve finančnih sredstev in obveznosti	0	84.765	21.624	3.602.507	14.400.047	1.312.335	0	19.421.277	
Izgube pri odtujitvah naložb	0	1.418.800	0	0	1.168.143	0	0	2.586.943	
Skupaj	0	1.509.289	21.624	3.602.643	15.779.841	1.312.498	15.748	25.059.828	

Neto donos

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po pošteni vrednosti preko IPI			Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Ostalo	Podrejene obveznosti	Skupaj
		Neizvedeni instrumenti		Izvedeni instrumenti					
		Za trgovanje	Razporejeni v to skupino						
2008									
Prihodki od dividend	0	72.817	0	0	256.737	0	0	329.553	
Obrestni prihodki/odhodki	396.483	0	70.005	365.369	5.966.152	1.715.056	-2.818.186	5.694.880	
Sprememba poštene vrednosti	0	39.533	-6.017	-2.325.852	-13.901.991	-111.270	0	-16.305.597	
Drugi finančni prihodki/odhodki	0	-5.724	0	-136	-211.352	-163	104.360	-113.016	
Dobički/izgube pri odtujitvah naložb	0	-1.213.611	0	0	9.067.139	0	3	7.853.531	
Skupaj	396.483	-1.106.985	63.988	-1.960.619	1.176.685	1.603.622	104.363	-2.540.651	

Prihodki od naložb so v letu 2009 znašali 12,6 mio EUR, kar je za 9,9 mio EUR manj kot v letu 2008. Zmanjšanje prihodkov je predvsem posledica manjših prihodkov od dobičkov pri odtujitvi naložb.

Prihodki in odhodki glede na vir sredstev

Družba vodi ločeno prihodke in odhodke od naložb glede na vire sredstev, tj. ločeno za naložbe lastnih virov in naložbe kritnega premoženja. Naložbe lastnih virov pokrivajo kapital družbe, naložbe kritnega premoženja pa pokrivajo zavarovalno-tehnične rezervacije.

Prihodki od naložb – premoženjska zavarovanja

(v EUR)	Kritno premoženje	Kritno premoženje
	2009	2008
Prihodki od dividend	93.253	70.693
Obrestni prihodki	3.897.391	4.259.673
Sprememba poštene vrednosti	295.444	1.842.363
Drugi finančni prihodki	7.243	0
Dobički pri odtujitvah naložb	1.844.146	1.095.823
Skupaj prihodki od naložb kritnega premoženja	6.137.478	7.268.553
	Lastni viri	Lastni viri
	2009	2008
Prihodki od dividend	662.999	258.860
Obrestni prihodki	2.171.701	4.253.692
Sprememba poštene vrednosti	0	1.273.317
Drugi prihodki	136.208	120.108
Dobički pri odtujitvah naložb	3.458.546	9.344.647
Skupaj prihodki od naložb lastnih virov	6.429.454	15.250.623
Skupaj prihodki od naložb	12.566.933	22.519.175

Odhodki od naložb – premoženjska zavarovanja

(v EUR)	Kritno premoženje	Kritno premoženje
	2009	2008
Odhodki za obresti	140.870	299
Drugi finančni odhodki	60.767	54.064
Sprememba poštene vrednosti	587.229	4.858.338
Izgube pri odtujitvah naložb	2.576.376	1.133.980
Skupaj odhodki od naložb kritnega premoženja	3.365.243	6.046.681
	Lastni viri	Lastni viri
	2009	2008
Odhodki za obresti	1.785.546	2.818.186
Drugi finančni odhodki	61.950	179.058
Sprememba poštene vrednosti	7.270.280	14.562.940
Izgube pri odtujitvah naložb	6.478.322	1.452.963
Skupaj odhodki od naložb lastnih virov	15.596.098	19.013.147
Skupaj odhodki od naložb	18.961.340	25.059.828
Neto donos	-6.394.408	-2.540.651

Odhodki od naložb v letu 2009 znašajo 19,0 mio EUR, kar je za 6,0 mio EUR manj kot v letu 2008.

Slabitve naložb

Med slabitvami naložb v delnice pretežni del predstavljajo slabitve naložb v odvisne družbe, in sicer v skupni višini 5,7 mio EUR. Tovrstnih slabitev je bilo v letu 2008 za 1,3 mio EUR.

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Obveznice	895.194	2.477.556
Delnice	6.577.585	5.192.312
Vzajemni skladi	0	6.291.369
Posojila	51.184	0
Skupaj	7.523.963	13.961.237

26) Drugi zavarovalni prihodki

V tej postavki družba izkazuje prihodke od pozavarovalnih provizij.

Prihodki od provizij, zmanjšani za spremembo razmejenih pozavarovalnih provizij, ki odpadejo na pozavarovatelje

(v EUR)	2009	2008
Nezgodno zavarovanje	16.554	930
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	173.009	157.788
Letalsko zavarovanje	5.417	2.583
Zavarovanje plovil	7.252	6.483
Zavarovanje prevoza blaga	5.524	13.255
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	1.972.502	1.288.918
Drugo škodno zavarovanje	1.791.110	987.311
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	179.988	133.774
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	14.965	17.594
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	1	482
Splošno zavarovanje odgovornosti	77.243	68.683
Zavarovanje različnih finančnih izgub	119.747	39.617
Življenjsko zavarovanje	66.609	77.527
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	7.500	0
Skupaj premoženjska zavarovanja	4.363.312	2.717.418
Skupaj življenjska zavarovanja	74.110	77.527
Skupaj	4.437.421	2.794.945

Poleg pozavarovalnih provizij v tej postavki družba izkazuje še ostale druge zavarovalne prihodke v višini 1.101.647 EUR (v letu 2008 103.121 EUR), tako da znašajo skupaj drugi zavarovalni prihodki 5.539.068 EUR (v letu 2008 2.898.066 EUR).

27) Drugi prihodki

V letu 2009 drugi prihodki vključujejo prihodke od razgradnje rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine v višini 39.873 EUR ter od izterjanih odpisanih terjatev v višini 27.685 EUR. V letu 2008 so navedene razgradnje znašale 1.314 EUR.

28) Čisti odhodki za škode

Čisti odhodki za škode

(v EUR)	Kosmati zneski		Deleži škod pozavarovateljev (-)	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti odhodki za škode
	Škode	Regresi				
2009						
Nezgodno zavarovanje	4.047.495	0	-14.254	840.480	-7.058	4.866.662
Zdravstveno zavarovanje	0	0	0	0	0	0
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	23.544.378	-406.726	-7.660.266	-1.874.412	3.847.988	17.450.962
Zavarovanje tirmih vozil	0	0	0	0	0	0
Letalsko zavarovanje	131.312	0	-3.583	10.419	18.576	156.725
Zavarovanje plovil	908.335	0	-30.650	1.227.023	9.119	2.113.828
Zavarovanje prevoza blaga	1.571.250	-11.837	-144	280.336	-151.940	1.687.664
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	26.863.732	-4.146	-11.784.084	-276.996	6.293.894	21.092.400
Drugo škodno zavarovanje	24.318.633	-42.675	-6.842.052	5.571.367	1.450.195	24.455.469
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	16.274.457	-625.662	-2.071.093	866.548	138.469	14.582.719
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	118.622	0	-8.270	160.946	39.749	311.047
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	43.563	0	0	-68.731	-789	-25.957
Splošno zavarovanje odgovornosti	2.110.110	-3.876	-79.519	501.843	441.860	2.970.418
Kreditno zavarovanje	1.780.688	-694.079	0	86.486	0	1.173.095
Kavcijsko zavarovanje	199.673	-37.010	0	280.536	0	443.199
Zavarovanje različnih finančnih izgub	592.688	0	-1.392.683	-155.096	-124.612	-1.079.702
Zavarovanje stroškov postopka	0	0	0	-124	0	-124
Zavarovanje pomoči	19.011	0	0	2.625	0	21.636
Življenjsko zavarovanje	69.565	0	-23.851	-42.978	20.500	23.236
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	40.459	0	-26.038	89	0	14.510
Skupaj premoženjska zavarovanja	102.523.948	-1.826.010	-29.886.598	7.453.250	11.955.452	90.220.042
Skupaj življenjska zavarovanja	110.024	0	-49.889	-42.889	20.500	37.746
Skupaj	102.633.972	-1.826.010	-29.936.487	7.410.362	11.975.952	90.257.788

(v EUR)	Kosmati zneski		Deleži škod pozavarovateljev (-)	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti odhodki za škode
	Škode	Regresi				
2008						
Nezgodno zavarovanje	3.839.920	0	-28.191	-138.462	26.307	3.699.575
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	23.318.062	-426.159	-6.142.852	4.808.116	-5.571.058	15.986.109
Letalsko zavarovanje	19.557	0	-23.932	37.134	343	33.102
Zavarovanje plovil	875.934	0	-17.641	92.888	45.806	996.987
Zavarovanje prevoza blaga	1.838.345	-10.136	0	1.033.468	-95.831	2.765.846
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	29.735.768	-20.753	-17.212.841	11.934.709	-7.532.521	16.904.363
Drugo škodno zavarovanje	35.280.972	-3.340	-19.387.296	5.972.776	-3.522.079	18.341.034
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	16.901.334	-516.517	-1.260.497	3.031.014	-1.564.547	16.590.788
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	117.477	0	-16.019	-70.067	-9.030	22.361
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	25.315	0	0	184.894	503	210.712
Splošno zavarovanje odgovornosti	2.394.168	-1.236	-67.671	93.482	-198.765	2.219.978
Kreditno zavarovanje	1.238.273	-816.875	0	390.627	0	812.025
Kavcijsko zavarovanje	562.285	-93.624	0	-245.484	0	223.177
Zavarovanje različnih finančnih izgub	321.645	0	-105.072	-1.769.083	1.707.465	154.955
Zavarovanje pomoči	14.499	0	0	-1.658	0	12.841
Življenjsko zavarovanje	94.316	0	-31.782	-108.413	139.711	93.833
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	0	0	0	-5.999	0	-5.999
Skupaj premoženjska zavarovanja	116.483.554	-1.888.639	-44.262.013	25.354.356	-16.713.407	78.973.852
Skupaj življenjska zavarovanja	94.316	0	-31.782	-114.412	139.711	87.833
Skupaj	116.577.870	-1.888.639	-44.293.794	25.239.944	-16.573.696	79.061.685

Zgornji preglednici (po vrstnem redu stolpcev) razkrivata obračunane kosmate zneske škod, ki jih zmanjšujejo zneski uveljavljenih regresov. Posebej prikazujeta škode, ki jih je družba dobila povrnjene na podlagi retrocesije. Na odhodke za škode pa vplivata še spremembi kosmatih škodnih rezervacij in retrocediranih škodnih rezervacij.

Obračunani kosmati zneski škod so bili v primerjavi z letom 2008 nižji za 12,1 %. Deleži škod pozavarovateljev so bili nižji za 32,4 %, sprememba škodnih rezervacij pa je bila višja za 123,7 %, ki prav tako vpliva na višino čistih odhodkov za škode.

29) Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij

Druge čiste zavarovalno-tehnične rezervacije so se v letu 2009 na novo oblikovale v višini 949.348 EUR, v letu 2008 pa v višini 182.999 EUR. Oboje se nanaša na spremembo čistih rezervacij za bonuse, popuste in storno ter čistih rezervacij za neiztekle nevarnosti.

30) Obratovalni stroški

Družba spremlja obratovalne stroške po naravnih vrstah. V primerjavi z letom 2008 so se obratovalni stroški povečali za 1,9 %.

Struktura obratovalnih stroškov

(v EUR)	2009	2008
1. Stroški pridobivanja zavarovanj (provizije)	34.031.527	33.684.777
2. Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj	-379.669	-1.331.431
3. Amortizacija sredstev, potrebnih za obratovanje	150.478	154.831
4. Stroški dela	4.422.218	4.880.026
- plače zaposlenih	3.210.342	3.238.920
- stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja	589.721	642.726
- drugi stroški dela	622.154	998.380
5. Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti, skupaj z dajatvami	98.768	139.892
6. Drugi obratovalni stroški	1.552.765	1.599.449
- stroški reprezentance, reklame, sejmov	139.243	131.966
- stroški materiala in energije	151.863	153.304
- stroški storitev vzdrževanja	14.789	17.134
- povračila stroškov v zvezi z delom	152.068	229.449
- stroški intelektualnih in osebnih storitev	350.309	361.323
- dajatve, ki niso odvisne od posl. izida razen zav.	278.407	178.040
- stroški storitev prometa in zvez	56.707	62.230
- stroški zavarovalnih premij	106.783	91.857
- stroški plačilnega prometa in bančnih storitev	52.131	49.981
- najemnine in zakupnine	7.485	9.267
- stroški storitev strokovnega izobraževanja	15.308	21.488
- ostali stroški storitev	227.671	293.411
Skupaj	39.876.086	39.127.544

Delež drugih obratovalnih stroškov *brez stroškov pridobivanja (provizije) in spremembe v razmejenih stroških pridobivanja (provizije)* v kosmati premiji se je v letu 2009 zmanjšal in znaša 4,2 %,

medtem ko je navedeni delež v letu 2008 znašal 5,0 %. Največji vpliv izhaja iz zmanjševanja stroškov dela in stroškov storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti.

V letu 2009 so stroški za revizijo znašali 79.644 EUR (v letu 2008 pa 85.035 EUR). Od tega znašajo drugi stroški, ki niso povezani z redno revizijo 22.092 EUR.

Stroški pridobivanja zavarovanj

(v EUR)	2009	2008
Nezgodno zavarovanje	3.546.138	3.139.982
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	4.835.906	5.503.628
Letalsko zavarovanje	46.069	18.688
Zavarovanje plovil	187.343	213.510
Zavarovanje prevoza blaga	603.706	750.588
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	9.952.815	8.657.793
Drugo škodno zavarovanje	7.276.465	7.217.281
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	6.059.925	6.231.883
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	82.682	90.781
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	49.974	49.684
Splošno zavarovanje odgovornosti	773.366	969.422
Kreditno zavarovanje	255.540	409.356
Kavcijsko zavarovanje	48.179	37.886
Zavarovanje različnih finančnih izgub	202.099	213.381
Zavarovanje stroškov postopka	4.354	2.100
Zavarovanje pomoči	23.702	12.645
Življenjsko zavarovanje	66.334	158.270
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	16.932	7.899
Skupaj premoženjska zavarovanja	33.948.261	33.518.608
Skupaj življenjska zavarovanja	83.266	166.169
Skupaj	34.031.527	33.684.777

Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj

(v EUR)	2009	2008
Nezgodno zavarovanje	-121.407	3.341
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	42.994	-104.136
Letalsko zavarovanje	-469	-2.608
Zavarovanje plovil	-25.623	-16.207
Zavarovanje prevoza blaga	25.569	-67.809
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	-548.982	-569.289
Drugo škodno zavarovanje	-534	-581.789
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	172.767	82.756
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	427	996
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	3.252	-10.560
Splošno zavarovanje odgovornosti	76.738	-42.094
Kreditno zavarovanje	-18.569	1.960
Kavcijsko zavarovanje	10.163	-15.174
Zavarovanje različnih finančnih izgub	-5.794	-7.613
Zavarovanje stroškov postopka	1.388	-1.421
Zavarovanje pomoči	941	-2.428
Življenjsko zavarovanje	7.470	645
Skupaj premoženjska zavarovanja	-387.139	-1.332.077
Skupaj življenjska zavarovanja	7.470	645
Skupaj	-379.669	-1.331.431

31) Drugi zavarovalni odhodki

Med drugimi zavarovalnimi odhodki vodimo odhodke iz naslova pristojbin Agenciji za zavarovalni nadzor in Slovenskemu zavarovalnemu združenju in druge zavarovalne odhodke iz naslova premoženjskih zavarovanj.

32) Drugi odhodki

V tej postavki vodimo druge odhodke, ki jih ne moremo razporediti med zavarovalne odhodke. V letu 2009 beležimo le manjši znesek tovrstnih odhodkov, in sicer 663 EUR.

33) Davek od dohodka

Davek od dohodka

(v EUR)	2009	2008
Skupaj davek od dohodka, pripoznan v IPI	0	3.666.923
Skupaj odloženi davki	-1.406.914	-5.165.343
Prihodek iz odloženega davka, ki izvira iz predhodno nepripoznane davčne izgube	-667.546	0
Prihodek iz odloženega davka, ki izvira iz predhodno nepripoznanega davčnega dobropisa	-3.164.951	-5.165.343
Odhodek za odloženi davek, ki izhaja iz odpisa predhodno pripoznane terjatve za odloženi davek	2.425.583	0
Skupaj davek od dohodka v izkazu poslovnega izida	-1.406.914	-1.498.420

Odloženi davek, pripoznan v kapitalu (v EUR)

(v EUR)	2009			2008		
	Pred obdavčitvijo	Davek od drugega vseobsegajočega donosa	Po obdavčitvi	Pred obdavčitvijo	Davek od drugega vseobsegajočega donosa	Po obdavčitvi
Davek od dohodka pripoznan v vseobsegajočem donosu						
Čisti dobički/izgube v zvezi z nekratkoročnimi sredstvi namenjeni prodaji	11.067.204	2.213.441	8.853.763	-23.062.602	-2.642.726	-20.419.876

Uskladitev davčne stopnje

(v EUR)	2009		2008	
	%	Znesek	%	Znesek
Čisti poslovni izid	-	-12.598.645	-	-7.991.649
Davek od dohodka	-	-1.406.914	-	-1.498.420
Dobiček pred davkom	-	-14.005.559	-	-9.490.069
Davek od dobička ob uporabi zakonske stopnje	21,00%	-2.941.167	22,00%	-2.087.815
Odhodki, ki niso davčno priznani	-12,66%	1.691.267	-33,14%	3.144.866
Prihodki, ki niso obdavčeni	15,06%	-2.101.724	0,41%	-39.017
Prihodki, ki povečujejo davčno osnovo	-21,53%	2.801.574	-28,29%	2.684.364
Davčne olajšave	-	0	0,37%	-35.474
Razlika v odhodku (prihodku) iz odloženega davka zaradi spremembe davčnih stopenj	0,08%	-117.495	-	0
Prihodek iz odloženega davka, ki izvira iz predhodno nepripoznanega davčnega dobropisa	24,05%	-3.164.951	54,43%	-5.165.343
Odhodek za odloženi davek, ki izhaja iz odpisa predhodno pripoznane terjatve za odloženi davek	-17,61%	2.425.583	-	0
Drugo	0,00%	0	-	0
Skupaj davek od dohodka v izkazu poslovnega izida	10,05%	-1.406.913	15,78%	-1.498.420

34) Pojasnilo k izkazu denarnega toka

V nadaljevanju so prikazane postavke izkaza poslovnega izida, ki niso upoštevane pri sestavitvi izkaza denarnega toka (v okviru denarnih tokov pri poslovanju) oziroma so prikazane na drugih mestih izkaza denarnega toka.

(v EUR)	2009	2008
Čisti dobiček/izguba tekočega leta	-12.598.645	-7.991.649
Ne denarne postavke izkaza poslovnega izida, ki niso vključene v izkaz denarnega toka:	22.730.965	12.431.092
- sprememba prenosnih premij	2.624.495	4.758.444
- sprememba škodnih rezervacij	19.386.313	8.666.248
- sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	949.348	182.999
- obratovalni stroški - amortizacija in sprememba razmejenih stroškov pridobivanja	-229.191	-1.176.599
Izločene postavke prihodkov naložb	-6.825.346	-8.689.418
- prejemki od obresti - prikazane v točki B. a.) 1.	-6.069.093	-8.513.365
- prejemki od dividend in deležev - prikazane v točki B. a.) 2.	-756.253	-176.053
Izločene postavke odhodkov naložb	1.926.416	2.818.485
- izdatki za dane obresti - prikazane v točki C. b.) 1.	1.926.416	2.818.485
Denarni tokovi pri poslovanju - postavke izkaza poslovnega izida	5.233.390	-1.431.489

21.8 Razkritja o poslovanju s povezanimi osebami

Družba prikazuje ločena razkritja za naslednje skupine povezanih oseb:

- lastniki,
- uprava in nadzorni svet ter zaposleni za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe,
- odvisna podjetja,
- pridružena podjetja.

Družba ima sklenjeno pogodbo oziroma pokojninski načrt dodatnega pokojninskega zavarovanja za svoje zaposlene, in sicer pri pokojninski družbi Moja naložba.

Lastniki

Družba nima poslovnega sodelovanja z največjim delničarjem Slovensko odškodninsko družbo d.d.

Uprava in nadzorni svet ter zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe

Prejemki članov uprave, nadzornega sveta in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe

(v EUR)	2009	2008
Uprava	515.665	887.827
Nadzorni svet	47.323	61.586
Izplačila zaposlenim, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	2.284.196	1.638.278
Revizijska komisija	17.442	4.826
Skupaj	2.864.625	2.592.517

Prejemki članov uprave v letu 2009

(v EUR)	Bruto plača - fiksni del	Bonitete in drugi prejemki	Skupaj
Mag. Zvonko Ivanušič	186.708	10.647	197.355
Jošt Dolničar	154.885	7.779	162.663
Srečko Čebren	148.630	7.017	155.647
Skupaj	490.222	25.442	515.665

Prejemki članov nadzornega sveta in revizijske komisije v letu 2009

(v EUR)		Sejnine	Povračila stroškov	Bonitete	Skupaj
Člani nadzornega sveta					
Branko Tomažič	predsednik NS	2.917	1.368	0	4.285
Mateja Lovšin Herič	namestnica predsednika NS	2.244	66	0	2.310
Mateja Treven	član NS	2.244	0	0	2.244
dr. Slaven Mičković	član NS	2.244	66	0	2.310
Mag. Aleš Mirnik	član NS	6.943	0		6.943
Nada Zidar	član NS	7.273	0	0	7.273
Mag. Marko Pogačnik	prejšnja sestava NS	2.883	0	0	2.883
Dr. Timotej Jagrič	prejšnja sestava NS	5.486	2.014	0	7.500
Dr. Edo Pirkmajer	prejšnja sestava NS	4.805	17	0	4.822
Anton Sagadin	prejšnja sestava NS	5.359	1.058	336	6.753
Člani nadzornega sveta skupaj		42.398	4.588	336	47.323
Člani revizijske komisije					
Mateja Treven	predsednica RK	2.059	0	0	2.059
dr. Slaven Mičković	član RK	1.584	0	0	1.584
Mag. Blanka Vezjak	član RK	5.544	1.174	0	6.718
Dr. Edo Pirkmajer	prejšnja sestava RK	3.604	0	0	3.604
Dr. Timotej Jagrič	prejšnja sestava RK	3.477	0	0	3.477
Člani revizijske komisije skupaj		16.267	1.174	0	17.442

Odisne družbe

Naložbe in terjatve do družb v skupini

Naložbe in terjatve do družb v skupini

(v EUR)		Skupaj
31. 12. 2009		
Dolžniški vrednostni papirji in posojila dana družbam v skupini	bruto	5.750.000
	popravek vrednosti	-50.000
	neto	5.700.000
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja	bruto	7.768.452
	popravek vrednosti	0
	neto	7.768.452
Kratkoročne terjatve iz financiranja	bruto	7.293
	popravek vrednosti	0
	neto	7.293
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	bruto	69.060
	popravek vrednosti	0
	neto	69.060
Dolgoročne terjatve	bruto	0
	popravek vrednosti	0
	neto	0
Skupaj		13.544.806

(v EUR)		Skupaj
31. 12. 2008		
Dolžniški vrednostni papirji in posojila dana družbam v skupini	bruto	3.666.365
	popravek vrednosti	0
	neto	3.666.365
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja	bruto	6.321.677
	popravek vrednosti	0
	neto	6.321.677
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	bruto	2.143
	popravek vrednosti	0
	neto	2.143
Dolgoročne terjatve	bruto	92.495
	popravek vrednosti	0
	neto	92.495
Skupaj		10.082.680

Obveznosti do družb v skupini

Obveznosti do družb v skupini

(v EUR)		Skupaj
31. 12. 2009		
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja		4.364.252
Druge kratkoročne obveznosti		1.673.815
Skupaj (brez rezervacij)		6.038.067

(v EUR)		Skupaj
31. 12. 2008		
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja		3.761.076
Druge kratkoročne obveznosti		1.453.169
Skupaj (brez rezervacij)		5.214.245

Stanje in ročnost obveznosti do družb v skupini

(v EUR)	Rok zapadlosti v plačilo	
	do 1 leto	Skupaj
31. 12. 2009		
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja	4.364.252	4.364.252
- do družb v skupini	4.364.252	4.364.252
Ostale kratkoročne obveznosti	1.673.815	1.673.815
- do družb v skupini	1.673.815	1.673.815

(v EUR)	Rok zapadlosti v plačilo	
	do 1 leto	Skupaj
31. 12. 2008		
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja	3.761.076	3.761.076
- do družb v skupini	3.761.076	3.761.076
Ostale kratkoročne obveznosti	1.453.169	1.453.169
- do družb v skupini	1.453.169	1.453.169

Prihodki in odhodki iz naslova poslovanja z družbami v skupini

Prihodki in odhodki iz naslova poslovanja z družbami v skupini

(v EUR) 2009	Skupaj
Obračunane kosmate zavarovalne premije	26.541.377
Obračunani kosmati zneski škod	-14.848.663
Prihodki od uveljavljanja kosmatih regresnih terjatev	409.782
Ostali obratovalni stroški	-75.567
Prihodki od zemljišč in zgradb	38.700
Prihodki od obresti	158.450
Prihodki od pozavarovalnih provizij	-6.623.498
Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj	14.293

(v EUR) 2008	Skupaj
Obračunane kosmate zavarovalne premije	22.423.122
Obračunani kosmati zneski škod	-12.512.834
Ostali obratovalni stroški	-38.300
Prihodki od zemljišč in zgradb	22.575
Prihodki od obresti	276.053
Prihodki od pozavarovalnih provizij	-5.407.593

Pridružena podjetja

Naložbe in terjatve do pridruženih družb

(v EUR) 31. 12. 2009		Skupaj
Dolžniški vrednostni papirji in posojila dana pridruženim družbam	bruto	1.512.807
	popravek	0
	neto	1.512.807
Terjatve do zavarovancev	bruto	2.276
	popravek	0
	neto	2.276
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja	bruto	13.477.236
	popravek	0
	neto	13.477.236
Kratkoročne terjatve iz financiranja	bruto	115.508
	popravek	0
	neto	115.508
Skupaj		15.107.827

Obveznosti do pridruženih družb

(v EUR) 31. 12. 2009	Skupaj
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja	16.697.324
Druge kratkoročne obveznosti iz zavarovalnih poslov	2.930.002
Skupaj (brez rezervacij)	19.627.326

Prihodki in odhodki s pridruženimi družbami

(v EUR) 2009	Skupaj
Obračunane kosmate zavarovalne premije	58.789.684
Obračunani kosmati zneski škod	54.571.313
Stroški pridobivanja zavarovanj	-6.623.498
Prihodki od uveljavljanja kosmatih regresnih terjatev	-1.385.760
Prihodki od obresti	113.885
Prihodki iz deležev v pridruženih družbah	-86.784
Premija dodatnega pokojninskega zavarovanja	58.615

22 POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

Družba je 2. 2. 2010 postala 100 % lastnik kosovske zavarovalnice Dukagjini (premoženjska zavarovalnica), dne 31. 1. 2010 pa Dukagjini Life (življenjska zavarovalnica). Fiksni del cene za odkup 49-odstotnega deleža premoženjske zavarovalnice v višini 8,5 mio EUR bo predvidoma plačan v začetku leta 2011. Poleg tega pripada prodajalcema tudi variabilni del kupnine, ki pa je odvisen od poslovanja premoženjske zavarovalnice v letih 2010 in 2011, pri čemer celotna končna kupnina lahko znaša največ 9,5 mio EUR. Delnice so bile prenesene na Pozavarovalnico Savo v februarju 2010. Nakupna vrednost deleža v življenjski zavarovalnici znaša 2,2 mio EUR.

Z dnem 3. 2. 2010 je odbor direktorjev družbe za upravljanje z investicijskimi skladi Sava Invest, Makedonija, sprejel sklep o prostovoljnem prenehanju pravne osebe. S to odločitvijo se je sprožil postopek za likvidacijo odprtih investicijskih skladov Sava Invest Rasteči in Sava Invest Balansirajući pred pristojnimi organi v Republiki Makedoniji. Celotno premoženje skladov se bo po poplačilu upnikov sklada razdelilo med vlagatelje sorazmerno z velikostjo vloška.

V začetku leta 2010 je bila likvidirana še makedonska družba Slorest.

V januarju 2010 je družba izvedla dokapitalizacijo odvisne družbe Sava Montenegro v višini 3 mio EUR.

**POSLOVNO POROČILO SKUPINE SAVA RE
ZA LETO 2009**

23 POSLOVNO OKOLJE

23.1 Slovenski zavarovalni trg

Slovenski zavarovalni trg je v letu 2009 zbral 2.073 mio EUR kosmate premije, kar je 2,7 % več kot v letu 2008 ter obračunal 1.238 mio EUR kosmatih škod, kar predstavlja 2,3 % porast glede na predhodno leto.

V letu 2009 so premije premoženjskih zavarovanj porasle za 4,8 %, premije življenjskih zavarovanj pa so beležile 2,0 % padec kosmate premije. Škode premoženjskih zavarovanj so porasle za 2,4 %, škode življenjskih zavarovanj pa za 1,8 %.

Delitev kosmate premije na premoženjska in življenjska zavarovanja

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Skupaj
2009	1.442.833.952	630.089.177	2.072.923.129
2008	1.376.307.195	642.652.700	2.018.959.895
Indeks	104,8	98,0	102,7

Vir: SZZ, statistični podatki za leto 2009; marec 2010

Delitev kosmatih škod na premoženjska in življenjska zavarovanja

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Skupaj
2009	1.051.505.255	186.445.648	1.237.950.903
2008	1.026.618.812	183.162.234	1.209.781.046
Indeks	102,4	101,8	102,3

Vir: SZZ, statistični podatki za leto 2009; marec 2010

Tržni deleži slovenskih zavarovalnic glede na premijo

Zavarovalnica	2009			2008			Indeks		
	Skupaj	Premoženje	Življenje	Skupaj	Premoženje	Življenje	Skupaj	Premoženje	Življenje
Zavarovalnica Triglav	35,8%	36,8%	33,6%	37,3%	37,8%	36,1%	98,7	102,1	91,2
Zavarovalnica Maribor	12,8%	13,8%	10,6%	12,5%	13,5%	10,3%	105,6	107,1	101,6
Adriatic Slovenica	12,6%	17,0%	2,4%	12,7%	17,5%	2,5%	101,5	102,3	90,9
Vzajemna, zdravstvena zavarovalnica	12,0%	17,2%	-	11,6%	17,1%	-	105,7	105,7	-
Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja	6,7%	-	22,1%	6,6%	-	20,6%	105,1	-	105,1
Zavarovalnica Tilia	3,5%	4,3%	1,6%	3,4%	4,2%	1,7%	105,8	107,8	95,3
Generali Zavarovalnica	3,3%	3,5%	3,0%	3,1%	3,1%	3,0%	112,5	119,2	97,7
KD Življenje	3,3%	-	10,9%	3,4%	-	10,8%	99,4	-	99,4
Triglav, Zdravstvena zavarovalnica	3,2%	4,7%	-	2,9%	4,3%	-	113,5	113,5	-
Merkur zavarovalnica	2,2%	0,5%	6,1%	2,2%	0,5%	5,8%	103,6	102,8	103,7
GRAWE Zavarovalnica	1,7%	0,8%	3,7%	1,8%	0,9%	3,8%	97,2	98,8	96,4
NLB Vita	1,2%	0,1%	3,6%	1,6%	0,1%	4,6%	77,1	105,1	75,6
Wiener Städtische	0,6%	0,3%	1,3%	-	-	-	-	-	-
SID - prva kreditna zavarovalnica	0,5%	0,8%	-	0,7%	1,0%	-	79,0	79,0	-
Skład obrtnikov in podjetnikov (SOP)	0,2%	-	0,7%	0,2%	-	0,7%	95,5	-	95,5
Victoria-Volksbanken	0,1%	0,0%	0,3%	0,0%	0,0%	0,1%	260,1	143,0	283,1
Allianz	0,1%	0,1%	-	0,0%	-	-	-	-	-
ARAG	0,1%	0,1%	-	0,1%	0,1%	-	118,1	118,1	-
Skupaj	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	102,7	104,8	98,0

Vir: SZZ, statistični podatki za leto 2009; marec 2010

23.2 Zavarovalni trgi, kjer smo kapitalno udeleženi

Delitev kosmate premije na trgih, kjer smo kapitalno udeleženi

(v mio EUR)	Ocena 2009			2008			2007			Indeks 09/08
	Skupaj	Premoženje	Življenje	Skupaj	Premoženje	Življenje	Skupaj	Premoženje	Življenje	
Hrvaška	1.304,7	967,0	337,7	1.340,2	987,7	352,5	1.235,6	897,2	338,4	97,4
Srbija	669,3	569,1	100,2	654,5	574,9	79,6	561,4	499,5	61,9	102,3
Makedonija	98,7	94,6	4,1	104,4	100,1	4,3	99,3	96,5	2,8	94,5
Črna gora	64,2	56,6	7,6	60,5	53,3	7,2	51,0	45,1	5,9	106,1
Kosovo	68,4	68,3	0,1	56,4	56,4	0,0	50,8	50,8	0,0	121,3

Tržni deleži zavarovalnic v skupini

	2009	2008
Zavarovalnica Tilia (premoženje)	4,3%	4,2%
Zavarovalnica Tilia (življenje)	1,6%	1,7%
Zavarovalnica Tilia (skupaj)	3,5%	3,4%
Sava osiguranje (Srbija) ¹⁹	2,7%	2,4%
Dukagjini (Kosovo)	23,7%	19,3%
Sava Tabak (Makedonija)	17,4%	16,3%
Sava Montenegro (Črna gora)	16,9%	19,0%
Sava životno (Srbija) ²⁰	0,04%	-
Dukagjini Life (Kosovo)	100,0%	-
Velebit osiguranje (Hrvaška)	0,75%	0,54%
Velebit životno osiguranje (Hrvaška)	0,40%	0,31%

23.3 Makroekonomska okolje v državah, kjer smo kapitalno udeleženi

Hrvaška²¹

V prvem tromesečju leta 2009 se je BDP na letnem nivoju realno zmanjšal za 6,7 %. Vse komponente BDP-ja, so beležile v prvem tromesečju leta realno zmanjšanje. Gibanja makroekonomskih kazalcev v prvem kvartalu leta 2009, tako kažejo na zmanjšanje gospodarske aktivnosti. Industrijska proizvodnja je v prvih sedmih mesecih leta 2009 beležila zmanjšanje za 10,0 %, trgovina na drobno pa je beležila realno znižanje za 16,3 %. Število turističnih nočitev se je zmanjšalo za 4,5 %.

Negativen trend na trgu dela se je pričel v februarju 2009, ko se je število registriranih nezaposlenih oseb na letnem nivoju začelo povečevati. V prvih sedmih mesecih tega leta se je povprečno število brezposelnih povečalo za 14.775 ali za 6,1 %, v primerjavi z istim obdobjem leta 2008. Po podatkih iz Ankete o delovni sili je stopnja brezposelnosti v prvem tromesečju leta 2009 znašala 9,4 %. V letu 2010 se pričakuje nadaljnje povečanje stopnje brezposelnosti na 9,7 %, medtem ko bo v naslednjih dveh letih prišlo do njenega zmanjšanja.

Inflacija, merjena z indeksom cen življenjskih potrebščin, je v letu 2008 porasla na 6,1 %, kar je 3,2 odstotnih točk več kot v letu 2007. Povečanje inflacije je posledica prenosa

¹⁹ Tržni delež za obdobje januar – september 2009

²⁰ Tržni delež za obdobje januar – september 2009

²¹ Vir: Smernice ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2010. – 2012., HRK- Centar za makroekonomske analize, Internet članek – Zunanji dolg Hrvaške se bliža ravni celotnega BDP, STA, 26.10.2009

inflacije iz konca leta 2007. Po močnih inflatornih pritiskih v večjem delu leta 2008, se v letu 2009 pričakuje zmanjšanje povprečne letne stopnje inflacije za 3 %.

Z okrevanjem ekonomske aktivnosti v letu 2010 analitiki pričakujejo počasno (0,5 %) realno rast BDP-ja in postopno povečanje gospodarske rasti, vendar s počasnejšo dinamiko kot v letu 2008. Za leto 2011 ocenjujejo 3,0 % realno rast BDP-ja, v letu 2012 pa 3,5 %.

Zunanji dolg Hrvaške bo v letu 2010 dosegel celotno vrednost BDP. Leta 2010 bo Hrvaški zapadlo v izplačilo približno 10 mia EUR kreditov, ki jih bo treba refinancirati na tujih trgih. Če prištejemo še zadolževanje za potrebe financiranja proračunskega primanjkljaja, se bo morala Hrvaška v prihodnjem letu na tujih trgih zadolžiti za 13 mia EUR.

Srbija²²

Glede na podatke Republiškega zavoda za statistiko je BDP Srbije v obdobju januar-september leta 2009 nižji za 3,5 % v primerjavi z istim obdobjem prejšnjega leta. Po padcu BDP-ja za 4,2 % v prvem in drugem kvartalu leta 2009, je v tretjem kvartalu prišlo do upočasnjenega padca gospodarske aktivnosti (2,3 % glede na isto obdobje v letu 2008). V tretjem kvartalu je upočasnjen tudi padec bruto dodane vrednosti v primerjavi z istim obdobjem leta 2008 in zmanjšan na 1,5 %.

Po podatkih Zavoda za zaposlovanje, je bilo konec leta 2009 registriranih 812.350 iskalcev zaposlitve, kar pomeni povečanje za 2,3 % glede na število iskalcev zaposlitve konec prejšnjega leta. V istem obdobju je število aktivno brezposelnih oseb znašalo 730.372, kar pomeni povečanje za 0,4 %. Stopnja administrativne brezposelnosti je po podatkih Zavoda za zaposlovanje konec leta 2009 znašala 28,2 %, medtem ko je konec leta 2008 znašala 26,8 %.

Glede na Anketo RZS o delovni sili iz oktobra leta 2009, je stopnja brezposelnosti znašala 17,4 %, kar pomeni v primerjavi z istim mesecem prejšnjega leta povečanje za 2,7 odstotnih točk.

Letna rast celotne inflacije v letu 2009, merjena z indeksom cen življenjskih potrebščin, je znašala 6,6 %, kar je nad nivojem inflacije v EU (1,4 %). Po dvigu cen v prvem (3,8 %) in drugem (3,0 %) kvartalu, je v drugem polletju zabeležena deflacija v višini 0,4 %. Letna rast celotne in bazne inflacije se je upočasnjevala tekom celega leta. Nivo celotne inflacije je bil določen z rastjo reguliranih cen (15,5 %), pri čemer je bila največja rast zabeležena pri cenah naftnih derivatov (46 %), ki so pripomogle k rasti reguliranih cen za 6,2 odstotnih točk.

NBS²³ je tekom leta 2009 zmanjševala referenčno obrestno mero, tako da je le-ta konec leta znašala 9,5 % na letnem nivoju.

Dinarski primarni denar je konec leta 2009, glede na predhodno leto, zmanjšan za 65,5 mia RSD. Na zmanjšanje dinarskega primarnega denarja je vplivalo zmanjšanje

²² Vir: Analiza makroekonomskih i fiskalnih kretanja u 2009. godini, Beograd, Februar 2010, Ministarstvo finansija Banke Srbije

²³ Narodna banka Srbije

bančnih dinarskih rezerv za 67,8 mia RSD in ostalih dinarskih rezerv za 3,1 mia RSD, medtem ko je bila gotovina v obtoku povečana za 5,4 mia RSD.

Makedonija²⁴

Stopnja rasti BDP je v tretjem tromesečju leta 2009 znašala 1,8 %, indeks industrijske proizvodnje za obdobje januar-december 2009 pa je glede na isto obdobje lanskega leta znašal 92,3.

V četrtem kvartalu leta 2009 je povprečna letna stopnja inflacije znašala -2,1 %, kar predstavlja dodatno okrepitev padca v odnosu na predhodni kvartal, ko je bil zabeležen povprečni letni padec cen za 1,4 %. Ti trendi domačih cen predstavljajo rezultat sprememb uvoznih cen, katere po visoki rasti v predhodnem letu kontinuirano padajo. Obenem ustvarjanje negativne proizvodne vrzeli v domači ekonomiji predstavlja faktor, ki prispeva k pritisku cen navzdol.

Ugodna gibanja v trgovinski menjavi, menjalnem trgu in na finančnem računu v zadnjem kvartalu leta 2009, so se pozitivno odražala tudi na deviznem trgu. V tem obdobju je rast bruto deviznih rezerv znašala 70,9 mio EUR. Do konca decembra 2009 pa so bruto devizne rezerve znašale 1.597,5 mio EUR oz. so se glede na konec leta 2008 povečale za 102,6 mio EUR.

V obdobju od januarja do novembra 2009 se je stabiliziral kreditni trg. V oktobru in novembru je v ekonomiji prišlo do porasta novo izdanih kreditov.

V tretjem kvartalu 2009 je bilo v Makedoniji 940.661 aktivnega prebivalstva, od katerih je 642.541 zaposlenih (68,3 %), 298.120 oseb (31,7 %) pa je bilo brezposelnih. Število zaposlenih v drugem kvartalu 2009 se je v primerjavi z istim obdobjem prejšnjega leta povečalo za 3,7 %.

Monetarna politika države je bila v letu 2009 usmerjena k ohranitvi stabilnega deviznega tečaja in stabilnosti cen v ekonomiji, zatiranju učinkov globalne ekonomske in finančne krize ter prevzemu ekonomskih in monetarnih ukrepov.

Črna gora²⁵

V letu 2009 je ekonomijo Črne gore zaznamoval močan vpliv ekonomske in finančne krize. Analiza realiziranih gospodarskih gibanj je pokazala, da je odprt ekonomski sistem izpostavljen zunanjim vplivom. Le-ti se kažejo skozi probleme zmanjšane ali ogrožene likvidnosti bančnega sistema, ki so se prenesle tudi na realni sektor. Reducirane možnosti kreditne podpore gospodarstvu ogrožajo realizacijo razvojnih projektov. V takih okoliščinah se slabša gospodarska aktivnost z drastičnim padcem nekaterih osnovnih makroekonomskih kazalcev. Analitiki napovedujejo, da bodo efekti krize prisotni tudi tekom leta 2010.

Ocena nominalnega padca BDP-ja za leto 2009 znaša 4,7 %. Padec BDP-ja v treh četrtletjih leta 2009 je predvsem posledica padca zaupanja v bančni sektor, prekinitve bančnega

24 Vir: Državni Zavod za statistiku Republike Makedonije in Narodna banka Republike Makedonije

25 Vir: Bilten Ministarstva finansija Crne Gore, oktober – decembar 2009

kreditiranja, kot tudi padca v industrijski proizvodnji za 31 % in trgovini na drobno za 9,4 %. Ocenjeni realni padec črnogorske ekonomije bo v letu 2009 znašal 5,3 %.

Stopnja inflacije, merjena z indeksom cen življenjskih potrebščin, za 11 mesecev leta 2009 znaša 1,4 %, medtem ko na letnem nivoju znaša 3,6 %.

Konec septembra 2009 je bilo v Črni Gori uradno zaposlenih 174.418 ljudi, kar je za 5,5 % več kot v primerjavi z istim obdobjem prejšnjega leta. Stopnja brezposelnosti je konec decembra 2009 znašala 11,25 %. V letu 2010 se pričakuje še dodatno povečanje brezposelnosti, kar bo negativno vplivalo na skupno povpraševanje.

Kosovo²⁶

Kosovsko gospodarstvo ni bilo prizadeto v prvem valu finančne krize in recesije, ki je prizadela svetovno gospodarstvo. Realna rast BDP-ja za leto 2008 je bila ocenjena na 5,4 % in je temeljila predvsem na zasebni potrošnji in državnih investicijah. V letu 2009 se je kriza pokazala tudi na Kosovu, predvsem v obliki nižje gospodarske rasti. Po napovedih Mednarodnega sklada bo Kosovo v letu 2009 doseglo 3,8 % realno rast BDP. Razmere na trgu dela ostajajo težke zaradi visoke stopnje brezposelnosti. V prvi polovici leta se je gospodarstvo Kosova soočalo z inflacijskimi pritiski, ki so imeli negativne posledice na kupno moč potrošnikov ter na stanje zunanje zadolženosti. Kljub temu je v drugi polovici leta zaradi manjšega povpraševanja na svetovnem trgu in znižanja naftnih cen popustil pritisk na inflacijo. V letu 2008 je znašala povprečna letna inflacija 9,2 %. Inflacija je bila posledica višanja cen na svetovnih trgih. To lepo ponazarja, kako občutljive so cene na Kosovu na spremembe v zunanjem sektorju, kar je posledica visoke odvisnosti ekonomije od uvoza. Visoka odvisnost kosovske ekonomije od uvoza se še naprej odraža v visokem trgovinskem primanjkljaju (43 % BDP-a v letu 2008), kar pomeni velik primanjkljaj tekočega računa plačilne bilance (19,5 % BDP-ja). Po drugi strani ostaja nad 40 % stopnja brezposelnosti težava in izziv za gospodarstvo. Kosovsko gospodarstvo se bo še naprej soočalo z izzivi zaradi krize, ki se lahko kažejo kot manjša migracija, znižanje tujih neposrednih naložb in morda tudi kot zaostrovanje kreditnih pogojev pri komercialnih bankah.

26 Vir: Central Bank of Republic of Kosovo, Annual report 2008; <http://www.izvoznookno.si/>

24 POSLOVANJE IN FINANČNI POLOŽAJ

Pomembnejše postavke poslovanja Skupine Sava Re

(v EUR)	2009	2008	Indeks
Kosmata premija	251.416.588	229.606.926	109,5
Čisti prihodki od premij	217.427.839	194.113.773	112,0
Kosmate škode	149.390.360	155.131.483	96,3
Čisti odhodki za škode	147.818.236	121.848.431	121,3
Obratovalni stroški s stroški pridobivanja	82.016.419	76.638.834	107,0
Prihodki od naložb	22.350.395	29.357.293	76,1
Odhodki od naložb	23.701.131	33.239.644	71,3
Čisti poslovni izid	-28.216.212	-8.472.644	333,0

24.1 Konsolidirani čisti prihodki od premij

Konsolidirani čisti prihodki od premij

(v EUR)		2009	2008	Indeks
Kosmata premija	(1)	251.416.588	229.606.926	109,5
Čista premija	(2)	222.272.651	205.987.031	107,9
Sprememba čistih prenosnih premij	(3)	-4.844.812	-11.873.257	40,8
Čisti prihodki od premij	(2)+(3)	217.427.839	194.113.773	112,0

V letu 2009 so se konsolidirane kosmate premije v primerjavi z letom 2008 povečale za 9,5 % na 251,4 mio EUR. K omenjenemu porastu kosmatih premij so največ prispevali Pozavarovalnica Sava (porast za 12,3 mio EUR), Zavarovalnica Tilia (porast za 3,9 mio EUR), kosovska zavarovalnica Dukagjini (porast za 3,5 mio EUR) ter srbska zavarovalnica Sava osiguranje (porast za 2,0 mio EUR). Tudi družba Velebit osiguranje (nova družba v skupini) je prispevala k porastu kosmate premije, čeprav je bila v konsolidacijo vključena šele v drugi polovici leta 2009. Velebit osiguranje je v letu 2009 zbral 3,5 mio EUR kosmate premije, kar predstavlja 1,4 % delež v celotni konsolidirani kosmati premiji. Tudi ostale zavarovalnice v skupini so beležile ugodne premijske rasti, vendar so zaradi manjšega obsega poslovanja manj prispevale k skupnemu porastu konsolidirane premije. Od novih družb v konsolidaciji je na rast kosmate premije poleg Velebit osiguranja vplivala še hrvaška življenjska zavarovalnica Velebit životno osiguranje, ki je v letu 2009 zbrala 870.681 EUR kosmate premije.

Geografska segmentacija konsolidirane kosmate premije

(v EUR)	2009	2008	Indeks	Struktura 2009
Slovenija	135.930.348	130.613.994	104,1	54,1%
Tujina	115.486.240	98.992.932	116,7	45,9%
Skupaj	251.416.588	229.606.926	109,5	100,0%

Konsolidirana kosmata premija, zbrana na slovenskem zavarovalnem trgu, predstavlja v letu 2009 54,1 % celotne konsolidirane kosmate premije. Konsolidirana pozavarovalna premija za slovenski posel je porasla za 2,2 %, Zavarovalnica Tilia pa je beležila 5,8 % porast kosmate premije.

Delež premije iz tujine v celotni konsolidirani premiji se je v letu 2009 glede na leto 2008 zvišal za 2,8 odstotnih točk in tako v letu 2009 predstavljal 45,9 % celotne konsolidirane kosmate premije. Porast je odraz ugodne rasti zavarovalne premije v skoraj vseh družbah v skupini, vključitve hrvaških zavarovalnic v polletno konsolidacijo (Velebit osiguranje in Velebit životno osiguranje) ter ugodna rast konsolidirane pozavarovalne premije iz tujine (13,2 %).

Obseg konsolidirane kosmate premije glede na segment poslovanja skupine

(v EUR)	2009	2008	Indeks	Struktura 2009
Pozavarovanje	120.343.800	112.320.597	107,1	47,9%
Premoženjska zavarovanja	119.665.563	106.412.572	112,5	47,6%
Življenjska zavarovanja	11.407.225	10.873.757	104,9	4,5%
Skupaj	251.416.588	229.606.926	109,5	100,0%

Porast premije v segmentu pozavarovanja²⁷ v višini 7,1 % odraža predvsem porast pozavarovalne premije iz tujine (13,2 %).

Kosmata premija segmenta premoženjskih zavarovanj je v letu 2009 glede na leto 2008 porasla za 12,5 %, kar je posledica ugodnih rasti na slovenskem in tujih zavarovalnih trgih. Med premoženjska zavarovanja so vključena tudi zdravstvena zavarovanja, ki jih je v letu 2009 začela tržiti kosovska zavarovalnica Dukagjini. Iz tega naslova je Dukagjini zbral 4,1 mio EUR premije.

Segment življenjskih zavarovanj je porasel za 4,9 % - tako majhna rast izhaja iz padca življenjske premije Zavarovalnice Tilia (finančna kriza je najbolj vplivala na prodajo tega segmenta) ter iz rasti življenjskih zavarovalnic Dukagjini Life ter Sava životno osiguranje (družbi, ki sta začeli s poslovanjem v letu 2008).

Konsolidirana čista premija je porasla za 7,9 %, kar je predvsem posledica rasti čiste premije v Pozavarovalnici Sava, ki je beležila 6,9 % porast.

Pri spremembi čistih prenosnih premij (povečanje za 4,8 mio EUR) so imele največji vpliv Pozavarovalnica Sava (povečanje za 2,6 mio EUR), Zavarovalnica Tilia (povečanje za 1,8 mio EUR) ter Sava osiguranje (povečanje za 1,7 mio EUR).

Čisti prihodki od premij, ki vključujejo tudi spremembo čiste prenosne premije, so se v primerjavi z letom 2008 povišali za 12,0 %. Porast je posledica zgoraj opisanih postavk, ki so del čistih prihodkov od premij.

²⁷ Konsolidirana pozavarovalna premija (kosmata premija, znižana za premijo, ki jo prejme Pozavarovalnica Sava od odvisnih družb).

Konsolidirani čisti prihodki od premij po zavarovalnih vrstah

(v EUR)	Čisti prihodki od zavarovalnih premij
2009	
Nezgodno zavarovanje	17.959.891
Zdravstveno zavarovanje	3.793.047
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	41.974.360
Letalsko zavarovanje	329.801
Zavarovanje plovil	1.344.446
Zavarovanje prevoza blaga	3.354.681
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	32.182.880
Drugo škodno zavarovanje	29.326.320
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	66.856.192
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	318.637
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	291.522
Splošno zavarovanje odgovornosti	4.866.317
Kreditno zavarovanje	1.705.323
Kavcijsko zavarovanje	219.737
Zavarovanje različnih finančnih izgub	453.817
Zavarovanje stroškov postopka	107.034
Zavarovanje pomoči	973.394
Življenjsko zavarovanje	3.151.451
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	8.218.989
Skupaj premoženjska zavarovanja	206.057.399
Skupaj življenjska zavarovanja	11.370.440
Skupaj	217.427.839

24.2 Konsolidirani čisti odhodki za škode

Konsolidirani čisti odhodki za škode

(v EUR)		2009	2008	Indeks
Kosmate škode	(1)	149.390.360	155.131.483	96,3
Čiste škode	(2)	117.695.956	109.790.349	107,2
Sprememba čistih škodnih rezervacij	(3)	30.122.280	12.058.082	249,8
Čisti odhodki za škode	(2)+(3)	147.818.236	121.848.431	121,3

Konsolidirane kosmate škode so se glede na leto 2008 zmanjšale za 3,7 %. K padcu kosmatih škod je največ prispevala Pozavarovalnica Sava, ki je beležila 12,1 % padec škod. Vse ostale družbe v skupini so beležile porast kosmatih škod. Najvišji absolutni porast so beležile Zavarovalnica Tilia (4,1 mio EUR), Dukagjini (2,3 mio EUR) ter Sava osiguranje (1,7 mio EUR). Velebit osiguranje je v 2009 beležil 1,1 mio EUR kosmatih škod (vključen v konsolidacijo šele v drugi polovici leta 2009). Tudi čiščenje zavarovalnih portfeljev v odvisnih družbah ter škodne inflacije so imele vpliv na porast kosmatih škod v odvisnih družbah.

Geografska segmentacija konsolidiranih kosmatih škod

(v EUR)	2009	2008	Indeks	Struktura 2009
Slovenija	97.552.594	109.107.572	89,4	65,3%
Tujina	51.837.766	46.023.911	112,6	34,7%
Skupaj	149.390.360	155.131.483	96,3	100,0%

Konsolidirane kosmate škode iz naslova posla, sklenjenega v Sloveniji, so glede na leto 2008 nižje za 10,6 %. Omenjen padec škod na slovenskem portfelju je predvsem posledica poslovanja obvladujoče družbe, ki je v letu 2008 beležila izredno visoke škode iz naslova poletnih neurij, ki pa so bile v 2009 dosti manjše, in zato je tudi Pozavarovalnica Sava v letu 2009 beležila padec kosmatih škod.

Konsolidirane kosmate škode iz tujine so v primerjavi z letom 2008 porasle za 12,6 %, kar je posledica porasta kosmatih škod vseh družb v skupini. Rasti v vseh družbah so posledica rasti portfeljev (konsolidirana kosmata premija je porasla za 9,5 %).

Obseg konsolidiranih kosmatih škod glede na segment poslovanja skupine

(v EUR)	2009	2008	Indeks	Struktura 2009
Pozavarovanje	86.396.330	102.584.487	84,2	57,8%
Premoženjska zavarovanja	61.376.186	51.051.029	120,2	41,1%
Življenjska zavarovanja	1.617.844	1.495.967	108,1	1,1%
Skupaj	149.390.360	155.131.483	96,3	100,0%

Padec kosmatih škod v letu 2009 glede na leto 2008 v segmentu pozavarovanja znaša 15,8 %, kar je posledica padca kosmatih škod obvladujoče družbe (leto 2008 je bilo izredno z vidika škodnega dogajanja).

Na porast škod segmenta premoženjskih zavarovanj (20,2 %) so vplivale vse družbe v skupini (Zavarovalnica Tilia porast v višini 4,0 mio EUR, Dukagjini 2,3 mio EUR, Sava osiguranje 1,7 mio EUR ter Sava Tabak v višini 1,3 mio EUR). Zdravstvena zavarovanja, ki jih prav tako štejemo med premoženjska, so ob 4,1 mio EUR zbrane premije beležila 1,9 mio EUR kosmatih škod.

Škode življenjskih zavarovanj so porasle za 8,1 % (v absolutnem znesku 121.877 EUR) predvsem zaradi Zavarovalnice Tilia.

Konsolidirane čiste škode so se v 2009 povišale za 7,2 % (kosmate škode nižje za 3,7 %). Porast čistih škod ob padcu kosmatih škod je posledica zmanjšanja retrocediranih škod obvladujoče družbe (za 14,4 mio EUR) – opisano v poslovnem poročilu Pozavarovalnice Sava.

Sprememba konsolidiranih čistih škodnih rezervacij, ki je del odhodkov za škode, je od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009 znašala 30,1 mio EUR (povečanje čistih škodnih rezervacij). Na tako visoko povečanje čistih škodnih rezervacij so največ vplivali Pozavarovalnica Sava (povečanje za 19,4 mio EUR), Sava osiguranje (povečanje za 4,4 mio EUR), Sava Montenegro (povečanje za 3,3 mio EUR), Sava Tabak (povečanje za 1,3 mio EUR) ter Velebit osiguranje (povečanje za 1,1 mio EUR). Povečanje v obvladujoči družbi izhaja iz visoke rasti posla v tujini v preteklih letih, v odvisnih družbah pa poleg obsega posla škodne rezervacije rastejo zaradi prilagajanja teh rezervacij evropskim standardom rezerviranja.

Čisti odhodki za škode, ki vključujejo tudi spremembo čistih škodnih rezervacij, so se v primerjavi z lanskim letom povečali za 21,3 %. Na porast vplivajo zgoraj opisane postavke, ki so del čistih odhodkov za škode.

Konsolidirani čisti odhodki za škode po zavarovalnih vrstah

(v EUR)	Čisti odhodki za škode
2009	
Nezgodno zavarovanje	8.151.347
Zdravstveno zavarovanje	1.888.408
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	32.960.563
Letalsko zavarovanje	156.724
Zavarovanje plovil	2.199.494
Zavarovanje prevoza blaga	1.802.558
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	22.228.224
Drugo škodno zavarovanje	26.878.133
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	43.933.889
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	312.536
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	-18.970
Splošno zavarovanje odgovornosti	3.954.324
Kreditno zavarovanje	2.129.039
Kavcijsko zavarovanje	555.260
Zavarovanje različnih finančnih izgub	-1.052.554
Zavarovanje stroškov postopka	-1.318
Zavarovanje pomoči	81.227
Življenjsko zavarovanje	839.316
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	820.035
Skupaj premoženjska zavarovanja	146.158.884
Skupaj življenjska zavarovanja	1.659.351
Skupaj	147.818.236

24.3 Gibanje konsolidiranih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij

Gibanje konsolidiranih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (ZTR)

(v EUR)	31. 12. 2009	1. 1. 2009	Indeks
Čiste prenosne premije	82.697.482	75.407.848	109,7
Čiste škodne rezervacije	159.704.092	128.566.501	124,2
Čiste matematične rezervacije	13.363.438	10.280.311	130,0
Čiste ZTR v korist zav., ki prevz. naložbeno tveganje	17.953.979	10.748.184	167,0
Druge čiste zavarovalno-tehnične rezervacije	3.618.482	1.911.834	189,3
Skupaj	277.337.473	226.914.678	122,2

Skupne čiste konsolidirane zavarovalno-tehnične rezervacije so se v letu 2009 povečale za 22,2 %. Čiste prenosne premije so se povečale za 9,7 %, kar je posledica rasti obračunane konsolidirane premije, medtem ko so čiste škodne rezervacije porasle za 24,2 %. Druge čiste zavarovalno-tehnične rezervacije, kjer so upoštevane tudi rezervacije za bonuse in popuste, so porasle za 89,3 %, kar pa v absolutnem znesku ne predstavlja velikega porasta (1,7 mio EUR). Velika relativna rast drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij je posledica rasti rezervacij za neiztekle nevarnosti, ki so zelo občutljive na majhne spremembe seštevka škodnega in stroškovnega količnika, kadar le-ta presega 100 %. Skupne čiste matematične rezervacije, ki se nanašajo tako na klasična kot na naložbena življenjska zavarovanja, so se povečale za 48,9 %, pri tem pa je rast čistih matematičnih rezervacij naložbenih življenjskih zavarovanj (67,0 %) občutno višja od rasti čistih matematičnih rezervacij za klasična življenjska zavarovanja (30,0 %).

24.4 Konsolidirani obratovalni stroški

Konsolidirani obratovalni stroški

(v EUR)	2009	2008	Indeks
Obratovalni stroški s stroški pridobivanja	82.016.419	76.638.834	107,0
Obratovalni stroški s stroški pridobivanja, zmanjšani za razmejene stroške pridobivanja	81.250.387	73.868.273	110,0
Obratovalni stroški brez stroškov pridobivanja (administrativni stroški)	38.852.672	35.730.191	108,7
Obratovalni stroški, znižani za prihodke od pozavarovalnih provizij	76.532.093	70.841.502	108,0

Stroškovni količniki²⁸

	2009	2008
Kosmati stroškovni količnik	32,6%	33,4%
Količnik administrativnih stroškov	15,5%	15,6%
Čisti stroškovni količnik	35,2%	36,5%

Konsolidirani kosmati stroški (obratovni stroški s stroški pridobivanja) so v letu 2009 porasli za 7,0 %. K porastu stroškov so vplivale predvsem nove družbe v skupini (Velebit osiguranje, Velebit živотно osiguranje, Sava živотно in Dukagjini Life), ki so prispevale 73,5 % porasta stroškov (3,9 mio EUR od skupnih 5,4 mio EUR porasta). Pozavarovalnica Sava in Zavarovalnica Tilia sta v letu 2009 v primerjavi z letom 2008 beležili padec kosmatih obratovalnih stroškov.

Kosmati stroškovni količniki so relativno visoki, k čemer prispeva dejstvo, da so stroški pridobivanja zavarovanj premoženjskih zavarovalnic v skupini, ki poslujejo na trgih Zahodnega Balkana, visoki, zaradi visokih provizij sklepanja avtomobilskih zavarovanj na teh trgih.

Skoraj vse družbe v skupini so v letu 2009 beležile ugodnejše stroškovne količnike, kar kaže na ugoden stroškovni razvoj (porast čistih obratovalnih stroškov je znašal 8,0 %, porast čistih prihodkov od premij pa 12,0 %).

24.5 Finančne naložbe Skupine Sava Re

Konec leta 2009 je naložbeni portfelj Skupine Sava Re²⁹ znašal 335,8 mio EUR in se je glede na konec leta 2008 povišal za 31,5 mio EUR (ob upoštevanju terjatve do Zavarovalnice Maribor iz naslova nakupa družbe Velebit usluge, ki konec leta 2008 ni bila vključena med naložbe, pa znaša povečanje naložbenega portfelja 25,5 mio EUR). Na stanje naložbenega portfelja so v pozitivnem smislu najbolj vplivale razmere na kapitalskih trgih, ki so se po začetnem padcu v prvem četrtletju pričele postopoma izboljševati, negativno pa poslovanje nekaterih odvisnih družb, ki so za pokrivanje tekoče likvidnosti morale zmanjševati del svoji naložb, kakor tudi odpisi strateških naložb.

²⁸ Izračun količnikov je pojasnjen v slovarju

²⁹ V tem poglavju predstavljeni zneski niso skladni z bilančnimi postavkami finančnih naložb, saj ne vključujejo naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, povezano s posli življenjskih zavarovanj Zavarovalnice Tilia in naložb Pozavarovalnice Sava iz naslova pozavarovalnih pogodb pri cedentih.

Struktura naložb

(v EUR)	Stanje 31. 12. 2009	Struktura 31. 12. 2009	Stanje 31. 12. 2008	Struktura 31. 12. 2008	Indeks
Depoziti in CD-ji	90.825.019	27,0%	73.288.273	24,1%	123,9
Državne obveznice	78.650.190	23,4%	71.243.900	23,4%	110,4
Poslovne obveznice	70.736.066	21,1%	57.775.899	19,0%	122,4
Strukturirani produkti	1.563.830	0,5%	10.911.536	3,6%	14,3
Delnice	17.052.682	5,1%	17.171.723	5,6%	99,3
Vzajemni skladi	30.627.902	9,1%	35.299.560	11,6%	86,8
Posojila	2.504.443	0,7%	202.995	0,1%	1.233,7
Zgradbe in zemljišča	5.773.594	1,7%	5.243.407	1,7%	110,0
Ostalo	402.554	0,1%	402.098	0,1%	100,1
Strateške delnice	37.646.480	11,2%	32.773.009	10,8%	114,9
Skupaj	335.782.730	100,0%	304.312.399	100,0%	110,3
Denarna sredstva	5.617.457	1,6%	14.128.967	4,4%	39,8
Skupaj naložbe + den. sredstva	341.400.187	101,6%	318.441.366	104,4%	107,2

V letu 2009 se je naložbeni portfelj skupine nekoliko preoblikoval. Preoblikovanje je bilo posledica prilagoditve razmeram na kapitalskih trgih, na spremenjeno strukturo pa je v največji meri vplivalo delno prestrukturiranje naložbenega portfelja obvladujoče družbe in vključitev dveh hrvaških zavarovalnic v skupino ter izvedenih dokapitalizacij odvisnih in pridruženih družb.

Tako so se naložbe v depozite povečale za 23,9 %, saj je skupina želela zagotoviti, da določen del portfelja zagotavlja dobro likvidnost premoženja (pretežni del depozitov in CD-jev ima ročnost do enega leta).

Naložbe v državne in poslovne obveznice so se povišale zlasti iz naslova pozitivnega prevrednotenja zaradi izboljšanih razmer na kapitalskih trgih, predvsem v drugi polovici lanskega leta (porast je bil še posebej viden pri poslovnih obveznicah, ki so bile konec leta 2008 na rekordno nizkih nivojih) ter nakupov v zadnjem četrtletju.

Družbe v skupini (zlasti obvladujoča družba) so v lanskem letu zmanjševale delež v kategorijah strukturirani produkti, delnice in vzajemni skladi. Skupaj so se naložbe v teh treh kategorijah zmanjšale za 14,1 mio EUR.

Večja strukturna sprememba se je zgodila tudi pri danih posojilih, kjer se je z nakupom hrvaških zavarovalnic precej povečal delež danih posojil, čeprav v skupnem portfelju ta kategorija predstavlja manj kot odstotek vseh naložb skupine.

Donosnost naložb

Nadaljevanje finančne krize v začetku lanskega leta ter »previdnost« kapitalskih trgov v nadaljevanju, je v letu 2009 negativno vplivala na donosnost naložbenega portfelja. V nadaljevanju predstavljamo donosnost posameznih oblik naložb v letu 2009, ki jo primerjamo z doseženo donosnostjo v letu 2008.

Donosnost naložbenega portfelja Skupine Sava Re

	2009	2008
Depoziti in CD-ji	5,4%	6,5%
Državne obveznice	5,5%	5,3%
Poslovne obveznice	1,4%	1,0%
Strukturirani produkti	-20,7%	-7,0%
Delnice	4,0%	13,5%
Vzajemni skladi	-11,0%	-14,8%
Posojila	-8,2%	3,4%
Zgradbe in zemljišča	1,3%	4,1%
Ostalo	84,2%	-282,2%
Strateške delnice	-23,6%	0,0%
Skupaj	-1,4%	0,3%

Povprečno stanje naložb, ki ga upoštevamo v izračunu donosnosti naložb, predstavlja aritmetično povprečje stanj konec dveh zaporednih poslovnih let. Neto prihodki, primerjani s tako izračunanim povprečnim stanjem naložb, predstavljajo donosnost naložb Skupine Sava Re. Skupna donosnost je zmanjšana še za strošek podrejenega dolga, ki ga je izdala obvladujoča družba.

Donosnost celotnega naložbenega portfelja skupine v letu 2009 znaša -1,4 % in je za 1,7 odstotne točke nižja kot donosnost leta 2008.

Na negativno skupno donosnost naložbenega portfelja v letu 2009 so vplivale predvsem izgube pri prodajah dela naložbenega portfelja zlasti v prvem četrtnem letu 2009 ter poslovanje nekaterih odvisnih družb.

Naložbe v depozite so v letu 2009 prinašale nekoliko nižji donos kot v letu 2008 zaradi tega, ker so bile banke v prvi polovici lanskega leta (še posebej pa v prvem četrtnem letu) pripravljene plačevati visoke obrestne mere za prosta sredstva, ko pa je likvidnostni krč nekoliko popustil, so se depozitne obrestne mere precej znižale.

Donosnost državnih in podjetniških obveznic v portfelju skupine so v letu 2009 ostale na približno enakih nivojih kot leto poprej. Na nizko donosnost poslovnih obveznic je tudi v letu 2009 vplival stečaj Lehman Brothers, saj je obvladujoča družba še dodatno slabila te obveznice, poleg tega pa je prodala tudi dve podjetniški obveznici.

Vzajemni skladi so v letu 2009 dosegli negativno donosnost zaradi prodaj v prvem četrtnem letu 2009.

Tudi pri kategoriji strukturirani produkti so na visoko realizirano negativno donosnost vplivale prodaje teh instrumentov konec leta 2009.

Negativna donosnost strateških delnic je povezana s slabitvijo naložbe v odvisno družbo Sava Montenegro ter slabitvijo strateške naložbe Save Tabak (Goldmak).

25 FINANČNI POLOŽAJ SKUPINE

Bilančna vsota Skupine Sava Re je na dan 31. 12. 2009 znašala 560,7 mio EUR, kar je 4,7 % več kot konec leta 2008.

Stanje konsolidiranih sredstev

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008	Indeks	Struktura 2009	Struktura 2008
SREDSTVA	560.711.611	535.346.611	104,7		
Neopredmetena sredstva	23.846.535	24.794.625	96,2	4,3%	4,6%
Opredmetena osnovna sredstva	24.830.829	22.232.413	111,7	4,4%	4,2%
Odložene terjatve za davek	2.368.845	5.860.267	40,4	0,4%	1,1%
Naložbene nepremičnine	5.773.564	5.243.407	110,1	1,0%	1,0%
Finančne naložbe v pridruženih družbah	37.646.479	31.580.978	119,2	6,7%	5,9%
Finančne naložbe	298.131.559	271.602.919	109,8	53,2%	50,7%
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	17.861.634	10.577.672	168,9	3,2%	2,0%
Znesek ZTR, prenesen pozavarovateljem	28.899.410	40.141.021	72,0	5,2%	7,5%
Terjatve	96.209.971	84.896.822	113,3	17,2%	15,9%
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	17.404.467	15.746.647	110,5	3,1%	2,9%
Druga sredstva	1.130.971	7.344.421	15,4	0,2%	1,4%
Denar in denarni ustrezniki	5.617.457	14.128.967	39,8	1,0%	2,6%
Nekratkoročna sredstva namenjena za prodajo	989.887	1.196.451	82,7	0,2%	0,2%

Največji delež v strukturi sredstev predstavljajo finančne naložbe, ki so se konec leta 2009 glede na konec leta 2008 povečale za 9,8 %. Strukturni delež te postavke se je glede na leto prej povečal za 2,5 odstotnih točk. Na povečanje stanja sredstev vidneje vplivata dve novi družbi v skupini, ki sta bili v konsolidacijo vključeni v letu 2009. Terjatve, ki v strukturi sredstev predstavljajo 17,2 %, so glede na leto 2008 porasle za 13,3 %, kar je posledica porasta obsega posla, dveh novih družb v konsolidaciji ter poslabšane plačilne discipline zavarovancev. V strukturi aktive sledijo finančne naložbe v pridruženih družbah, ki so se povečale za 19,2 % zaradi dokapitalizacije Zavarovalnice Maribor.

Stanje konsolidiranih obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008	Indeks	Struktura 2009	Struktura 2008
OBVEZNOSTI	560.711.611	535.346.611	104,7		
Kapital	161.677.406	174.087.055	92,9	28,8%	32,5%
Osnovni kapital	39.069.099	39.069.099	100,0	7,0%	7,3%
Kapitalske rezerve	33.003.756	33.003.756	100,0	5,9%	6,2%
Rezerve iz dobička	80.277.970	92.496.487	86,8	14,3%	17,3%
Presežek iz prevrednotenja	543.937	-10.452.519	-5,2	0,1%	-2,0%
Zadržani čisti poslovni izid	13.524.831	14.793.688	91,4	2,4%	2,8%
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-12.341.747	-823.359	1.499,0	-2,2%	-0,2%
Prevedbeni popravek kapitala	-1.685.177	-1.004.335	167,8	-0,3%	-0,2%
Kapital večinskih lastnikov	152.392.668	167.082.817	91,2	27,2%	31,2%
Kapital manjšinskih lastnikov	9.284.737	7.004.238	132,6	1,7%	1,3%
Podrejene obveznosti	31.135.777	31.139.605	100,0	5,6%	5,8%
Zavarovalno-tehnične rezervacije	288.282.904	256.307.515	112,5	51,4%	47,9%
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	17.953.979	10.748.184	167,0	3,2%	2,0%
Druge rezervacije	872.101	777.616	112,2	0,2%	0,1%
Odložene obveznosti za davek	385.659	60.746	634,9	0,1%	0,0%
Druge finančne obveznosti	3.173.918	600.160	528,8	0,6%	0,1%
Obveznosti iz poslovanja	40.176.908	45.842.801	87,6	7,2%	8,6%
Ostale obveznosti	17.052.958	15.782.930	108,0	3,0%	2,9%

V strukturi obveznosti imajo zavarovalno-tehnične rezervacije največji delež. Na dan 31. 12. 2009 je ta strukturni delež znašal 51,4 %, zavarovalno-tehnične rezervacije pa so porasle za 12,5 %. Porast te postavke odraža tudi pospešeno prilagajanje zavarovalno-tehničnih rezervacij evropskim standardom rezerviranja.

V strukturi s 28,8 % sledi stanje kapitala, ki se je glede na stanje 31. 12. 2008 znižalo za 7,1 %. Padec je posledica tekočih izgub nekaterih družb v skupini iz naslova leta 2009. Na stanje kapitala pozitivno vpliva povišanje presežka iz prevrednotenja, ki se je glede na stanje 31. 12. 2008 povišalo za 105,2 % oziroma za 11,0 mio EUR. Obveznosti iz poslovanja, ki predstavljajo 7,2 % v strukturi obveznosti, so se znižale za 12,4 %.

26 OBVLADOVANJE TVEGANJ

Obvladovanje tveganj poteka kot je podrobneje opisano v računovodskem poročilu v poglavju Upravljanje s tveganji. V odvisnih družbah se obvladovanje tveganj primarno izvaja pod drugim imenom v okviru predpisanih postopkov za redno delo. Tako npr. obvladovanje zavarovalnih tveganj poteka predvsem s primernim prevzemom rizikov v zavarovanje, obvladovanje tržnih tveganj pa z ustreznimi postopki v okviru finančnih služb.

Pri oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij vse odvisne družbe upoštevajo lokalne predpise, ki pa še niso na ravni slovenskih. Zato smo v letu 2009 okrepili oblikovanje zavarovalno-tehničnih rezervacij s ciljem, da bomo pri njihovem oblikovanju upoštevali enotne pristope, temelječe na pravih aktuarske stroke.

Sicer pa obvladovanje s tveganji v odvisnih družbah poteka tudi v okviru svetovanja pri prevzemu rizikov v zavarovanje, določanju maksimalnih lastnih deležev ipd.

27 ORGANIZACIJA, ZAPOSLENI IN ZNANJE

Kadrovska struktura in izobraževanje

Število zaposlenih v Skupini Sava Re

	31. 12. 2009	31. 12. 2008	Sprememba
Zavarovalnica Tilia, Slovenija	398	438	-40
Sava osiguranje, Srbija	353	316	37
Velebit osiguranje, Hrvaška	232	-	-
Velebit živотно osiguranje, Hrvaška	198	-	-
Dukagjini, Kosovo	159	125	34
Sava Tabak, Makedonija	113	100	13
Sava Montenegro, Črna gora	103	92	11
Sava živотно, Srbija	92	11	81
Pozavarovalnica Sava, Slovenija	65	58	7
Dukagjini Life, Kosovo	36	4	32
Bro-Dil, Makedonija	5	5	0
Sava Invest, Makedonija	3	4	-1
Dukagjini Hospital, Kosovo	0	-	-
Skupaj	1.757	1.153	604

V Skupini Sava Re je bilo na dan 31. 12. 2009 1.757 zaposlenih. V primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2008 je število zaposlenih poraslo za 604 zaposlenih. Od tega je povečanje za 430 zaposlenih posledica vključitve hrvaških družb v skupino. K povečanju števila zaposlenih v skupini je vplivalo tudi dodatno zaposlovanje v novoustanovljenih življenjskih zavarovalnicah ter dodatno zaposlovanje zastopnikov v premoženjskih zavarovalnicah. V Zavarovalnici Tilia se je v letu 2009 zmanjšalo število zaposlenih zaradi reorganizacije družbe, s katero so racionalizirali in optimizirali poslovne procese.

Pozavarovalnica Sava je v letu 2009 za svoje odvisne družbe organizirala izobraževanja s področja kontrolinga, aktuarstva ter trženja.

28 POSLOVNI PROCESI IN INFORMACIJSKA PODPORA POSLOVANJA

Tudi v letu 2009 je bil na področju informacijske in komunikacijske tehnologije poseben poudarek namenjen poenotenju tehnologij in rešitev na ravni skupine, tako na področju strojne kot programske opreme.

Programski paket za upravljanje premoženjskega zavarovanja, ki je bil v članici skupine Sava osiguranje uspešno implementiran že v letu 2008, je dopolnjen s pomembnim modulom za obravnavanje škod in je že nekaj mesecev v operativni uporabi. Celotna rešitev za upravljanje premoženjskega zavarovanja je bila v letu 2009 nameščena še v družbah Sava Montenegro in Sava Tabak, kjer se postopoma uvaja v operativno uporabo. V finančno računovodski sistem Navision sta bili v letu 2009 razen Pozavarovalnice Sava vključeni Sava živотно osiguranje in Dukagjini Life, z letom 2010 pa se vključujeta še številčno največja članica skupine, Zavarovalnica Tilia in črnogorska zavarovalnica Sava Montenegro. Zaradi razširjenih zahtev so bili tako razviti in implementirani dodatni

programski moduli, ki bodo zagotovili lažjo finančno konsolidacijo na ravni skupine in stroškovno ugodnejšo izrabo uporabniških licenc.

Na področju komunikacijske tehnologije so bile v skladu s smernicami v posameznih članicah skupine načrtovane in nabavljene komunikacijske naprave, s katerimi bomo v prihodnjih letih relativno preprosto in z razumnimi stroški lahko vzpostavili poceni podatkovno, govorno in video komunikacijo.

Pozavarovalnica Sava in Zavarovalnica Tilia, ki s svojo infrastrukturo nudita gostovanje aplikativne podpore za zavarovalne in finančne rešitve, sta v letu 2009 usklajeno in s skupnim razpisom izbrali izvajalca za nabavo opreme in izvedbo virtualizacije strežniške infrastrukture.

29 KAZALNIKI POSLOVANJA SKUPINE SAVA RE

Podatki v kazalnikih se nanašajo na konsolidirane podatke.

Gibanje kosmate premije

(v EUR)	2009	2008	Indeks
Kosmata premija	251.416.588	229.606.927	109,5

Čista premija v odstotkih od kosmate premije

(v EUR)	Kosmata premija	Čista premija	2/1
	1	2	
2009	251.416.588	222.272.651	88,4%
2008	229.606.927	205.987.031	89,7%

Gibanje kosmatih škod

(v EUR)	2009	2008	Indeks
Kosmate škode	149.390.360	155.131.483	96,3

Škodni količnik

(v EUR)	Kosmata premija	Kosmate škode	2/1
	1	2	
2009	251.416.588	149.390.360	59,4%
2008	229.606.927	155.131.483	67,6%

Administrativni stroški v odstotkih od kosmate premije

(v EUR)	Kosmata premija	Administrativni stroški	2/1
	1	2	
2009	251.416.588	38.852.672	15,5%
2008	229.606.927	35.730.191	15,6%

Stroški pridobivanja zavarovanj (provizije) v odstotkih od kosmate premije

(v EUR)	Kosmata premija	Stroški pridobivanja	2/1
	1	2	
2009	251.416.588	42.397.715	16,9%
2008	229.606.927	38.138.082	16,6%

Učinki naložb v odstotkih od povprečnega stanja naložb

(v EUR)	Povprečno stanje naložb	Prihodki naložb	Odhodki naložb	Učinek naložb
2009	319.451.550	18.398.553	22.823.257	-1,4%
2008	310.044.031	25.501.789	24.562.959	0,3%

Čiste škodne rezervacije v odstotkih od čistih prihodkov od premij

(v EUR)	Čiste škodne rezervacije	Čisti prihodki od premij	1/2
	1	2	
2009	159.704.092	217.427.839	73,5%
2008	128.566.501	194.113.774	66,2%

Kosmati dobiček/izguba tekočega obdobja v odstotkih od čiste premije

(v EUR)	Kosmati dobiček/izguba	Čista premija	
	1	2	1/2
2009	-28.345.446	222.272.651	-12,8%
2008	-8.793.754	205.987.031	-4,3%

Kosmati dobiček/izguba tekočega obdobja v odstotkih od povprečnega stanja kapitala

(v EUR)	Kosmati dobiček/izguba	Povprečno stanje kapitala	
	1	2	1/2
2009	-28.345.446	167.882.231	-16,9%
2008	-8.793.754	171.319.257	-5,1%

Kosmati dobiček/izguba tekočega obdobja v odstotkih od povprečnega stanja aktive

(v EUR)	Kosmati dobiček/izguba	Povprečno stanje aktive	
	1	2	1/2
2009	-28.345.446	548.029.111	-5,2%
2008	-8.793.754	507.153.546	-1,7%

Kosmati dobiček/izguba tekočega obdobja na delnico

(v EUR)	Kosmati dobiček/izguba	Število delnic	
	1	2	1/2
2009	-28.345.446	9.362.519	-3,0
2008	-8.793.754	9.362.519	-0,9

Čisti dobiček/izguba tekočega obdobja v odstotkih od povprečnega stanja kapitala

(v EUR)	Čisti dobiček/izguba	Povprečno stanje kapitala	
	1	2	1/2
2009	-28.216.212	167.882.231	-16,8%
2008	-8.472.644	171.319.257	-4,9%

Čista premija glede na povprečno stanje kapitala in zavarovalno-tehničnih rezervacij (ZTR)

(v EUR)	Čista premija	Povprečno stanje kapitala	Povprečno stanje ZTR	
	1	2	3	1/(2+3)
2009	222.272.651	167.882.231	272.295.210	50,5%
2008	205.987.031	171.319.257	245.582.261	49,4%

Čista premija glede na povprečno stanje kapitala

(v EUR)	Čista premija	Povprečno stanje kapitala	
	1	2	1/2
2009	222.272.651	167.882.231	132,4%
2008	205.987.031	171.319.257	120,2%

Povprečno stanje zavarovalno-tehničnih rezervacij (ZTR) glede na čiste prihodke od premij

(v EUR)	Povprečno stanje ZTR	Čisti prihodki od premij	
	1	2	1/2
2009	272.295.210	217.427.839	125,2%
2008	245.582.261	194.113.774	126,5%

Stanje kapitala glede na čisto prenosno premijo

(v EUR)	Kapital	Čista prenosna premija	
	1	2	1/2
2009	161.677.406	82.697.482	195,4%
2008	174.087.055	75.407.848	230,9%

Stanje kapitala glede na obveznosti do virov sredstev

(v EUR)	Kapital	Obveznosti do virov sredstev	
	1	2	1/2
2009	161.677.406	560.711.611	28,8%
2008	174.087.055	535.346.611	32,5%

Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije glede na obveznosti do virov sredstev

(v EUR)	Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije	Obveznosti do virov sredstev	
	1	2	1/2
2009	277.337.473	560.711.611	49,5%
2008	226.914.678	535.346.611	42,4%

Kosmata premija glede na število redno zaposlenih

(v EUR)	Kosmata premija	Število redno zaposlenih	
	1	2	1/2
2009	251.416.588	1.757	143.094
2008	229.606.927	1.153	199.139

**RAČUNOVODSKO POROČILO
SKUPINE SAVA RE
ZA LETO 2009**

30 REVIZORJEVO POROČILO

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastnikom skupine Sava Re

Revidirali smo priložene skupinske računovodske izkaze družbe Pozavarovalnica Sava d.d. in njenih odvisnih družb (skupina Sava Re), ki vključujejo skupinski izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2009, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz vseobsegajočega donosa, skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala in skupinski izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh skupinskih računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša naloga je izraziti mnenje o teh skupinskih računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja skupine Sava Re na dan 31. decembra 2009 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Ne da bi v svojem mnenju izrazili pridržek, opozarjamo na pojasnilo 16 (Rezerve iz dobička) k skupinskim računovodskim izkazom, ki pojasnjuje neuskklajenost zahtev Zakona o zavarovalništvu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Skupina v skupinskih računovodskih izkazih izravnalne rezervacije oblikuje in izkazuje v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, v okviru kapitala. Če bi bili skupinski računovodski izkazi pripravljani v skladu z zahtevami Zakona o zavarovalništvu, bi bile omenjene rezervacije oblikovane v breme poslovnega izida in izkazane med zavarovalno tehničnimi rezervacijami.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarskih družbah potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

Mag. Simona Korošec Lavrič, univ. dipl. ekon.

Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 21. april 2010

KPMG SLOVENIJA,

podjetje za revidiranje, d.o.o.

Katarina Šitar Šuštar, univ. dipl. ekon.

Pooblaščenka revizorka

Partner

KPMG Slovenija, d.o.o.

1

31 KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI

31.1 Konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. 12. 2009

(v EUR)	Pojasnila	31. 12. 2009	31. 12. 2008
SREDSTVA		560.711.611	535.346.611
Neopredmetena sredstva	1	23.846.535	24.794.625
Opredmetena osnovna sredstva	2	24.830.829	22.232.413
Odložene terjatve za davek	3	2.368.845	5.860.267
Naložbene nepremičnine	4	5.773.564	5.243.407
Finančne naložbe v pridruženih družbah	5	37.646.479	31.580.978
Finančne naložbe:	6	298.131.559	271.602.919
- posojila in depoziti		62.200.051	66.336.829
- v posesti do zapadlosti		34.674.131	8.322.749
- razpoložljive za prodajo		194.438.455	193.771.276
- vrednotene po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida		6.818.923	3.172.065
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	7	17.861.634	10.577.672
Znesek ZTR, prenesen pozavarovateljem	8	28.899.410	40.141.021
Terjatve	9	96.209.971	84.896.822
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov		33.717.412	27.587.500
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja		53.400.807	47.670.957
Terjatve za odmerjeni davek		4.012.543	956.382
Druge terjatve		5.079.209	8.681.983
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanja	10	17.404.467	15.746.647
Druga sredstva	11	1.130.971	7.344.421
Denar in denarni ustrezniki	12	5.617.457	14.128.967
Nekratkoročna sredstva namenjena za prodajo	13	989.887	1.196.451
OBVEZNOSTI		560.711.611	535.346.611
Kapital		161.677.406	174.087.055
Osnovni kapital	14	39.069.099	39.069.099
Kapitalske rezerve	15	33.003.756	33.003.756
Rezerve iz dobička	16	80.277.970	92.496.487
Presežek iz prevrednotenja	17	543.937	-10.452.519
Zadržani čisti poslovni izid	18	13.524.831	14.793.688
Čisti poslovni izid poslovnega leta	18	-12.341.747	-823.359
Prevedbeni popravek kapitala		-1.685.177	-1.004.335
Kapital večinskih lastnikov		152.392.668	167.082.817
Kapital manjšinskih lastnikov		9.284.738	7.004.238
Podrejene obveznosti	19	31.135.777	31.139.605
Zavarovalno-tehnične rezervacije	20	288.282.904	256.307.515
Prenosne premije		86.012.274	78.620.515
Matematične rezervacije		13.363.461	10.280.389
Škodne rezervacije		184.313.617	164.740.856
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije		4.593.552	2.665.755
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	20	17.953.979	10.748.184
Druge rezervacije	21	872.101	777.616
Odložene obveznosti za davek	3	385.659	60.746
Druge finančne obveznosti	22	3.173.918	600.160
Obveznosti iz poslovanja	23	40.176.908	45.842.801
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov		5.122.163	6.111.275
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja		34.399.199	39.411.061
Obveznosti za odmerjeni davek		655.546	320.465
Ostale obveznosti	24	17.052.958	15.782.930

Računovodski izkazi so sestavni del računovodskega poročila in jih je potrebno brati skupaj s pojasnili.

31.2 Konsolidiran izkaz poslovnega izida za leto 2009

(v EUR)	Pojasnila	2009	2008
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	25	217.427.839	194.113.773
Obračunane kosmate zavarovalne premije		251.416.588	229.606.926
Obračunana premija oddana v pozavarovanje in sozavarovanje		-29.143.938	-23.619.896
Sprememba čistih prenosnih premij		-4.844.812	-11.873.257
Prihodki od naložb v povezane družbe	26	167.497	1.350.266
- dobiček iz naložb v kapital pridruženih družb, obračunan z uporabo kapitalne metode		167.497	1.350.266
Prihodki od naložb	27	22.182.898	28.007.027
- obrestni prihodki		10.184.372	12.424.360
- drugi prihodki naložb		11.998.526	15.582.667
Drugi zavarovalni prihodki	28	7.801.858	4.157.752
Prihodki od provizij		4.718.294	3.026.771
Drugi zavarovalni prihodki		3.083.564	1.130.981
Drugi prihodki		822.509	1.345.365
Čisti odhodki za škode	29	-147.818.236	-121.848.431
Obračunani kosmati zneski škod zmanjšani za prihodke od uveljavljenih regresov		-149.390.360	-155.131.483
Obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev		31.694.404	45.341.134
Sprememba škodnih rezervacij		-30.122.280	-12.058.082
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	30	-3.367.476	-726.586
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	31	-7.205.795	-436.745
Odhodki za bonuse in popuste		-675.655	-594.472
Obratovalni stroški	32	-81.250.387	-73.868.273
- stroški pridobivanja zavarovanj		-42.397.715	-38.138.082
- drugi obratovalni stroški		-38.852.672	-35.730.191
Odhodki od naložb v povezane družbe		-254.281	0
- izguba iz naložb v kapital pridruženih in skupaj obvladovanih družb, obračunan z uporabo kapitalne metode		-254.281	0
Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti	27	-23.446.850	-33.239.644
- oslabitve finančnih naložb sredstev, ki niso merjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid		-9.977.608	-12.631.875
- obrestni odhodki		-1.926.416	-2.818.485
- drugi odhodki naložb		-11.828.686	-17.789.284
Drugi zavarovalni odhodki	33	-6.962.929	-3.989.886
Drugi odhodki	34	-5.766.439	-3.063.901
Poslovni izid pred obdavčitvijo		-28.345.446	-8.793.754
Davek od dohodka	35	129.235	321.110
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		-28.216.212	-8.472.644
Čisti poslovni izid večinskega lastnika		-25.122.312	-8.902.709
Čisti poslovni izid manjšinskega lastnika		-3.093.900	430.065

Računovodski izkazi so sestavni del računovodskega poročila in jih je potrebno brati skupaj s pojasnili.

31.3 Konsolidiran izkaz vseobsegajočega donosa za leto 2009

(v EUR)	2009	2008
ČISTI DOBIČEK/IZGUBA POSLOVNEGA LETA PO OBDAVČITVI	-28.216.212	-8.472.644
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS PO OBDAVČITVI	10.524.628	-27.728.989
Čisti dobički/izgube iz ponovne izmere finančnega sredstva, razpoložljivega za prodajo	12.207.061	-29.193.054
Dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja	10.595.486	-2.607.494
Prenos dobičkov/izgub iz presežka iz prevrednotenja v poslovni izid	1.611.575	-26.585.559
Pripadajoči čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja in zadržanem dobičku/izgubi v zvezi z naložbami v kapital pridruženih in skupaj obvladovanih družb, obračunan z uporabo kapitalske metode	1.795.924	-546.148
Davek od drugega vseobsegajočega donosa	-2.797.515	2.642.726
Čisti dobički/izgube, ki izhajajo iz pretvorbe računovodskih izkazov družb v tujini	-680.842	-632.513
VSEOBSEGAJOČI DONOS POSLOVNEGA LETA PO OBDAVČITVI	-17.691.584	-36.201.633
VSEOBSEGAJOČI DONOS POSLOVNEGA LETA VEČINSKEGA LASTNIKA	-14.612.274	-36.644.032
VSEOBSEGAJOČI DONOS POSLOVNEGA LETA MANJŠINSKEGA LASTNIKA	-3.079.310	442.399

Računovodski izkazi so sestavni del računovodskega poročila in jih je potrebno brati skupaj s pojasnili.

31.4 Konsolidiran izkaz denarnih tokov za leto 2009

v EUR		Pojasnila	2009	2008
A. Denarni tokovi pri poslovanju				
a.)	Postavke izkaza poslovnega izida	36	10.965.494	5.309.698
1.	Obračunane čiste zavarovalne premije v obdobju	25	222.272.651	205.987.030
2.	Prihodki naložb (razen finančnih prihodkov), financiranih iz:	27	11.460.810	16.459.378
	- zavarovalno-tehničnih rezervacij		7.503.586	4.227.153
	- drugih virov		3.957.224	12.232.225
3.	Drugi poslovni prihodki (razen za prevrednotenje in brez zmanjšanja rezervacij) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev		8.624.367	5.503.117
4.	Obračunani čisti zneski škod v obdobju	29	-117.695.956	-109.790.349
5.	Obračunani stroški bonusov in popustov		-675.655	-594.472
6.	Čisti obratovni stroški brez stroškov amortizacije in brez sprememb v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj	32	-78.645.877	-75.101.868
7.	Odhodki naložb (brez amortizacije in finančnih odhodkov), financiranih iz:			
	- tehničnih virov		-7.758.374	-14.156.810
	- drugih virov		-14.016.340	-16.264.349
8.	Drugi poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje in brez povečanja rezervacij)	33,34	-12.729.368	-7.053.787
9.	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	35	129.236	321.808
b.)	Spremembe čistih obratnih sredstev (terjatve za zavarovanja, druge terjatve, druga sredstva ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		-2.451.336	-34.401.723
1.	Začetne manj končne terjatve iz neposrednih zavarovanj	9	-6.129.912	-7.953.436
2.	Začetne manj končne terjatve iz pozavarovanj	9	-5.729.850	-19.431.191
3.	Začetne manj končne druge terjatve iz (po) zavarovalnih poslov	9	3.602.774	433.402
4.	Začetne manj končne druge terjatve in sredstva	9	4.469.141	-8.860.504
5.	Začetne manj končne odložene terjatve za davek	3	3.491.421	-5.517.814
6.	Začetne manj končne zaloge		86.489	-134.732
7.	Končni manj začetni dolgovi iz neposrednih zavarovanj	23	-989.112	4.115.998
8.	Končni manj začetni dolgovi iz pozavarovanj	23	-5.011.862	4.826.171
9.	Končni manj začetni drugi poslovni dolgovi	24	3.645.161	3.343.015
10.	Končne manj začetne ostale obveznosti (razen prenosnih premij)		-210.498	-1.214.512
11.	Končne manj začetne odložene obveznosti za davek		324.913	-4.008.120
c.)	Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b)		8.514.158	-29.092.025
B. Denarni tokovi pri naložbenju				
a.)	Prejemki pri naložbenju		799.486.804	564.706.192
1.	Prejemki od obresti, ki se nanašajo na naložbenje in na:		10.184.372	12.424.359
	- naložbe, financirane iz zavarovalno-tehničnih rezervacij		7.960.748	7.829.487
	- druge naložbe		2.223.624	4.594.872
2.	Prejemki od dividend in deležev iz dobička drugih, ki se nanašajo na:		705.214	473.556
	- naložbe, financirane iz zavarovalno-tehničnih rezervacij		119.195	150.371
	- druge naložbe		586.019	323.185
4.	Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev, financiranih iz:		1.847.343	147.415
	- zavarovalno-tehničnih rezervacij		531.463	134.409
	- drugih virov		1.315.881	13.006
5.	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb, financiranih iz:		167.922.055	164.951.044
	- zavarovalno-tehničnih rezervacij		53.365.848	53.294.838
	- drugih virov		114.556.206	111.656.206
6.	Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb, financiranih iz:		618.827.820	386.709.817
	- zavarovalno-tehničnih rezervacij		388.015.922	195.323.947
	- drugih virov		230.811.898	191.385.870
b.)	Izdatki pri naložbenju		-811.941.136	-564.988.338
1.	Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev		-1.254.710	-1.098.989
2.	Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev, financiranih iz:		-5.784.711	-4.283.559
	- zavarovalno-tehničnih rezervacij		-790.715	-4.217.014
	- drugih virov		-4.993.996	-66.545
3.	Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb, financiranih iz:		-150.261.837	-166.157.972
	- zavarovalno-tehničnih rezervacij		-48.353.643	-47.794.980
	- drugih virov		-101.908.194	-118.362.992
	Izdatki za pridobitev finančnih naložb v odvisnih družbah, financiranih iz:		-15.320.243	-9.537.109
	- zavarovalno-tehničnih rezervacij		0	0
	- drugih virov		-15.320.243	-9.537.109
4.	Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb, financiranih iz:		-639.319.634	-383.910.709
	- zavarovalno-tehničnih rezervacij		-403.486.947	-271.216.163
	- drugih virov		-235.832.686	-112.694.546
c.)	Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)		-12.454.332	-282.146
C. Denarni tokovi pri financiranju				
a.)	Prejemki pri financiranju		0	43.692.538
1.	Prejemki od vplačanega kapitala		0	42.000.000
3.	Prejemki od dobljenih kratkoročnih posojil		0	1.692.538
b.)	Izdatki pri financiranju		-4.571.337	-2.868.646
1.	Izdatki za dane obresti		-1.926.417	-2.818.485
3.	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti		-2.591.538	0
4.	Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti		-53.382	-39.155
5.	Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku		0	-11.006
c.)	Prebitek prejemkov / izdatkov pri financiranju (a + b)		-4.571.337	40.823.892
Č. Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov				
x.)	Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		-8.511.510	11.449.722
	Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		14.128.967	4.581.653

Računovodski izkazi so sestavni del računovodskega poročila in jih je potrebno brati skupaj s pojasnili.

31.5 Konsolidiran izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2009

(v EUR)	I. Osnovni kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Zadržani čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid leta	VII. Lastni deleži (odbitna postavka)	VIII. Prevedbeni popravek kapitala	IX. Skupaj kapital skupine	X. Kapital manjšinskih lastnikov	Skupaj (13+14)
			Zakonske in statutarne	za lastne delnice	za kreditna tveganja	za katastr. škode	druge								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Začetno stanje v poslovnem obdobju	39.069.099	33.003.756	14.986.525	1.774	3.053.943	2.493.505	71.962.514	-10.452.519	14.793.688	-823.360	-1.774	-1.004.335	167.082.815	7.004.238	174.087.053
Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	0	0	0	0	0	0	0	10.996.456	0	-25.122.312	0	-486.418	-14.612.274	-3.079.310	-17.691.584
Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	291.407	0	0	0	0	0	0	-291.407	0	0	0	0	0
Oblikovanje in poraba rezerv za kreditna tveganja in za katastrofalne škode	0	0	0	0	-1.836.069	1.721.856	0	0	0	114.213	0	0	0	0	0
Pridobitve družb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5.359.810	5.359.810
Prenos poslovnega izida	0	0	0	0	0	0	-12.395.711	0	-1.190.984	13.781.119	0	-194.424	0	0	0
Druge	0	0	0	0	0	0	0	0	-77.873	0	0	0	-77.873	0	-77.873
Končno stanje v poslovnem obdobju	39.069.099	33.003.756	15.277.932	1.774	1.217.874	4.215.361	59.566.803	543.937	13.524.831	-12.341.747	-1.774	-1.685.177	152.392.668	9.284.738	161.677.406

Dodatno pojasnilo v zvezi s kapitalom je v pojasnilu 18).

31.6 Konsolidiran izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2008

(v EUR)	I. Osnovni kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Zadržani čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid leta	VII. Lastni deleži	VIII. Prevedbeni popravek kapitala	IX. Skupaj kapital skupine	X. Kapital manjšinskih lastnikov	Skupaj (13+14)
			Zakonske in statutarne	za lastne delnice	za kreditna tveganja	za katastr. škode	druge								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Začetno stanje v poslovnem obdobju	32.809.710	106.162	14.986.525	1.774	3.839.550	1.387.095	35.701.116	16.011.444	39.413.114	20.041.044	-1.774	-371.822	163.923.938	4.627.522	168.551.460
Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	0	0	0	0	0	0	0	-26.463.963	0	-8.902.709	0	-632.513	-35.999.185	442.399	-35.556.786
Vpis (ali vplačilo) novega kapitala	6.259.389	32.897.594	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	39.156.983	1.936.061	41.093.044
Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	0	0	0	0	36.261.398	0	-44.844.466	8.583.068	0	0	0	0	0
Oblikovanje in poraba rezerv za kreditna tveganja in za katastrofalne škode	0	0	0	0	-785.607	1.106.410	0	0	0	-319.723	0	0	1.080	-1.080	0
Prenos poslovnega izida	0	0	0	0	0	0	0	0	20.225.040	-20.225.040	0	0	0	-664	-664
Končno stanje v poslovnem obdobju	39.069.099	33.003.756	14.986.525	1.774	3.053.943	2.493.505	71.962.514	-10.452.519	14.793.688	-823.360	-1.774	-1.004.335	167.082.816	7.004.238	174.087.054

Računovodski izkazi so sestavni del računovodskega poročila in jih je potrebno brati skupaj s pojasnili.

32 SPLOŠNI PODATKI, RAČUNOVODSKE USMERITVE IN RAZKRITJA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

32.1 Osnovni podatki

Pozavarovalnica Sava, d.d. je obvladujoča družba skupine. Ustanovljena je bila na osnovi Zakona o temeljih sistema premoženjskega in osebnega zavarovanja in bila vpisana v sodni register Temeljnega sodišča v Ljubljani, Enota v Ljubljani dne 28. 12. 1990. Njena pravna predhodnica je Pozavarovalna skupnost Sava, ki je bila ustanovljena leta 1977.

Obvladujoča družba se ukvarja z opravljanjem pozavarovalne dejavnosti. Odvisne družbe so pretežno zavarovalnice. Ena od njih je kompozitna zavarovalnica, sicer so ločene družbe glede na to ali opravljajo premoženjska oziroma življenjska zavarovanja. Skladno z Zakonom o gospodarskih družbah (v nadaljevanju: ZGD), je družba razvrščena med velike gospodarske družbe.

Konsolidirani računovodski izkazi skupine so sestavljeni v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU, z zakonom o gospodarskih družbah, z zakonom o zavarovalništvu (v nadaljevanju ZZavar), podzakonskimi predpisi in pojasnili, izdanimi s strani Agencije za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju AZN).

Poslovni naslov obvladujoče družbe je Pozavarovalnica Sava, d.d., Ljubljana, Dunajska 56, Ljubljana.

V poslovnem letu 2009 je skupina zaposlovala povprečno 1.259 delavcev (v letu 2008 pa 1.109 delavcev). Na dan 31. 12. 2009 je bilo zaposlenih 1.757 delavcev (v letu 2008 pa 1.153 delavcev).

Število zaposlenih po izobrazbeni strukturi na dan 31. 12.

	31. 12. 2009	31. 12. 2008
I-IV. stopnja	34	21
V. stopnja	1.099	672
VI. stopnja	155	122
VII. stopnja	438	317
Magistri	31	21
Skupaj	1.757	1.153

Organi obvladujoče družbe so skupščina, nadzorni svet in uprava družbe.

Največji delničar obvladujoče družbe je Slovenska odškodninska družba, ki ima v lasti 25 % plus eno delnico. Drugi največji delničar ima v lasti 7 % delež.

Odgovornost uprave obvladujoče družbe je, da sprejme konsolidirano letno poročilo. Revidirano konsolidirano letno poročilo potrди nadzorni svet obvladujoče družbe. V primeru, da nadzorni svet letnega poročila ne potrди ali če uprava in nadzorni svet prepustita odločitev o sprejemu letnega poročila skupščini, le ta odloča tudi o sprejemu letnega poročila.

32.2 Družbe v skupini

Pozavarovalnica Sava je obvladujoča družba v skupini.

Odvisne družbe na dan 31. 12. 2009

(v EUR)	Dejavnost	Sedež	Sredstva	Obveznosti	Kapital družbe na dan 31.12.2009	Poslovni izid v letu 2009	Celotni prihodki	Delež v % glasovalnih pravic
Zavarovalnica Tilia	zavarovalništvo	Slovenija	126.663.384	111.724.148	14.939.236	820.497	61.618.167	99,71%
Sava osiguranje	zavarovalništvo	Srbija	23.766.546	19.663.909	4.102.637	-2.531.443	14.077.728	99,99%
Dukagjini	zavarovalništvo	Kosovo	16.308.563	12.452.302	3.856.261	137.780	11.979.557	51,00%
Sava Tabak	zavarovalništvo	Makedonija	19.740.420	16.365.270	3.375.150	-5.980.830	13.870.387	66,70%
Bro-Dil	posredništvo z vrednostnimi papirji	Makedonija	622.166	8.444	613.722	19.959	125.281	66,70%
Sava Montenegro	zavarovalništvo	Črna gora	18.208.834	17.715.456	493.378	-4.450.727	12.195.548	100,00%
Sava Invest	upravljanje investicijskih skladov	Makedonija	57.638	58.172	-534	-103.796	21.205	83,68%
Dukagjini Life	zavarovalništvo	Kosovo	3.329.960	144.652	3.185.308	-55.005	243.077	54,32%
Sava životno osiguranje	zavarovalništvo	Srbija	3.189.159	70.590	3.118.569	-121.361	467.701	99,99%
Velebit usluge	trgovina	Hrvaška	9.272.694	90	9.272.604	-246	2	100,00%
Velebit osiguranje	zavarovalništvo	Hrvaška	13.616.642	9.956.971	3.659.671	-1.675.514	3.110.974	53,41%
Velebit životno osiguranje	zavarovalništvo	Hrvaška	8.154.554	2.092.564	6.061.990	-614.855	1.123.575	53,35%
Slorest	prodaja in nakup nepremičnin	Makedonija	3.677	16	3.661	-1.299	8	100,00%
Dukagjini Hospital	izvajanje bolnišnične dejavnosti	Kosovo	1.823.929	24.000	1.799.929	-71	20	51,00%

Pridružene družbe na dan 31. 12. 2009

(v EUR)	Dejavnost	Sedež	Sredstva	Obveznosti	Kapital družbe na dan 31.12.2009	Poslovni izid v letu 2009	Celotni prihodki	Delež v % glasovalnih pravic
Zavarovalnica Maribor	zavarovalništvo	Slovenija	680.833.142	613.519.209	67.313.933	-555.369	247.628.684	45,79%
Moja naložba	dejavnost pokojninskih skladov	Slovenija	102.129.128	96.683.685	5.445.443	669.985	2.142.244	25,00%

Odvisne družbe na dan 31. 12. 2008

(v EUR)	Dejavnost	Sedež	Sredstva	Obveznosti	Kapital družbe na dan 31.12.2008	Poslovni izid v letu 2008	Celotni prihodki	Delež v % glasovalnih pravic
Zavarovalnica Tilia	zavarovalništvo	Slovenija	114.953.649	100.957.033	13.996.616	57.279	54.847.182	99,71%
Sava osiguranje	zavarovalništvo	Srbija	21.112.298	13.825.434	7.286.864	360.030	12.967.526	99,99%
Dukagjini	zavarovalništvo	Kosovo	15.147.565	11.291.711	3.855.854	867.213	8.395.663	51,00%
Sava Tabak	zavarovalništvo	Makedonija	25.243.475	15.766.584	9.476.891	173.982	12.132.927	66,70%
Bro-Dil	posredništvo z vrednostnimi papirji	Makedonija	616.377	7.662	608.715	123.796	284.455	66,70%
Sava Montenegro	zavarovalništvo	Črna gora	14.172.093	12.309.828	1.862.265	-2.366.141	10.306.727	100,00%
Sava Invest	upravljanje investicijskih skladov	Makedonija	113.035	8.500	104.535	-97.371	4.933	83,68%
Dukagjini Life	zavarovalništvo	Kosovo	3.468.964	14.544	3.454.420	-45.580	24.682	54,32%
Sava životno osiguranje	zavarovalništvo	Srbija	3.450.818	9.780	3.441.038	132.733	162.408	99,99%

Pridružene družbe na dan 31. 12. 2008

(v EUR)	Dejavnost	Sedež	Sredstva	Obveznosti	Kapital družbe na dan 31.12.2008	Poslovni izid v letu 2008	Celotni prihodki	Delež v % glasovalnih pravic
Zavarovalnica Maribor	zavarovalništvo	Slovenija	634.940.266	579.966.832	54.973.434	2.791.783	230.439.646	45,79%
Moja naložba	dejavnost pokojninskih skladov	Slovenija	83.616.360	78.967.721	4.648.639	-505.288	1.509.558	25,00%

Premoženjska zavarovalnica Dukagjini je v drugi polovici leta 2009 ustanovila družbo Dukagjini Hospital in je njena 100 % lastnica. Ustanovitveni kapital v obliki stvarnega vložka je znašal 1,8 mio EUR.

V letu 2009 sta bili v skupino vključene tri hrvaške družbe, in sicer Velebit usluge, Velebit osiguranje ter Velebit životno osiguranje.

32.3 Načela konsolidacije

Poslovno leto skupine je enako koledarskemu letu. V skladu z MRS 27 skupinski in ločeni računovodski izkazi vključujejo konsolidirane računovodske izkaze obvladujoče družbe in vseh družb, ki jih Pozavarovalnica Sava obvladuje, torej ima možnost odločanja o finančnih in poslovnih usmeritvah podjetij zaradi pridobivanja koristi, ki izhajajo iz njihovega delovanja.

Pridobitve lastniških deležev se obračunavajo po nakupni metodi. Ob prvi konsolidaciji so bila sredstva in obveznosti odvisne družbe izmerjena po pošteni vrednosti. Morebitna razlika med nabavno vrednostjo poslovne združitve in deležem prevzemnika - obvladujoče družbe - v čisti pošteni vrednosti pridobljenih sredstev, dolgov in pogojnih obveznosti se obračuna kot dobro ime.

Dobički in izgube, ki jih ustvarijo odvisne družbe, se vključijo v kapital skupine. Zneski, ki se nanašajo na transakcije znotraj skupine (terjatve in obveznosti, odhodki in prihodki med konsolidiranimi družbami), so izključeni.

Pridružene družbe

V skladu z MRS 28 so pridružene družbe tiste, ki niso odvisne družbe in na čigar finančne in poslovne politike ima Pozavarovalnica Sava kot naložbenik pomemben vpliv. Če lastniški delež obsega od 20–50 % volilnih pravic oziroma ima obvladujoča družba nanje pomemben vpliv, se družba uvršča med pridružene družbe. Naložbe v pridružene družbe so obračunana po kapitalski metodi.

Poslovne združitve

V prvi polovici leta 2009 je obvladujoča družba pridobila tudi 100 % delež v družbi Velebit usluge, Zagreb, Republika Hrvaška, ki je 51,14 % lastnica družb Velebit osiguranje, Zagreb in Velebit životno osiguranje, Zagreb. Zaradi medsebojnega lastništva Velebit osiguranja in Velebit životnega osiguranja znaša konsolidirani delež prve družbe 53,41 %, druge pa 53,35%. Nabavna vrednost poslovne združitve znaša 10.606.649 EUR. Nabavna vrednost vsebuje vse prevzemne izdatke. Dodatnih izdatkov (poleg kupnine) povezanih s prevzemom ni bilo, prav tako ni pogodbenih odškodnin in s tem potencialno povečanih izdatkov (povezanih s tem prevzemom) v prihodnosti.

Poslovna združitvev je bila opravljena na dan 30. 6. 2009.

V primeru, da bi bile družbe konsolidirane že od 1. 1. 2009 dalje, bi se po oceni čista izguba skupine povečala za 1,5 mio EUR, to je na 29,7 mio EUR. Od združitve do konca leta je bilo v izkazu poslovnega izida skupine pripoznana izguba v višini 2.290.369 EUR.

Prevzem navedenih zavarovalnih družb na Hrvaškem pomeni uresničitev dela cilja dolgoročne strategije skupine, in sicer, da bi bila prisotna na večini zavarovalnih trgov Zahodnega Balkana.

(v EUR)	Velebit usluge
Plačilo za naložbo	10.606.650
Poštena vrednost pridobljenih neto sredstev	5.665.542
Dobro ime	4.941.108

Poštene vrednosti pridobljenih neto sredstev se ne razlikujejo pomembno od knjigovodskih vrednosti in znašajo:

Neopredmetena sredstva	10.743
Opredmetena sredstva	946.840
Naložbe	6.170.862
Terjatve	1.723.303
Denarna sredstva	332.694
Zavarovalno-tehnične rezervacije prenesene pozavarovateljem	645.236
Druga sredstva	786.688
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	-3.868.879
Odložene obveznosti za davek	-15.441
Druge obveznosti	-1.066.503
Skupaj	5.665.542

Dobro ime temelji na dodatnih tržnih priložnostih.

32.4 Pomembnejše računovodske usmeritve

V nadaljevanju predstavljamo pomembnejše računovodske usmeritve, uporabljene pri izdelavi konsolidiranih računovodskih izkazov.

32.4.1 Izjava o skladnosti

Obvladujoča družba je po stanju na dan 31. 12. 2009 poleg ločenih računovodskih izkazov pripravila tudi konsolidirane računovodske izkaze Skupine Sava Re. Konsolidirani računovodski izkazi vključujejo Pozavarovalnico Sava kot obvladujočo družbo in vse njene odvisne družbe, kjer ima Pozavarovalnica Sava neposredno ali posredno več kot polovico glasovalnih pravic. Vse odvisne družbe so v Skupini Sava Re polno konsolidirane. Pridružene družbe so v konsolidaciji obračunane z uporabo kapitalske metode.

Računovodski izkazi skupine so pripravljani v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske izkaze (IASB) ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), ki jih je sprejela EU. Računovodski izkazi so pripravljani tudi v skladu s slovensko zakonodajo (Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1), Zakonom o zavarovalništvu ter podzakonskimi akti) in sklepom o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic (SKL 2009). Informacije o finančnem položaju in rezultatih poslovanja Skupine Sava Re zainteresirane skupine pridobijo na način, da posamične izkaze Pozavarovalnice Sava obravnavajo skupaj s konsolidiranimi računovodskimi izkazi. Letna poročila so jim na voljo na spletnih straneh Pozavarovalnice Sava, d.d. in na sedežu družbe.

Uprava obvladujoče družbe upošteva pri izbiri računovodskih usmeritev in odločanju o njihovi uporabi ter pri pripravljanju računovodskih izkazov zahteve po razumljivosti, ustreznosti, zanesljivosti in primerljivosti.

Skupina prepozna poslovne dogodke, ko se pojavijo, in ne šele ob plačilu. Računovodski izkazi so sestavljeni, kot da bo skupina v prihodnosti še vedno delovala.

Skupina v razkritjih k računovodskim izkazom predstavlja vsa predpisana razkritja.

Uprava obvladujoče družbe je konsolidirane računovodske izkaze potrdila dne 21. 4. 2010.

32.4.2 Osnove za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljene na osnovi nabavnih vrednosti, razen finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida in finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, ki so vrednotena na osnovi poštenih vrednosti. Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje so prav tako vrednotena po pošteni vrednosti.

32.4.3 Spremembe računovodske usmeritve

V skladu s spremembami MRS 1 (Predstavitev računovodskih izkazov), veljavnim od 1. 1. 2009, se zahteva, da se podatki v računovodskih izkazih združijo na podlagi skupnih značilnosti, prikazanih v Izkazu vseobsegajočega donosa, ki je dopolnil »Izkaz poslovnega izida«. Izkaz vseobsegajočega donosa tako skupina prikazuje v dveh ločenih izkazih; Izkazu poslovnega izida in Izkazu vseobsegajočega donosa. Predstavitev postavk čistega dobička ne vpliva na njegovo vsebino oziroma čisti dobiček poslovnega leta.

32.4.4 Prevedba poslovnih dogodkov in postavk

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

Vsi zneski stanj na dan 31. 12. 2009, katerih izvorna vrednost se glasi v tuji valuti, so preračunani v evre po srednjem tečaju Evropske centralne banke (ECB) na dan 31. 12. 2009. Zneski v izkazu poslovnega izida so preračunani po povprečnem tečaju. Skupina je za preračune stanj na dan 31. 12. 2008 in 31. 12. 2009 uporabljala veljavni srednji tečaj ECB za posamezno valuto. Tečajne razlike, ki nastanejo pri poravnavi transakcij in prevedbi denarnih postavk, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Tečajne razlike, ki nastajajo pri nedenarnih postavkah, kot so lastniški vrednostni papirji, razvrščeni v skupino finančnih instrumentov, vrednotenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se ob vrednotenju prav tako prikažejo kot tečajne razlike v izkazu poslovnega izida, medtem ko se tečajne razlike pri lastniških vrednostnih papirjih, razvrščenih v skupino finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo ob vrednotenju prikažejo v presežku iz prevrednotenja.

32.4.5 Primerjalne informacije

Spodnji tabeli prikazujeta prerezporeditve določenih postavk znotraj računovodskih izkazov, ki jih je družba izvedla zaradi izboljšanja predstavitve pomembnih postavk in zahtev sklepa AZN SKL-2009. Prerezporeditve niso imele vpliva na poslovni izid.

Prilagoditve izkaza finančnega položaja na dan 31. 12. 2008

(v EUR)	Izvirno na 31. 12. 2008	Prilagoditve	Prilagojeno na 31. 12. 2008
SREDSTVA	535.346.611	0	535.346.611
Finančne naložbe v pridruženih družbah	33.093.963	-1.512.985	31.580.978
Finančne naložbe:	280.667.606	-9.064.687	271.602.919
- v posesti do zapadlosti	6.809.764	1.512.985	8.322.749
- vrednotene po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida	13.749.737	-10.577.672	3.172.065
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	10.577.672	10.577.672
Zaloge	263.416	-263.416	0
Terjatve	83.940.440	956.382	84.896.822
Terjatve za odmerjeni davek	0	956.382	956.382
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanja	0	15.746.647	15.746.647
Druga sredstva	22.827.652	-15.483.231	7.344.421
Terjatve za davek	956.382	-956.382	0
OBVEZNOSTI	535.346.611	0	535.346.611
Zavarovalno-tehnične rezervacije	267.055.699	-10.748.184	256.307.515
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	10.748.184	-10.748.184	0
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	10.748.184	10.748.184
Obveznosti iz poslovanja	61.305.265	-15.462.464	45.842.801
Obveznosti za odmerjeni davek	0	320.465	320.465
Ostale obveznosti	15.782.929	-15.782.929	0
Ostale obveznosti	0	15.782.930	15.782.930
Obveznosti za davek	320.465	-320.465	0

Prilagoditve izkaza poslovnega izida za obdobje od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008

(v EUR)	Izvirni izkaz za 2008	Prilagoditve	Prilagojen izkaz za 2008
Prihodki od naložb v povezane družbe	1.392.002	-41.736	1.350.266
Prihodki od naložb	27.965.291	41.736	28.007.027
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	-1.163.331	436.745	-726.586
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	-436.745	-436.745
Poslovni izid pred obdavčitvijo	-8.793.754	0	-8.793.754
Davek od dohodka	321.110	0	321.110
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	-8.472.644	0	-8.472.644

32.4.6 Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov skupina sestavlja po posredni metodi. Skupinski izkaz denarnih tokov je narejen iz seštevka denarnih tokov vseh družb v skupini in z izločitvijo medsebojnih denarnih tokov. Denarni tokovi pri poslovanju in naložbenju so pripravljene na podlagi podatkov izkaza finančnega položaja na dan 1. 1. 2009 in 31. 12. 2009 in izkaza poslovnega izida za leto 2009 in ustrezno popravljene za obračunske postavke, ki ne predstavljajo denarnih tokov. Denarni tokovi pri financiranju so izkazani na podlagi dejanskih izplačil. Postavke v okviru sprememb čistih obratnih sredstev se prikazujejo v neto zneskih.

32.4.7 Izkaz sprememb lastniškega kapitala

Izkaz sprememb lastniškega kapitala izraža povečanje ali zmanjšanje njegovih čistih sredstev v obdobju. Med postavkami rezerv iz dobička po sklepu Agencije za zavarovalni nadzor izkazujemo tudi zavarovalno-tehnične rezervacije, in sicer rezervacije za izravnavo kreditnih tveganj in rezervacije za izravnavo katastrofalnih škod.

32.4.8 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva so ovrednotena po nabavni vrednosti z vsemi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njihovi usposobitvi za nameravano uporabo, zmanjšani za nabrano amortizacijo in morebitno oslabitev. Amortizacija je obračunana posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Neopredmetena sredstva se pričnejo amortizirati, ko so na razpolago za uporabo.

Med neopredmetena dolgoročna sredstva v skupini štejemo vrednost programske opreme in licenc, vezanih na programsko opremo (njihova amortizacijska doba znaša 5 let) ter dobro ime.

32.4.9 Dobro ime

Za namene testa oslabitve dobrega imena v skladu z MRS 36 je bila za nakupe odvisnih družb izračunana nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote na osnovi vrednosti v uporabi. Izračuni uporabljajo projekcije denarnih tokov, ki temeljijo na sprejetih načrtih poslovanja s strani uprav do vključno leta 2014 in na ekstrapolaciji stopenj rasti do leta 2018. Desetletno obdobje smo uporabili zaradi dejstva, da vse podrejene družbe, pri katerih je izkazano dobro ime, delujejo na nerazvitih trgih, za katere se v bodoče pričakuje rast, višja od povprečij razvitih trgov in bo njihovo poslovanje normalizirano šele v daljšem časovnem obdobju. Uporabljena diskontna stopnja temelji na tržnih stopnjah, ki so prilagojene tako, da odražajo specifična tveganja, povezana s posamezno zavarovalnico. Tako dobljena nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote je bila primerjana s knjigovodsko vrednostjo te enote vključno z dobrim imenom pripisanim te enoti. V okviru razkritja 1) *Neopredmetena sredstva* so predstavljene glavne predpostavke projekcij denarnega toka z izračun vrednosti pri uporabi.

32.4.10 Opredmetena osnovna sredstva

Začetno pripoznano vrednost opredmetenih osnovnih sredstev sestavljata nabavna vrednost in neposredni stroški. Kasneje se ta sredstva vodijo po modelu nabavne vrednosti, zmanjšana za nabrano amortizacijo in morebitno oslabitev. Skupina letno oceni, ali obstajajo znaki, ki bi kazali na oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev. Če takšna znamenja obstajajo, prične postopek ocenjevanja nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost je vrednost v uporabi ali čista prodajna vrednost zmanjšana za stroške prodaje – in sicer tista, ki je višja. V primeru, da je nadomestljiva vrednost višja ali enaka knjigovodski vrednosti, skupina sredstev ne slabi.

Opredmetena osnovna sredstva se pričnejo amortizirati, ko so razpoložljiva za uporabo. Amortizacija je obračunana posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Stopnje amortizacije so določene tako, da je vrednost opredmetenih osnovnih sredstev razporejena med stroške v ocenjenem obdobju njihove koristnosti.

Stopnje amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev

Amortizacijska skupina	Stopnje
Zemljišča	0%
Gradbeni objekti	1,3 - 1,8%
Transportna sredstva	15,50%
Računalniki in računalniška oprema	33,0%
Pisarniško in drugo pohištvo	10 - 12,5%
Ostala oprema	6,7 - 20%

Dobički in izgube, ki nastanejo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev, se določijo glede na razliko med iztržkom in knjigovodsko vrednostjo ter v izkazu poslovnega izida vplivajo na dobiček iz poslovanja. Stroški tekočih vzdrževanj in popravil se vključijo v izkaz poslovnega izida, ko nastanejo. Vlaganja, ki povečujejo prihodnje gospodarske koristi povečujejo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev.

32.4.11 Nekratkoročna sredstva za prodajo

Nekratkoročna sredstva za prodajo so tista, katerih knjigovodska vrednost bo poravnana predvsem s prodajo in ne z nadaljnjo uporabo. Ta pogoj je izpolnjen, ko je prodaja zelo verjetna in je sredstvo v stanju za takojšno prodajo. Skupina mora biti zavezana k prodaji, ki mora biti izpeljana v roku enega leta. Tovrstna sredstva se merijo po knjigovodski vrednosti ali poštenu vrednosti, znižani za stroške posla, in sicer po tisti, ki je nižja.

32.4.12 Odložene terjatve in obveznosti za davek

Skupina oblikuje terjatve za odloženi davek iz naslova začasno nepriznanih popravkov naložb v portfeljske vrednostne papirje in od popravkov terjatev ter iz naslova nepokrite davčne izgube. Obveznost za odloženi davek je oblikovana iz naslova prenosa rezerv za kreditna tveganja in katastrofalne škode iz zavarovalno-tehničnih rezerv med rezerve iz dobička (na dan 1. 1. 2007), katere so bile v času oblikovanja (pred 1. 1. 2007) davčno priznani odhodek. Skupina ne oblikuje terjatev za odloženi davek iz naslova slabitev naložb v odvisne družbe.

Poleg tega skupina obračuna terjatve za odloženi davek tudi za del prevrednotenja naložb, ki ga izkazuje na negativnem presežku iz prevrednotenja.

Odložene terjatve in obveznosti za davek so v letu 2009 obračunane po davčnih stopnjah, veljavnih v posameznih državah od 9 do 20 % (v 2008 od 9 do 21 %).

32.4.13 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so sredstva, ki jih skupina ne uporablja neposredno za opravljanje svoje dejavnosti, temveč jih poseduje z namenom oddajanja v najem oziroma zaradi načrtov po realizaciji dobička ob prodaji. Skupina pri naložbenih nepremičninah uporablja model nabavne vrednosti in metodo enakomernega časovnega amortiziranja. Stopnja amortizacije naložbenih nepremičnin znaša 1,3 %. Vsi najemi, kjer skupina nastopa kot najemodajalec, so poslovni najemi in so preklicni. Skupina prejeta plačila oziroma najemnine vključuje med prihodke sorazmerno skozi čas trajanja najema. Skupina letno ocenjuje, ali obstajajo znaki, ki bi kazali na oslabitev naložbenih nepremičnin. Če takšna

znamenja obstajajo, prične postopek ocenjevanja nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost je vrednost v uporabi ali čista prodajna vrednost zmanjšana za stroške prodaje – in sicer tista, ki je višja. V primeru, da je nadomestljiva vrednost višja ali enaka knjigovodski vrednosti, skupina sredstev ne slabi.

Skupina preverja pošteno vrednost naložbenih nepremičnin preko modelov določanja poštenih vrednosti, za preverbo poštenih vrednosti naložbenih nepremičnin na področju Slovenije pa uporabljamo Poročilo o povprečnih cenah nepremičnin na slovenskem trgu, ki jo izdaja Geodetska uprava RS.

32.4.14 Finančne naložbe v pridružene družbe

Naložbe v kapital pridruženih družb se v konsolidiranih računovodskih izkazih obračunajo po kapitalski metodi.

Pri pridruženih družbah se potreba po oslabitvi presoja najmanj enkrat letno.

Za namene testa oslabitve nabavne vrednosti naložb odvisne družbe (pri katerih je izkazano dobro ime) v skladu z MRS 36 je bila za posamezno naložbo izračunana nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote na osnovi vrednosti v uporabi. Izračuni uporabljajo projekcije denarnih tokov, ki temeljijo na sprejetih načrtih poslovanja s strani uprav do vključno leta 2018 in na ekstrapolaciji stopenj rasti za vsa naslednja obdobja. Uporabljena diskontna stopnja temelji na tržnih stopnjah, ki so prilagojene tako, da odražajo specifična tveganja, povezana s posamezno zavarovalnico. Tako dobljena nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote je bila primerjana s knjigovodsko vrednostjo te enote. Pri ostalih odvisnih in pridruženih družbah bi test oslabitve nabavne vrednosti naložb računali le v kolikor bi obstajalo znamenje slabitve.

32.4.15 Finančne naložbe in sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

32.4.15.1 Razvrščanje

Skupina finančne instrumente razvršča med naslednje skupine:

Finančni instrumenti, izmerjeni po poštenu vrednosti preko poslovnega izida

Navedeni instrumenti so sestavljeni iz dveh skupin, in sicer iz:

- finančnih instrumentov v posesti za trgovanje in
- finančnih instrumentov, razporejenih v skupino po poštenu vrednosti preko izkaza poslovnega izida.

V prvo skupino se uvršča instrumente, ki so bili pridobljeni izključno z namenom nadaljnje prodaje oziroma ustvarjanja dobička na kratek rok.

Posojila in depoziti

V to skupino so vključena posojila in vloge v bankah z določenimi ali določljivimi plačili, s katerimi se ne trguje na delujočem trgu, ter zadržani depoziti pri cedentih. Skladno z nekaterimi pozavarovalnimi pogodbami del pozavarovalne premije cedenti zadržijo kot

garancijo za izplačilo bodočih škod in jo plačajo praviloma po preteku enega leta. Navedeni depoziti se skladno s pogodbo obrestujejo.

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti so sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo, za katere ima skupina namen in sposobnost, da jih poseduje do zapadlosti.

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo so tista, ki jih skupina namerava posedovati za nedoločeno časovno obdobje.

Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

V to skupino so uvrščene finančne naložbe, povezane z življenjskimi zavarovanji, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje.

32.4.15.2 Pripoznavanje, merjenje in odprava pripoznanja

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo ter finančna sredstva v posesti do zapadlosti se ob pripoznanju izmerijo po pošteni vrednosti, povečani za transakcijske stroške. Finančni instrumenti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida se pripoznajo po pošteni vrednosti, s tem, da se pri le teh transakcijski stroški evidentirajo med odhodke od naložb.

Nakupi in prodaje finančnih instrumentov, finančnih sredstev, posojil in depozitov se pripoznajo na datum sklenitve posla.

Dobički in izgube iz naslova prevrednotenja naložb, razpoložljivih za prodajo na pošteno vrednost se prikažejo v izkazu vseobsegajočega donosa in se prenesejo v izkaz poslovnega izida, ko je sredstvo prodano ali oslabiljeno. Pri finančnih instrumentih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida pa se dobički in izgube iz prevrednotenja na pošteno vrednost pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida. Finančna sredstva v posesti do zapadlosti se merijo po odplačni vrednosti.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko pogodbene pravice do denarnih tokov potečejo.

Kadar poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti se naložbe vrednotijo po nabavni vrednosti.

Določanje poštene vrednosti

Poštena vrednost finančnih sredstev v posesti za trgovanje in finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo je določena glede na njihovo zadnjo ceno, to je zadnje znano povpraševanje na delujočem trgu vrednostnih papirjev.

32.4.16 Oslabitve naložb

Finančno sredstvo, razen finančni instrumenti, izmerjeni po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, je oslabiljeno in izguba nastane le, če obstaja nepristranski dokaz o

oslabitvi kot posledici dogodkov, ki so nastali po začetnem pripoznanju sredstva in imajo vpliv na prihodnje denarne tokove, ki se jih da zanesljivo oceniti. Skupina oceni nepristranske dokaze o oslabitvi vseh posamičnih finančnih sredstev.

Skupina trimesečno preverja naložbeni portfelj.

Dolžniški vrednostni papirji

Naložbe v dolžniške vrednostne papirje se praviloma ne slabijo, če so terjatve po amortizacijskem načrtu oziroma prospektu tekoče poravnane.

Slabitev naložb v dolžniške vrednostna papirje se izvede le ob izpolnitvi katerega izmed naslednjih pogojev:

- če izdajatelj dolžniškega vrednostnega papirja ni poravnal obveznosti iz naslova kupona ali glavnice in je možno ugotoviti, da ta obveznost ne bo poravnana v kratkem času;
- če je začel postopek stečaja, likvidacije ali prisilne poravnave izdajatelja dolžniškega vrednostnega papirja.

Če se slabitev izvede zaradi 1. alineje, se v izkaz poslovnega izida zavede slabitev v višini razlike med pošteno vrednostjo posameznega dolžniškega vrednostnega papirja in nabavno vrednostjo posameznega dolžniškega vrednostnega papirja.

Če se slabitev izvede zaradi 2. alineje, se predmetno naložbo izloči iz stanja naložb, oblikuje se terjatev do stečajne ali likvidacijske mase in v izkaz poslovnega izida zavede slabitev v višini razlike med potencialnim poplačilom iz stečajne ali likvidacijske mase in nabavno vrednostjo naložbe. Potencialno poplačilo iz stečajne ali likvidacijske mase se oceni na osnovi podatkov iz postopka likvidacije, stečaja ali prisilne poravnave, oziroma kadar takšne informacije niso na razpolago, na osnovi izkušenj ali ocen, pridobljenih od bonitetnih ali drugih finančnih institucij.

Slabitev naložb v dolžniške vrednostne papirje se odpravi le, če se je slabitev izvedla zaradi nezmožnosti izdajatelja dolžniškega papirja, da bi poravnal obveznosti iz naslova kupona ali glavnice obveznice. Odprava slabitve se izvede, ko je ugotovljeno, da je bila obveznost izdajatelja poplačana. Odprava slabitve se izvede preko izkaza poslovnega izida.

Lastniški vrednostni papirji

TRŽNI VREDNOSTNI PAPIRJI

Naložbo v posamezno tržno delnico se slabi, če gre za znižanje tržne vrednosti pod nabavno vrednostjo naložbe, ki traja več kot 12 mesecev ali če gre za zmanjšanje vrednosti naložbe, ki preseže 40 % zmanjšanja od nabavne vrednosti posamezne naložbe na datum poročanja.

Slabitev se izvede v višini razlike med tržno vrednostjo delnice in njeno nabavno vrednostjo.

NETRŽNI VREDNOSTNI PAPIRJI

Med netržne delnice sodijo delnice, ki ne kotirajo na organiziranem trgu vrednostnih papirjev in delnice, za katere skupina dokaže, da trg za njih ni delujoč ter naložbe v pridružene in odvisne družbe, ki jih skupina v knjigah vodi po nabavnih vrednostih.

Kriterij nedelujočega trga se praviloma ugotovi na osnovi enega od naslednjih kriterijev:

- obsega trgovanja s predmetno delnico;
- primerjave trgovanja s posamezno delnico v času, pri čemer se primeroma za relevantno obdobje (normalno delujočega trga) upošteva trgovanje s to delnico v treh poslovnih letih pred datumom izkaza finančnega položaja . Če gre v obsegu trgovanja za občuten padec v primerjavi s primeroma navedenima dvema predhodnima letoma, se ugotovi, da je trg za posamezni vrednostni papir nedelujoč;
- analize trgovanja s posameznim vrednostnim papirjem, pri čemer se primerja obseg trgovanja v delnicah s celotno emisijo izdanih vrednostnih papirjev.

Poštena vrednost netržne delnice za namen ugotavljanja slabitve se ugotavlja s pomočjo kazalnika P/B (tržna cena v primerjavi s knjigovodsko vrednostjo delnice) primerljivih podjetij, ki ga skupina lahko pridobi za tržne vrednostne papirje. Na osnovi tega količnika se poštena vrednost posamezne netržne delnice izračuna po naslednji formuli:

*poštena vrednost netržne delnice = zadnja objavljena knjigovodska vrednost netržne delnice * povprečen količnik P/B primerljivih podjetij.*

V kolikor obstajajo jasne indikacije, da bo izdajatelj netržne delnice na datum izkaza finančnega položaja izkazal izgubo, se zadnja objavljena knjigovodska vrednost netržne delnice ustrezno korigira, razen če skupina ne razpolaga s knjigovodsko vrednostjo delnice na datum izkaza finančnega položaja.

Za primerljiva podjetja štejejo podjetja, ki opravljajo enako ali pretežno podobno dejavnost. Pri izboru primerljivih podjetij skupina presoja ustreznost primerljivosti tudi z vidika valute, v kateri je posamezna primerljiva delnica nominirana, razvitosti tržišča in z vidika že omenjene dejavnosti.

Netržno delnico se slabi, če je znižanje tako ugotovljene poštene vrednosti pod nabavno vrednostjo naložbe ugotovljeno na zadnjih dveh datumih izkaza finančnega položaja, na katere se pripravlja poslovne izkaze skupine ali če gre za zmanjšanje poštene vrednosti, ki preseže 40 % zmanjšanje od nabavne vrednosti posamezne delnice na dan priprave izkaza finančnega položaja.

32.4.17 Razvrščanje naložb, glede na vir podatkov za vrednotenje (ravni 1-3)

V skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU, skupina razvršča merjenja poštene vrednosti v hierarhično lestvico poštene vrednosti s tremi ravni. Posamezna razporeditev je odvisna od kakovosti (opazljivosti in pomembnosti) uporabljenih vhodnih podatkov pri merjenju poštene vrednosti.

Raven 1	kotacije (nepopravljene) na aktivnih trgih za enaka sredstva oz. obveznosti
Raven 2	podatki, ki niso kotacije iz ravni 1, ki jih je mogoče pridobiti za sredstva oz. obveznosti, bodisi neposredno (cena) ali posredno (na podlagi cene)
Raven 3	podatki za sredstva in obveznosti, katerih pošteno vrednost ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov

32.4.18 Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem

Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem predstavlja delež pozavarovateljev v prenosnih premijah in zavarovalno-tehničnih rezervacijah. Višina se določa skladno z določili pozavarovalnih (retrocesijskih) pogodb in z gibanjem retrocediranega portfelja.

Skupina na datum izkaza finančnega položaja preverja navedena sredstva zaradi potencialne potrebe po oslabitvi. Skupina sredstev pozavarovateljev na dan izkaza finančnega položaja ni slabila, ker ima v veliki večini poslovne odnose le s pozavarovatelji z visoko bonitetno oceno. Ocena tveganj povezanih z retrocesijo je podrobneje predstavljena v poglavju Upravljanje s tveganji (33.7.2.6 Program retrocesije – premoženjska zavarovanja).

32.4.19 Terjatve

Med terjatvami izkazujemo terjatve za premijo do zavarovalcev oziroma zavarovalnic ter terjatve za škode in provizije do pozavarovateljev.

32.4.19.1 Pripoznavanje terjatev

Začetno pripoznavanje terjatev zavarovalnice v skupini izkažejo na osnovi izstavljenе police, računa ali druge verodostojne liste (kot je npr. potrjen pozavarovalni ali sozavarovalni obračun). V izkazu so terjatve prikazane v neto vrednosti, kar pomeni, da so zmanjšane za oblikovane popravke vrednosti.

Terjatve iz pozavarovanja se pripoznajo, ko se zavarovalne premije iz aktivnega pozavarovanja oziroma škode in provizije iz retrocesije zaračunajo cedentu oziroma pozavarovatelju pri poslu iz retrocesije.

32.4.19.2 Oslabitve terjatev iz osnovne dejavnosti

Skupina terjatve razvršča v skupine s podobnim kreditnim tveganjem. Ob tem presoja terjatve v smislu njihove poplačljivosti oziroma potrebe o oslabitvi. Za oblikovanje popravka terjatve se odloča glede na izkušnje o poravnavanju terjatev.

Metodologija oblikovanja popravkov torej upošteva poleg kriterija starosti terjatve tudi stopnjo v procesu izterjave terjatve, izkustvenega odstotka odpisanosti terjatev ter tudi stopnjo izterljivosti terjatev. Predpostavke se preverjajo na letni ravni.

Regresne terjatve se pripoznajo med sredstvi v primeru, da je na osnovi vzpostavljenega regresnega zahtevka pridobila ustrezno pravno podlago (pravnomočna sodna izvršba, sklenjeni pisni sporazum z zavarovancem ali dolžnikom, pričetek odplačevanja dolga s strani zavarovalca ali dolžnika ali subrogacija pri kreditnih zavarovanjih). Tudi v primeru

subrogacije se pripozna regresno terjatev šele po preverbi dejanskega obstoja in fizične dosegljivosti dolžnika. Pripoznavanje glavnice v regresnih terjatvah zmanjšuje stroške izplačanih škod.

Skupina nima zastavljenih poslovnih terjatev.

32.4.20 Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanja

Skupina izkazuje med razmejenimi stroški pridobivanja zavarovanj predvsem razmejene provizije. To so obračunane provizije, ki se nanašajo na prihodnje poslovno leto in so pripoznane na podlagi (po)zavarovalnih obračunov ter ocenjenih zneskov, dobljenih na podlagi ocenjenih provizij z upoštevanjem časovo enakomerne razmejitev.

V razmejene stroške pridobivanja zavarovanj so vključeni tudi stroški provizij zunanjih prodajnih mrež, stroški dela zaposlencev, ki so odvisni od obračunane/plačane premije (provizije zastopnikov), najemnine za prostore, kjer se odvija prodaja in stroški reklamiranja zavarovalnih produktov.

32.4.21 Druga sredstva

Druga sredstva sestavljajo usredstvene kratkoročne časovne razmejitve, in sicer kratkoročno odloženi stroški in kratkoročno nezaračunani prihodki. Kratkoročno odložene stroške sestavljajo vrednotnice in kratkoročno odloženi stroški vnaprej izplačanih nezasluženih provizij poslovnim partnerjem.

32.4.22 Denar in denarni ustrezniki

Skupina v izkazu finančnega položaja in izkazu denarnega izida kot denar in denarne ustreznike izkazuje stanja na transakcijskih računih in nočne depozite.

32.4.23 Kapital

Sestavljajo ga:

- osnovni kapital - predstavlja nominalno vrednost vplačanih navadnih delnic, izraženo v evrih,
- kapitalske rezerve - predstavljajo vplačila nad nominalnimi zneski delnic,
- rezerve iz dobička – predstavljajo statutarne in zakonske rezerve, rezerve za lastne delnice, rezerve za izravnavo kreditnih tveganj in rezerve za izravnavo katastrofalnih škod.
- presežek iz prevrednotenja,
- zadržani čisti poslovni izid,
- čisti poslovni izid poslovnega leta,
- prevedbeni popravek kapitala,
- kapital manjšinjskih lastnikov.

32.4.24 Podrejeni dolg

Podrejeni dolg v skupini predstavlja dolgoročno obveznost obvladujoče družbe zaradi izdaje podrejenega posojila z namenom zagotovitve kapitalske ustreznosti po merilih

bonitetne agencije S&P, kar vpliva na višino pridobljene rating ocene. Podrejeni dolg se mesečno meri po odplačni vrednosti.

32.4.25 Zavarovalno-tehnične rezervacije

Zavarovalno-tehnične rezervacije se v izkazu finančnega položaja izkazujejo v kosmatih zneskih. Delež kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij za posle, ki jih cedira skupina, se izkazuje v izkazu finančnega položaja pod postavko »Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem«. Cedirani delež se izračuna na osnovi posameznih pozavarovalnih pogodb in na osnovi aktuarskih izračunov za pozavarovane portfelje. Zavarovalno-tehnične rezervacije za vsako članico skupine potrdi njen imenovani pooblaščen aktuar. Poglavitna načela, uporabljena v izračunih, so opisana spodaj.

Prenosne premije so tisti del obračunanih premij, ki se nanaša na zavarovalno kritje za zavarovalno obdobje po zaključku obračunskega obdobja. Za direktno zavarovanje se prenosne premije izračunavajo časovno sorazmerno (pro rata temporis) na ravni zavarovalnih polic. Za pozavarovanje v nekaterih primerih ni razpoložljivih podatkov za to metodo; uporabljajo se nominalni odstotki na ravni posameznih pozavarovalnih obračunov za obdobja kritja, za katera je premija obračunana.

Prenosna premija predstavlja kratkoročno rezervacijo za neiztekli del kritja sklenjenih zavarovalnih pogodb. Znesek, oblikovan na koncu preteklega poslovnega leta, se nanaša na pogodbe, ki so bile sklenjene pred začetkom poslovnega leta, njihovo kritje pa velja tudi v tekočem poslovnem letu. Prenosne premije s konca preteklega poslovnega leta se večinoma izčrpajo v tekočem poslovnem letu, razen za zavarovalne pogodbe, za katere se zavarovalno kritje razteza še preko konca obračunskega obdobja, zaradi česar je treba oblikovati prenosno premijo tudi na koncu obdobja. Za novo sklenjene pogodbe v poslovnem letu, za katere kritje velja po zaključku obračunskega obdobja, se prenosna premija oblikuje na koncu leta.

Matematične rezervacije za pogodbe življenjskih zavarovanj predstavljajo aktuarsko vrednost obveznosti, ki izvirajo iz zajamčenih upravičenj zavarovalcev. Za večino zavarovanj je bila pri izračunu matematičnih rezervacij uporabljena neto Zillmerjeva metoda z enakimi parametri, kot so bili uporabljeni za izračun premije. Neto premija je bila zvišana za dodatek iz naslova stroškov pridobivanja zavarovanj. Izračun matematične rezervacije temelji na predpostavki, da je vsa sklepalna provizija plačana ob sklenitvi zavarovanja, agenti pa dejansko provizijo dobijo plačano v dveh do petih letih (odvisno od trajanja pogodb). V matematični rezervaciji je upoštevana tudi vsa razmejena provizija. Iz tega sledi, da ni drugih obveznosti iz naslova razmejenih provizij. Izračunane negativne obveznosti iz naslova matematičnih rezervacij je zavarovalnica postavila na vrednost nič. Za rentna zavarovanja z dogovorjeno dobo vplačevanja je matematična rezervacija izračunana po prospektivni metodi z obrestno mero 4 % in uporabo nemških rentnih tablic iz leta 1994 za izplačila po 78. letu starosti. Matematične rezervacije zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, se določi kot vrednost premoženja vseh sklenjenih zavarovanj. To velja tudi za produkte z garancijo, saj jamstvo garancije višine točke v skladu s pogoji produkta nosi upravljavec, zato zavarovalnica ne oblikuje dodatnih rezervacij iz naslova tega jamstva. Vrednost premoženja na polici je izračunana kot seštevek vrednosti premoženja, vezanega na posamezen sklad, pri čemer je uporabljena vrednost enote premoženja posameznega sklada na dan 31.12.2009. Ob koncu koledarskega leta zavarovalnica preveri ustreznost matematičnih rezervacij in v primeru, da

bi se izkazalo, da niso dovolj visoke, bi se primanjkljaj doknjižil kot dodatna obveznost v izkazu finančnega položaja preko poslovnega izida. Dobiček, ki se ga pripiše zavarovancem, ostane trajno v njihovi lasti in se izkazuje v matematični rezervaciji.

Škodne rezervacije se obračunajo za nastale, še ne plačane škode pogodb direktnih zavarovateljev in pozavarovateljev. Nanašajo se delno na znane, prijavljene škode, za katere se rezervacije oblikuje na podlagi popisa škodne rezervacije za posamezne škodne primere. Drugi del predstavljajo rezervacije za nastale, še ne prijavljene škode, ki se izračunavajo ob uporabi aktuarskih metod napovedovanja, pretežno na podlagi razvojnih trikotnikov. Prihodnje obveznosti se praviloma ne diskontirajo, z izjemo razmeroma majhnega dela, ki se nanaša na rente, dogovorjene v nekaterih primerih za odgovornostna zavarovanja in v zvezi s katerimi se oblikujejo rezervacije z izračunom neto sedanje vrednosti.

Rezervacije za nastale, neprijavljene škode (IBNR) V obvladujoči družbi se IBNR oblikuje po treh postopkih. Pri prvem obvladujoča družba prevzema delež na IBNR rezervaciji, ki so jo izračunali cedenti in na kateri je udeležena skladno z določili pozavarovalnih pogodb, za segmente posla, kjer so pozavarovalni obračuni pravočasno prejeti. Z vpeljavo ocenjevanja segmentov pozavarovanja, za katere pozavarovalni obračuni niso pravočasno prejeti, se v drugem postopku ocenjuje tudi škodna rezervacija, pripadajoča ocenjeni pozavarovalni premiji oziroma prenizko oblikovana škodna rezervacija pred postopkom ocenjevanja. Tudi ta škodna rezervacija se všteva v IBNR, saj ni bila javljena. Ker se v postopku ocen uporabljajo triangulirani razvoji, ocenjevanje hkrati predstavlja tudi test obveznosti za segmente portfelja, ki se ocenjujejo, torej za tujino brez odvisnih družb in za retrocesijo. V tretjem postopku pa obvladujoča družba kot del testa ustreznosti obveznosti izračunava IBNR za segmente, kjer so pozavarovalni obračuni prejeti pravočasno in se torej ne ocenjujejo po aktuarskih metodah s trikotniki na ravni podatkov svojega portfelja. Ta izračun poteka za kosmate podatke slovenskih cedentov in odvisnih družb na nivoju zavarovalne vrste. S pomočjo razvojnih trikotnikov kumulativnih obračunanih škod za posamezna pogodbenega leta je preko kumulativnih razvojnih faktorjev (upoštevano je uteženo povprečje) ocenjena ultimativna obveznost za škode v posamezni zavarovalni vrsti. Ko se od te obveznosti odštejejo že obračunane škode ter prenosna premija (zmanjšana za razmejeno provizijo), ki je tudi na razpolago za kritje obveznosti na ravni pogodbenega leta, dobimo oceno škodne rezervacije. V primeru, ko ta škodna rezervacija iz trikotnikov presega že oblikovano škodno rezervacijo, oblikovano na podlagi pozavarovalnih obračunov, se oblikuje pozavarovalni IBNR. Iz opisanega postopka je razvidno, da je škodna rezervacija oblikovana na podlagi statističnih podatkov z uporabo aktuarskih metod, zato že sam izračun predstavlja hkrati tudi test ustreznosti škodne rezervacije. V odvisnih družbah se škodne rezervacije za nastale neprijavljene škode izračunavajo z aktuarskimi metodami, temelječimi na trikotnikih plačanih škod, kjer je obseg poslovanja dovolj velik. V zavarovalnih vrstah, kjer ni dovolj velik obseg poslovanja za zanesljive izračune s trikotniškimi metodami, se uporabljajo metode, temelječe na pričakovanih škodnih količnikih.

Preizkus ustreznosti oblikovanih rezervacij se redno izvaja za prenosne premije v skladu z MSRP 4. Nastali primanjkljaj se izkaže kot rezervacija za neiztekle nevarnosti v okviru drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij. Metoda izračuna temelji na pričakovanih kombiniranih količnikih na ravni zavarovalnih vrst. Če pričakovani kombinirani količnik presega 100 %, prenosna premija ni ustrežna in delež kombiniranega količnika nad 100 % se pomnoži s prenosno premijo, kar nam da pričakovani primanjkljaj – gl. ustrezno poglavje

v opombah k izkazu finančnega položaja: Zavarovalno-tehnične rezervacije in zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje. Redno se preverja tudi ustreznost višine matematičnih rezervacij, tako da se primerja poglobitve začetne aktuarske predpostavke, uporabljene v izračunu rezervacij (npr. zajamčena obrestna mera, tablice umrljivosti in stroški), s pričakovanimi bodočimi vrednostmi.

32.4.26 Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

To so rezervacije za naložbena življenjska zavarovanja. Njihova vrednost je enaka vrednosti enot skladov vseh polic. Za sklade se uporablja tržna vrednost na dan 31. 12. 2009. Za zavarovalno-tehnične rezervacije za naložbena zavarovanja se opravi test ustreznosti obveznosti kot je opisano v poglavju Upravljanje s tveganji (Zavarovalna tveganja pri življenjskih zavarovanjih).

32.4.27 Druge rezervacije

Ugodnosti zaposlenih vključujejo odpravnine ob upokojitvi, jubilejne nagrade in druge ugodnosti.

Pri izračunu se upoštevajo individualni podatki o datumu rojstva, prihodu v službo, predvideni upokojitvi, plači. Za vsako družbo v skupini se upoštevajo višina odpravnine ob upokojitvi in višine jubilejnih nagrad, določenih z lokalno zakonodajo oziroma drugimi veljavnimi akti.

Verjetnost, da zaposleni ostane zaposlen v skupini, upošteva verjetnost smrtnosti in verjetnost prekinitve delovnega razmerja.

Rezervacije za ugodnosti zaposlenim pomenijo neto sedanjo obveznost skupine na podlagi prej naštetih predpostavk, izračunano v razmerju natečene delovne dobe v skupini in celotne pričakovane delovne dobe v skupini (projected unit credit method).

Parametri predvidene prihodnje rasti plač in zneskov, na katere so vezane odpravnine ob upokojitvi ter jubilejnih nagrad in predvidene fluktuacije so odvisni od gibanja na posameznem trgu oziroma v družbah v skupini. Rezervacije za zaposlence se izračunavajo le v primerih, ko njihovo izplačilo zahteva lokalna zakonodaja ali akti družbe, zato parametri za izračun jubilejnih nagrad in odpravnin pri nekaterih družbah niso podani.

Predpostavke za posamezne družbe za leto 2009 so povzete v naslednji tabeli in se glede na leto 2008 niso spremenile.

Rezervacije po MRS 19

	Pozavarovalnica Sava	Zavarovalnica Tilia	Sava osiguranje	Sava Tabak, Bro-Dil, Sava Invest	Sava Montenegro	Dukagjini	Velebit
Valuta	EUR	EUR	RSD	MKD	EUR	EUR	EUR
odpravnina ob upokojitvi	2-kratnik zadnje plače*	2-kratnik zadnje plače*	3-kratnik zadnje plače	2-kratnik povpr. plače v državi	6-kratnik zadnje plače	-	-
JN - 10 let (valuta)	628	460	1 neto plača	22.232	100	-	-
JN - 20 let (valuta)	942	689	2 neto plači	44.464	200	-	-
JN - 30 let (valuta)	1256	919	3 neto plače	66.697	300	-	-
JN - 40 let (valuta)		919			400		
diskontna stopnja	3,91%	3,95%	9,50%	6,50%	3,91%	-	-
rast odpravnine	6,18%	3,50%	10,00%	11,40%	3,00%	-	-
rast jubilejne nagrade	3,50%	3,00%	10,00%	11,40%	3,00%	-	-
fluktucija do 35 let	2,60%	9,00%	18,00%	6,00%	2,00%	-	-
fluktucija od 35 do 45 let	2,00%	5,13%	12,27%	6,00%	2,00%	-	-
fluktucija nad 45 let	1,50%	2,75%	10,14%	6,00%	1,00%	-	-

*oziroma povprečne plače v državi, če je slednja večja

32.4.28 Druge obveznosti

Obveznosti se v začetku izkazujejo z dejanskimi zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin. Kasneje se povečujejo v skladu z listinami, zmanjšujejo pa se na enaki osnovi ali na osnovi odplačil. Med obveznosti štejemo obveznosti za odškodnine, za premije iz pasivne retrocesije, obveznosti za škode iz aktivnih pozavarovalnih poslov, obveznosti za zadržane depozite, obveznosti do zaposlenih, obveznosti do dobaviteljev in druge kratkoročne obveznosti.

32.4.29 Klasifikacija zavarovalnih pogodb

Skupina se ukvarja le s klasičnimi zavarovanji in pozavarovanji, katerih izvirni namen je prenos zavarovalnega tveganja. Tako je skupina vse sklenjene pogodbe klasificirala kot zavarovalne pogodbe. Proporcionalna pozavarovanja vsebujejo tveganje, identično tveganju originalnih zavarovalnih polic, ki so vse zavarovalne pogodbe. Pri neproporcionalnih pozavarovanjih pa so v primeru nastanka pozavarovanega škodnega dogodka dogovorjena pomembna dodatna izplačila, zato tudi ta izpolnjujejo merila za klasifikacijo med zavarovalne pogodbe.

32.4.30 Prihodki od zavarovalnih premij

Pri izkazovanju prihodkov od zavarovalnih premij družbe v skupini upoštevajo načelo nastanka poslovnega dogodka in povečanja gospodarske koristi v obliki povečanja pritokov ali povečanja sredstev. Ločeno se spremlja kosmate (po)zavarovalne premije, sozavarovalne in pozavarovalne-retrocedirane premije ter prenosne premije. Navedene postavke skupaj tvorijo čiste zavarovalne premije v izkazu poslovnega izida. Prihodki se

pripoznavajo na podlagi potrjenih pozavarovalnih obračunov oziroma (po)zavarovalnih pogodb.

Ocene se nanašajo na zavarovalno-tehnične postavke, ki izhajajo iz pozavarovalnih pogodb in so glede na skadenco teh pogodb že nastale, vendar pa zanje skupina ni prejela pozavarovalnih obračunov. Čisti prihodki od pozavarovalnih premij so izračunani iz fakturiranih kosmatih pozavarovalnih premij, ki jih zmanjšujejo fakturirane premije za posel, ki ga skupina retrocedira (preda v nadaljnje pozavarovanje), oboje pa je korigirano še za spremembo kosmate prenosne premije ter za spremembo deleža pozavarovateljev v prenosni premiji.

32.4.31 Odhodki za škode

Pri izkazovanju odhodkov za škode skupina upošteva načelo nastanka poslovnega dogodka in zmanjšanja gospodarske koristi v obliki izdatkov ali zmanjšanja sredstev. Čiste odhodke za škode predstavljajo obračunani kosmati zneski škod, zmanjšani za regresne terjatve in za pozavarovane škode t.j. obračunane zneske retrocesionarjem. Na višino odhodkov za škode vplivajo tudi spremembe škodnih rezervacij. Pri tem se upoštevajo tudi ocene kosmatih škod, retrocediranih škod in (kosmatih in retrocediranih) škodnih rezervacij; ocene se nanašajo na zavarovalno-tehnične postavke, ki izhajajo iz pozavarovalnih pogodb in so glede na skadenco teh pogodb že nastale, vendar pa zanje skupina ni prejela pozavarovalnih obračunov. Podlage za ocenjevanje odhodkov za škode so ocenjene premije in kombinirani količniki iz sklenjenih posameznih pozavarovalnih pogodb. Navedene postavke tvorijo čiste odhodke za škode v izkazu poslovnega izida.

32.4.32 Prihodki in odhodki od naložb v povezane družbe

Prihodki od naložb v povezane družbe predstavljajo udeležbo v dobičku povezane družbe, izračunano na podlagi uporabe kapitalske metode. Na drugi strani odhodki od naložb v povezane družbe predstavljajo udeležbo v izgubi povezane družbe, izračunano na podlagi uporabe kapitalske metode.

32.4.33 Prihodki in odhodki od naložb

Skupina vodi ločeno prihodke in odhodke od naložb glede na vire sredstev, tj. ločeno za naložbe lastnih virov, naložbe kritnega premoženja ter za naložbe kritnega sklada. Naložbe lastnih virov pokrivajo kapital skupine, naložbe kritnega premoženja pokrivajo zavarovalno-tehnične rezervacije, naložbe kritnega sklada, ki so del kritnega premoženja, pa pokrivajo matematične rezervacije.

Prihodki od naložb so dividende (prihodki od deležev), prihodki od zemljišč in zgradb (naložbenih nepremičnin), prihodki od obresti, prihodki zaradi spremembe poštene vrednosti, prihodki zaradi odprave popravkov vrednosti (slabitev) pri dolžniških instrumentih, razpoložljivih za prodajo in dobički pri odtujitvah naložb.

Odhodkih od naložb predstavljajo obrestne odhodke, izgube pri odtujitvah ter odhodke zaradi slabitev.

Navedeni prihodki in odhodki se izkazujejo glede na to, kam so razvrščene naložbe, ki so prinašale donos t.j. ali so naložbe v posesti do zapadlosti, po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, razpoložljive za prodajo, posojila in terjatve ter naložbene nepremičnine.

Obrestni prihodki in odhodki se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo, ko so odobrene za izplačilo. Prihodki in odhodki zaradi spremembe poštene vrednosti so rezultat neiztrženih dobičkov in izgub finančnih sredstev v skupini finančnih sredstev, vrednotenih po poštenu vrednosti preko poslovnega izida in finančnih sredstev za trgovanje. Dobički oziroma izgube pri odtujitvah naložb predstavljajo razliko med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in njegovo prodajno vrednostjo, oziroma med nabavno in prodajno vrednostjo, če gre za naložbe, razpoložljive za prodajo.

32.4.34 Obratovalni stroški

Med obratovalnimi stroški skupina vodi:

- stroške pridobivanja zavarovanj,
- spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj,
- druge obratovalne stroške, ki jih vodi po naravnih vrstah in sicer:
 - a. amortizacijo sredstev, potrebnih za obratovanje,
 - b. stroške dela, ki vključujejo plače zaposelnih, stroške socialnega in pokojninskega zavarovanja ter druge stroške dela,
 - c. stroške fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti skupaj z dajatvami, ki vključujejo stroške nadzornega sveta in revizijske komisije nadzornega sveta ter izplačila po podjemnih pogodbah,
 - d. druge obratovalne stroške storitev in materiala.

32.4.35 Drugi zavarovalni prihodki

Drugi zavarovalni prihodki vključujejo prihodke od pozavarovalnih provizij, zmanjšane za spremembo razmejenih stroškov pridobivanja, ki odpadejo na pozavarovatelje in se pripoznavajo na podlagi potrjenih pozavarovalnih obračunov ter na podlagi ocenjenih prihodkov od provizij, z upoštevanjem enakomerne časovne razmejitev.

32.4.36 Davek od dohodka

Davek od dohodka poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Davek iz dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v kapitalu, in tudi odloženi davek za te postavke se izkazuje med kapitalom. Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum izkaza finančnega položaja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi leti. Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajo začasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti za potrebe finančnega poročanja in vrednostmi za potrebe davčnega poročanja. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum izkaza finančnega položaja. Odložena terjatev za davek se pripozna v višini verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložena terjatev za davek se zmanjša za

znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Davek od dohodka skupine je ugotovljen skladno z zakonskimi obvezami posameznih družb v skupini. Uveljavljene davčne stopnje po posameznih državah znašajo med 9 % in 21 %.

32.4.37 Informacije o poslovnih segmentih

Implementacija MSRP 8 (Poslovni odseki), ki so stopili v veljavo z dnem 1. 1. 2009, se je odrazila v dodatnih razkritjih v okviru računovodskega poročila in prilagoditvi postavk, ki se izkazujejo po odsekih. Različne dejavnosti družb v skupini so bile temelj za določitev odsekov, ki jih izkazujemo in katerih poslovanje ločeno spremljamo. V odseke smo združevali poslovanje družb na podlagi primerljivih storitev, ki jih družbe ponujajo (značilnosti zavarovalnih produktov, tržnih mrež in okoliščin, v katerih družbe poslujejo).

Glede na način dela, obseg in organizacijo dela, je »CODM«³⁰ skupina, sestavljena iz članov uprave, direktorja finančno-računovodskega sektorja, direktorja kontrolinga in direktorja sektorja za upravljanje s tveganji. Rezultate segmentov, do nivoja zavarovalno-tehničnih rezultatov, naložbenih donosov in agregiranih rezultatov poslovanja, stanja sredstev, kapitala in zavarovalno-tehničnih rezervacij CODM lahko spremlja kvartalno. Podatki, ki jih CODM pregleduje so del kvartalnega poročila upravi o poslovanju skupine.

Odseki poslovanja so pozavarovanje, premoženjsko zavarovanje, življenjsko zavarovanje in ostalo. Za spremljanje poslovanja odsekov sicer uporabljamo različne kazalnike, skupno merilo uspešnosti poslovanja v vseh segmentih pa je čisti dobiček poslovanja, izkazan po mednarodnih računovodskih standardih. V odseku pozavarovanja se odraža poslovanje obvladujoče družbe, v odseku premoženjskih zavarovanj je prikazano poslovanje premoženjskih zavarovalnic v skupini ter premoženjskih zavarovanj sicer kompozitne zavarovalnice Tilia, v življenjskih zavarovanjih pa je prikazano poslovanje življenjskih zavarovalnic v skupini ter življenjskih zavarovanj Zavarovalnice Tilia. V odseku ostalo so prikazane postavke dejavnosti investicijskih skladov in borzno-posredniške hiše. Ta odsek ne dosega kvantitativnih pragov, vendar je zaradi popolnoma drugačne dejavnosti ločeno prikazan.

Segmenta pozavarovanja in premoženjskih zavarovanj presegata prag 10 % v skupnih prihodkih, stanja sredstev in deleža v dobičku/izgubi in sta zato ločeno prikazana. Odsek življenjskih zavarovanj po nobenem od s standardi priporočenih meril vrednostno ne presega kvantitativnega praga, vendar je zaradi narave produktov življenjskih zavarovanj ter njihovih posebnosti, ki ta odsek bistveno ločujejo od ostalih, prikazan izločeno.

³⁰ CODM (angl. Chief Operating Decision Maker); CODM je lahko ena oseba, odgovorna za spremljanje rezultatov posameznega segmenta, lahko pa je to skupina ljudi, ki so odgovorni za alokacijo resursov ter spremljanje in ocenjevanje rezultatov poslovanja. CODM je funkcija in ne naziv.

Postavke sredstev po poslovnih odsekih

(v EUR)	Pozavarovanje		Premoženjska zavarovanja		Življenjska zavarovanja		Ostalo		Konsolidacijski popravek		Skupaj	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
SREDSTVA	404.105.056	399.152.652	183.588.156	164.119.953	49.389.903	33.428.915	11.780.103	729.413	-88.151.614	-62.084.317	560.711.611	535.346.611
Neopredmetena sredstva	181.818	189.498	1.649.314	2.065.170	309.135	182.475	22.510	29.035	21.683.758	22.328.447	23.846.535	24.794.625
Opredmetena osnovna sredstva	1.808.628	1.852.159	17.065.908	18.769.569	4.186.642	1.587.692	1.769.651	22.993	0	0	24.830.829	22.232.413
Odložene terjatve za davke	2.112.682	5.383.818	252.255	446.076	3.756	30.217	152	156	0	0	2.368.845	5.860.267
Naložbene nepremičnine	1.244.886	1.262.310	4.528.678	3.981.097	0	0	0	0	0	0	5.773.564	5.243.407
Finančne naložbe v pridruženih družbah	89.436.603	78.665.394	3.025.940	2.625.283	395.300	0	9.271.851	0	-64.483.213	-49.709.699	37.646.479	31.580.978
Finančne naložbe:	207.913.774	201.286.220	70.435.458	55.345.852	24.887.396	14.368.112	594.931	602.736	-5.700.000	0	298.131.559	271.602.919
- posojila in depoziti	36.865.091	31.057.148	21.454.990	28.984.697	9.579.970	5.486.398	0	808.586	-5.700.000	0	62.200.051	66.336.829
- v posesti do zapadlosti	9.798.345	7.700.603	21.010.812	556.139	3.399.279	0	465.695	66.007	0	0	34.674.131	8.322.749
- razpoložljive za prodajo	157.854.127	160.393.911	25.611.380	24.363.215	10.843.712	8.881.714	129.236	132.436	0	0	194.438.455	193.771.276
- vrednotene po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida	3.396.211	2.134.557	2.358.276	1.037.508	1.064.436	0	0	0	0	0	6.818.923	3.172.065
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	0	0	0	17.861.634	10.577.672	0	0	0	0	17.861.634	10.577.672
Znesek ZTR prenesen pozavarovateljem	25.148.351	37.690.671	29.517.146	26.180.193	22.845	1.933	0	0	-25.788.932	-23.731.776	28.899.410	40.141.021
Terjatve	65.638.369	56.451.136	43.461.178	38.653.558	954.452	726.611	19.197	36.806	-13.863.226	-10.971.290	96.209.971	84.896.822
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	0	0	33.954.724	27.162.286	213.322	425.430	0	0	-450.634	-216	33.717.412	27.587.500
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	60.245.061	53.357.701	6.036.841	5.179.163	6.650	4.835	0	0	-12.887.745	-10.870.742	53.400.807	47.670.957
Terjatve za odmerjeni davke	3.500.244	846.920	403.544	86.694	107.068	0	1.687	22.768	0	0	4.012.543	956.382
Druge terjatve	1.893.065	2.246.516	3.066.069	6.225.415	627.412	296.346	17.510	14.038	-524.847	-100.332	5.079.209	8.681.983
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	10.263.816	9.652.159	7.094.580	5.855.823	46.071	238.665	0	0	0	0	17.404.467	15.746.647
Druga sredstva	225.688	6.707.831	770.673	494.903	74.362	141.687	60.248	0	0	0	1.130.971	7.344.421
Denar in denarni ustrezniki	130.442	11.454	4.797.140	8.505.977	648.311	5.573.850	41.564	37.686	0	0	5.617.457	14.128.967
Nekratkoročna sredstva namenjena za prodajo	0	0	989.887	1.196.451	0	0	0	0	0	0	989.887	1.196.451

Postavke obveznosti po poslovnih odsekih

(v EUR)	Pozavarovanje		Premoženjska zavarovanja		Življenjska zavarovanja		Ostalo		Konsolidacijski popravek		Skupaj	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
OBVEZNOSTI	404.105.057	399.152.652	183.588.159	164.107.171	49.389.904	33.428.915	11.780.103	742.195	-88.151.612	-62.084.318	560.711.611	535.346.611
Kapital	149.995.279	153.740.161	25.977.488	32.260.206	16.814.712	11.100.963	11.689.382	726.033	-42.799.454	-23.740.308	161.677.406	174.087.055
Osnovni kapital	39.069.099	39.069.099	35.220.738	25.298.569	21.219.205	12.180.628	11.492.556	279.343	-67.932.499	-37.758.540	39.069.099	39.069.099
Kapitalske rezerve	33.003.752	33.003.752	28.495	28.495	56	56	0	0	-28.547	-28.547	33.003.756	33.003.756
Rezerve iz dobička	79.639.568	92.238.213	5.092.441	4.592.217	0	0	98.336	91.379	-4.552.375	-4.425.322	80.277.970	92.496.487
Presežek iz prevrednotenja	-1.717.140	-10.570.904	1.977.700	1.160.787	81.097	-98.927	9.828	16.345	192.452	-959.820	543.937	-10.452.518
Zadržani čisti poslovni izid	0	0	-573.099	1.863.740	-3.266.680	-31.919	183.963	305.937	17.180.647	12.655.930	13.524.831	14.793.688
Čisti poslovni izid poslovnega leta	0	0	-14.472.194	92.800	-791.221	-948.875	-85.453	26.638	3.007.121	6.078	-12.341.747	-823.359
Prevedbeni popravek kapitala	0	0	-1.296.593	-776.402	-427.745	0	-9.848	6.391	49.009	-234.325	-1.685.177	-1.004.336
Kapital večinskih lastnikov	149.995.279	153.740.161	25.977.488	32.260.206	16.814.712	11.100.963	11.689.382	726.033	-52.084.192	-30.744.546	152.392.668	167.082.817
Kapital manjšinskih lastnikov	0	0	0	0	0	0	0	0	9.284.738	7.004.238	9.284.738	7.004.238
Podrejene obveznosti	31.135.777	31.139.605	0	0	0	0	0	0	0	0	31.135.777	31.139.605
Zavarovalno-tehnične rezervacije	169.726.846	159.309.009	130.566.625	110.120.107	13.778.365	10.610.175	0	0	-25.788.932	-23.731.776	288.282.904	256.307.515
Prenosne premije	44.042.916	41.967.178	51.197.580	44.647.066	255.074	204.063	0	0	-9.483.296	-8.197.792	86.012.274	78.620.515
Matematične rezervacije	0	0	0	0	13.363.461	10.280.389	0	0	0	0	13.363.461	10.280.389
Škodne rezervacije	123.869.342	116.458.980	76.397.588	63.522.687	159.830	125.723	0	0	-16.113.143	-15.366.534	184.313.617	164.740.856
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	1.814.588	882.851	2.971.457	1.950.354	0	0	0	0	-192.493	-167.450	4.593.552	2.665.755
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	0	0	0	17.953.979	10.748.184	0	0	0	0	17.953.979	10.748.184
Druge rezervacije	170.448	226.667	630.293	486.903	69.599	62.391	1.761	1.655	0	0	872.101	777.616
Odložene obveznosti za davke	323.814	0	41.570	60.746	20.275	0	0	0	0	0	385.659	60.746
Druge finančne obveznosti	613	160	6.073.305	2.844.469	0	0	50.418	0	-2.950.418	-2.244.469	3.173.918	600.160
Obveznosti iz poslovanja	37.345.542	42.528.378	14.680.764	12.656.309	115.181	77.521	24.246	0	-11.988.825	-9.419.407	40.176.908	45.842.801
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	0	0	5.059.871	6.079.447	46.756	31.828	24.000	0	-8.464	0	5.122.163	6.111.275
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	37.345.542	42.528.378	8.982.217	6.257.970	51.801	44.120	0	0	-11.980.361	-9.419.407	34.399.199	39.411.061
Obveznosti za odmerjeni davki	0	0	638.676	318.892	16.624	1.573	246	0	0	0	655.546	320.465
Ostale obveznosti	15.406.738	12.208.672	5.618.114	5.678.430	637.793	829.680	14.296	14.506	-4.623.983	-2.948.358	17.052.958	15.782.930

Postavke izkaza poslovnega izida po poslovnih odsekih

(v EUR)	Pozavarovanje		Premoženska zavarovanja		Življenjska zavarovanja		Ostalo		Konsolidacijski popravek		Skupaj	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Čisti prihodki od zavarovalnih premij (1)	119.096.864	109.098.508	87.151.884	74.115.969	11.217.545	10.938.510	0	0	-38.454	-39.214	217.427.839	194.113.773
Obračunane kosmate zavarovalne premije	147.082.330	134.743.720	119.665.563	106.452.791	11.407.225	10.874.387	0	0	-26.738.530	-22.463.971	251.416.588	229.606.926
Obračunana premija, oddana v pozavarovanje in sozavarovanje	-25.360.971	-20.886.767	-30.392.194	-25.113.766	-90.848	-44.120	0	0	26.700.076	22.424.757	-29.143.937	-23.619.896
Sprememba čistih prenosnih premij	-2.624.495	-4.758.444	-2.121.485	-7.223.056	-98.832	108.243	0	0	0	0	-4.844.812	-11.873.257
Čisti odhodki za škode (2)	-90.257.788	-79.061.685	-55.939.199	-41.212.188	-1.621.249	-1.571.138	0	0	0	-3.420	-147.818.236	-121.848.431
Obračunani kosmati zneski škod, zmanjšani za prihodke od uveljavljenih regresov	-100.807.961	-114.689.231	-61.376.186	-51.051.030	-1.617.844	-1.495.967	0	0	14.411.631	12.104.745	-149.390.360	-155.131.483
Obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev	29.936.487	44.293.794	16.169.192	13.155.505	356	0	0	0	-14.411.631	-12.108.165	31.694.404	45.341.134
Sprememba čistih škodnih rezervacij	-19.386.314	-8.666.248	-10.732.205	-3.316.663	-3.761	-75.171	0	0	0	0	-30.122.280	-12.058.082
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij (3)	-949.348	-182.999	-734.022	-302.891	-1.709.146	-217.990	0	0	25.040	-22.706	-3.367.476	-726.586
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (4)	0	0	0	0	-7.205.795	-436.745	0	0	0	0	-7.205.795	-436.745
Obratovalni stroški (5)	-39.876.086	-39.127.544	-42.117.528	-34.989.750	-5.558.258	-4.736.570	-229.893	-262.534	6.531.378	5.248.125	-81.250.387	-73.868.273
-amortizacija	-150.478	-154.831	-1.615.486	-1.377.485	-62.209	-518	-10.305	-4.132	0	0	-1.838.478	-1.536.966
Drugi zavarovalni prihodki (6)	5.539.068	2.898.066	8.598.391	6.637.453	123.867	12.590	22	0	-6.459.490	-5.390.357	7.801.858	4.157.752
Drugi zavarovalni odhodki (7)	-1.230.757	-573.707	-5.626.053	-3.399.749	-106.119	-16.431	0	0	0	0	-6.962.929	-3.989.886
A) Zavarovalno-tehnični rezultat (1+2+3+4+5+6+7)	-7.678.047	-6.949.361	-8.666.527	848.844	-4.859.155	3.972.226	-229.871	-262.534	58.474	-207.572	-21.375.126	-2.598.396
Prihodki od naložb v odvisne in povezane družbe (8)	0	0	0	0	0	0	0	0	167.497	1.350.266	167.497	1.350.266
-delež v poslovnem izidu pridruženih podjetij - z uporabo kapitalske metode	0	0	0	0	0	0	0	0	167.497	1.350.266	167.497	1.350.266
Prihodki od naložb (9)	12.566.933	22.519.177	4.630.836	4.718.878	5.374.801	984.107	112.719	242.079	-502.391	-457.214	22.182.898	28.007.027
- obrestni prihodki	6.069.093	8.513.365	3.231.873	3.560.083	1.017.157	602.711	24.699	24.254	158.450	276.053	10.501.272	12.976.466
- drugi prihodki naložb	6.497.840	14.005.812	1.398.963	1.158.795	4.357.644	381.396	88.020	217.825	343.941	181.161	12.686.408	15.944.989
Odhodki od naložb v povezane družbe (10)	0	0	-285.860	-314.213	0	0	-1.181	0	32.760	314.213	-254.281	0
-delež v poslovnem izidu pridruženih podjetij - z uporabo kapitalske metode	-254.281	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-254.281	0
Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti (11)	-18.961.340	-25.059.829	-3.307.005	-2.281.715	-1.178.505	-5.898.101	0	0	0	0	-23.446.850	-33.239.644
- obrestni odhodki	-1.926.416	-2.818.485	0	0	0	0	0	0	0	0	-1.926.416	-2.818.485
B) Rezultat iz naložbenja (8+9+10+11)	-6.394.407	-2.540.652	1.037.971	2.122.950	4.196.296	-4.913.994	111.538	242.079	-302.134	1.207.265	-1.350.736	-3.882.351
Drugi prihodki (12)	67.558	1.314	721.176	1.306.742	0	0	33.775	47.309	0	-10.000	822.509	1.345.365
Odhodki za bonuse in popuste (13)	0	0	-650.615	-617.178	0	0	0	0	-25.040	22.706	-675.655	-594.472
Drugi odhodki (14)	-663	-1.370	-5.765.762	-2.473.800	0	0	-14	-399	0	-588.332	-5.766.439	-3.063.901
C) Rezultat ostalih postavk (12+13+14)	66.895	-56	-5.695.201	-1.784.236	0	0	33.761	46.910	-25.040	-575.626	-5.619.585	-2.313.008
D) Poslovni izid pred obdavčitvijo (A+B+C)	-14.005.559	-9.490.069	-13.323.757	1.187.558	-662.859	-941.768	-84.572	26.455	-268.700	424.067	-28.345.448	-8.793.754
E) Davek od dohodka	1.406.914	1.498.420	-1.267.034	-1.174.995	-9.764	-2.285	-881	-30	0	0	129.235	321.110
F) Čisti poslovni izid obračunskega obdobja (D+E)	-12.598.645	-7.991.649	-14.590.791	12.563	-672.623	-944.053	-85.453	26.425	-268.700	424.067	-28.216.212	-8.472.644

Medsegmentno poslovanje

(v EUR)	Pozavarovanje		Premoženjska zavarovanja		Življenjska zavarovanja		Ostalo		Konsolidacijski popravek		Skupaj	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	26.738.530	22.463.971	0	0	0	0	0	0	-26.738.530	-22.463.971	0	0
Čisti odhodki za škode	-14.411.631	-12.516.254	0	0	0	0	0	0	14.411.631	12.516.254	0	0
Obratovalni stroški	-6.361.832	-5.372.782	0	0	0	0	0	0	6.361.832	5.372.782	0	0

Skladno s Sklepom o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic – SKL 2009, ki zahteva, da postavke v izkazu finančnega položaja in izkazu poslovnega izida izkazujemo ločeno za premoženjska, življenjska in dopolnilna zdravstvena zavarovanja ter skupno za zavarovalnico kot celoto, v nadaljevanju prikazujemo izkaze na zahtevan način.

Izkaz finančnega položaja - sredstva

(v EUR)	2009						2008					
	Premoženje	Življenje	Zdravstvo	Skupaj skupina	Konsolidacija	Skupaj	Premoženje	Življenje	Skupaj skupina	Konsolidacija	Skupaj	
SREDSTVA	597.490.923	49.389.904	1.982.394	648.863.221	-88.151.613	560.711.611	564.002.013	33.428.914	597.430.927	-62.084.318	535.346.611	
Neopredmetena dolgoročna sredstva	1.853.642	309.135	0	2.162.777	21.683.758	23.846.535	2.283.703	182.475	2.466.178	22.328.447	24.794.625	
Opredmetena osnovna sredstva	19.867.208	4.186.642	776.980	24.830.830	0	24.830.829	20.644.721	1.587.692	22.232.413	0	22.232.413	
Nekratkoročna sredstva namenjena za prodajo	989.887	0	0	989.887	0	989.887	1.196.451	0	1.196.451	0	1.196.451	
Odložene terjatve za davke	2.365.089	3.756	0	2.368.845	0	2.368.845	5.830.050	30.217	5.860.267	0	5.860.267	
Naložbene nepremičnine	5.773.564	0	0	5.773.564	0	5.773.564	5.243.407	0	5.243.407	0	5.243.407	
Finančne naložbe v pridruženih družbah	100.830.033	395.300	904.360	102.129.693	-64.483.213	37.646.479	81.290.677	0	81.290.677	-49.709.699	31.580.978	
Finančne naložbe:	278.944.163	24.887.397	0	303.831.560	-5.700.000	298.131.559	257.234.807	14.368.112	271.602.919	0	271.602.919	
- posojila in depoziti	58.320.081	9.579.970	0	67.900.051	-5.700.000	62.200.051	60.850.431	5.486.398	66.336.829	0	66.336.829	
- v posesti do zapadlosti	31.274.852	3.399.279	0	34.674.131	0	34.674.131	8.322.749	0	8.322.749	0	8.322.749	
- razpoložljive za prodajo	183.594.743	10.843.712	0	194.438.455	0	194.438.455	184.889.562	8.881.714	193.771.276	0	193.771.276	
- vrednotene po poštenu vrednosti preko izkaza poslovnega izida	5.754.487	1.064.436	0	6.818.923	0	6.818.923	3.172.065	0	3.172.065	0	3.172.065	
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	17.861.634	0	17.861.634	0	17.861.634	0	10.577.672	10.577.672	0	10.577.672	
Znesek ZTR prenesen pozavarovateljem	54.665.497	22.845	0	54.688.342	-25.788.932	28.899.410	63.870.864	1.933	63.872.797	-23.731.776	40.141.021	
Terjatve	109.004.032	954.452	114.712	110.073.196	-13.863.226	96.209.971	95.141.500	726.611	95.868.111	-10.971.290	84.896.822	
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	33.840.012	213.322	114.712	34.168.046	-450.634	33.717.412	27.162.286	425.430	27.587.716	-216	27.587.500	
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	66.281.901	6.650	0	66.288.551	-12.887.745	53.400.807	58.536.864	4.835	58.541.699	-10.870.742	47.670.957	
Terjatve za odmerjeni davke	3.905.475	107.068	0	4.012.543	0	4.012.543	956.382	0	956.382	0	956.382	
Druge terjatve	4.976.644	627.412	0	5.604.056	-524.847	5.079.209	8.485.969	296.346	8.782.315	-100.332	8.681.983	
Druga sredstva	18.374.952	120.433	40.052	18.535.437	0	18.535.438	22.710.716	380.352	23.091.068	0	23.091.068	
Denar in denarni ustrezniki	4.822.856	648.311	146.290	5.617.457	0	5.617.457	8.555.117	5.573.850	14.128.967	0	14.128.967	

Izkaz finančnega položaja - obveznosti

(v EUR)	2009						2008				
	Premoženje	Življenje	Zdravstvo	Skupaj skupina	Konsolidacija	Skupaj	Premoženje	Življenje	Skupaj skupina	Konsolidacija	Skupaj
OBVEZNOSTI	597.490.923	49.389.904	1.982.394	648.863.221	-88.151.613	560.711.611	564.002.013	33.428.914	597.430.927	-62.084.318	535.346.611
Kapital	186.246.687	16.814.712	1.415.461	204.476.860	-42.799.455	161.677.406	186.726.399	11.100.963	197.827.362	-23.740.308	174.087.055
Osnovni kapital	84.652.393	21.219.205	1.130.000	107.001.598	-67.932.499	39.069.099	64.647.011	12.180.628	76.827.639	-37.758.540	39.069.099
Kapitalske rezerve	33.032.247	56	0	33.032.303	-28.547	33.003.756	33.032.247	56	33.032.303	-28.547	33.003.756
Rezerve iz dobička	84.830.345	0	0	84.830.345	-4.552.375	80.277.970	96.921.809	0	96.921.809	-4.425.322	92.496.487
Presežek iz prevrednotenja	270.387	81.097	0	351.484	192.452	543.937	-9.393.772	-98.927	-9.492.699	-959.820	-10.452.519
Zadržani čisti poslovni izid	-389.136	-3.266.680	0	-3.655.816	17.180.647	13.524.831	2.169.677	-31.919	2.137.758	12.655.930	14.793.688
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-14.843.108	-791.221	285.461	-15.348.868	3.007.121	-12.341.747	119.438	-948.875	-829.437	6.078	-823.359
Prevedbeni popravek kapitala	-1.306.441	-427.745		-1.734.186	49.009	-1.685.177	-770.011		-770.011	-234.325	-1.004.335
Kapital večinskih lastnikov	186.246.687	16.814.712	1.415.461	204.476.860	-52.084.192	152.392.668	186.726.399	11.100.963	197.827.362	-30.744.546	167.082.817
Kapital manjšinskih lastnikov	0	0	0	0	9.284.737	9.284.738	0	0	0	7.004.238	7.004.238
Podrejene obveznosti	31.135.777	0	0	31.135.777	0	31.135.777	31.139.605	0	31.139.605	0	31.139.605
Zavarovalno-tehnične rezervacije	299.841.327	13.778.365	452.144	314.071.836	-25.788.932	288.282.904	269.429.116	10.610.175	280.039.291	-23.731.776	256.307.515
Prenosne premije	95.145.814	255.074	94.682	95.495.570	-9.483.296	86.012.274	86.614.244	204.063	86.818.307	-8.197.792	78.620.515
Matematične rezervacije	0	13.363.461	0	13.363.461	0	13.363.461	0	10.280.389	10.280.389	0	10.280.389
Škodne rezervacije	199.909.468	159.830	357.462	200.426.760	-16.113.143	184.313.617	179.981.667	125.723	180.107.390	-15.366.534	164.740.856
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	4.786.045	0	0	4.786.045	-192.493	4.593.552	2.833.205	0	2.833.205	-167.450	2.665.755
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	17.953.979	0	17.953.979	0	17.953.979	0	10.748.184	10.748.184	0	10.748.184
Druge rezervacije	802.502	69.599	0	872.101	0	872.101	715.225	62.391	777.616	0	777.616
Obveznosti vezane na nekratkoročna sredstva v posesti za prodajo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odložene obveznosti za davek	365.384	20.275	0	385.659	0	385.659	60.746	0	60.746	0	60.746
Druge finančne obveznosti	5.989.575	2.687	0	5.992.262	-2.818.344	3.173.918	2.844.629	0	2.844.629	-2.244.469	600.160
Obveznosti iz poslovanja	51.948.194	115.181	102.358	52.165.733	-11.988.825	40.176.908	55.184.687	77.521	55.262.208	-9.419.407	45.842.801
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	4.981.513	46.756	102.358	5.130.627	-8.464	5.122.163	6.079.447	31.828	6.111.275	0	6.111.275
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	46.327.759	51.801	0	46.379.560	-11.980.361	34.399.199	48.786.348	44.120	48.830.468	-9.419.407	39.411.061
Obveznosti za odmerjeni davek	638.922	16.624	0	655.546	0	655.546	318.892	1.573	320.465	0	320.465
Ostale obveznosti	21.161.475	635.106	12.431	21.809.012	-4.756.054	17.052.958	17.901.608	829.680	18.731.288	-2.948.358	15.782.930

Izkaz poslovnega izida

(v EUR)	2009					2008					
	Premoženje	Življenje	Zdravstvo	Skupaj skupina	Konsolidacija	Skupaj	Premoženje	Življenje	Skupaj skupina	Konsolidacija	Skupaj
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	202.467.770	11.217.545	3.669.973	217.355.288	72.551	217.427.839	183.214.477	10.938.510	194.152.987	-39.214	194.113.773
Obračunane kosmate zavarovalne premije	262.659.217	11.407.225	4.088.676	278.155.118	-26.738.530	251.416.588	241.196.510	10.874.387	252.070.897	-22.463.971	229.606.926
Obračunana premija oddana v pozavarovanje in sozavarovanje	-55.864.170	-90.848	0	-55.955.018	26.811.081	-29.143.938	-46.000.533	-44.120	-46.044.653	22.424.757	-23.619.896
Sprememba prenosnih premij	-4.327.277	-98.832	-418.703	-4.844.812	0	-4.844.812	-11.981.500	108.243	-11.873.257	0	-11.873.257
Prihodki od naložb v odvisne in povezane družbe, od tega	497.882	4.509	0	502.391	-334.894	167.497	457.214	0	457.214	893.052	1.350.266
- dobiček iz naložb v kapital pridruženih in skupaj obvladovanih družb, obračunan z uporabo kapitalske metode	0	0	0	0	167.497	167.497	0	0	0	1.350.266	1.350.266
Prihodki od naložb	16.812.606	5.370.292	0	22.182.898	0	22.182.898	27.022.920	984.107	28.007.027	0	28.007.027
Drugi zavarovalni prihodki	14.137.481	123.867	0	14.261.348	-6.459.490	7.801.858	9.535.519	12.590	9.548.109	-5.390.357	4.157.752
Prihodki od provizij	11.080.032	7.621	0	11.087.653	-6.369.359	4.718.294	8.399.553	4.835	8.404.388	-5.377.617	3.026.771
Drugi zavarovalni prihodki	3.057.449	116.246	0	3.173.695	-90.131	3.083.564	1.135.966	7.755	1.143.721	-12.740	1.130.981
Drugi prihodki	822.509	0	0	822.509	0	822.509	1.355.365	0	1.355.365	-10.000	1.345.365
Čisti odhodki za škode	-144.000.421	-1.621.249	-2.196.566	-147.818.236	0	-147.818.236	-120.273.873	-1.571.138	-121.845.011	-3.420	-121.848.431
Obračunani kosmati zneski škod zmanjšani za prihodke od uveljavljenih regresov	-160.307.553	-1.617.844	-1.876.594	-163.801.991	14.411.631	-149.390.360	-165.740.261	-1.495.967	-167.236.228	12.104.745	-155.131.483
Obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev	46.105.679	356	0	46.106.035	-14.411.631	31.694.404	57.449.299	0	57.449.299	-12.108.165	45.341.134
Sprememba škodnih rezervacij	-29.798.547	-3.761	-319.972	-30.122.280	0	-30.122.280	-11.982.911	-75.171	-12.058.082	0	-12.058.082
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	-1.683.370	-1.709.146	0	-3.392.516	25.040	-3.367.476	-485.890	-217.990	-703.880	-22.706	-726.586
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	-7.205.795	0	-7.205.795	0	-7.205.795	0	-436.745	-436.745	0	-436.745
Spremembe obveznosti iz finančnih pogodb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odhodki za bonuse in popuste	-650.615	0	0	-650.615	-25.040	-675.655	-617.178	0	-617.178	22.706	-594.472
Obratovalni stroški	-81.103.628	-5.558.258	-1.119.879	-87.781.765	6.531.378	-81.250.387	-74.379.828	-4.736.570	-79.116.398	5.248.125	-73.868.273
Stroški pridobivanja zavarovanj	-46.757.916	-1.550.914	-458.244	-48.767.074	6.369.359	-42.397.715	-41.834.394	-1.471.180	-43.305.574	5.167.492	-38.138.082
Ostali obratovalni stroški	-34.345.712	-4.007.344	-661.635	-39.014.691	162.019	-38.852.672	-32.545.434	-3.265.390	-35.810.824	80.633	-35.730.191
Odhodki od naložb v odvisne in povezane družbe, od tega	-287.041	0	0	-287.041	32.760	-254.281	-314.213	0	-314.213	314.213	0
- izguba iz naložb v kapital pridruženih in skupaj obvladovanih družb, obračunan z uporabo kapitalske metode	0	0	0	0	-254.281	-254.281	0	0	0	0	0
Odhodki naložb	-22.268.345	-1.178.505	0	-23.446.850	0	-23.446.850	-27.341.544	-5.898.101	-33.239.644	0	-33.239.644
- oslabitve finančnih naložb sredstev, ki niso merjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	-6.347.533	0	0	-6.347.533	0	-6.347.533	0	0	0	0	0
Drugi zavarovalni odhodki	-6.856.810	-106.119	0	-6.962.929	0	-6.962.929	-3.973.456	-16.431	-3.989.886	0	-3.989.886
Drugi odhodki	-5.766.439	0	0	-5.766.439	0	-5.766.439	-2.475.569	0	-2.475.569	-588.332	-3.063.901
Poslovni izid pred obdavčitvijo	-27.878.421	-662.859	353.528	-28.187.752	-157.695	-28.345.446	-8.276.056	-941.768	-9.217.822	424.067	-8.793.754
Davek od dohodka	443.697	-9.764	-304.698	129.235	0	129.235	323.395	-2.285	321.110	0	321.110
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	-27.434.724	-672.623	48.830	-28.058.517	-157.695	-28.216.212	-7.952.661	-944.053	-8.896.712	424.067	-8.472.644

(v EUR)	Kosmata premija	Dolgoročna sredstva
Slovenija	135.930.348	7.391.254
Zahodni Balkan (bivša Jugoslavija)	68.939.462	43.011.829
Ostali	46.546.778	0
Skupaj	251.416.588	50.403.083

32.5 Spremembe računovodskih usmeritev in odprave napak

V letu 2009 v skupini ni bilo bistvenih sprememb računovodskih usmeritev ali odprav napak.

32.6 Novi standardi in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo

Pri pripravi računovodskih izkazov niso bili upoštevani naslednji novi standardi ter pojasnila, sprejeti v EU, katerih uporaba je obvezna od 1. 1. 2010:

➤ **MSRP 3 – Poslovne združitve (v veljavi za letna obdobja od 1. 7. 2009).**

Spremenil se je obseg standarda, obenem pa se je razširil tudi pojem poslov. Spremenjeni standard zajema tudi številne druge spremembe kot so:

- vse postavke kupnine, ki jih prevzemnik prenese, so pripoznane in izmerjene po pošteni vrednosti na datum prevzema, vključno znesek, katerega plačilo je odvisno od prihodnjih dogodkov (pogojni del plačila),
- naknadna sprememba pogojnega dela plačila se pripozna v poslovnem izidu,
- stroški posla, razen stroški izdaje delnic in dolga, se obravnavajo kot odhodek na dan nastanka,
- prevzemnik lahko izmeri kateri koli manjšinski delež po pošteni vrednosti na datum prevzema (polno dobro ime), ali po sorazmernem deležu poštene vrednosti opredeljivih sredstev in obveznosti prevzete družbe na podlagi posel-za-posel.

Dopolnjen standard se naj ne bi uporabljal za poslovne združitve pred datumom njegove uveljavitve, saj le-ta ne bo vplival na računovodske izkaze oz. razkrite poslovne združitve, ki so nastale pred datumom uveljavitve spremenjenega standarda.

➤ **Spremenjen MRS 27 - Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi (v veljavi za letna obdobja od 1. 7. 2009 dalje).**

Spremenjen standard obravnava izraz 'manjšinski delež', ki se nadomešča z izrazom 'neobvladujoč delež' in je definiran kot "kapitalski delež v odvisnem podjetju, ki ni last obvladujočega podjetja niti neposredno niti posredno ". Nadalje dopolnjen standard spreminja obravnavanje neobvladujočega deleža, izgubo obvladovanja odvisnega podjetja, kot tudi razporeditev dobička ali izgube ter ostalega celotnega dobička med obvladujočim in neobvladujočim deležem.

Skupina še ni zaključila analize učinka tega dopolnila.

➤ **Dopolnila k MRS 32 - Finančni instrumenti: Predstavitev – Razvrstitev izdaj delniških pravic (v veljavi za letna obdobja od 1. 2. 2010).**

V skladu z dopolnilom so pravice, opcije ali nakupni boni za pridobitev določenega števila lastnih kapitalskih instrumentov podjetja v zameno za določen znesek v kateri koli valuti kapitalski instrumenti, če podjetje vsem svojim obstoječim lastnikom istega razreda ponudi sorazmerno pravice, opcije ali nakupne bone lastnih neizpeljanih kapitalskih instrumentov.

Dopolnila k MRS 32 za skupino niso pomembna, saj v preteklosti skupina ni izdala omenjenih instrumentov.

➤ **Dopolnila k MRS 39 - Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje – Pred tveganjem upravičeno varovane postavke (v veljavi za letna obdobja od 1. 7. 2010).**

Dopolnjen standard podrobneje opisuje uporabo obstoječih načel, ki določajo ali lahko posebne oblike tveganja denarnih tokov ali deli denarnih tokov odražajo razmerja varovanja pred tveganji. Da bi se odražalo razmerje varovanja pred tveganji, je potrebno tveganja ali dele ločeno pripoznati in izmeriti; vendar pa inflacije ne moremo določiti razen v omejenih okoliščinah.

Dopolnjen MRS 39 za računovodske izkaze skupine ni pomemben, saj le-ta ne uporablja varovanja pred tveganji.

➤ **OPMSRP 12 - Dogovori o koncesiji storitev (v veljavi za prvo letno obdobje od 1. 4. 2009).**

Pojasnilo je namenjeno družbam v zasebni lasti v zvezi s pripoznavanjem in merjenjem zadev, ki se pojavijo pri računovodskem obravnavanju dogovorov o koncesiji storitev na javno-zasebnem področju.

OPMSRP 12 za poslovanje skupine ni pomembno, saj nobena družba iz skupine nima sklenjenih dogovorov o koncesiji storitev.

➤ **OPMSRP 15 - Pogodbe za gradnjo nepremičnin (v veljavi za letna obdobja od 1. 1. 2010).**

OPMSRP 15 podrobneje določa, da so prihodki, ki izhajajo iz pogodb o gradnji nepremičnin pripoznani glede na stopnjo dokončnosti pogodbene dejavnosti v naslednjih primerih:

- pogodba ustreza opredelitvi pogodbe o gradbenih delih skladno z MRS 11.3,
- pogodba velja zgolj za izvedbo storitev v skladu z IAS 18 (npr. družbi ni potrebno dobavljati gradbene materiale) in
- pogodba je namenjena prodaji blaga, prihodki pa se pripoznajo sproti med gradnjo v skladu z določili MRS 18.14.

V vseh ostalih primerih se prihodki pripoznajo takrat, ko so izpolnjeni vsi pogoji pripoznanja prihodkov kot to določa MRS 18.14 (npr. po končani gradnji ali po dobavi).

OPMSRP 15 za računovodske izkaze skupine ni pomembno, saj skupina ne nudi storitve gradnje ali prodaje nepremičnin.

➤ **OPMSRP 16 - Varovanje čistih finančnih naložb v podjetje v tujini pred tveganji (v veljavi za letna obdobja od 1. 7. 2009)**

Pojasnilo podrobneje določa vrsto tveganja, pred katerim se je potrebno zavarovati, katera družba v skupini sme posedovati postavko varovano pred tveganjem, pojasnjuje ali metoda konsolidacije vpliva na učinkovitost varovanja, kot tudi obliko, ki jo instrument varovanja zavzame, pa vse do zneskov, ki se ob ukinitvi poslovanja v tujini prerazvrstijo iz kapitala v poslovni izid.

Skupina še ni zaključila analize učinka tega novega pojasnila.

➤ **OPMSRP 17 - Izplačila nedenarnih sredstev lastnikom (v veljavi za letna obdobja predvidoma od 1. 11. 2009).**

Pojasnilo velja za enostranska izplačila nedenarnih sredstev lastnikom. V skladu s pojasnilom se obveznost izplačila dividende pripozna ko je dividenda ustrezno odobrena in ni več predmet presoje podjetja, ter se izmeri po pošteni vrednosti izplačanega sredstva. Knjigovodska vrednost dividende se ponovno izmeri na dan poročanja, sprememba knjigovodske vrednosti pa se pripozna v kapitalu kot prilagoditve zneska izplačila. Ko je obveznost izplačila dividende poravnana, se morebitna razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in knjigovodsko vrednostjo dividende pripozna v poslovnem izidu.

Ker pojasnilo velja le od dneva uporabe dalje, le-to ne bo vplivalo na računovodske izkaze skupine za obdobja pred datumom sprejema pojasnila. Prav tako se pojasnilo nanaša na bodoče dividende, ki bodo predmet presoje uprave/družbenikov, zato ni mogoče oceniti učinek tega pojasnila.

➤ **OPMSRP 18 - Prenosi sredstev od odjemalcev (v veljavi za letna obdobja predvidoma od 1. 11. 2009).**

V skladu s pojasnilom mora podjetje pripoznati preneseno sredstvo po njegovi pošteni vrednosti, v kolikor to sredstvo kaže značilnosti opredmetenega osnovnega sredstva v skladu z MRS 16, *Opredmetena osnovna sredstva*. Prav tako mora podjetje pripoznati znesek prenosa kot prihodek. Časovni okvir za pripoznanje prihodka je odvisen od dejstev in okoliščin posameznega dogovora.

OPMSRP 18 za računovodske izkaze skupine ni pomembno, saj slednja običajno ne prejema sredstev od odjemalcev.

32.7 Upravljanje s tveganji

32.7.1 Tveganje kapitalske neustreznosti

Skupina mora v skladu z zakonom zagotavljati ustrezno višino kapitala glede na obseg in vrste pozavarovalnih poslov, ki jih opravlja. Kapital posamezne članice mora biti vedno najmanj enak kapitalskim zahtevam, izračunanim z uporabo premijskega količnika oziroma škodnega količnika, in sicer tistim od obeh, ki so višje, oziroma mora biti vsaj enak minimalnemu predpisanemu znesku, če ga izračun s premijskim oziroma škodnim količnikom ne dosega.

Skupina je kapitalsko ustrezna, če je razpoložljivi kapital večji ali enak minimalnemu kapitalu. Skupina je bila celo leto 2009 kapitalsko ustrezna, saj je vedno imela velik presežek razpoložljivega kapitala nad minimalnim kapitalom.

Razpoložljivi kapital skupine na dan 31. 12. 2009 znaša 126.724.840 EUR (144.393.969 EUR na dan 31. 12. 2008). Glede na dejstvo, da v izračunu prilagojene kapitalske ustreznosti od razpoložljivega kapitala odštevamo minimalni kapital obvladujoče družbe in sorazmerne minimalne kapitale odvisnih družb (ne pa tudi višine naložbe), skupina izkazuje visok presežek razpoložljivega kapitala nad zahtevanim minimalnim kapitalom skupine, ki znaša 60.351.918 EUR (86.308.906 EUR na dan 31. 12. 2008). Sicer pa se je razpoložljivi kapital glede na leto 2008 zmanjšal za 12,2 %.

32.7.2 Zavarovalna tveganja

Zavarovalna tveganja so tveganja, ki so povezana z osnovno dejavnostjo zavarovalnic, torej prevzemanjem tveganj od zavarovalcev. Med zavarovalna tveganja uvrščamo predvsem tveganje pri sprejemu rizikov v (po)zavarovanje, cenovno tveganje, tveganje škod, tveganje samopridržaja in tveganje zaradi zavarovalno-tehničnih rezervacij. Nekatera druga zavarovalna tveganja, npr. tveganje, da je zavarovalni produkt neustrezno načrtovan, tveganje ekonomskega okolja in tveganje zaradi obnašanja zavarovalcev, so sicer lahko pomembna za posamezne članice skupine oziroma zavarovalne trge, ker pa ocenjujemo, da bi se njihov vpliv posredno manifestiral v glavnih zavarovalnih tveganjih, jih tu podrobneje ne obravnavamo.

Obvladujoča družba se ukvarja s pozavarovanjem, pet odvisnih zavarovalnic v skupini se ukvarja samo s premoženjskimi zavarovanji, tri se ukvarjajo samo z življenjskimi zavarovanji, s premoženjskimi in življenjskimi zavarovanji pa se ukvarja le ena. Primarni namen obeh vrst zavarovanj je prevzem tveganja od zavarovalcev. Poleg zavarovalnih tveganj, ki jih zavarovalnice iz skupine prevzemajo neposredno, obvladujoča družba posredno prevzema zavarovalna tveganja od cedentov zunaj skupine. Skupina del prevzetih tveganj zadrži v lastni izravnavi, presežek nad lastnimi zmoglostmi pa retrocedira. Skupina vse zavarovalne in pozavarovalne pogodbe v smislu standarda MSRP 4 uvršča med zavarovalne pogodbe. Ker nima obveznosti iz finančnih pogodb, so v nadaljevanju v skladu z MSRP 4 podrobneje razkrita tveganja, ki izvirajo iz zavarovalnih pogodb.

V nadaljevanju bomo najprej obravnavali zavarovalna tveganja, ki so povezana s premoženjskimi zavarovanji, nato pa še tista, ki so povezana z življenjskimi zavarovanji.

32.7.2.1 Tveganje pri sprejemu rizikov v (po)zavarovanje – premoženjska zavarovanja

Tveganje pri sprejemu rizikov v (po)zavarovanje je tveganje, da bo prišlo do finančnih izgub zaradi napačne izbire in odobritve, da riziko sprejmemo v (po)zavarovanje. Skupina to tveganje zmanjšuje predvsem z upoštevanjem ustaljenih oziroma predpisanih postopkov za prevzem rizikov, zlasti večjih, pravilnim določanjem maksimalnih verjetnih škod (PML) za posamezen riziko, internimi smernicami in navodili za prevzem, sistemom pooblastil, ustrezno cenovno in pozavarovalno politiko ter aktuarskim preverjanjem.

Večina zavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanj se obnavlja vsako leto, kar omogoča pravočasno prilagajanje zavarovalnih pogojev ter cen na morebitna neugodna gibanja škodnih rezultatov za celotne zavarovalne vrste, prav tako pa tudi za posamezne večje zavarovance.

Pri prevzemu večjih rizikov v zavarovanje, ki jih prevzema skupina, sodelujejo ustrezno usposobljeni strokovnjaki obvladujoče družbe. Pri tem je ključno tudi to, da se za velike rizike, ki presegajo limite pozavarovalnih pogodb, priskrbi ustrezno fakultativno pozavarovalno kritje kot nadgradnjo osnovnega pozavarovalnega programa.

Zavarovalno tveganje, ki presega zmožnosti skupine, skupina zmanjšuje tudi tako, da ga s pasivnimi pozavarovalnimi pogodbami prenaša na retrocesionarje.

Tveganje zaradi sprejema rizikov v (po)zavarovanje v letih 2009 in 2008 ni bilo bistveno različno.

32.7.2.2 Cenovno tveganje – premoženjska zavarovanja

Cenovno tveganje je tveganje, da bo obračunana (po)zavarovalna premija premajhna za obveznosti, ki bodo nastale s sklenitvijo (po)zavarovanja. Cenovno tveganje v skupini nadzorujemo predvsem z aktuarskimi analizami škodnih količnikov, ugotavljanjem njihovega trenda in ustreznimi korekcijami, pri določanju premijskih stopenj za nove zavarovalne produkte pa z ustreznim previdnim modeliranjem škodnega dogajanja, primerjavo s tujimi izkušnjami in nadzorovanjem ter primerjanjem dejanskega škodnega dogajanja s predvidenim.

Pri proporcionalnih pozavarovalnih pogodbah je pozavarovalna premija odvisna od zavarovalne premije, ki jo praviloma določajo cedenti. Zato skupina to tveganje obvladuje s pravilnim prevzemom rizikov v pozavarovanje in z ustreznim prilagajanjem provizijske politike. Pri neproporcionalnih pozavarovalnih pogodbah cenovno tveganje prav tako obvladujemo s pravilnim prevzemom rizikov v pozavarovanje ter primernim določanjem pozavarovalnih premijskih stopenj. Cene se sproti določajo na podlagi ciljnih kombiniranih količnikov, njihovo primernost pa preverjamo z rezultati po pozavarovalnih oblikah in skupinah.

Premijske stopnje so zaenkrat dovolj visoke, če upoštevamo razumna aktuarska pričakovanja glede gibanja višine odškodnin in stroškov ter racionalno obnašanje vseh udeležencev na trgu. Vendar pa se v odvisnih družbah zunaj Slovenije cenovno tveganje povečuje zaradi konkurence, kar vpliva predvsem na višino stroškov pridobivanja zavarovanj, in zaradi državno regulirane premije za obvezno zavarovanje avtomobilske odgovornosti. Zato skupno cenovno tveganje skupine v letu 2009 ocenjujemo kot srednje, vendar večje kot v letu 2008.

32.7.2.3 Tveganje škod – premoženjska zavarovanja

Tveganje škod je tveganje, da bo število škod večje, kot je bilo pričakovano, ali pa bo povprečna višina škod večja, kot je bilo pričakovano. To tveganje se lahko uresniči zaradi napačne ocene pri sprejemu rizikov v zavarovanje, spremembe prakse sodišč, pojava novih vrst škod, pojava novih človeških in živalskih bolezni, povečanja ozaveščenosti ljudi o pravicah iz zavarovalnih pogodb, spremembe makroekonomskih okoliščin ipd.

Tveganje škod obvladujemo s primernimi zavarovalnimi pogoji in ceniki, primernim prevzemom rizikov v zavarovanje, kontrolo koncentracije rizikov na določeni lokaciji ali geografskem področju, predvsem pa z ustreznim pozavarovalnim programom in programom retrocesije.

Ocenjujemo, da pri tveganju škod v letih 2009 in 2008 ni bilo bistvenih razlik.

32.7.2.4 Tveganje samopridržaja – premoženjska zavarovanja

Tveganje samopridržaja je tveganje, da bi prišlo do velikih čistih (agregatnih) škod zaradi katastrof ali koncentriranega škodnega dogajanja. To tveganje bi se lahko uresničilo predvsem takrat, ko bi bile tablice maksimalnih samopridržajev previsoke. Uresničilo bi se v primeru množičnih škod, v katerih bi bilo prizadetih več zavarovanih objektov. To bi se lahko zgodilo predvsem pri škodah zaradi naravnih nevarnosti, ki jih krije temeljno ali dodatno požarno zavarovanje oziroma k požarnemu zavarovanju priključeno zavarovanje, denimo zavarovanje obratovalnega zastoja ali potresno zavarovanje.

Skupina to tveganje obvladuje s primernim strokovnim prevzemom v zavarovanje, delno z merjenjem izpostavljenosti (s seštevki zavarovalnih vsot) po geografskih področjih za posamezne naravne nevarnosti, predvsem pa s primerno določenimi maksimalnimi samopridržaji ter ustreznim pozavarovalnim programom. Pri tem upošteva dejstvo, da na čiste škode na letnem nivoju vpliva tako maksimalna višina čiste škode, ki se nanaša na posamezen katastrofalni dogodek, kot tudi frekvenca takih dogodkov.

Ocenjujemo, da pri tveganju samopridržaja v letih 2009 in 2008 ni bilo bistvenih razlik, če upoštevamo višine maksimalnih samopridržajev in normalno pričakovano število katastrofalnih škod. Dejansko pa je bilo v letu 2009, prav tako tudi v letu 2008, več katastrofalnih škod zaradi naravnih nevarnosti, kot bi jih pričakovali na osnovi dolgoletnih povprečij. Zaradi primernosti maksimalnih samopridržajev in ustrezne retrocesije skupina ni bila resno ogrožena, kar je razvidno iz poglavja o oceni ogroženosti zaradi zavarovalnih tveganj – premoženjska zavarovanja.

32.7.2.5 Tveganje zavarovalno-tehničnih rezervacij – premoženjska zavarovanja

Tveganje zavarovalno-tehničnih rezervacij je tveganje, da so zavarovalno-tehnične rezervacije manjše, kot bi morale biti.

Politika skupine na področju oblikovanja zavarovalno-tehničnih rezervacij v vseh družbah skupine še ni poenotena, kar je posledica različnih stopenj razvoja posameznih trgov, kjer je skupina prisotna. Skupina pri oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij upošteva ugotovljene primanjkljaje škodnih rezervacij v posameznih članicah na konsolidiranem nivoju.

Nobena od odvisnih družb, razen največje zavarovalnice, škodnih rezervacij do vključno leta 2006 ni ocenjevala s priznanimi aktuarskimi metodami, npr. takimi, ki temeljijo na triangulaciji podatkov o plačanih škodah. Šele v letu 2007 so metodo »chain ladder« prvič za nekatere zavarovalne vrste uporabili še v dveh drugih članicah skupine in s tako prakso nadaljevali tudi v letih 2008 in 2009. Večina odvisnih družb še nima dovolj dolgih časovnih vrst z zanesljivimi podatki o rezerviranih škodah, razčlenjenih po letu nastanka škodnega dogodka, posebej kosmate in posebej čiste zneske, kar še zlasti velja za rezervacije za nastale neprijavljene škode (IBNR). Prav tako so portfelji v nekaterih zavarovalnih vrstah tako majhni, da izračuni škodnih rezervacij, temelječi na trianguliranih podatkih, nimajo smisla. Zato smo ob koncu leta 2009 na nivoju skupine zbrali oziroma delno tudi le ocenili podatke o preteklih škodnih rezervacijah, kot so bile oblikovane ob koncu posameznih

preteklih let, hkrati pa navedli kasnejše ocene potrebnih rezervacij za iste (takratne) obveznosti.

Zaradi vsebinske razlike v metodologiji oblikovanja škodnih rezervacij v pozavarovalnicah in zavarovalnicah smo run-off analizo naredili posebej za pozavarovanje in posebej za zavarovanje. Pozavarovalnica za aktuarsko ocenjevanje škodnih rezervacij ne more uporabiti trikotnikov plačanih škod, ki bi bili organizirani po letih nastanka škodnega dogodka, kot je to v navadi pri zavarovalnicah. Podatke o škodah, ki so kvotno pozavarovane, od svojih cedentov prejme razčlenjene po posameznih pogodbenih letih. Ker se škode pri enoletnih zavarovalnih policah, sklenjenih med letom, lahko zgodijo v letu sklenitve ali pa v naslednjem letu, agregiranih podatkov za kvotno pozavarovanje ni mogoče organizirati po letu nastanka škodnega dogodka, kot je to mogoče storiti za ostale pozavarovalne oblike, ki pa zahtevajo mnogo več administrativnega dela pri cedentih.

Zaradi navedene značilnosti, ki je tipična za pozavarovalnice, skupina za pozavarovalni del dejavnosti podatke o plačanih škodah organizira po pogodbenih letih in z metodo »chain ladder« oceni bodoče obveznosti za posamezna pogodbeni leta. Tako ocenjene obveznosti se nanašajo na že nastale škode (prijavljene in neprijavljene), za poravnavo katerih je namenjena škodna rezervacija, in na škode, ki še niso nastale in za katerih poravnavo je namenjena prenosna premija. Ko od skupnih ocenjenih bodočih obveznosti odštejemo prenosno premijo, ki jo izračunamo neodvisno od opisanega postopka, dobimo škodne rezervacije.

Zaradi navedenega v spodnjih dveh tabelah najprej prikazujemo kontrolo primernosti višine škodnih rezervacij, povečanih za prenosno premijo, zmanjšano za razmejeno provizijo, ki jih je skupina v preteklih letih oblikovala za obveznosti iz pozavarovalnih pogodb. Tovrstno kontrolo je mogoče delati le za pretekla leta, bolj oddaljena, bolj natančno. Zaradi konsistentnega uporabljanja iste aktuarske metode pri oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij iz preteklih odstopanj prvotno ocenjenih obveznosti od kasneje ugotovljenih dejanskih obveznosti na posamezen presečni bilančni datum lahko sklepamo tudi o zadostnosti rezervacij na dan 31. 12. 2009.

Test primernosti višine kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij za pozavarovalnico

(v 000 EUR)	31. decembra leta					
Kosmate škodne rezervacije + prenosna premija, zmanjšana za razmejeno provizijo	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Originalno ocenjene	104.552	119.374	116.218	128.797	158.426	167.912
Ponovno ocenjene 1 leto kasneje	73.051	92.112	91.373	121.637	149.802	
Ponovno ocenjene 2 leti kasneje	81.057	90.339	95.523	125.177		
Ponovno ocenjene 3 leta kasneje	78.386	91.611	98.953			
Ponovno ocenjene 4 leta kasneje	80.537	94.471				
Ponovno ocenjene 5 let kasneje	84.721					
Kumulativni presežek	19.831	24.902	17.265	3.620	8.624	0
Kumulativno plačane kosmate škode						
1 leto kasneje	33.645	42.270	36.055	54.271	69.574	
2 leti kasneje	44.771	51.362	51.697	70.606		
3 leta kasneje	49.541	58.845	58.737			
4 leta kasneje	54.902	63.978				
5 let kasneje	59.048					

Opomba: Zneski so iz tolarjev v evre preračunani po tečaju 1 EUR = 239,64 SIT.

Oglejmo si zgornjo tabelo na primeru leta 2004. Ob zaključku leta 2004 so bile bodoče kosmate obveznosti za vse škode, ki so nastale v letu 2004 in prej, ter za škode, ki bodo iz takratnih pogodb nastale po 31. 12. 2004, ocenjene na 104.552 tisoč EUR. Del tega zneska se nanaša na škodne rezervacije (torej na že nastale škode), del pa na prenosno premijo (torej na škode, ki bodo nastale po 31. 12. 2004). V letu 2005 je bilo plačanih 33.645 tisoč EUR za škode, ki se nanašajo na pogodbe, upoštevane pri prvotnem izračunu obveznosti na dan 31. 12. 2004. Na dan 31. 12. 2005 so bile bodoče obveznosti za iste pogodbe ocenjene na 39.406 tisoč EUR (znesek ni neposredno razviden iz tabele), kar skupaj z izplačanimi škodami v letu 2005 da oceno obveznosti 1 leto kasneje v višini 73.051 tisoč EUR. Analogno smo obveznosti na dan 31. 12. 2004 ponovno ocenili ob koncu let 2006, 2007, 2008 in 2009. Ker je bilo v letih od 2005 do 2009 kumulativno izplačanih 59.048 tisoč EUR, je ocenjena obveznost na dan 31. 12. 2009 za ob koncu leta 2004 ocenjevane obveznosti še $84.721 - 59.048 = 25.673$ tisoč EUR (znesek ni neposredno razviden iz tabele). Ta ocena se skoraj gotovo razlikuje od končne še neznane vrednosti obveznosti, ki so še preostale, zelo verjetno pa je njena napaka v absolutnem smislu manjša od napake v oceni na dan 31. 12. 2004. Z leti se namreč napaka zmanjšuje, saj je vedno manj škod, ki še niso zaključene, dokler niso vse škode poravnane, kar pa pri nekaterih zavarovalnih vrstah lahko traja deset let in več.

Test primernosti višine čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij za pozavarovalnico

(v 000 EUR)	31. decembra leta					
Čiste škodne rezervacije + prenosna premija, zmanjšana za razmejeno provizijo	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Originalno ocenjene	85.012	92.696	99.291	107.347	120.772	142.783
Ponovno ocenjene 1 leto kasneje	54.333	68.403	70.180	100.637	112.821	
Ponovno ocenjene 2 leti kasneje	62.519	65.577	73.881	103.939		
Ponovno ocenjene 3 leta kasneje	58.980	66.383	76.989			
Ponovno ocenjene 4 leta kasneje	59.317	68.704				
Ponovno ocenjene 5 let kasneje	62.117					
Kumulativni presežek	22.895	23.992	22.302	3.409	7.951	0
Kumulativno plačane čiste škode						
1 leto kasneje	24.576	28.716	28.725	49.102	48.729	
2 leti kasneje	33.470	37.067	41.562	62.237		
3 leta kasneje	37.747	42.997	46.228			
4 leta kasneje	41.691	46.362				
5 let kasneje	44.184					

Opomba: Zneski so iz tolarjev v evre preračunani po tečaju 1 EUR = 239,64 SIT.

Kumulativni presežki, razvidni iz zgornje tabele za čiste obveznosti, ki bremenijo skupino zaradi pozavarovalnih pogodb, za leta od 2004 do 2008 znašajo 27 %, 26 %, 22 %, 3 % in 7 % prvotne ocene. Relativno zmanjšanje presežka v letih 2007 in 2008 je posledica katastrofalnih škod in cedentovih optimističnih ocen škodnih rezervacij za katastrofalne škode. V ostalih letih pa je presežek posledica previdnega ocenjevanja obveznosti, delno pa tudi tega, da je po pravilu pro rata temporis izračunana prenosna premija za tiste zavarovalne vrste, kjer so kombinirani količniki precej manjši od 100 %, že po naravi izračuna prevelika za del, ki se nanaša na razliko med 100 % in dejanskim kombiniranim količnikom. To dejstvo je tudi vzrok za to, da se ocena eno leto kasneje hitro zmanjša v primerjavi z originalno oceno, saj se prenosna premija zaradi večinoma enoletnih zavarovanj skoraj v celoti porabi že v naslednjem letu, ko se sprostí tudi njen presežek,

nato pa se ocene dve, tri itd. leta kasneje ne razlikujejo bistveno od ocene eno leto kasneje.

Zadostnost rezervacij po posameznih odvisnih družbah ugotavlja obvladujoča družba in ugotovljeni primankljaj poknjiži na ravni skupine.

Načeloma zavarovalnice, med njimi tudi članice skupine, svoje podatke organizirajo in analizirajo po letih nastanka škodnega dogodka, kar ni primerljivo z organiziranjem po pogodbenih letih. V spodnjih dveh tabelah prikazujemo kontrolo primernosti višine kosmatih in čistih škodnih rezervacij, ki jih je oblikovala skupina za obveznosti iz zavarovalnih pogodb za premoženjska zavarovanja. Zneski so iz lokalnih valut preračunani v evre po tečaju ob koncu opazovanega leta (rezervacije) oziroma po tečaju na sredini opazovanega leta (plačane škode). Čiste vrednosti so bile iz kosmatih izračunane (oziroma ocenjene) z upoštevanjem stopenj retencije, alokacija IBNR škodnih rezervacij pa je bila na posamezna leta narejena z upoštevanjem trenutne strukture tovrstnih rezervacij po letih nastanka škode oziroma časovnih zamikov let nastanka glede na zadnje upoštevano leto.

Test primernosti višine kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij za zavarovalnice

(v 000 EUR)	31. decembra leta					
Kosmate škodne rezervacije	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Originalno ocenjene	33.385	40.393	50.704	55.424	63.293	72.124
Ponovno ocenjene 1 leto kasneje	37.072	40.089	49.632	51.971	56.618	
Ponovno ocenjene 2 leti kasneje	37.563	40.215	49.371	50.341		
Ponovno ocenjene 3 leta kasneje	37.676	41.603	48.434			
Ponovno ocenjene 4 leta kasneje	39.093	41.621				
Ponovno ocenjene 5 let kasneje	38.524					
Kumulativni presežek	-5.139	-1.228	2.270	5.082	6.675	
Kumulativno plačane kosmate škode						
1 leto kasneje	15.696	16.293	22.260	23.163	26.561	
2 leti kasneje	21.558	23.149	30.514	31.906		
3 leta kasneje	25.250	28.207	35.934			
4 leta kasneje	28.005	31.479				
5 let kasneje	30.129					

Na nivoju kosmatih škodnih rezervacij iz zgornje tabele lahko ugotovimo primanjklaj oziroma presežek v višini -15 %, -3 %, 4 %, 9 % in 11 % originalne ocene.

Test primernosti višine čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij za zavarovalnice

(v 000 EUR)	31. decembra leta					
Čiste škodne rezervacije	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Originalno ocenjene	24.452	29.730	38.060	41.595	47.864	56.087
Ponovno ocenjene 1 leto kasneje	27.505	29.795	37.808	39.417	43.223	
Ponovno ocenjene 2 leti kasneje	28.271	30.215	38.040	39.148		
Ponovno ocenjene 3 leta kasneje	28.598	31.681	37.971			
Ponovno ocenjene 4 leta kasneje	30.005	32.039				
Ponovno ocenjene 5 let kasneje	29.624					
Kumulativni presežek	-5.172	-2.309	89	2.447	4.641	
Kumulativno plačane čiste škode						
1 leto kasneje	11.813	12.275	17.271	18.296	20.677	
2 leti kasneje	16.287	17.657	24.037	25.496		
3 leta kasneje	19.216	21.789	28.677			
4 leta kasneje	21.542	24.577				
5 let kasneje	23.367					

Iz zgornje tabele s čistimi podatki ugotovimo primanjklaj oziroma presežek v višini -21 %, -8 %, 0 %, 6 % in 10 % originalne ocene.

Prenosno premijo skupina oblikuje po pro rata načinu za vsako zavarovalno polico posebej. Dodatno k prenosni premiji skupina oblikuje še rezervacije za neiztekle nevarnosti v tistih zavarovalnih vrstah, kjer je seštevek škodnega in stroškovnega količnika večji od 100 %.

Ocenjujemo, da na nivoju skupine tveganje zavarovalno-tehničnih rezervacij obvladujemo v tem smislu, da je seštevek morebitnih presežkov in primanjklajev škodnih rezervacij vseh članic skupine pozitiven predvsem zaradi presežkov v največjih dveh članicah skupine iz Slovenije.

32.7.2.6 Program retrocesije – premoženjska zavarovanja

Za obvladovanje zavarovalnih tveganj, ki jim je izpostavljena skupina, je izjemno pomemben primeren pozavarovalni program, predvsem program retrocesije. Sestavljen je tako, da zmanjšuje izpostavljenost potencialnim posameznim velikim škodam ter učinku velikega števila posameznih škod, ki so posledica istega škodnega dogodka. Ocenjujemo, da je pozavarovalni program skupine, ki vključuje proporcionalno in neproporcionalno zaščito, primeren za tveganja, ki jim je skupina izpostavljena. Najvišji zneski, določeni v tabelah maksimalnega kritja, se uporabljajo le izjemoma za najboljše rizike. Z recipročnimi pogodbami z drugimi pozavarovalnicami skupina skrbi za dodatno razpršitev tveganja. Portfelj v lastni izravnavi skupine, tako za slovenske kot tudi za tuje cedente, je v primeru večjih škodnih dogodkov zaščiten še s previdno izbranim neproporcionalnim pozavarovanjem.

Ocenjujemo, da je pozavarovalni program, predvsem pa program retrocesije, primeren ter za leti 2009 in 2008 primerljiv.

32.7.2.7 Ocena ogroženosti zaradi zavarovalnih tveganj – premoženjska zavarovanja

Povečana uresničitev zavarovalnih tveganj bi imela kot ključno posledico povečanje čistih škod. Zaradi primerne pozavarovanja, predvsem pa programa retrocesije, skupina kot celota ni izpostavljena tveganju skokovitega povečanja čistih škod, tudi če bi se zgodile katastrofalne škode. Bolj verjetno je povečanje čistih škod zaradi množičnih manjših neugodnih gibanj (povečanja škod ali stroškov oziroma zmanjšanje premije), kar bi vplivalo na čisti kombinirani količnik. Če bi se čisti kombinirani količnik povečal/zmanjšal za eno odstotno točko, bi se čisti dobiček skupine pred davki zmanjšal/povečal za 2,2 mio EUR (1,9 mio EUR v letu 2008).

Članice skupine zavarovalno tveganje nad lastnimi maksimalnimi samopridržaji prenašajo na obvladujočo družbo, zato so za oceno ogroženosti zaradi zavarovalnih tveganj skupine bistveni maksimalni samopridržaji obvladujoče družbe ter njen program retrocesije. Maksimalni samopridržaji za veliko večino premoženjskih zavarovanj znašajo 1 mio EUR, le pri zavarovanju požara in elementarnih nesreč ter pri drugem škodnem zavarovanju pa 2 mio EUR. Tako čista škoda iz enega škodnega dogodka praviloma ne more preseči 2 mio EUR. V primeru katastrofalnega dogodka, npr. poplave, toče, viharja ali celo potresa, pa je maksimalna čista škoda navzgor omejena s prioriteto ustreznega neproporcionalnega kritja (zaščita samopridržaja), ki za Slovenijo znaša 2,5 mio EUR, za tujino pa 3 mio EUR. To je torej zgornja meja čiste škode, ki jo lahko predvidimo ob razumnih aktuarskih pričakovanjih za en katastrofalen dogodek. Zaradi povečanja prioritete pri zaščiti samopridržaja za Slovenijo v letu 2009 so škode do prioritete dodatno zaščitene z agregatnim kritjem katastrofalnih dogodkov, ki seštevajo škode po dogodku nad 1 mio EUR do 2,5 mio EUR, kritje pa deluje v višini 5 mio EUR nad 5 mio EUR opisanega agregata. Čeprav je možnih tudi več katastrofalnih dogodkov v istem letu, kar se je v letih 2009 in 2008 tudi uresničilo, pa je verjetnost tolikšnega števila katastrofalnih dogodkov, da bi bila zaradi njih ogrožena solventnost skupine, zanemarljiva. Seveda pa zaradi naključnega nihanja števila katastrofalnih škod vedno lahko pričakujemo dodatne čise škode, kar bi se odrazilo v poslabšanju poslovnega izida, nikakor pa ne tega, da bi bila ogrožena solventnost skupine.

Tveganje, da bi zavarovalna tveganja resno ogrozila finančno trdnost skupine, ocenjujemo za majhno, pri tem pa ni bistvene razlike med letoma 2009 in 2008.

32.7.2.8 Zavarovalna tveganja pri življenjskih zavarovanjih

Odvise družbe so izpostavljene aktuarskemu tveganju in tveganju prevzemanja in ocenjevanja, ki izhaja iz širokega nabora življenjskih zavarovanj: klasična življenjska zavarovanja, v Sloveniji tudi rentna in naložbena zavarovanja.

Pomembni komponenti zavarovalnega tveganja sta tveganje premije in tveganje rezervacije. Tveganje premije je prisotno, če so stroški in nastale škode višji od pričakovanih. Tveganje rezervacije je tveganje, da je absoluten znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij podcenjen. Tveganje prevzemanja in ocenjevanja je sestavljeno iz biometričnega tveganja (smrtnost, dolgoživost, obolevnost in invalidnost) in tveganja prekinitve. Tveganje prekinitve je povezano z nepričakovano višjimi ali nižjimi stopnjami storna, odpovedi, kapitalizacij (prenehanje plačevanje premij) in odkupov.

Odvisne družbe upravljajo z zavarovalnim tveganjem z uporabo postopkov za prevzemanje in ocenjevanje tveganja. Postopki prevzemanja in ocenjevanja tveganja določajo kriterije in pogoje odobritve za prevzete tveganja. Ob uporabljenih premijskih cenikih je prevzemanje in ocenjevanje odvisno od pristopne starosti in željene zavarovalne vsote. Družba prevzame tveganje, če je zdravstveno stanje, kot merilo tveganja, v skladu s tabelo kriterijev za medicinske preiskave. Družbe s primernim pozavarovalnim programom omejujejo vpliv zavarovalnega tveganja. Vse družbe uporabljajo vsotno presežkovno proporcionalno pozavarovanje, izjema je skupinsko življenjsko zavarovanje v Sloveniji, ki je kvotno. Lastni delež večinoma ne presega 15.000 EUR, le za nekatere fakultativne police in skupinsko polico v Sloveniji je lastni delež večji. Pozavarovanje je sklenjeno s Pozavarovalnico Sava, v Srbiji pa preko lokalnega pozavarovalca Dunav Re (Dunav Re zadrži 5 % zavarovanega tveganja). Pozavarovanje za skupinsko življenjsko zavarovanje v Sloveniji je tudi sklenjeno s Zurich Life Insurance Company na podlagi združevanja tveganj (pooling).

Test ustreznosti obveznosti

Za novonastale odvisne družbe ni bil izpeljan formalen test ustreznosti obveznosti (njihove matematične rezervacije predstavljajo manj kot 10 % matematičnih rezervacij skupine). Namesto tega je z načrtovanimi denarnimi tokovi iz 5-letnega strateškega plana prikazano, da bodo v naslednjih 5 letih pričakovane tehnične rezervacije zadostne za kritje pogodbenih obveznosti in povezanih stroškov.

Test ustreznosti obveznosti za ostale odvisne družbe se izvaja na vsak datum poročanja glede na izračune bodočih denarnih tokov z uporabo eksplicitnih in konsistentnih predpostavk za vse dejavnike – bodoče premije, smrtnost, obolevnost, donosi naložb, storno, odkupi, jamstva, bonusi zavarovancem in stroški. V ta namen je uporabljen izračun sedanje vrednosti bodočih dobičkov.

Če obstajajo zanesljivi tržni podatki, so predpostavke kot so diskontna stopnja in donos izpeljane iz opazovanih tržnih cen. Zaradi negotovega bodočega razvoja zavarovalnega trga in portfelja je uporabljena obrestna mera 4 % za rente in 3,5 % za klasična zavarovanja. Predpostavke, ki jih ni mogoče zanesljivo izpeljati iz tržnih vrednosti, temeljijo na trenutnih ocenah, izračunanih z internimi modeli skupine (stopnje storna, dejanska smrtnost), in javno dostopnimi viri (demografske informacije Slovenskega statističnega urada). Za smrtnost so zaradi negotovosti pričakovane višje stopnje od dejanskih.

Vhodne predpostavke so letno posodobljene glede na zadnje izkušnje. Korelacija med vsemi dejavniki tveganja ni upoštevana. Bistvene predpostavke so opisane v nadaljevanju.

Test ustreznosti obveznosti se izvaja na nivoju produkta. Produkti so razdeljeni v tri skupine glede na glavne tipe zavarovanj: klasična, naložbena in rentna. Rezultati testa so ovrednoteni ločeno za vsako skupino posebej. Za tveganja v vsaki skupini se ločeno preveri ustreznost obveznosti. Pri določevanju dodatne obveznosti, ki jo je potrebno oblikovati, primanjkljaj obveznosti posamezne skupine ni poračunan s presežki, ki izvirajo iz drugih skupin. Za vsako skupino posebej se neto sedanja vrednost bodočih denarnih tokov, izračunana ob uporabi navedenih predpostavk, primerja z zavarovalnimi obveznostmi. Če primerjava pokaže, da so pripadajoče obveznosti nezadostne glede na ocenjene denarne tokove, je celoten primanjkljaj pripoznan v izkazu poslovnega izida kot dodatna rezervacija.

Smrtnost temelji na podatkih Slovenskega statističnega urada in jih skupina posodobi v skladu z analizo lastnih podatkov o smrtnosti. Predpostavke o smrtnosti in obolevnosti vključujejo dodatek za tveganje in so višje kot dejanske.

Bodoče pogodbene premije in indeksacije premij so upoštevane. Ocene storna in odkupov temeljijo na preteklih izkušnjah (glede na tip in trajanje zavarovanja). Dejanske stopnje prekinitev se redno preverjajo glede na tip produkta in trajanje in ustrezno spremeni predpostavke. Dejanske stopnje prekinitev so malenkostno prilagojene za dodatek za tveganje in negotovost.

Ocenjeni obratovalni stroški, upoštevani v testu ustreznosti obveznosti, so dobljeni na podlagi izkušenj. Za bodoča obdobja so v denarnih tokovih upoštevani stroški, povečani s faktorjem, ki je enak oceni letne inflacije (2 %).

Donos in diskontna stopnja sta enaka in se razlikujeta glede na tip zavarovanja (4 % za naložbena, 3,5 % za klasična). Pri tem se dodatno dopušča morebitno nestanovitnost dejanskega donosa v primerjavi z zajamčeno obrestno mero in netvegano obrestno mero. Dejanski donos je 4 %, v izračunu se uporablja 3,5 %.

Test ustreznosti obveznosti ne vključuje bodočih pripisov dobičkov zaradi metodologije določanja bonusov.

Občutljivost sedanje vrednosti bodočih dobičkov

Skupina je za naložbena zavarovanja ocenila vpliv spremembe ključnih spremenljivk, ki imajo lahko materialni vpliv na sedanjo vrednost bodočih dobičkov ob koncu leta.

	Sedanja vrednost bodočih dobičkov
Osnovi izračun	3.019.728 EUR
Donosi +100 osnovni točk	2.503.692 EUR
Donosi –100 osnovnih točk	3.512.626 EUR
Smrtnost +10 %	3.014.053 EUR
Obratovalni stroški na polici +10 %	1.516.676 EUR

Osnovni izračun predstavlja sedanjo vrednost bodočih dobičkov, izračunano z uporabo predpostavk kot za test ustreznosti obveznosti: donos in diskontni faktor 4%, smrtnost temelji na slovenskih tablicah smrtnosti, stroški kot v 2009 potem prilagojeni za 2%, stopnje storna temeljijo na lastnih izkušnjah. Spremembe spremenljivk predstavljajo razumne mogoče spremembe, ki, če bi se zgodile, vodijo do bistvenih sprememb obveznosti na dan izkaza finančnega položaja. Razumno mogoče spremembe ne predstavljajo pričakovanih sprememb niti najslabšega scenarija. V 2009 je bil donos naložb 34.547 EUR, obratovalni stroški so bili 699.522 EUR. Spremembe ključnih spremenljivk bi vplivale na pripadojoče komponente rezultata v enakem deležu.

Analiza je pripravljena za spremembo spremenljivke, pri čemer se ostale predpostavke ne spremenijo, in ne upošteva spremembe vrednosti povezanih sredstev. Občutljivost je izračunana za neugodno smer spremembe. Na izkaz poslovnega izida in obveznosti (kot prikazano s sedanjo vrednostjo bodočih dobičkov) vplivajo predvsem spremembe v stroških.

32.7.3 Tržna tveganja

Zavarovalnice in pozavarovalnice morajo pri nalaganju prostih sredstev upoštevati zakonska določila, ki urejajo razpršitev in omejitve naložb, njihovo vrednotenje in usklajenost z obveznostmi. Pri upravljanju z naložbami so posamezne družbe iz skupine v veliki meri, poleg zagotavljanja likvidnosti, pozornost posvečale tudi drugim zakonskim zahtevam, predvsem zahtevi po valutni usklajenosti naložb ter zahtevam, ki se nanašajo na strukturo naložb kritnega premoženja družbe.

Pri svojem finančnem poslovanju so posamezne družbe iz skupine izpostavljene tržnim tveganjem, med katerimi lahko v prvi vrsti naštejemo tveganje obrestne mere, tveganje vrednosti lastniških vrednostnih papirjev, valutno tveganje, tveganje koncentracije naložb ter tveganje neusklajenosti naložb in obveznosti.

Podatki o naložbah skupine

(v EUR)	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
Vrsta naložbe	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
Naložbe s fiksnim donosom	149.386.255	44,5%	129.019.799	42,6%
Depoziti, potrdila o vlogah	90.825.019	27,0%	73.288.273	24,2%
Lastniški vrednostni papirji	17.052.682	5,1%	17.171.723	5,7%
Naložbe v pridružene družbe	37.646.480	11,2%	31.580.979	10,4%
Vzajemni skladi	30.627.902	9,1%	35.299.560	11,6%
Posojila in strukturirani produkti	4.470.827	1,3%	11.516.628	3,8%
Finančne naložbe pozavarovalnic iz naslova pozavarovalnih pogodb pri cedentih	5.768.874	1,7%	5.306.936	1,8%
Skupaj	335.778.040	100,0%	303.183.898	100,0%

Stanje naložb ne vključuje sredstev zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje. Spremembe vrednosti tovrstnih naložb zaradi spremembe parametrov ne vplivajo na poslovni izid ali kapital skupine.

32.7.3.1 Tveganje obrestne mere

Tveganje obrestne mere je tveganje zaradi izpostavljenosti izgubam, ki izhajajo iz nihanja obrestnih mer. Pri spremembi obrestne mere se tveganje lahko uresniči zaradi zmanjšanja vrednosti naložb ali povečanja obveznosti.

Skupina tveganje spremembe obrestnih mer, zaradi katerega bi se lahko spremenila vrednost njene aktive (npr. obveznice) in donosnost njenega naložbenega portfelja (npr. depoziti), vsaj delno naravno ščiti z naložbami v obveznice z variabilno obrestno mero. Izpostavljenost tveganju obrestne mere je razvidna iz spodnje tabele, pri čemer na osnovi strukture vzajemnih skladov (delniški, mešani, obvezniški in skladi skaldov) ocenjujemo, da je na spremembo obrestne mere občutljivih le 28,6 % navedenega zneska naložb v vzajemne sklade na dan 31. 12. 2009 oziroma 37,5 % na dan 31. 12. 2008 (preostanek do 100 % je upoštevan pri tveganju spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev).

Izpostavljenost tveganju obrestne mere - sredstva

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Sredstva	Znesek	Znesek
Naložbe s fiksnim donosom	149.386.255	129.019.799
Vzajemni skladi (vsi skupaj)	30.627.902	35.299.560
Ocenjena skupna izpostavljenost*	158.145.835	142.257.134

* Upoštevanih je 28,6 % (31. 12. 2009) oziroma 37,5 % (31. 12. 2008) naložb v vzajemne sklade

Na strani obveznosti so tveganju obrestnim mer izpostavljene matematične rezervacije. Skupina ima med obveznostmi tudičasne ali dosmrtnere rente, ki so posledica odgovornostnih zavarovanj, vendar pa so spremembe obveznosti zaradi spremembe kapitaliziranih vrednosti rent kot posledica padca obrestne mere zanemarljive in tu niso upoštevane.

Izpostavljenost tveganju obrestne mere - obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Obveznosti	Znesek	Znesek
Matematične rezervacije	13.363.461	10.280.389

V skupini se 95 % naložb s fiksnim donosom nanaša na obvezniški portfelj članic skupine iz Slovenije. Za ta del obvezniškega portfelja smo izračunali vpliv spremembe obrestne mere na vrednost. Občutljivost teh naložb na spremembo obrestne mere smo ocenili tako, da smo krivuljo donosnosti za vse ročnosti premaknili za dve odstotni točki navzgor in navzdol ter izračunali, za koliko bi se spremenila vrednost naložb v obveznice. Učinek majhne spremembe obrestne mere lahko zelo dobro aproksimiramo že s poznavanjem prvega in drugega odvoda cene obveznice v odvisnosti od obrestne mere oziroma s poznavanjem ročnosti (duration) in konveksnosti.

Povprečna ročnost opazovanega 95-odstotnega analiziranega dela obvezniškega portfelja skupine na dan 31. 12. 2009 je 4,02 leta (3,88 leta 31. 12. 2008). Občutljivostna analiza, pri kateri je bila upoštevana sprememba obrestne mere za dve odstotni točki, je pokazala, da bi se vrednost naložb v obveznice zaradi povečanja obrestnih mer zmanjšala za 10,1 mio EUR (9,0 mio EUR 31. 12. 2008) oziroma za 7,1 % (7,2 % 31. 12. 2008). Če enako zmanjšanje upoštevamo tudi za naložbe v obvezniške vzajemne sklade, v mešane in garantirane vzajemne sklade (z utežjo 0,5) in v sklade skladov (z utežjo 0,5), bi se vrednost naložb zaradi povečanja obrestnih mer dodatno zmanjšala za 1,0 mio EUR (0,9 mio EUR v letu 2008). Skupno bi se vrednost naložb zaradi povečanja obrestnih mer zmanjšala za 11,1 mio EUR (9,9 mio EUR v letu 2008). Velika večina naložb, občutljivih na spremembo obrestne mere, je razporejena v skupino sredstev, razpoložljivih za prodajo. Zato bi imela sprememba obrestnih mer vpliv predvsem na tržno vrednost naložb in s tem na izkaz vseobsegajočega donosa. Tako se od navedenih 11,1 mio EUR 10,9 mio EUR nanaša na spremembo kapitala, 0,2 mio EUR pa na spremembo poslovnega izida.

Skupina je zaradi klasičnih življenjskih zavarovanj izpostavljena tveganju povečanja obveznosti (matematičnih rezervacij), če bi se obrestne mere znižale. V skupini življenjska zavarovanja poleg največje zavarovalnice sklepajo še tri novoustanovljene odvisne družbe. Vse tri imajo še zelo majhno število sklenjenih zavarovanj, zato je tveganje spremembe obrestne mere, ki se nanaša na njihove matematične rezervacije, zanemarljivo. Njihove

matematične rezervacije so sicer upoštevane v tabeli o izpostavljenosti, ne pa tudi v spodaj navedenih rezultatih občutljivostne analize.

Ob znižanju obrestne mere bi se hkrati povečala vrednost obveznic kritnega sklada (premoženje, ki pokriva matematične rezervacije). Učinek obeh bi se med seboj izničil le, če bi bila ročnost in višina obveznosti in naložb usklajena, kar pa ni. Zato obrestno tveganje v skupini obvladujemo tudi s težnjo po zmanjšanju razlike med povprečno ročnostjo obveznosti in naložb. Popolna uskladitev tudi teoretično mi mogoča, ker na trgu ni obveznic z ročnostjo, ki je običajna pri življenjskih zavarovanjih (tudi do 40 let), tako da je poleg tveganja obrestne mere prisotno tudi tveganje reinvestiranja. Če bi se obrestna mera za klasična življenjska zavarovanja, kjer zavarovalnica prevzema naložbeno tveganje, zmanjšala za dve odstotni točki, bi se obveznosti na dan 31. 12. 2009 povečale za 3,5 mio EUR (za 3,6 mio EUR na dan 31. 12. 2008), medtem ko bi se vrednost portfelja obveznic kritnega sklada povečala le za 0,9 mio EUR. Če pa bi se obrestna mera povečala za dve odstotni točki, bi se obveznosti na dan 31. 12. 2009 zmanjšale za 2,1 mio EUR, medtem ko bi se vrednost portfelja obveznic kritnega sklada zmanjšala za 0,8 mio EUR.

Ocenjujemo, da je bila skupina v letu 2009 tveganju spremembe obrestne mere izpostavljena za malenkost bolj kot v letu 2008, če upoštevamo le stanje ob koncu leta oziroma absolutni rezultat občutljivostne analize.

32.7.3.2 Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev

Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev je tveganje, da bi se vrednost naložb zmanjšala zaradi nihanja vrednosti lastniških vrednostnih papirjev.

Izpostavljenost tveganju spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev je razvidna iz spodnje tabele, pri čemer na osnovi strukture vzajemnih skladov ocenjujemo, da je na spremembo vrednosti lastniških vrednostnih papirjev občutljivih 71,4 % navedenega zneska naložb v vzajemne sklade na dan 31. 12. 2009 oziroma 62,5 % na dan 31. 12. 2008 (preostanek do 100 % je upoštevan pri tveganju obrestne mere).

Izpostavljenost tveganju vrednosti lastniških vrednostnih papirjev

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Vrsta naložbe	Znesek	Znesek
Lastniški vrednostni papirji	17.052.682	17.171.723
Naložbe v pridružene družbe	37.646.480	31.580.979
Vzajemni skladi (vsi skupaj)	30.627.902	35.299.560
Ocenjena skupna izpostavljenost*	76.567.484	70.814.927

* Upoštevanih je 71,4 % (31. 12. 2009) oziroma 62,5 % (31. 12. 2008) naložb v vzajemne sklade

Skupina ima poleg 37,6 mio EUR naložb v pridružene družbe še 17,1 mio EUR naložb v delnice domačih in tujih družb, poleg tega pa še 30,6 mio EUR naložb v vzajemne sklade, od katerih je 60 % delniških, 21 % mešanih, 17 % obvezniških in 2 % skladov, ki vlagajo v sklade (na dan 31. 12. 2008 je bila struktura naslednja: 31 % delniških, 45 % mešanih, 6 % obvezniških, 16 % garantiranih in 2 % skladov, ki vlagajo v sklade). Tako je skupno tveganju spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev izpostavljenih 76,6 mio EUR (70,8 mio EUR na dan 31. 12. 2008). Za mešane vzajemne sklade in za sklade skladov smo upoštevali utež 0,5 (preostalih 0,5 smo že upoštevali pri obrestnem tveganju). Družba

tveganje obvladuje predvsem z razpršenostjo, tako po izdajateljih, sektorjih in geografsko, spremljanjem in analiziranjem dogajanj na svetovnih trgih ter ustreznim reagiranjem. Pri nalaganju upošteva predvsem delnice z zadostno tržno kapitalizacijo in ustrežno likvidnostjo, kar pa v odvisnih družbah na področju nekdanje Jugoslavije zaradi premajhne razvitosti finančnih trgov in omejitev (lokalizacije naložb) še ni možno.

Za oceno občutljivosti naložb na spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev lahko predpostavimo padec vseh vrednosti za 10 %, kar bi pomenilo zmanjšanje vrednosti naložb za 7,7 mio EUR (7,1 mio EUR v letu 2008). Za razliko od obveznic, kjer sprememba obrestne mere na spremembo vrednosti naložb ne vpliva linearno, lahko za druge padce vrednosti naložb v lastniške vrednostne papirje in vzajemne sklade upoštevamo princip linearnosti. Tako bi se pri 20 % padcu naložbe v letu 2009 zmanjšale za 15,4 mio EUR (za 14,2 mio EUR v letu 2008), kar bi se v celoti nanašalo na spremembo kapitala.

Ocenjujemo, da je bila skupina v letu 2009 tveganju spremembe vrednosti naložb v lastniške vrednostne papirje izpostavljena približno enako kot v letu 2008. Seveda pa je pri tem treba upoštevati, da se navedeni oceni nanašata na stanji ob koncu leta 2009 in 2008.

32.7.3.3 Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje, da se bo zaradi sprememb tečajev zmanjšala vrednost premoženja v tujini ali povečale obveznosti v tujih valutah.

Skupina povečuje svoj delež pozavarovalnih poslov iz tujine, kar vpliva na strukturo njenih obveznosti po različnih valutah. Kljub temu pa v tej strukturi 90,8 % (92,2 % v letu 2008) predstavljajo obveznosti v evrih. Samo v tej valuti ima obvladujoča družba presežek kritnega premoženja nad obveznostmi v višini 37,5 mio EUR (25,8 mio EUR v letu 2008), medtem ko je v vseh ostalih valutah skupaj neuskklajenosti (primanjkljaja) za 11,1 mio EUR (6,8 mio EUR v letu 2008).

Skupina valutno usklajenost dosega z neposrednim usklajevanjem valutne nominiranosti naložb in obveznosti, vendar je tudi v letu 2009 zaradi prevladujočih obveznosti v evrih temu prilagodila tudi svojo naložbeno politiko.

Obveznosti in naložbe v odvisnih družbah na Hrvaškem, v Srbiji in v Makedoniji so nominirane v lokalnih valutah. Izjema so obveznosti iz življenjskih zavarovanj (matematične rezervacije) v Srbiji in na Hrvaškem, ki so nominirane neposredno v evrih ali pa z valutno klavzulo. Tudi v teh primerih pa je valuta naložb usklajena z valuto obveznosti. V odvisnih družbah v Sloveniji, Črni gori in na Kosovu so obveznosti in naložbe nominirane v evrih, tako da je valutnemu tveganju praktično izpostavljena le obvladujoča družba.

Iz spodnje tabele se vidi, da je valutne neuskklajenosti za 11,1 mio EUR (6,8 mio EUR v letu 2008), kar predstavlja 6,3 % seštevka kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij in rezerv (rezervacije za izravnavo kreditnih tveganj, rezervacije za izravnavo katastrofalnih škod) pozavarovalnice, na katere se nanaša izračun neuskklajenosti, medtem ko je v letu 2008 ta odstotek znašal 4,1 %. S presežkom kritnega premoženja nad kosmatimi zavarovalno-tehničnimi rezervacijami in rezervami pozavarovalnice, ki znaša 26,5 mio EUR (20,4 mio EUR v letu 2008), bi to neuskklajenost brez težav premostili, tudi če bi se medvalutna razmerja drastično spremenila v škodo evra.

Valutna (ne)usklajenost na dan 31. 12. 2009 (zneski so preračunani v EUR)

Valuta	Kritno premoženje (KP)	Kosmate zav.-tehnične rezervacije in rezerve (ZTR)	Neusklajenost Max (ZTR-KP,0)
EUR	196.175.383	158.691.975	0
USD	2.637.075	7.235.651	4.598.576
KRW	1.123.996	2.065.817	941.821
TRY	307.781	1.940.889	1.633.108
HKD	112.579	1.066.739	954.160
Ostalo	989.908	3.812.013	2.948.039
Skupaj	201.346.723	174.813.085	11.075.704

*Premoženje, ki pokriva zavarovalno-tehnične rezervacije

Pod ostalimi valutami so združene vse valute, za katere so kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije in rezerve pozavarovalnice na dan 31. 12. 2009 manjše od enega milijona EUR. Tudi za take valute je neusklajenost računana za vsako valuto posebej. V tabeli je prikazan seštevek neusklajenosti po vseh takih valutah, zato je navedena neusklajenost 2.948.039 EUR večja od zneska, ki bi ga s podatki v isti vrstici dobili kot razliko med kritnim premoženjem v prvi koloni in kosmatimi zavarovalno-tehničnimi rezervacijami in rezervami v drugi koloni.

32.7.3.4 Tveganje koncentracije naložb

Tveganje koncentracije naložb je tveganje, da bi se zaradi prevelike koncentracije naložb na določenem geografskem področju ali ekonomskem sektorju ob neugodnih gibanjih hkrati zmanjšala vrednost naložb.

Da bi se izognila preveliki koncentraciji v določen tip naložb, preveliki koncentraciji pri določenemu pogodbenemu partnerju oziroma sektorju, pa tudi ostalim možnim oblikam koncentracije, ima skupina svoj naložbeni portfelj precej razpršen. Tako ima sredstva plasirana v različne vrste naložb (depozite, dolžniške in lastniške vrednostne papirje, strukturirane produkte, vzajemne sklade itd.) z različnimi ročnostmi, tako v domači kot tujih valutah.

Obvezniški portfelj je glede na izdajatelje razpršen po državnih obveznicah, slovenskih in tujih, ter bankah in podjetjih, izdajateljih dolžniških vrednostnih papirjev, tako domačih kot tujih.

Geografska struktura naložb v obveznice

(v EUR)	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
Slovenija	84.628.413	56,7%	82.941.979	64,3%
OECD	2.842.132	1,9%	4.324.901	3,4%
EU	54.595.254	36,5%	40.156.869	31,1%
Ostalo	7.320.456	4,9%	1.596.048	1,2%
Skupaj	149.386.255	100,0%	129.019.797	100,0%

Lastniški vrednostni papirji so razpršeni po izdajateljih, po bonitetnih ocenah in geografsko.

Geografska struktura naložb v lastniške vrednostne papirje

(v EUR)	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
Slovenija	12.129.796	71,1%	13.137.083	75,4%
OECD	511.776	3,0%	211.304	1,2%
EU	1.526.391	9,0%	1.551.173	8,9%
Ostalo	2.884.720	16,9%	2.523.256	14,5%
Skupaj	17.052.682	100,0%	17.422.816	100,0%

Naložbe v vzajemne sklade so že neposredno razpršene, predvsem pa posredno zaradi narave delniških vzajemnih skladov.

Največja naložba skupine v posameznega izdajatelja obvezniških in/ali lastniških vrednostnih papirjev je naložba v pridruženo družbo Zavarovalnica Maribor. Na dan 31. 12. 2009 znaša 21.431.229 EUR. Od tega se 19.918.424 EUR nanaša na delnice (znesek ni zajet v zgornji tabeli naložb v lastniške vrednostne papirje, ker je upoštevan v znesku 37.646.480 EUR naložb v odvisne in pridružene družbe), 1.512.805 EUR pa na obveznice, kar je vključeno v znesku 84.605.144 EUR naložb v slovenske obveznice v zgornji tabeli.

Tveganje zaradi koncentracije naložb ocenjujemo kot majhno, seveda pa s samo razpršitvijo naložb ne moremo nevtralizirati (globalnega) sistemskega tveganja, ko se vsi neugodni premiki na finančnih trgih odvijajo v isti smeri, denimo tako, kot se je zgodilo v letu 2008. Če bi upoštevali le lokalne neugodne premike, potem bi iz zgornjih tabel lahko sklepali, da se izpostavljenosti tveganju koncentracije naložb v letih 2009 in 2008 ne bistveno razlikujeta.

32.7.3.5 Tveganje neusklajenosti naložb in obveznosti

Tveganje neusklajenosti naložb in obveznosti je tveganje, da denarni tokovi iz naložb časovno ali po višini ne bodo ustrezali denarnim tokovom, potrebnim za izpolnitev obveznosti.

Struktura naložb kritnega premoženja večinoma ustreza predpisanim zakonskim kriterijem in ostalim lokalnim predpisom posameznih držav, kjer ima skupina svoje odvisne družbe. Skupina ima na račun presežka kritnega premoženja članic iz Slovenije nad zavarovalno-tehničnimi rezervacijami, ki znaša 28,9 mio EUR na dan 31.12.2009 (27,0 mio EUR na dan 31. 12. 2008) velik presežek kritnega premoženja nad zavarovalno-tehničnimi rezervacijami na nivoju skupine.

Ročnostna usklajenost naložb in obveznosti za življenjska zavarovanja ni mogoča zaradi preprostega dejstva, da na slovenskem trgu, še manj pa na trgih držav nekdanje Jugoslavije, ni ustreznih dovolj dolgoročnih dolžniških vrednostnih papirjev.

Zapadlost naložb v obveznice

(v EUR)	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
Zapadlost	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
0 – 1 leta	18.870.393	12,6%	10.995.633	8,5%
1 – 5 let	75.515.283	50,6%	78.631.446	60,9%
Več kot 5 let	55.000.579	36,8%	39.392.718	30,5%
Skupaj	149.386.255	100,0%	129.019.797	100,0%

32.7.4 Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje, da ob zapadlosti obveznosti ne bo dovolj likvidnih sredstev, zaradi česar bo treba ob neprimernem času prodajati manj likvidna sredstva oziroma nenačrtovano najemati kredite.

V celotnem letu 2009 skupina ni imela težav z likvidnostjo. Likvidnostnemu tveganju se skupina izogiba tudi s tem, da ima velik del naložb usmerjen v tržne vrednostne papirje, ki so visoko likvidni in jih lahko v vsakem trenutku spremeni v denar. Morebitne primere nenadne potrebe katere od odvisnih družb po likvidnih sredstvih nad zmožnostjo odvisne družbe bi obvladujoča družba lahko nevtralizirala s kratkoročnimi premostitvenimi krediti. Za primere velikih škod so v pozavarovalnih pogodbah predvidene tudi možnosti t. i. cash callov v verigi odvisna družba, obvladujoča družba, retrocesionar. Za vsak primer ima obvladujoča družba s poslovno banko sklenjeno pogodbo o depozitu na odpoklic, kjer lahko na dnevni osnovi črpa in vrača likvidnost do višine 400.000 EUR. Poleg tega ima za izredne likvidnostne primere pri dveh poslovnih bankah odprti kreditni liniji v skupni višini 10 mio EUR.

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju v smislu morebitnega bistvenega presežka nad običajno potrebnimi likvidnimi sredstvi lahko ocenjujemo kar z največjo možno obveznostjo za posamezno izredno čisto škodo (3 mio EUR), pri čemer je treba upoštevati, da je za reševanje take škode vedno potreben daljši čas. Enako velja v primeru množice manjših škod, ki bi bile lahko posledica naravne nesreče. V obeh primerih je v času do končne rešitve škode mogoče unovčiti npr. lastniške vrednostne papirje ali obveznice.

Obvladujoča družba je konec leta 2006 in na začetku leta 2007 najela podrejeno posojilo v skupni vrednosti 32 mio EUR, da bi si zagotovila kapitalsko ustreznost, ki je po merilih bonitetne agencije potrebna za doseg ustreznih bonitetnih ocen. Posojilo je bilo najeto za dobo 20 let (zapadlost 27. 12. 2026) z možnostjo odpoklica po 10 letih. Glavnica se izplača ob zapadlosti. Obrestna mera znaša 3 mesečni Euribor + 3,35 %. Obresti, ki se plačujejo kvartalno, obvladujoča družba redno poravnava. Podrejene obveznosti, ki so ovrednotene po odplačni vrednosti, na dan 31. 12. 2009 znašajo 31.135.777 EUR (31.139.605 EUR na dan 31. 12. 2008).

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju v letih 2009 in 2008 ocenjujemo kot minimalno in med seboj primerljivo.

32.7.5 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje neizpolnitve obveznosti izdajateljev vrednostnih papirjev ali drugih nasprotnih stank, do katerih ima skupina terjatve.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Vrsta sredstev	Znesek	Znesek
Finančne naložbe v pridruženih družbah	37.646.479	31.580.978
Finančne naložbe	298.131.559	271.602.919
Znesek ZTR, prenesen pozavarovateljem	28.899.410	40.141.021
Terjatve	96.209.971	84.896.822
Skupna izpostavljenost	460.887.419	428.221.740

V skladu z določbami lokalnih zakonov, podzakonskih aktov in lastnih internih predpisov članice skupine nalagajo presežke le v depozite (lokalno gledano) prvovrstnih bank oz. v primeru dolžniških vrednostnih papirjev le v izdajatelje z ustrežno bonitetno oceno, če na lokalnem trgu obstajajo, v primeru lastniških vrednostnih papirjev pa v delnice z zadostno tržno kapitalizacijo oziroma z ustrežno likvidnostjo.

Za oceno kreditnega tveganja je pomembna struktura naložb po bonitetnih ocenah. Za obveznice so podatki v evrih na dan 31. 12. 2009 in 31. 12. 2008 razvidni iz naslednje tabele.

Struktura naložb v obveznice po bonitetnih ocenah

(v EUR)	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
Ocena po Moodys/S&P	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura
Aaa/AAA	3.882.748	2,6%	6.017.856	4,7%
Aa/AA	50.965.596	34,1%	58.989.565	45,7%
A/A	38.000.985	25,4%	26.125.974	20,2%
Baa/BBB	16.834.376	11,3%	8.183.321	6,3%
Manj kot Baa/BBB	4.655.561	3,1%	788.670	0,6%
Brez ocene	35.046.989	23,5%	28.914.411	22,4%
Skupaj	149.386.255	100,0%	129.019.797	100,0%

Iz tabele se da razbrati, da se 62 % (70 % v letu 2008) naložb v obveznice, kar predstavlja več kot 27 % (30 % v letu 2008) vseh naložb, nanaša na obveznice z boniteto, ki je višja ali enaka boniteti obvladujoče družbe. Izpostavljenost kreditnemu tveganju zaradi naložb je za malenkost večja, kot je bila v letu 2008.

Odvisne družbe v skupini imajo pozavarovalne pogodbe praviloma sklenjene neposredno z obvladujočo družbo, če lokalni predpisi ne zahtevajo sklenitve pozavarovalnih pogodb z lokalnimi pozavarovatelji. Tudi v takih primerih pa le-ti vsaj del tveganja prenesejo na obvladujočo družbo, tako da je dejanska izpostavljenost kreditnemu tveganju, ki se nanaša na pozavarovatelje, celo manjša od sicer računovodsko pravilno izkazane izpostavljenosti.

Celotna izpostavljenost skupine kreditnemu tveganju, ki se nanaša na pozavarovatelje, na dan 31. 12. 2009 znaša 42,5 mio EUR (55,2 mio EUR na dan 31. 12. 2008), od tega

28,9 mio EUR (40,1 mio EUR na dan 31. 12. 2008) odpade na zavarovalno-tehnične rezervacije, prenesene na pozavarovatelje, in 13,6 mio EUR (15,0 mio EUR na dan 31. 12. 2008) na terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah. Skupna izpostavljenost do pozavarovateljev na dan 31. 12. 2009 predstavlja 7,6 % aktive, na dan 31. 12. 2008 pa 10,3 %.

Retrocesijski programi so večinoma plasirani pri prvovrstnih pozavarovateljih, ki imajo ustrezno bonitetno oceno (vsaj A- po Standard & Poor's za dolgoročne posle in vsaj BBB+ za kratkoročne posle). Tako se več kot 80 % izpostavljenosti kreditnemu tveganju ob koncu let 2009 in 2008, ki se nanaša na pozavarovatelje, nanaša na pozavarovatelje z bonitetno oceno A- ali boljše.

Če upoštevamo še veliko razpršenost ter majhne verjetnosti neizpolnitve obveznosti za pozavarovatelje z bonitetno ocene BBB+ ali višjo, ta del kreditnega tveganja lahko ocenimo kot majhno in tudi manjše kot v letu 2008.

Struktura vseh terjatev po vrsti terjatve in zapadlosti je razvidna iz spodnjih dveh tabel, v katerih so upoštevane že omenjene terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah.

Terjatve po zapadlosti

(v EUR) 2009	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
Terjatve do zavarovalcev	16.447.275	9.814.333	3.852.496	30.114.104
Terjatve do zavarovalni posrednikov	10.043	369.500	857.131	1.236.674
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	1.722.631	243.356	400.648	2.366.634
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja in sozavarovanja	13.074.297	25.846.591	914.504	39.835.392
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	7.815.050	4.571.069	1.179.296	13.565.415
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	2.030.472	1.031.875	67.846	3.130.192
Kratkoročne terjatve iz financiranja	472.995	185.011	393.736	1.051.743
Terjatev za odmerjeni davek	4.012.543	0	0	4.012.543
Druge terjatve	878.159	18.295	820	897.274
Skupaj	46.463.465	42.080.030	7.666.477	96.209.971

(v EUR) 2008	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
Terjatve do zavarovalcev	12.207.081	8.055.863	5.874.028	26.136.972
Terjatve do zavarovalcev	1.147.752	0	104.219	1.251.971
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	16.659	118.486	63.412	198.557
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja in sozavarovanja	26.342.639	5.756.256	587.654	32.686.549
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	12.504.724	1.686.159	793.524	14.984.407
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	719.952	1.126.028	889.461	2.735.441
Kratkoročne terjatve iz financiranja	227.342	319.357	0	546.699
Terjatev za odmerjeni davek	956.382	0	0	956.382
Druge terjatve	3.183.506	165.431	2.050.908	5.399.843
Skupaj	57.306.037	17.227.580	10.363.206	84.896.822

32.7.6 Operativno tveganje

Med operativna tveganja uvrščamo tveganja zaradi človeških virov, upravljalško tveganje, računalniška tveganja, postopkovna tveganja, pravna tveganja ipd. Ocenjujemo, da skupino ogrožajo predvsem tveganja, ki izhajajo iz motenj oziroma neustreznega opravljanja predpisanih postopkov in notranjih kontrol ter motenj v upravljanju družbe. Ključnega pomena za obvladovanje operativnih tveganj je pravilno delujoč in učinkovit sistem notranjih kontrol. Značilnost tega tveganja je, da večinoma nastopa skupaj z drugimi tveganji (zavarovalnim, tržnim itd.), saj uresničeno operativno tveganje običajno generira povečanje enega od ostalih tveganj. Tako lahko, denimo, površen prevzem v pozavarovanje bistveno poveča zavarovalno tveganje.

Za obvladovanje operativnih tveganj imajo družbe v skupini vzpostavljene ustrezno informacijsko podprte postopke in kontrole za najpomembnejša področja poslovanja. Poleg tega tovrstno tveganje obvladujejo tudi preko nadzora, ki ga opravlja notranja revizija, in z izobraževanjem ter ozaveščanjem zaposlenih.

Med operativna tveganja v širšem smislu lahko uvrstimo tudi politično tveganje. Ocenjujemo, da je skupina temu tveganju srednje izpostavljena, hkrati pa zaradi vedno večje želje in aktivnosti držav na področju nekdanje Jugoslavije, da bi vstopile v EU, ocenjujemo, da se to tveganje zmanjšuje.

Ocenjujemo, da je bila skupina v letu 2009 operativnemu tveganju izpostavljena enako kot v letu 2008.

32.7.7 Uvajanje sistematičnega upravljanja s tveganji

Skupina v svoje poslovanje uvaja sistematično upravljanje s tveganji, saj se dobro zaveda, da nova zavarovalniška zakonodaja, ki jo uvaja že sprejeta direktiva Solventnosti II, uvaja izračun kapitala, ki bo temeljil na dejanski izpostavljenosti glavnim tveganjem. Zato predvsem obvladujoča družba spremlja dogajanje pri pripravi izvedbenih aktov za Solventnost II in se nanjo pripravlja.

32.8 Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz finančnega položaja

1) Neopredmetena sredstva

Gibanje nabavne vrednosti in popravka vrednosti neopredmetenih sredstev

(v EUR)	Neopredmetena sredstva	Dobro ime	Druga neopredmetena sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost				
1. 1. 2009	3.683.556	22.328.447	87.963	26.099.966
Pridobitve pri poslovnih združitvah	25.299	4.941.108	0	4.966.407
Povečanja	864.631	0	26.656	891.287
Odtujitve	-285.578	0	0	-285.578
Preknjižbe	-669.007	0	0	-669.007
Oslabitev	0	-5.585.797	0	-5.585.797
Tečajne razlike	-58.522	0	-271	-58.793
31. 12. 2009	3.560.380	21.683.758	114.348	25.358.487
Popravek vrednosti				
1. 1. 2009	1.226.931	0	78.410	1.305.341
Pridobitve pri poslovnih združitvah	6.866	0	0	6.866
Povečanja	486.962	0	0	486.962
Odtujitve	-265.641	0	0	-265.641
Preknjižbe	-1.167	0	0	-1.167
Tečajne razlike	-20.410	0	0	-20.410
31. 12. 2009	1.433.542	0	78.410	1.511.952
Neodpisana vrednost 1. 1. 2009	2.456.624	22.328.447	9.553	24.794.625
Neodpisana vrednost 31. 12. 2009	2.126.839	21.683.758	35.938	23.846.535

(v EUR)	Neopredmetena sredstva	Dobro ime	Druga neopredmetena sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost				
1. 1. 2008	2.464.082	23.657.809	107.740	26.229.631
Povečanja	1.193.520	0	4.586	1.198.106
Preknjižbe	0	0	-24.556	-24.556
Oslabitev	0	-1.329.362	0	-1.329.362
Tečajne razlike	25.954	0	193	26.147
31. 12. 2008	3.683.556	22.328.447	87.963	26.099.966
Popravek vrednosti				
1. 1. 2008	777.430	0	59.160	836.590
Povečanja	436.037	0	0	436.037
Preknjižbe	0	0	19.250	19.250
Tečajne razlike	13.464	0	0	13.464
31. 12. 2008	1.226.931	0	78.410	1.305.341
Neodpisana vrednost 1. 1. 2008	1.686.652	23.657.809	48.580	25.393.041
Neodpisana vrednost 31. 12. 2008	2.456.625	22.328.447	9.553	24.794.625

Gibanje dobrega imena

Dobro ime izhaja iz nakupa družb: Sava osiguranje, Dukagjini, Sava Tabak, Sava Montenegro, Bro-Dil, Velebit usluge, Velebit osiguranje in Velebit životno osiguranje. Dobro ime v skupnem znesku konec leta 2009 znaša 21.683.758 EUR.

Gibanje dobrega imena v letu 2009

(v EUR)	
Prenesen znesek 31. 12. 2008 skupaj	22.328.447
Sava osiguranje	5.047.588
Dukagjini	4.991.887
Sava Tabak	3.030.375
Bro-Dil	24.266
Sava Montenegro	9.234.331
Povečanje v tekočem letu (nakupi)	
Velebit usluge	4.941.108
Zmanjšanja v tekočem letu	
Oslabitev Sava Montenegro	-5.585.797
Prenesen znesek 31. 12. 2009	21.683.758

Glede na stanje dobrega imena konec leta 2008 se je vrednost le tega znižala za 0,7 mio EUR. Navedeno je rezultat povečanja dobrega imena iz naslova prevzema v višini 4,9 mio EUR in zmanjšanja v višini 5,6 mio EUR zaradi slabitve vrednosti dobrega imena za družbo Sava Montenegro. Na slabitev vrednosti dobrega imena vpliva predvidena dokapitalizacija v letu 2010 v višini 3 mio EUR ter negativen rezultat poslovanja te družbe.

Gibanje dobrega imena v letu 2008

(v EUR)	
Prenesen znesek 31. 12. 2007 skupaj	23.657.809
Sava Osiguranje	5.047.588
Dukagjini	4.991.887
Sava Tabak	3.030.375
Bro-Dil	24.266
Sava Montenegro	10.563.693
Povečanje v tekočem letu (nakupi)	
	0
Zmanjšanja v tekočem letu	
Oslabitev Sava Montenegro	-1.329.361
Prenesen znesek 31. 12. 2008	22.328.447

Test oslabitve dobrega imena

V testih oslabitve dobrega imena, ki izhaja iz nakupov v zgornji tabeli navedenih družb, nadomestljiva vrednost posamezne denar ustvarjajoče enote presega knjigovodsko vrednost vključno z dobrim imenom. Test slabitve ni pokazal, da bi bilo dobro ime oslabiljeno, razen pri družbi Sava Montenegro. V primeru družbe Sava Montenegro je bila ugotovljena negativna vrednost testa dobrega imena v višini 5,6 mio EUR.

Glavne predpostavke projekcij denarnih tokov za izračun nadomestljive vrednosti v času testa oslabitve dobrega imena

Za izračun diskontiranega denarnega toka smo vzeli 10 letno projekcijo poslovanja družb v skupini (Strateški načrt Skupine Sava Re za leta 2010 do 2014 z nadaljnjo petletno ekstrapolacijo rezultatov). Le z desetletno projekcijo lahko pridemo do normaliziranega denarnega toka, ki je primeren za ekstrapolacijo v neskončnost.

Visoke rasti prihodkov od premij (nad 10% povprečna rast v desetletnem obdobju) predhodno navedenih družb odražajo visoke pričakovane rasti zavarovalnih trgov ter specifik zavarovalnih portfeljev navedenih zavarovalnic (nizek delež neavtomobilskih zavarovanj v strukturah portfeljev). Na vseh trgih, kjer te zavarovalnice poslujejo je stopnja kosmate zavarovalne premije v bruto domačem proizvodu nizka. Zaradi pričakovanja konvergence makroekonomskih pokazateljev teh držav državam zahodne Evrope pričakujemo, da se bo tudi delež kosmate premije v BDP vidno povečeval. Prav tako pričakujemo, da se bo povečevala ozaveščenost zavarovancev glede možnosti prejemanja odškodnin. Zaradi pričakovanih procesov optimizacije poslovanja v odvisnih družbah pričakujemo, da bodo stroški rasli z nižjimi stopnjami rasti kakor premije. Obvladovanje procesov kot so npr. odprava plačil na obroke in boljša izterjava premij, bo prispevalo k rasti čistega dobička.

Diskontna stopnja je določena v obliki stroška lastiškega kapitala (COE) z uporabo Capital Asset Pricing Modela (CAPM). Uporabljena diskontna stopnja temelji na obrestni meri za netvegane vrednostne papirje in premiji za lastniški kapital ter obeti za zavarovalniško dejavnost. Temu je dodana premija za deželno tveganje in pri nekaterih družbah faktor za majhnost.

Dobro ime se nanaša na segment premoženjskih zavarovanj.

Diskontni faktor	2009	2008
Sava osiguranje	16,0%	13,0%
Dukagjini	17,0%	13,1%
Sava Tabak	16,0%	12,9%
Sava Montenegro	16,0%	12,9%
Velebit osiguranje	14,0%	-

Diskontni faktorji so v primerjavi z letom 2008 višji zaradi upoštevanja poslabšanih makroekonomskih razmer na trgih, kjer te družbe delujejo.

Za rezidual v neskončnost smo za vse družbe uporabili 3,5 % rast.

2) Opredmetena osnovna sredstva

Gibanje nabavne vrednosti in popravka vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Druga opredmetena sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost					
1. 1. 2009	353.834	21.759.043	7.711.565	212.169	30.036.611
Pridobitve družb	489.584	1.040.365	256.286	63.265	1.849.500
Povečanja	1.750.000	2.547.991	1.073.122	189.757	5.560.870
Odtujitve	0	-1.189.946	-819.712	0	-2.009.658
Preknjižbe	0	-2.093.018	-32.437	0	-2.125.455
Tečajne razlike	3.277	-395.810	-77.402	-12.040	-481.976
31. 12. 2009	2.596.694	21.668.626	8.111.421	453.151	32.829.893
Popravek vrednosti					
1. 1. 2009	0	3.421.254	4.349.827	33.117	7.804.198
Pridobitve družb	0	6.624	43.242	10.818	60.684
Povečanja	0	248.832	752.863	34.197	1.035.892
Odtujitve	0	-193.465	-662.833	0	-856.298
Oslabitev	0	0	0	0	0
Tečajne razlike	0	-911	-44.389	-117	-45.417
31. 12. 2009	0	3.482.333	4.438.711	78.016	7.999.060
Neodpisana vrednost 1. 1. 2009	353.834	18.337.789	3.361.738	179.052	22.232.413
Neodpisana vrednost 31. 12. 2009	2.596.694	18.186.290	3.672.710	375.135	24.830.829

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Druga opredmetena sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost					
1. 1. 2008	353.834	20.750.300	6.642.146	220.280	27.966.560
Povečanja	0	1.543.545	1.484.423	1.943	3.029.911
Odtujitve	0	0	-356.666	0	-356.666
Preknjižbe	0	56.812	219	0	57.031
Tečajne razlike	0	-591.614	-58.557	-10.054	-660.225
31. 12. 2008	353.834	21.759.043	7.711.565	212.169	30.036.611
Popravek vrednosti					
1. 1. 2008	0	3.206.643	3.784.602	31.588	7.022.833
Povečanja	0	385.212	858.389	1.529	1.245.130
Odtujitve	0	0	-258.444	0	-258.444
Preknjižbe	0	-116.484	-422.728	0	-539.212
Tečajne razlike	0	-54.117	388.008	0	333.891
31. 12. 2008	0	3.421.254	4.349.827	33.117	7.804.198
Neodpisana vrednost 1. 1. 2008	353.834	17.543.657	2.857.544	188.692	20.943.727
Neodpisana vrednost 31. 12. 2008	353.834	18.337.789	3.361.738	179.052	22.232.413

Neodpisana vrednost opredmetenih osnovnih sredstev se je glede na predhodno leto bistveno povečala na postavki zemljišč, za neposredno izvajanje zavarovalne dejavnosti, kar je posledica nakupa zemljišča odvisne družbe Dukagjini.

3) Odložene terjatve in obveznosti za davek

(v EUR)	31. 12. 2009
Dolgoročne finančne naložbe	1.293.246
Davčna izguba	667.546
Kratkoročne poslovne terjatve	391.968
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	16.085
Skupaj	2.368.845

(v EUR)	1. 1. 2009	Pripoznavo v IPI	Sprememba v 2009	31. 12. 2009
Dolgoročne finančne naložbe	5.356.526	-2.444.764	-1.618.516	1.293.246
Davčna izguba	0	667.546	0	667.546
Kratkoročne poslovne terjatve	493.401	-101.433	0	391.968
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	10.340	5.745	0	16.085
Skupaj	5.860.267	-1.872.906	-1.618.516	2.368.845

Skupina je v letu 2009 odpravljala terjatve za odloženi davek, in sicer iz naslova realizacije začasno davčno nepriznanih popravkov naložb v vrednostne papirje. Poleg tega so bile zmanjšane tudi terjatve za odloženi davek za del prevrednotenja naložb, ki ga skupina izkazuje na negativnem presežku iz prevrednotenja in ne vpliva na izkaz poslovnega izida leta 2009.

Za vso davčno izgubo je skupina oblikovala odložene terjatve za davek.

Skupina ima med odloženimi obveznostmi za davek v pretežni meri oblikovane odložene obveznosti za davek od rezerv za izravnavo kreditnih tveganj in rezerv za izravnavo katastrofalnih škod, in sicer v višini 323.814 EUR. Ostale odložene obveznosti za davek pa znašajo 61.845 EUR.

4) Naložbene nepremičnine

Gibanje nabavne vrednosti in popravka vrednosti naložbenih nepremičnin

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
1. 1. 2009	136.048	5.424.208	5.560.256
Odtujitve	0	-453.576	-453.576
Preknjižbe	0	1.211.170	1.211.170
Tečajne razlike	0	-166.760	-166.760
31. 12. 2009	136.048	6.015.041	6.151.089
Popravek vrednosti			
1. 1. 2009	0	316.849	316.849
Povečanja	0	49.478	49.478
Preknjižbe	0	12.208	12.208
Tečajne razlike	0	-1.009	-1.009
31. 12. 2009	0	377.525	377.525
Neodpisana vrednost 1. 1. 2009	136.048	5.107.359	5.243.407
Neodpisana vrednost 31. 12. 2009	136.048	5.637.516	5.773.564

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
1. 1. 2008	136.048	1.484.528	1.620.576
Povečanja	0	3.731.854	3.731.854
Odtujitve	0	-13.243	-13.243
Preknjižbe	0	203.347	203.347
Tečajne razlike	0	17.722	17.722
31. 12. 2008	136.048	5.424.208	5.560.256
Popravek vrednosti			
1. 1. 2008	0	299.743	299.743
Povečanja	0	21.188	21.188
Odtujitve	0	-5.641	-5.641
Preknjižbe	0	2.094	2.094
Tečajne razlike	0	-535	-535
31. 12. 2008	0	316.849	316.849
Neodpisana vrednost 1. 1. 2008	136.048	1.184.785	1.320.833
Neodpisana vrednost 31. 12. 2008	136.048	5.107.359	5.243.407

Poštena vrednost naložbenih nepremičnin znaša 6,9 mio EUR. Iz naslova oddaje v najem naložbenih nepremičnin je skupina v letu 2009 realizirala 124.903 EUR prihodkov (v letu 2008 pa 135.225 EUR). Stroški vzdrževanja naložbenih nepremičnin so vključeni v najemno ceno oziroma jih skupina zaračuna najemnikom.

5) Finančne naložbe v pridruženih družbah

Finančne naložbe v delnice v pridruženih družbah

(v EUR)	1. 1. 2009		31. 12. 2009		
	Delež	Vrednost	Delež	Vrednost	Delež v % glasovalnih pravic
Zavarovalnica Maribor	45,79%	28.609.812	45,79%	36.265.966	45,79%
Moja naložba	25,00%	1.181.313	25,00%	1.380.514	25,00%
Gold Mak	17,70%	1.789.853	17,70%	0	17,70%
Skupaj		31.580.978		37.646.479	

Podatki o pridruženih družbah

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Zavarovalnica Maribor		
Vrednost aktive	680.833.142	634.940.266
Obveznosti	613.519.209	579.966.832
Prihodki	247.628.684	230.439.646
Poslovni izid	-555.369	2.791.783
Moja naložba		
Vrednost aktive	102.129.128	83.616.360
Obveznosti	96.683.685	78.967.721
Prihodki	2.142.244	1.509.558
Poslovni izid	669.985	-505.288
Vplačila v pokojninski sklad	58.615	46.587

Pozavarovalnica Sava je 23. 10. 2009 z Novo kreditno banko Maribor d.d. sklenila pogodbo o prodajnem upravičenju (put opciji) na delnicah, ki jih je Pozavarovalnica Sava pridobila v postopku dokapitalizacije z dne 30. 10. 2009.

Predmet pogodbe o prodajni opciji je pravica Pozavarovalnice Sava do prodaje delnic Zavarovalnice Maribor, in sicer največ do višine dejanskega števila delnic, ki jih je Pozavarovalnica Sava pridobila v postopku dokapitalizacije, tj. 1.558.048 delnic. Cena na podlagi prodajnega upravičenja za posamezno delnico znaša 4,1729 EUR (cena delnice iz zadnje dokapitalizacije Zavarovalnice Maribor), povečana za obresti po 10,5 % letni obrestni meri, ki začnejo teči od vpisa povečanja osnovnega kapitala, od dne 30. 10. 2009.

Pozavarovalnica Sava ima pravico izvršiti prodajno opcijo v obdobju od 1. 4. 2010 do izteka treh let po vpisu lastništva na predmetnih delnicah.

6) Finančne naložbe

Finančne naložbe v letu 2009

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo		Po pošteni vrednosti preko IPI		Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Skupaj
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Neizvedeni instrumenti				
31. 12. 2009				Za trgovanje	Razporejeni v to skupino		
Dolgoročne finančne naložbe							
Delnice in drugi vrednostni papirji s spremenljivim donosom in kuponi skladov	0	0	961.317	0	39.653.070	0	40.614.387
Dolžniški vrednostni papirji in drugi vrednostni papirji s stalnim donosom	12.626.482	11.008.570	466.406	0	87.784.638	0	100.877.526
Deleži v investicijskih skladih	0	0	898.530	0	0	0	898.530
Ostale finančne naložbe	55.000	55.000	0	0	431.189	0	486.189
Druga dana posojila	0	0	0	0	0	1.122.628	1.122.628
Depoziti	2.760.036	2.760.036	0	0	0	567.980	3.328.016
Kratkoročne finančne naložbe							
Delnice in deleži kupljeni za prodajo	3.367	3.367	1.474.364	0	0	0	1.477.731
Vrednostni papirji kupljeni za prodajo oz. s preostalo dospelostjo do enega leta	809.696	810.282	1.921.847	0	66.569.558	0	69.301.101
Dana kratkoročna posojila	33.846	33.846	0	0	0	1.347.970	1.381.816
Depoziti pri bankah	16.132.428	16.132.428	0	0	0	53.392.599	69.525.027
Ostale kratkoročne finančne naložbe	2.253.276	2.253.276	0	1.096.459	0	0	3.349.735
Finančne naložbe pozavarovalnic iz naslova pozavarovalnih pogodb pri cedentih	0	0	0	0	0	5.768.874	5.768.874
Skupaj	34.674.131	33.056.805	5.722.464	1.096.459	194.438.455	62.200.051	298.131.558
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	0	0	17.861.634	0	0	17.861.634

Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje predstavljajo kratkoročne finančne naložbe in so podrobneje opisane v pojasnilu 7 v nadaljevanju

Hierarhična razvrstitev finančnih naložb po MSRP 7.27

(v EUR)	Po pošteni vrednosti preko IPI		Razpoložljivo za prodajo			
	neizvedeni					
31. 12. 2009	1. raven	Skupaj	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Dolgoročne finančne naložbe						
Delnice in drugi vrednostni papirji s spremenljivim donosom in kuponi skladov	961.317	961.317	30.541.011	8.982.823	129.236	39.653.070
Dolžniški vrednostni papirji in drugi vrednostni papirji s stalnim donosom	466.406	466.406	87.784.638	0	0	87.784.638
Deleži v investicijskih skladih	898.530	898.530	0	0	0	0
Ostale finančne naložbe	0	0	431.189	0	0	431.189
Kratkoročne finančne naložbe						
Delnice in deleži kupljeni za prodajo	1.474.364	1.474.364	0	0	0	0
Vrednostni papirji kupljeni za prodajo oz. s preostalo dospelostjo do enega leta	1.921.847	1.921.847	65.053.534	0	1.516.024	66.569.558
Ostale kratkoročne finančne naložbe	1.096.459	1.096.459	0	0	0	0
Skupaj	24.680.557	24.680.557	183.810.371	8.982.823	1.645.260	194.438.455
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	17.861.634	0	0	0	0	0

Obvladujoča družba je izkoristila možnost, ki jo je dajala sprememba standarda MRS 39 v drugi polovici leta 2008 in je izvedla prekvalifikacijo določenih naložb (lastniških vrednostnih papirjev) iz 1. skupine - FVPL (finančne naložbe po pošteni vrednosti preko poslovnega izida) v skupino naložb - AFS (razpoložljive za prodajo). Za prekvalifikacijo se je odločila zaradi spremenjenih razmer na kapitalskih trgih, saj je ocenila, da dotičnih lastniških instrumentov ne bo možno prodati v kratkem času. Prerazvrstitev je bila opravljena na dan 1. 7. 2008.

Med skupinama je bilo tako prestavljenih za 1,0 mio EUR lastniških instrumentov. Ker so se razmere na kapitalskih trgih od julija 2008 pa do konca leta 2008 še dodatno poslabšale, se je obvladujoča družba odločila, da bo vse lastniške instrumente, ki so bili

predmet prestavitve, konec leta 2008, slabila. Tako vplivov na bruto izkaz poslovnega izida zaradi zamenjave računovodske skupine v letu 2008 ni bilo, vpliv na neto dobiček pa je v obračunanem davku, saj slabitve finančnih sredstev in obveznosti v skupini razpoložljivi za prodajo (za razliko od prevrednotenja naložb v skupini naložb po pošteni vrednosti preko poslovnega izida) niso davčno priznane do odtujitve. V letu 2009 pa je obvladujoča družba vendarle realizirala za 39.233 EUR neto povečanja na presežku iz prevrednotenja, ki bi v primeru, da bi zadevnih naložb ne prestavila, povečevali prihodke od naložb.

Obvladujoča družba ima za dolgoročni kredit v višini 2.900.000 EUR zastavljene obveznice RS59 (36.867 lotov), RS62 (23.100 lotov) in BTPS 5 1/4 08/01/17 (1.050) lotov v skupni nominalni vrednosti 3,55 mio EUR in pošteni vrednosti 3.736.892 EUR. Druge družbe v skupini nimajo zastavljenih vrednostnih papirjev kot položeno jamstvo za dolg. Dolgoročni kredit je vključen v pojasnilu 22) Druge finančne obveznosti.

Obvladujoča družba ima na razpolago kreditne linije v višini 10 mio EUR. Po pogodbi o koriščenju kreditne linije pa je Pozavarovalnica Sava dolžna vezati depozit v višini 1 mio EUR do zapadlosti pogodbe o okvirnemu kreditu do 23. 6. 2010. Do navedenega datuma Pozavarovalnica Sava z depozitom ne more razpolagati. Na dan 31. 12. 2009 ni koristila kreditne linije.

Skladno s pozavarovalnimi pogodbami del pozavarovalne premije nekateri pozavarovatelji zadržijo kot obrestovani depozit in jo plačajo praviloma po preteku enega leta. Terjatve iz tega naslova znašajo 5.768.875 EUR in se jih vodi kot posojila in terjatve znotraj skupine finančnih naložb.

Finančne naložbe v letu 2008

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo		Po pošteni vrednosti preko IPI			Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Skupaj
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Neizvedeni instrumenti		Izvedeni instrumenti			
			Za trgovanje	Razporejeni v to skupino				
31. 12. 2008								
Dolgoročne finančne naložbe								
Delnice in drugi vrednostni papirji s spremenljivim donosom in kuponni skladov	91.855	0	0	0	0	45.227.715	0	45.319.570
Dolžniški vrednostni papirji in drugi vrednostni papirji s stalnim donosom	8.000.603	6.045.728	0	0	0	99.595.591	0	107.596.194
Ostale finančne naložbe	62.251	0	0	0	0	345.254	0	407.505
Druga dana posojila	0	0	0	0	0	0	67.424	67.424
Depoziti pri bankah	0	0	0	0	0	0	6.016.608	6.016.608
Kratkoročne finančne naložbe								
Delnice in deleži kupljeni za prodajo	1.356	0	1.108.821	0	0	593.198	0	1.703.375
Vrednostni papirji kupljeni za prodajo oz. s preostalo dospelostjo do enega leta	166.684	0	0	1.031.143	0	48.009.518	0	49.207.345
Dana kratkoročna posojila	0	0	0	0	0	0	135.570	135.570
Depoziti pri bankah	0	0	0	0	0	0	54.810.292	54.810.292
Ostale kratkoročne finančne naložbe	0	0	1.037.508	0	-5.407	0	0	1.032.101
Finančne naložbe pozavarovalnic iz naslova pozavarovalnih pogodb pri cedentih	0	0	0	0	0	0	5.306.936	5.306.936
Skupaj	8.322.749	6.045.728	2.146.329	1.031.143	-5.407	193.771.276	66.336.829	271.602.919
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	0	0	10.577.672	0	0	0	10.577.672

Hierarhična razvrstitev finančnih naložb po MSRP 7.27

(v EUR)	Po poštenu vrednosti preko IPI				Razpoložljivo za prodajo			
	neizvedeni		izvedeni instrumenti		1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
	1. raven	Skupaj	3. raven	Skupaj				
31. 12. 2008								
Dolgoročne finančne naložbe								
Delnice in drugi vrednostni papirji s spremenljivim donosom in kuponi skladov	0	0	0	0	34.955.788	9.445.324	826.603	45.227.715
Dolžniški vrednostni papirji in drugi vrednostni papirji s stalnim donosom	0	0	0	0	93.296.743	0	6.298.847	99.595.590
Deleži v investicijskih skladih	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostale finančne naložbe	0	0	0	0	345.254	0	0	345.254
Kratkoročne finančne naložbe								
Delnice in deleži kupljeni za prodajo	1.108.821	1.108.821	0	0	593.198	0	0	593.198
Vrednostni papirji kupljeni za prodajo oz. s preostalo dospelostjo do enega leta	1.031.143	1.031.143	0	0	38.555.741	0	9.453.777	48.009.518
Ostale kratkoročne finančne naložbe	1.037.508	1.037.508	-5.407	-5.407	0	0	0	0
Skupaj	3.177.472	3.177.472	-5.407	-5.407	167.746.724	9.445.324	16.579.227	193.771.276
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	10.577.672	0	0	0	0	0	0	0

Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje predstavljajo kratkoročne finančne naložbe in so podrobneje opisana v pojasnilu 7.

Delež finančnih naložb, ki pri izdajatelju predstavljajo podrejene instrumente

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Skupaj	15.339.085	13.181.258

Finančne naložbe, ki pri izdajatelju predstavljajo podrejene instrumente znaša 15,3 mio EUR (v letu 2008 13,2 mio EUR). Delež le teh v vseh finančnih naložbah skupine se je povečal glede na leto 2008 in tako predstavlja na dan 31. 12. 2009 5,17 % vseh naložb skupine (leta 2008 je ta delež znašal 4,7 %).

7) Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Navedena sredstva izkazuje ena odvisna družba, ki je kompozitna zavarovalnica v Sloveniji. Navedena sredstva so vrednotena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

Gre za naložbe v investicijske kupone vzajemnih skladov, ki jih je zavarovalnica realizirala v skladu z odločitvami svojih zavarovalcev, ki so sklenili življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov. Pri življenjskih zavarovanjih z naložbenim tveganjem je bilo realiziranih 928.795 EUR prevrednotovalnih finančnih odhodkov (2008: 5.893.262 EUR). Povečanje vrednosti naložb zavarovancev v vzajemne sklade pomeni povečanje prevrednotovalnih finančnih prihodkov. V letu 2009 so se le-ti povečali zaradi tovrstnih naložb za 3.951.842 EUR (2008: 210.918 EUR).

8) Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Iz prenosnih premij	3.314.792	3.212.667
Iz matematičnih rezervacij	23	78
Iz škodnih rezervacij	24.609.525	36.174.355
Iz rezervacij za bonuse in popuste	0	3
Iz drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	975.070	753.918
Skupaj	28.899.410	40.141.021

Prenosne premije, prenesene na pozavarovalce, se večinoma gibajo skladno s premijami največjih proporcionalnih retrocesijskih pogodb. Precejšen padec škodnih rezervacij je posledica izplačevanja dela škod za poletna neurja (ki so se zgodila v Sloveniji v letu 2008). V okviru drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij izvira znesek, prenesen na pozavarovalce, iz izračuna rezervacije za neiztekle nevarnosti na ravni retrocediranega portfelja.

9) Terjatve

Večino terjatev predstavljajo terjatve iz zavarovalnih in pozavarovalnih poslov, ki se nanašajo na terjatve iz obračunov za IV. četrtletje leta 2009 z zapadlostjo v letu 2010.

Terjatve obvladujoče družbe, ki izhajajo iz pozavarovalnih pogodb, niso posebej zavarovane, terjatve odvisnih družb pa so v manjši meri zavarovane z bianco menicami.

Vrste terjatev

(v EUR)	31. 12. 2009			31. 12. 2008		
	Kosmata vrednost	Popravek	Terjatev	Kosmata vrednost	Popravek	Terjatev
Terjatve do zavarovalcev	39.533.482	-9.419.378	30.114.104	32.320.168	-6.183.196	26.136.972
Terjatve do zavarovalni posrednikov	2.470.491	-1.233.817	1.236.674	1.356.190	-104.219	1.251.971
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	4.979.368	-2.612.734	2.366.634	2.604.462	-2.405.905	198.557
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	46.983.341	-13.265.929	33.717.412	36.280.820	-8.693.320	27.587.500
Terjatve za premijo iz pozavarovanj in sozavarovanj	40.029.201	-193.809	39.835.392	32.776.416	-89.867	32.686.549
Terjatve za deleže v zneskih škod	13.604.783	-39.368	13.565.415	15.030.164	-45.757	14.984.407
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	53.633.984	-233.177	53.400.807	47.806.580	-135.624	47.670.957
Terjatev za odmerjeni davek	4.012.543	0	4.012.543			956.382
Terjatve za provizijo	3.130.192	0	3.130.192	2.735.441	0	2.735.441
Terjatve iz financiranja	1.176.948	-125.205	1.051.743	743.217	-196.518	546.699
Druge terjatve	897.274	0	897.274	12.604.847	-7.205.002	5.399.845
Druge terjatve	5.204.414	-125.205	5.079.209	16.083.505	-7.401.520	8.681.985
Skupaj	109.834.282	-13.624.311	96.209.971	100.170.905	-16.230.464	84.896.824

Terjatve po starosti

(v EUR) 2009	Zapadle do		Zapadle nad 180 dni	Skupaj
	Nezapadle	180 dni		
Terjatve do zavarovalcev	16.447.275	9.814.333	3.852.496	30.114.104
Terjatve do zavarovalni posrednikov	10.043	369.500	857.131	1.236.674
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	1.722.631	243.356	400.648	2.366.634
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja in sozavarovanja	13.074.297	25.846.591	914.504	39.835.392
Terjatve za deleže pozavarovalcev v škodah	7.815.050	4.571.069	1.179.296	13.565.415
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	2.030.472	1.031.875	67.846	3.130.192
Kratkoročne terjatve iz financiranja	472.995	185.011	393.736	1.051.743
Terjatev za odmerjeni davek	4.012.543	0	0	4.012.543
Druge terjatve	878.159	18.295	820	897.274
Skupaj	46.463.465	42.080.030	7.666.477	96.209.971

(v EUR)		Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
2008	Nezapadle			
Terjatve do zavarovalcev	12.207.081	8.055.863	5.874.028	26.136.972
Terjatve do zavarovalni posrednikov	1.147.752	0	104.219	1.251.971
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	16.659	118.486	63.412	198.557
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja in sozavarovanja	26.342.639	5.756.256	587.654	32.686.549
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	12.504.724	1.686.159	793.524	14.984.407
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	719.952	1.126.028	889.461	2.735.441
Kratkoročne terjatve iz financiranja	227.342	319.357	0	546.699
Terjatev za odmerjeni davek	956.382	0	0	956.382
Druge terjatve	3.183.506	165.431	2.050.908	5.399.843
Skupaj	57.306.037	17.227.580	10.363.206	84.896.822

Vse terjatve so kratkoročne.

Za vse zapadle terjatve so oblikovani popravki vrednosti, ki se nanašajo na posamezne razrede s podobnim kreditnim tveganjem, v katere so razvrščene terjatve.

10) Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Kratkoročno odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	9.370.016	6.094.488
Kratkoročno odloženi stroški pridobivanja pozavarovanj	8.034.451	9.652.159
Skupaj	17.404.467	15.746.647

11) Druga sredstva

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Zaloge	176.927	263.416
Prehodne nezaračunani prihodki od obresti in najemnin	74.417	72.485
Druge kratkoročne aktivne časovne razmejitev	819.627	7.008.520
Druga sredstva	60.000	0
Skupaj	1.130.971	7.344.421

Med drugimi sredstvi skupina izkazuje zaloge, prehodno nezaračunane prihodke od obresti in najemnin ter druga sredstva druge kratkoročne časovne razmejitev.

12) Denar in denarni ustrezniki

Skupina v izkazu finančnega položaja in izkazu denarnega izida kot denar in denarne ustreznike izkazuje stanja na transakcijskih računih in nočne depozite.

13) Nekratkoročna sredstva, namenjena za prodajo

Na tej postavki se izkazujejo nepremičnine, namenjene za prodajo, ki se nanašajo na odvisno družbo v Srbiji.

14) Osnovni kapital

V avgustu 2007 je skupščina obvladujoče družbe sprejela spremembe in dopolnitve statuta Pozavarovalnice Sava, na podlagi katerih je družba prešla na sistem kosovnih delnic.

V juniju 2008 je obvladujoča družba izvedla dokapitalizacijo v okviru prve javne prodaje delnic. S tem se je osnovni kapital povečal za 6.259.389 EUR, in sicer na 39.069.099 EUR.

Z dokapitalizacijo je bilo tako vpisanih 1.500.000 novih delnic. Na dan 31. 12. 2009 je bil osnovni kapital obvladujoče družbe razdeljen na 9.362.519 delnic (enako kot na dan 31. 12. 2008). Vse delnice so navadne, istega razreda in se glasijo na ime. Imetniki delnic imajo pravico do udeležbe pri upravljanju in pravico do dela dobička (dividende).

Obvladujoča družba ima po stanju na dan 31. 12. 2009 še 10.145.464,03 EUR odobrenega kapitala.

Konec leta 2009 je bilo v delniško knjigo obvladujoče družbe vpisanih 5.712 imetnikov delnic (31. 12. 2008 pa 5.678 imetnikov). Delnice obvladujoče družbe so bile 11. 6. 2008 uvrščene v standardno kotacijo Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

Obvladujoča družba skladno s sklepom skupščine v letu 2009 ni izplačevala dividend.

15) Kapitalske rezerve

Z uspešno zaključeno dokapitalizacijo v juniju 2008 je obvladujoča družba povečala kapitalske rezerve za 35.740.610 EUR. Od zneska povečanja so bili nato odšteti stroški, neposredno povezani z izdajo delnic v višini 2.843.020 EUR, ki zmanjšujejo višino kapitalskih rezerv. Kapitalske rezerve tako na dan 31. 12. 2008 znašajo 33.003.752 EUR.

16) Rezerve iz dobička

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008	Proste / Vezane
Zakonske in statutarne rezerve	15.277.932	14.986.525	Vezane
Rezerve za lastne delnice	1.774	1.774	Vezane
Lastne delnice (kot odbitna postavka)	-1.774	-1.774	Vezane
Rezerve za izravnavo kreditnih tveganj	1.217.874	3.053.943	Vezane
Rezerve za izravnavo katastrofalnih škod	4.215.361	2.493.505	Vezane
Druge rezerve iz dobička	59.566.803	71.962.514	Proste
Skupaj	80.277.970	92.496.487	

Zakonske rezerve so se povečale na podlagi razporeditve čistega dobička.

Statutarne rezerve se uporabijo:

- za kritje čiste izgube, ki je ni mogoče (v celoti) pokriti v breme prenesenega dobička in drugih rezerv iz dobička oziroma ta dva vira ne zadoščata za polno pokritje čiste izgube (instrument dodatne zaščite vezanega kapitala);
- za povečanje osnovnega kapitala;
- za uravnavanje dividendne politike.

Del rezerv iz dobička predstavljata tudi rezerva za izravnavo kreditnih tveganj, ki se oblikuje v skladu z določili ZZavar in podzakonskimi predpisi za izravnalne rezervacije ter rezerva za potres, ki jo v skladu s pravilniki o oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij in kapitalskih rezerv potrjujejo pooblaščen aktuarji. V Zakonu o zavarovalništvu in zakonskih predpisih posameznih držav v skupini so izravnalne rezervacije opredeljene kot zavarovalno tehnične rezervacije, njihovo oblikovanje in črpanje pa naj bi bilo pripoznano preko izkaza poslovnega izida. Ker so omenjene zahteve v neskladju z MSRP skupina te rezervacije izkazuje v okviru rezerv iz dobička, kar je skladno z MSRP. Vse spremembe teh rezervacij se pripoznajo v kapitalu kot povečanje ali zmanjšanje čistega dobička poslovnega leta. Enako velja za rezerve za izravnavo katastrofalnih rizikov.

Če bi bili skupinski računovodski izkazi pripravljani v skladu u Zakonom o Zavarovalništvu in lokalno zakonodajo odvisnih družb, bi bila izguba skupine za leto 2009 manjša za 114 tisoč EUR (2008: večja za 319 tisoč EUR).

Rezerva iz dobička za izravnavo kreditnih tveganj se je zaradi neugodnega tehničnega rezultata zmanjšala iz 3.053.943 EUR konec leta 2008 na 1.217.874 EUR konec leta 2009, rezerva iz dobička za potres pa se je povečala iz 2.493.505 EUR konec leta 2008 na 4.215.361 EUR.

Odkupljene lastne delnice

V letu 2009 skupina ni opravila nobenega prometa z lastnimi delnicami. Na dan 31. 12. 2009 ima v lasti 210 delnic.

Lastne delnice predstavljajo odbitno postavko v kapitalu.

17) Presežek iz prevrednotenja

Presežek iz prevrednotenja je sestavljen izključno iz učinka prevrednotenja finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, na pošteno vrednost.

(v EUR)	2009	2008
Stanje 1. 1.	-10.452.519	16.011.444
Sprememba poštene vrednosti	10.996.456	-2.371.413
Povečanja zaradi nakupa deležev odvisnih družb	0	664
Prenos presežka iz prevrednotenja v poslovne in finančne prihodke		-24.093.214
Skupaj prevrednotenje	543.937	-10.452.519

Prikazano je gibanje neto vrednosti presežka iz prevrednotenja, ki predstavlja postavko kapitala.

18) Čisti poslovni izid

Čista izguba skupine poslovnega leta 2009 kot izhaja iz izkaza poslovnega izida tega leta znaša 28.216.212 EUR. Po sklepu uprave je bila izguba obvladujoče družbe pokrita v breme

drugih rezerv iz dobička, tako da znaša čista izguba v izkazu finančnega položaja 12.341.747 EUR.

Kapital manjšinskih lastnikov

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Zavarovalnica Tilia	43.324	44.790
Sava osiguranje	8	14
Dukagjini	1.889.566	1.889.369
Sava Tabak	1.123.926	3.155.805
Bro-Dil	204.370	202.702
Sava Montenegro	0	1.490
Sava-Invest	-87	17.057
Dukagjini Life	1.468.331	1.692.666
Sava životno osiguranje	21.958	345
Velebit osiguranje	1.705.152	0
Velebit životno osiguranje	2.828.189	0
Skupaj	9.284.737	7.004.238

Pojasnilo k izkazu sprememb lastniškega kapitala:

Kapital manjšinskih lastnikov se je v letu 2009 povečal zaradi pridobitev pri poslovnih združitvah v višini 5.600.872 EUR, brez izgube tekočega leta, ki je prikazana v vrstici vseobsegajoči donos poslovnega leta. Razlika (-241.062 EUR) predstavlja spremembo zaradi odkupa deležev manjšinskih lastnikov.

19) Podrejene obveznosti

Obvladujoča družba je konec leta 2006 in na začetku leta 2007 najela podrejeno posojilo v skupni vrednosti 32 mio EUR, katerega črpanje se je izvedlo z vrednostjo 97 % glavnice. Posojilo je najeto za dobo 20 let z možnostjo odpoklica po 10 letih. Glavnica se izplača ob zapadlosti. Obrestna mera znaša 3 mesečni Euribor + 3,35 %, obresti se plačujejo kvartalno. Posojilo je ovrednoteno po odplačni vrednosti.

Podrejene obveznosti

Stanje zadolžitve po EOM na dan 31. 12. 2009	31.135.777
Valuta, v kateri je obveznost nominirana	EUR
Datum zapadlosti	27. 12. 2026
Obstoj konverzije v kapital	ne obstaja
Obstoj konverzije v druge obveznosti	ne obstaja

Stanje zadolžitve po EOM na dan 31. 12. 2008	31.139.605
Valuta, v kateri je obveznost nominirana	EUR
Datum zapadlosti	27. 12. 2026
Obstoj konverzije v kapital	ne obstaja
Obstoj konverzije v druge obveznosti	ne obstaja

V letu 2009 je obvladujoča družba plačala 1.652.765 EUR obresti na podrejeni dolg (v letu 2008 pa 2.676.532 EUR) ter 87.189 EUR davka po odbitku na plačane obresti (v letu 2008 pa 141.653 EUR).

20) Zavarovalno-tehnične rezervacije in zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Gibanje kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij in zavarovalno-tehničnih rezervacij v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

(v EUR)	1. 1. 2009 konsolidirano	1. 1. 2009 pred izločanjem	Povečanje za pridobitve družb	Povečanje	Poraba in sprostitve	Tečajne razlike	31. 12. 2009 pred izločanjem	31. 12. 2009 konsolidirano
	1	2	3	4	5	6	7 = 2+3+4- 5+6	8
Kosmate prenosne premije	78.620.515	86.818.307	3.595.344	69.577.986	64.022.886	-473.182	95.495.569	86.012.273
Matematične rezervacije	10.280.389	10.280.389	1.316.041	2.813.524	1.058.488	11.996	13.363.462	13.363.462
Kosmate škodne rezervacije	164.740.856	180.107.390	2.259.596	82.966.279	64.299.112	-607.393	200.426.760	184.313.616
Kosmate rezervacije za bonuse, popuste in storno	523.001	690.451	0	656.020	690.451	1	656.021	463.529
Druge kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	2.142.754	2.142.754	0	4.130.680	2.142.755	-656	4.130.024	4.130.024
Čiste ZTR v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	10.748.184	10.748.184	0	7.819.085	613.291	0	17.953.978	17.953.978
Skupaj	267.055.699	290.787.476	7.170.981	167.963.575	132.826.982	-1.069.234	332.025.814	306.236.883

(v EUR)	1. 1. 2008 konsolidirano pred popravkom	Popravek	1. 1. 2008 konsolidirano	1. 1. 2008 pred izločanjem	Povečanje - skupina 1. 1. 2008	Poraba in sprostitve - skupina 1. 1. 2008	Tečajne razlike	31. 12. 2008 pred izločanjem	31. 12. 2008 konsolidiran o
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kosmate prenosne premije	66.259.147	1344089	67.603.236	74.707.216	82.925.952	70.509.311	-305.550	86.818.307	78.620.515
Matematične rezervacije	9.294.535	0	9.294.535	9.294.535	1.836.090	850.237	0	10.280.388	10.280.389
Kosmate škodne rezervacije	135.741.158	397800	136.138.958	147.593.448	114.815.304	82.052.612	-248.750	180.107.390	164.740.856
Kosmate rezervacije za bonuse, popuste in storno	330.975	0	330.975	475.718	690.451	475.718	0	690.451	523.001
Druge kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	1.370.168	0	1.370.168	1.370.168	2.142.754	1.370.168	0	2.142.754	2.142.754
Čiste ZTR v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	11.112.838	0	11.112.838	11.112.838	69.179	433.833	0	10.748.184	10.748.184
Skupaj	224.108.821	1.741.889	225.850.710	244.553.923	202.479.731	155.691.879	-554.300	290.787.474	267.055.699

Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij

Škodna rezervacija predstavlja rezervacijo za že nastale, vendar še neizplačane škode. Navedeni znesek oblikovanja se nanaša delno na škodne dogodke, nastale v zadnjem letu, delno pa na popravke ocene obveznosti za pretekla leta. V njem je upoštevanih tudi 1.791.473 EUR, kar je popravek na nivoju skupine za ugotovljene primanjkljaje odvisnih družb. Črpanje pomeni izplačane zneske škod v zadnjem poslovnem letu, ki se nanašajo na prejšnja leta.

V okviru drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij je zajeta le rezervacija za neiztekle nevarnosti, ki se oblikuje kot dodatna rezervacija nad prenosno premijo, če ta ne zadošča za kritje predvidenih bodočih škod in stroškov iz že sklenjenih zavarovalnih pogodb. Zato ima tudi podoben značaj kot prenosna premija in se med letom porabi, na koncu leta pa se oblikuje v novem znesku na podlagi novo sklenjenih zavarovalnih pogodb. Način izračuna je opisan v naslednjem razdelku.

Test ustreznosti prenosnih premij

Prenosna premija se računa iz premije na osnovi razmerja med preostalim in celotnim trajanjem kritja (metoda pro rata temporis). Če je torej premija ustrezna, je posledično ustrezna tudi prenosna premija. Kadar lahko sklepamo, da premija ni dovolj visoka, je posledično neustrezna tudi prenosna premija. Skupina je izvedla test ustreznosti prenosne

premije posebej za kosmato prenosno premijo in retrocedirani del prenosne premije, in sicer na nivoju zavarovalne vrste. Pri izračunu pričakovanega kombiniranega količnika v posamezni vrsti je upoštevano tehtano povprečje realiziranih kombiniranih količnikov zadnjih treh let, ustrezno prilagojeno za trende. Izračun realiziranih kombiniranih količnikov upošteva prihodke za premije, odhodke za škode, odhodke za provizije ter druge obratovalne stroške. Kjer pričakovani kombinirani količnik presega 100 %, je ugotovljen primanjkljaj prenosne premije, ki se v skladu z ZZavar pripoznava kot rezervacija za neiztekle nevarnosti v okviru drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij.

V spodnji tabeli navajamo povzetek izračuna kosmate rezervacije za neiztekle nevarnosti po zavarovalnih vrstah za leti 2009 in 2008.

Povzetek izračuna kosmate rezervacije za neiztekle nevarnosti po zavarovalnih vrstah

(v EUR)	Direktno zavarovanje		Pozavarovanje	
	Pričakovani kombinirani količnik	Rezervacije za neiztekle nevarnosti	Pričakovani kombinirani količnik	Rezervacije za neiztekle nevarnosti
2009				
Nezgodno zavarovanje	68,8%	0	63,4%	0
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	117,6%	1.247.792	110,5%	685.888
Letalsko zavarovanje	323,0%	0	64,4%	0
Zavarovanje plovil	38,1%	0	132,1%	71.170
Zavarovanje prevoza blaga	99,2%	0	87,1%	0
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	71,9%	0	103,7%	295.009
Drugo škodno zavarovanje	97,8%	0	103,6%	191.235
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	89,8%	0	95,4%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	42,9%	0	54,8%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	40,1%	0	64,0%	0
Splošno zavarovanje odgovornosti	96,1%	0	103,5%	22.577
Kreditno zavarovanje	135,0%	1.181.669	115,9%	234.456
Kavcijsko zavarovanje	150,0%	58.940	298,0%	87.684
Zavarovanje različnih finančnih izgub	44,2%	0	77,8%	0
Zavarovanje stroškov postopka	13,4%	0	4,8%	0
Zavarovanje pomoči	17,4%	0	54,7%	0
Življenjsko zavarovanje	99,5%	0	9,0%	0
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	96,9%	0	26,8%	0
Skupaj	94,3%	2.488.401	100,1%	1.588.019

(v EUR)	Direktno zavarovanje		Pozavarovanje	
	Pričakovani kombinirani količnik	Rezervacije za neiztekle nevarnosti	Pričakovani kombinirani količnik	Rezervacije za neiztekle nevarnosti
2008				
Nezgodno zavarovanje	79,7%	0	57,8%	0
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	116,1%	976.079	103,6%	231.067
Letalsko zavarovanje	1006,6%	0	46,4%	0
Zavarovanje plovil	120,3%	0	97,6%	0
Zavarovanje prevoza blaga	107,9%	0	87,7%	0
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	98,8%	0	102,9%	173.133
Drugo škodno zavarovanje	91,8%	0	87,4%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	87,8%	0	93,8%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	281,4%	0	31,0%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	129,6%	0	70,8%	0
Splošno zavarovanje odgovornosti	109,9%	51.529	110,0%	67.086
Kreditno zavarovanje	119,7%	542.268	69,6%	0
Kavcijsko zavarovanje	80,4%	0	252,6%	101.592
Zavarovanje različnih finančnih izgub	66,0%	0	98,7%	0
Zavarovanje stroškov postopka	26,0%	0	3,7%	0
Zavarovanje pomoči	31,6%	0	76,7%	0
Življenjsko zavarovanje	91,5%	0	26,1%	0
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	8,5%	0	5,3%	0
Skupaj		1.569.876	92,5%	572.878

Rezervacije za nastale, neprijavljene škode (IBNR)

V spodnji tabeli je naveden seštevek IBNR, javljen s strani cedentov, ocenjene škodne rezervacije ter IBNR, dobljen iz opisanih trikotnikov.

(v EUR)	Rezervacije za prijavljene, še ne plačane škode (RBNS)	Rezervacije za nastale, še ne prijavljene škode (IBNR)	Skupaj škodne rezervacije	Delež IBNR od celotnih škodnih rezervacij
2009				
Konsolidirane	111.909.015	72.404.602	184.313.617	39,3%
Skupaj pred izločanjem	123.556.768	76.869.992	200.426.760	38,4%
Skupaj direktne zavarovalnice	44.175.847	32.381.571	76.557.418	42,3%
Skupaj pozavarovalnice	79.380.921	44.488.421	123.869.342	35,9%
(v EUR)				
2008				
Konsolidirane	109.367.342	55.373.515	164.740.857	33,6%
Skupaj pred izločanjem	118.796.150	58.990.471	177.786.621	33,2%
Skupaj direktne zavarovalnice	43.013.604	18.314.037	61.327.641	29,9%
Skupaj pozavarovalnice	75.782.546	40.676.434	116.458.980	34,9%

Kosmate škodne rezervacije se izkazujejo na pasivi izkaza finančnega položaja, deleži pozavarovateljev pa na aktivni izkaza finančnega položaja.

21) Druge rezervacije

Med drugimi rezervacijami skupina izkazuje pretežno rezervacije iz naslova dolgoročnih ugodnosti svojih zaposlencev.

Gibanje drugih rezervacij

(v EUR)	1. 1. 2009	Povečanje - oblikovanje	Poraba - črpanje	Sprostite v	Tečajne razlike	31. 12. 2009
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	641.383	221.983	102.485	39.863	-5.286	715.730
Rezervacije za jubilejne nagrade	135.128	33.011	12.324	0	-549	155.266
Rezervacije za zaposlence skupaj	776.511	254.994	114.809	39.863	-5.835	870.996
Drugi dolgoročno odloženi prihodki	1.105	0	0	0	0	1.105

(v EUR)	1. 1. 2008	Povečanje - oblikovanje	Poraba - črpanje	Sprostitev	Tečajne razlike	31. 12. 2008
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	498.555	215.494	45.633	23.469	-3.564	641.383
Rezervacije za jubilejne nagrade	123.619	19.752	10.317	-1.798	276	135.128
Rezervacije za zaposlence skupaj	622.174	235.246	55.950	21.671	-3.288	776.511
Drugi dolgoročno odloženi prihodki	6.534	0	5.429	0	0	1.105

22) Druge finančne obveznosti

Med drugimi finančnimi obveznostmi skupina izkazuje obveznost za posojilo v višini 2,9 mio EUR, ki ga je pridobila obvladujoča družba.

23) Obveznosti iz poslovanja

Obveznosti iz poslovanja

(v EUR)	Znesek zavarovanih obveznosti	Rok zapadlosti v plačilo		
		nad 5 let	do 1 leto	Skupaj
2009				
Obveznosti do zavarovalcev	0	0	3.827.514	3.827.514
Obveznosti do zavarovalnih posrednikov	0	0	161.489	161.489
Druge obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	16.458	0	1.133.160	1.133.160
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	16.458	0	5.122.163	5.122.163
Obveznosti za pozavarovalne in sozavarovalne premije	0	30.821	7.769.733	7.800.554
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja	0	0	26.598.646	26.598.646
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	0	30.821	34.368.379	34.399.200
Obveznosti za davke	0	0	655.546	655.546
Skupaj	16.458	30.821	40.146.088	40.176.909

(v EUR)	Rok zapadlosti v plačilo		
	nad 5 let	do 1 leto	Skupaj
2008			
Obveznosti do zavarovalcev	0	4.071.835	4.071.835
Obveznosti do zavarovalnih posrednikov	0	498.530	498.530
Druge obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	0	1.540.910	1.540.910
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	0	6.111.275	6.111.275
Obveznosti za pozavarovalne in sozavarovalne premije	31.584	7.162.927	7.194.511
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja	0	32.216.550	32.216.550
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	31.584	39.379.477	39.411.061
Obveznosti za davek	0	320.465	320.465
Skupaj	31.584	45.811.217	45.842.801

24) Ostale obveznosti

Ostale obveznosti

(v EUR)	Znesek zavarovanih obveznosti	Rok zapadlosti v plačilo	
		do 1 leto	Skupaj
2009			
Ostale kratkoročne obveznosti	109.486	14.761.331	14.761.331
Kratkoročne rezervacije (PČR)	0	2.291.627	2.291.627
Skupaj	109.486	17.052.958	17.052.958

(v EUR)	Rok zapadlosti v plačilo		
	nad 1 leto	do 1 leto	Skupaj
2008			
Ostale dolgoročne obveznosti	97.180	15.038	112.218
Ostale kratkoročne obveznosti	0	13.912.791	13.912.791
Kratkoročne rezervacije (PČR)	0	1.757.921	1.757.921
Skupaj	97.180	15.685.750	15.782.930

Med ostalimi kratkoročnimi obveznostmi skupina v glavnem izkazuje obveznosti za provizijo.

Gibanje kratkoročnih rezervacij

(v EUR)	1. 1. 2009	Povečanje - oblikovanje	Poraba - črpanje	Sprostitev	Tečajne razlike	31. 12. 2009
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	665.881	1.008.016	852.683	0	336	821.550
Druge pasivne časovne razmejitve	1.092.041	6.529.046	6.150.612		-398	1.470.077
Skupaj	1.757.922	7.537.062	7.003.295	0	-62	2.291.627

(v EUR)	1. 1. 2008	Povečanje - oblikovanje	Poraba - črpanje	Sprostitev	Tečajne razlike	31. 12. 2008
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	631.144	1.023.654	954.349	35.427	859	665.881
Druge pasivne časovne razmejitve	1.646.259	6.222.783	6.730.929	0	-46.072	1.092.041
Skupaj	2.277.403	7.246.437	7.685.278	35.427	-45.213	1.757.922

32.9 Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz poslovnega izida

25) Čisti prihodki od zavarovalnih premij

Čisti prihodki od zavarovalnih premij

(v EUR)	Obračunane kosmate premije	Obračunane premije sprejetega sozavarovanja	Deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev (-)	Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti prihodki od premij
2009						
Nezgodno zavarovanje	18.717.497	5.998	-113.344	-835.619	185.359	17.959.891
Zdravstveno zavarovanje	4.203.004	0	0	-409.957	0	3.793.047
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	45.735.125	0	-3.962.133	-95.222	296.590	41.974.360
Letalsko zavarovanje	420.444	0	-45.153	-46.316	826	329.801
Zavarovanje plovil	1.423.860	0	-88.853	19.788	-10.349	1.344.446
Zavarovanje prevoza blaga	3.382.311	3.048	-145.788	116.392	-1.282	3.354.681
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	45.346.712	81.306	-10.346.115	-2.883.049	-15.974	32.182.880
Drugo škodno zavarovanje	39.480.732	142.207	-10.095.377	-57.878	-143.364	29.326.320
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	69.382.971	0	-2.087.943	-422.587	-16.253	66.856.188
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	803.803	0	-474.076	-218.309	207.219	318.637
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	305.626	0	-3.650	-8.306	-2.148	291.522
Splošno zavarovanje odgovornosti	5.515.627	65.725	-807.741	134.616	-41.910	4.866.317
Kreditno zavarovanje	2.228.177	0	-11	-708.868	186.025	1.705.323
Kavcijsko zavarovanje	175.906	0	-10.918	62.633	-7.884	219.737
Zavarovanje različnih finančnih izgub	913.099	0	-480.976	-21.344	43.038	453.817
Zavarovanje stroškov postopka	180.042	5.078	-98.594	-26.913	47.421	107.034
Zavarovanje pomoči	1.085.175	0	-61.090	-74.796	24.105	973.394
Življenjsko zavarovanje	3.424.483	0	-216.376	-32.660	-23.996	3.151.451
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	8.388.632	0	-105.800	-63.843	0	8.218.989
Skupaj premoženjska zavarovanja	239.300.111	303.362	-28.821.762	-5.475.735	75.1419	206.057.395
Skupaj življenjska zavarovanja	11.813.115	0	-322.176	-96.503	-23.996	11.370.440
Skupaj	251.113.226	303.362	-29.143.937	-5.572.237	727.424	217.427.839

(v EUR)	Obračunane kosmate premije	Obračunane premije sprejetega sozavarovanja	Deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev (-)	Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti prihodki od premij
2008						
Nezgodno zavarovanje	16.861.889	0	-42.303	-259.660	75.839	16.635.765
Zdravstveno zavarovanje	887.714	0	0	-27.335	0	860.379
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	44.450.074	0	-4.114.176	-2.381.997	439.288	38.393.189
Letalsko zavarovanje	103.485	0	991	-1.356	-44.209	58.911
Zavarovanje plovil	1.354.519	0	-61.786	-159.405	-13.004	1.120.324
Zavarovanje prevoza blaga	4.437.063	0	-208.045	-275.105	-33.004	3.920.909
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	36.825.657	96.140	-8.914.440	-2.858.191	51.820	25.200.986
Drugo škodno zavarovanje	37.819.838	106.641	-7.023.165	-1.350.037	-850.618	28.702.659
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	64.565.520	0	-1.847.700	-4.123.032	644.403	59.239.191
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	259.701	0	-79.972	13.988	-10.877	182.840
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	214.354	0	-3.403	-28.878	-2.375	179.698
Splošno zavarovanje odgovornosti	5.265.244	73.625	-617.005	-53.659	-112.416	4.555.789
Kreditno zavarovanje	2.782.691	0	0	-642.141	183.605	2.324.155
Kavcijsko zavarovanje	224.396	0	-10.229	-119.781	16.163	110.549
Zavarovanje različnih finančnih izgub	896.162	0	-377.399	-38.645	55.043	535.161
Zavarovanje stroškov postopka	124.605	1.469	-9.538	-31.707	0	84.829
Zavarovanje pomoči	856.051	0	-40.807	-80.959	37.265	771.550
Življenjsko zavarovanje	2.646.905	0	-270.919	3.178	3.238	2.382.402
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	8.753.184	0	0	101.304	0	8.854.488
Skupaj premoženjska zavarovanja	217.928.963	277.875	-23.348.977	-12.417.900	436.923	182.876.884
Skupaj življenjska zavarovanja	11.400.089	0	-270.919	104.482	3.238	11.236.890
Skupaj	229.329.052	277.875	-23.619.896	-12.313.418	440.161	194.113.774

Obračunani kosmati zneski premij so bili v letu 2009 višji za 9,5 % kot leta 2008, obračunana premija oddana v pozavarovanje in sozavarovanje pa je bila za 23,4 % višja glede na leto 2008. Za 59,2 % pa je bila nižja sprememba prenosnih premij.

26) Prihodki od naložb v povezane družbe

Skupina je v letu 2009 iz naslova naložb v pridruženih družbah obračunala udeležbo v dobičku izračunano z uporabo kapitalske metode.

(v EUR)	2009	2008
Dobiček pridruženih družb	167.497	1.350.266
Skupaj	167.497	1.350.266

27) Prihodki in odhodki od naložb

Prihodki in odhodki ter donos naložb po skupinah MSRP

Prihodki naložb po skupinah MSRP

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po pošteni vrednosti preko IPI			Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Ostalo	Podrejene obveznosti	Skupaj
		Neizvedeni instrumenti		Izvedeni instrumenti					
		Za trgovanje	Razporejeni v to skupino						
2009									
Prihodki od dividend	0	25.815	1.278	510.623	0	0	0	537.715	
Obrestni prihodki	1.506.020	0	80.943	5.595.170	3.002.240	0	0	10.184.372	
Sprememba poštene vrednosti	19.596	48.732	4.057.648	178.782	306.666	0	0	4.611.424	
Drugi finančni prihodki	0	1.721	10.840	95.280	310.189	124.903	0	542.933	
Dobički pri odtujitvah naložb	0	644.325	6.301	5.116.630	539.196	0	0	6.306.453	
Skupaj	1.525.616	720.593	4.157.010	11.496.485	4.158.291	124.903	0	22.182.898	

Odhodki naložb po skupinah MSRP

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po pošteni vrednosti preko IPI			Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Ostalo	Podrejene obveznosti	Skupaj
		Neizvedeni instrumenti		Izvedeni instrumenti					
		Za trgovanje	Razporejeni v to skupino						
2009									
Odhodki za obresti	0	0	0	5.394	0	181.068	0	1.739.954	1.926.416
Drugi finančni odhodki	111.559	4.439	155.243	0	295.352	58.358	52.732	0	677.683
Slabitve finančnih sredstev in obveznosti	0	51.322	928.795	0	10.259.666	151.178	0	0	11.390.961
Izgube pri odtujitvah naložb	0	401.006	205	0	9.026.816	23.764	0	0	9.451.791
Skupaj	111.559	456.767	1.084.243	5.394	19.581.834	414.368	52.732	1.739.954	23.446.850

Neto donos

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po pošteni vrednosti preko IPI			Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Ostalo	Podrejene obveznosti	Skupaj
		Neizvedeni instrumenti		Izvedeni instrumenti					
		Za trgovanje	Razporejeni v to skupino						
2009									
Prihodki od dividend	0	25.815	1.278	0	510.623	0	0	0	537.716
Obrestni prihodki/odhodki	1.506.020	0	80.943	-5.394	5.595.170	2.821.172	0	-1.739.954	8.257.957
Sprememba poštene vrednosti	19.596	-2.590	3.128.853	0	-10.080.884	155.488	0	0	-6.779.537
Drugi finančni prihodki/odhodki	-111.559	-2.718	-144.403	0	-200.072	251.831	72.171	0	-134.750
Dobički/izgube pri odtujitvah naložb	0	243.319	6.096	0	-3.910.186	515.432	0	0	-3.145.339
Skupaj	1.414.057	263.826	3.072.767	-5.394	-8.085.349	3.743.923	72.171	-1.739.954	-1.263.953

Prihodki naložb po skupinah MSRP

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po pošteni vrednosti preko IPI			Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Ostalo	Skupaj
		Neizvedeni instrumenti						
		Za trgovanje	Razporejeni v to skupino	Izvedeni instrumenti				
2008								
Prihodki od dividend	0	290.642	245	0	182.670	0	473.557	
Obrestni prihodki	234.312	0	70.005	365.369	7.292.228	4.462.445	12.424.359	
Sprememba poštene vrednosti	0	124.298	226.281	1.276.655	498.300	1.363.473	3.489.007	
Drugi finančni prihodki	0	0	0	0	0	519.051	654.276	
Dobički pri odtujitvah naložb	0	205.189	0	0	10.760.640	0	10.965.829	
Skupaj	234.312	620.129	296.531	1.642.024	18.733.838	6.344.969	28.007.027	

Odhodki naložb po skupinah MSRP

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po pošteni vrednosti preko IPI			Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Ostalo	Podrejene obveznosti	Skupaj
		Neizvedeni instrumenti							
		Za trgovanje	Razporejeni v to skupino	Izvedeni instrumenti					
2008									
Odhodki za obresti	0	0	0	0	0	299	0	2.818.186	
Drugi finančni odhodki	0	5.724	2.398	136	358.726	301.740	15.748	684.472	
Slabitve finančnih sredstev in obveznosti	0	84.765	5.912.486	3.602.507	10.266.982	1.366.780	0	21.233.520	
Izgube pri odtujitvah naložb	0	1.418.800	0	0	7.084.367	0	0	8.503.167	
Skupaj	0	1.509.289	5.914.884	3.602.643	17.710.075	1.668.819	15.748	33.239.644	

Neto donos

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po pošteni vrednosti preko IPI			Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Ostalo	Podrejene obveznosti	Skupaj
		Neizvedeni instrumenti							
		Za trgovanje	Razporejeni v to skupino	Izvedeni instrumenti					
2008									
Prihodki od dividend	0	290.642	245	0	182.670	0	0	473.557	
Obrestni prihodki/odhodki	234.312	0	70.005	365.369	7.292.228	4.462.146	0	9.605.874	
Sprememba poštene vrednosti	0	39.533	-5.686.205	-2.325.852	-9.768.682	-3.307	0	-17.744.513	
Drugi finančni prihodki/odhodki	0	-5.724	-2.398	-136	-358.726	217.311	119.477	-30.196	
Dobički/izgube pri odtujitvah naložb	0	-1.213.611	0	0	3.676.273	0	0	2.462.662	
Skupaj	234.312	-889.160	-5.618.353	-1.960.619	1.023.763	4.676.150	119.477	-5.232.617	

Prihodki in odhodki naložb glede na vir sredstev

Skupina vodi ločeno prihodke in odhodke od naložb glede na vire sredstev, tj. ločeno za naložbe lastnih virov, naložbe kritnega premoženja ter za naložbe kritnega sklada. Naložbe lastnih virov pokrivajo kapital skupine, naložbe kritnega premoženja pokrivajo zavarovalno-tehnične rezervacije, naložbe kritnega sklada, ki so del kritnega premoženja, pa pokrivajo matematične rezervacije.

Prihodki od naložb - premoženjska zavarovanja

(v EUR)	Kritno premoženje	Kritno premoženje
	2009	2008
Prihodki iz deležev	117.917	150.371
Prihodki od obresti	7.098.055	7.327.591
Sprememba poštene vrednosti	580.969	1.842.363
Drugi finančni prihodki	29.863	544.621
Dobički pri odtujitvah naložb	2.845.253	1.621.181
Skupaj prihodki od naložb kritnega premoženja	10.672.057	11.486.127
	Lastni viri	Lastni viri
	2009	2008
Prihodki iz deležev	418.520	323.185
Prihodki od obresti	2.069.107	4.535.794
Sprememba poštene vrednosti	0	1.273.317
Drugi finančni prihodki	189.865	101.586
Dobički pri odtujitvah naložb	3.458.546	9.344.648
Skupaj prihodki od naložb lastnih virov	6.136.038	15.578.530
Skupaj prihodki od naložb	16.808.095	27.064.657

Prihodki od naložb - življenjska zavarovanja

(v EUR)	Kritni sklad	Kritni sklad
	2009	2008
Prihodki iz deležev	1.278	0
Prihodki od obresti	862.693	543.632
Sprememba poštene vrednosti	78.613	0
Drugi finančni prihodki	14.392	8.069
Dobički pri odtujitvah naložb	2.654	0
Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	3.951.842	210.919
Skupaj prihodki od naložb kritnega sklada	4.911.472	762.620
	Lastni viri	Lastni viri
	2009	2008
Prihodki iz deležev	0	0
Prihodki od obresti	154.517	17.342
Sprememba poštene vrednosti	0	162.408
Drugi finančni prihodki	308.813	0
Dobički pri odtujitvah naložb	0	0
Skupaj prihodki od naložb lastnih virov	463.330	179.750
Skupaj prihodki od naložb	5.374.802	942.370

Skupaj prihodki od naložb	22.182.898	28.007.027
----------------------------------	-------------------	-------------------

Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti - premoženjska zavarovanja

(v EUR)	Kritno premoženje	Kritno premoženje
	2009	2008
Odhodki za obresti	140.870	299
Odhodki za upravljanje sredstev in drugi finančni odhodki	362.107	434.640
Slabitve finančnih sredstev in obveznosti	3.191.885	6.672.979
Izgube pri odtujitvah naložb	2.973.264	1.155.604
Skupaj odhodki od naložb kritnega premoženja	6.668.126	8.263.522
	Lastni viri	Lastni viri
	2009	2008
Odhodki za obresti	1.785.546	2.818.186
Odhodki za upravljanje sredstev in drugi finančni odhodki	66.071	244.991
Slabitve finančnih sredstev in obveznosti	7.270.281	14.560.541
Izgube pri odtujitvah naložb	6.478.322	1.454.303
Skupaj odhodki od naložb lastnih virov	15.600.220	19.078.021
Skupaj odhodki od naložb	22.268.346	27.341.543

Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti - življenjska zavarovanja

(v EUR)	Kritni sklad	Kritni sklad
	2009	2008
Odhodki za upravljanje sredstev in drugi finančni odhodki	161.248	28
Izgube pri odtujitvah naložb	205	0
Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	928.795	5.893.260
Skupaj odhodki od naložb kritnega sklad	1.090.248	5.893.288
	Lastni viri	Lastni viri
	2009	2008
Odhodki za upravljanje sredstev in drugi finančni odhodki	88.257	4.813
Skupaj odhodki od naložb lastnih virov	88.257	4.813
Skupaj odhodki od naložb	1.178.505	5.898.101
Skupaj odhodki od naložb	23.446.851	33.239.644

Neto donos naložb premoženjskih oziroma življenjskih zavarovanj

Neto donos (v EUR)	-1.263.954	-5.232.617
Premoženjska zavarovanja	-5.460.251	-276.886
Življenjska zavarovanja	4.196.297	-4.955.731

Slabitve naložb

Med slabitvami naložb v delnice pretežni del predstavljajo slabitve naložb v odvisne in povezane družbe, in sicer v skupni višini 5,7 mio EUR. Tovrstnih slabitev je bilo v letu 2008 za 1,3 mio EUR.

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Obveznice	895.194	2.477.556
Delnice	9.031.230	6.050.122
Vzajemni skladi	0	7.302.330
Posojila	51.184	0
Skupaj	9.977.608	15.830.008

28) Drugi zavarovalni prihodki

Najpomembnejši del te postavke predstavljajo prihodki od pozavarovalnih provizij. V naslednji tabeli razkrivamo prihodke od pozavarovalnih provizij po zavarovalnih vrstah.

(v EUR)	2009	2008
Nezgodno zavarovanje	16.597	930
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	264.648	240.507
Letalsko zavarovanje	5.417	2.583
Zavarovanje plovil	7.252	6.483
Zavarovanje prevoza blaga	5.524	13.255
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	2.021.566	1.370.312
Drugo škodno zavarovanje	1.929.712	1.055.018
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	179.988	133.774
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	14.965	17.594
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	1	482
Splošno zavarovanje odgovornosti	77.399	68.683
Zavarovanje različnih finančnih izgub	121.022	39.617
Življenjsko zavarovanje	66.703	77.533
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	7.500	0
Skupaj premoženjska zavarovanja	4.644.091	2.949.238
Skupaj življenjska zavarovanja	74.204	77.533
Skupaj	4.718.294	3.026.771

Poleg pozavarovalnih provizij v tej postavki skupina izkazuje še ostale druge zavarovalne prihodke v višini 3.083.564 EUR (v letu 2008 1.130.981 EUR), tako da znašajo skupaj drugi zavarovalni prihodki 7.801.858 EUR (v letu 2008 4.157.752 EUR).

29) Čisti odhodki za škode

Čisti odhodki za škode

(v EUR)	Kosmati zneski		Delež št. škod pozavarovateljev (-)	Delež št. škod sozavarovateljev (-)	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti odhodki za škode
	Škode	Regresi					
2009							
Nezgodno zavarovanje	7.627.653	-1.000	-14.254	184	508.625	30.139	8.151.347
Zdravstveno zavarovanje	1.884.679	0	0	0	3.729	0	1.888.408
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	39.650.818	-1.030.160	-8.096.673	0	-1.083.648	3.520.226	32.960.563
Letalsko zavarovanje	131.312	0	-3.583	0	10.419	18.576	156.724
Zavarovanje plovil	986.444	0	-30.650	0	1.239.903	3.797	2.199.494
Zavarovanje prevoza blaga	1.627.343	-11.837	-144	0	462.194	-274.998	1.802.558
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	27.964.489	-4.277	-11.832.903	5.908	-175.112	6.270.119	22.228.224
Drugo škodno zavarovanje	27.943.134	-89.386	-7.495.334	79.730	3.842.082	2.597.907	26.878.133
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	36.681.964	-1.745.944	-2.733.959	0	12.058.636	-326.808	43.933.889
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	118.622	0	-8.270	0	178.254	23.930	312.536
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	45.802	0	0	0	-59.811	-4.961	-18.970
Splošno zavarovanje odgovornosti	2.929.862	-6.778	-127.523	5.480	1.240.525	-87.242	3.954.324
Kreditno zavarovanje	3.914.803	-1.933.565	0	0	152.857	-5.056	2.129.039
Kavcijsko zavarovanje	350.818	-81.367	0	0	288.046	-2.237	555.260
Zavarovanje različnih finančnih izgub	627.068	0	-1.392.683	0	-165.005	-121.934	-1.052.554
Zavarovanje stroškov postopka	0	0	0	158	-1.476	0	-1.318
Zavarovanje pomoči	81.995	0	0	0	4.492	-5.260	81.227
Življenjsko zavarovanje	867.401	0	-23.851	0	-22.019	17.785	839.316
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	860.467	0	-26.038	0	-14.394	0	820.035
Skupaj premoženjska zavarovanja	152.566.806	-4.904.314	-31.735.976	91.460	18.504.710	11.636.198	146.158.884
Skupaj življenjska zavarovanja	1.727.868	0	-49.889	0	-36.413	17.785	1.659.351
Skupaj	154.294.674	-4.904.314	-31.785.864	91.460	18.468.297	11.653.983	147.818.236

(v EUR)	Kosmati zneski		Deleži škod pozavarovateljev (-)	Deleži škod sozavarovateljev (-)	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti odhodki za škode
	Škode	Regresi					
2008							
Nezgodno zavarovanje	7.490.377	0	-28.191	0	7.154	-51.975	7.417.365
Zdravstveno zavarovanje	66.907	0	0	0	-5.832	0	61.075
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	36.080.678	-1.077.190	-6.506.890	0	5.840.688	-6.446.285	27.891.001
Letalsko zavarovanje	21.968	0	-23.932	0	37.134	343	35.513
Zavarovanje plovil	879.322	0	-17.641	0	92.141	46.181	1.000.003
Zavarovanje prevoza blaga	2.090.703	-10.136	0	0	1.068.406	-107.234	3.041.739
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	31.206.763	-21.587	-17.282.072	14.046	11.864.591	-7.527.437	18.254.304
Drugo škodno zavarovanje	38.287.371	-4.644	-19.755.658	88.583	6.839.477	-4.351.226	21.103.903
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	35.055.561	-1.452.342	-1.489.548	0	8.306.633	-3.704.323	36.715.981
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	117.477	0	-16.019	0	-70.067	-9.030	22.361
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	25.315	0	0	0	184.967	503	210.785
Splošno zavarovanje odgovornosti	3.343.595	-4.613	-132.312	-54.673	311.263	-456.551	3.006.709
Kreditno zavarovanje	2.306.158	-1.815.817	0	0	400.106	-2.947	887.500
Kavcijsko zavarovanje	655.123	-93.624	0	0	-255.378	2.497	308.618
Zavarovanje različnih finančnih izgub	337.647	0	-105.072	0	-1.757.061	1.704.165	179.679
Zavarovanje stroškov postopka	0	0	0	27	-81	0	-54
Zavarovanje pomoči	56.189	0	0	0	-3.210	0	52.979
Življenjsko zavarovanje	1.067.501	0	-31.782	0	-69.287	139.711	1.106.143
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	522.782	0	0	0	30.046	0	552.828
Skupaj premoženjska zavarovanja	158.021.154	-4.479.954	-45.357.335	47.983	32.860.931	-20.903.319	120.189.460
Skupaj življenjska zavarovanja	1.590.283	0	-31.782	0	-39.241	139.711	1.658.971
Skupaj	159.611.437	-4.479.954	-45.389.117	47.983	32.821.690	-20.763.608	121.848.431

Zgornji preglednici razkrivata obračunane kosmate zneske škod, ki vključujejo kosmate zneske odškodnin in kosmate zneske uveljavljenih regresov in delež škod (vključujoč del, ki odpade na regrese), ki jih je skupina dobila povrnjene na podlagi retrocesije. Na čiste odhodke za škode pa vpliva še sprememba škodnih rezervacij, in sicer povečuje čiste odhodke za škode v višini 30,1 mio EUR.

Obračunani kosmati zneski škod so bili v letu 2009 nižji za 3,7 % kot leta 2008, deleži škod pozavarovateljev pa so bili kar za 30,1 % nižji glede na leto 2008. Za 149,8 % pa je bila višja sprememba škodnih rezervacij, ki prav tako vplivajo na višino čistih odhodkov za škode.

30) Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij

Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij se nanaša na spremembo čistih rezervacij za bonuse, popuste in storno ter čistih rezervacij za neiztekle rizike v višini 1,66 mio EUR ter na spremembo matematičnih rezervacij v višini 1,7 mio EUR. Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije so kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije, zmanjšane za znesek, prenesen pozavarovateljem (razkritje 8). Gibanje kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij je opisano v razkritju 20; pri spremembi matematičnih rezervacij je potrebno upoštevati, da se k začetnemu stanju prišteva tudi povečanje za pridobitve družb (znesek v stolpcu številka 3).

31) Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Velika rast čistih ZTR v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, je delno posledica rasti vrednosti premoženja (40 %), delno pa pritoka nove premije (60 %).

(v EUR)	2009
Sprememba ZTR iz naslova prevrednotenja sredstev	3.057.593
Sprememba ZTR iz naslova plačila premij in izplačila škod	4.148.202
Skupaj	7.205.795

32) Obratovalni stroški

Skupina spremlja obratovalne stroške po naravnih vrstah. V primerjavi z letom 2008 so se obratovalni stroški povečali za 10 %.

Struktura obratovalnih stroškov

(v EUR)	2009	2008
1. Stroški pridobivanja zavarovanj (provizije)	43.163.747	40.908.643
2. Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj	-766.032	-2.770.561
3. Amortizacija sredstev, potrebnih za obratovanje	1.838.478	1.536.966
4. Stroški dela	22.327.263	20.400.584
- plače zaposlenih	16.685.805	15.225.328
- stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja	3.501.991	2.841.227
- drugi stroški dela	2.139.467	2.334.029
5. Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti, skupaj z dajatvami	686.307	446.310
6. Drugi obratovalni stroški	14.000.626	13.346.331
- stroški reprezentance, reklame, sejmov	2.250.548	3.392.075
- stroški materiala in energije	1.412.225	1.405.556
- stroški storitev vzdrževanja	520.949	894.336
- povračila stroškov v zvezi z delom	840.778	874.620
- stroški intelektualnih in osebnih storitev	1.501.040	1.861.333
- dajatve, ki niso odvisne od posl. izida razen zav.	669.098	597.324
- stroški storitev prometa in zvez	699.503	475.605
- stroški zavarovalnih premij	337.669	174.706
- stroški plačilnega prometa in bančnih storitev	684.883	530.597
- najemnine in zakupnine	1.339.579	869.714
- stroški storitev strokovnega izobraževanja	404.134	334.511
- ostali stroški storitev	3.340.220	1.935.954
Skupaj	81.250.387	73.868.273

Delež drugih obratovalnih stroškov *brez stroškov pridobivanja (provizije) in spremembe v razmejenih stroških pridobivanja (provizije)* v kosmati premiji v letu 2009 znaša 15,5 %, medtem ko je navedeni delež v letu 2008 znašal 15,6 %.

Odhodki, povezani s storitvami revidiranja, ki so bremenili poslovni izid leta 2009 znašajo 274.927 EUR, za leto 2008 pa 201.367 EUR. Drugi odhodki povezani s storitvami revidiranja, ki niso povezani z redno letno revizijo, so v letu 2009 znašali 22.092 EUR.

33) Drugi zavarovalni odhodki

Med drugimi zavarovalnimi odhodki vodimo odhodke iz naslova pristojbin nadzornemu organu in zavarovalnemu združenju ter druge zavarovalne odhodke. Slednje v glavnini sestavljajo prispevki za kritje škod po nezavarovanih in neznanih vozilih ter stroški požarne takse.

34) Drugi odhodki

Med drugimi odhodki pretežno izkazujemo popravke vrednosti terjatev. Več kot polovica pripoznanih popravkov terjatev (3,2 mio EUR) se nanaša na popravke vrednosti terjatev ene od odvisnih družb (Sava Tabak).

35) Davek od dohodka

Davek od dohodka

(v EUR)	2009	2008
Skupaj davek od dohodka, pripoznan v IPI	1.309.293	5.051.983
Skupaj odloženi davki	-1.438.528	-5.373.093
Odhodki, ki niso davčno priznani	1.775	4.808
Sprememba začasnih razlik	-693	14
Prihodek iz odloženega davka, ki izvira iz predhodno nepripoznane davčne izgube	-667.546	-40.815
Prihodek iz odloženega davka, ki izvira iz predhodno nepripoznanega davčnega dobropisa	-3.197.647	-5.337.100
Odhodek za odloženi davek, ki izhaja iz odpisa predhodno pripoznane terjatve za odloženi davek	2.425.583	0
Skupaj davek od dohodka v izkazu poslovnega izida	-129.235	-321.110

Uskladitev davčne stopnje

(v EUR)	2009		2008	
	%	Znesek	%	Znesek
Čisti poslovni izid		-28.216.212		-8.793.754
Davek od dohodka		-129.235		-129.235
Dobiček pred davkom		-28.345.447		-8.922.989
Davek od dobička ob uporabi zakonske stopnje	7,99%	-2.264.006	24,21%	-2.160.465
Odhodki, ki niso davčno priznani	-12,08%	2.258.373	-40,63%	3.625.127
Prihodki, ki niso obdavčeni	15,01%	-2.101.993	0,59%	-53.052
Prihodki, ki povečujejo davčno osnovo	-20,00%	2.799.668	-44,52%	3.780.467
Davčne olajšave	0,36%	-101.885	1,67%	-148.742
Sprememba začasnih razlik	0,00%	-693	0,00%	-149
Razlika v odhodku (prihodku) iz odloženega davka zaradi spremembe davčnih stopenj	0,41%	-117.495	0,06%	-4.963
Prihodek iz odloženega davka, ki izvira iz predhodno nepripoznane davčne izgube	-1,12%	318.501	0,46%	-40.815
Prihodek iz odloženega davka, ki izvira iz predhodno nepripoznanega davčnega dobropisa	11,75%	-3.331.821	54,43%	-5.337.100
Odhodek za odloženi davek, ki izhaja iz odpisa predhodno pripoznane terjatve za odloženi davek	-8,44%	2.392.614	-0,17%	15.417
Drugo	-0,07%	19.502	-0,04%	3.165
Skupaj davek v izkazu poslovnega izida	10,05%	-129.235	-3,94%	-321.110

36) Pojasnilo k izkazu denarnega toka

V nadaljevanju so prikazane postavke izkaza poslovnega izida, ki niso upoštevane pri sestavitvi izkaza denarnega toka (v okviru denarnih tokov pri poslovanju) oziroma so prikazane na drugih mestih izkaza denarnega toka.

(v EUR)	2009	2008
Čisti dobiček/izguba tekočega leta	-28.216.212	-8.472.644
Ne denarne postavke izkaza poslovnega izida, ki niso vključene v izkaz denarnega toka:	48.144.874	23.861.075
- sprememba prenosnih premij	4.844.812	11.873.257
- sprememba škodnih rezervacij	30.122.280	12.058.082
- sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	3.367.476	726.586
- sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	7.205.795	436.745
- obratovalni stroški - amortizacija in sprememba razmejenih stroškov pridobivanja	2.604.510	-1.233.595
Izločene postavke prihodkov naložb	-10.889.586	-12.897.915
- prejemki od obresti - prikazane v točki B. a.) 1.	-10.184.372	-12.424.359
- prejemki od dividend in deležev - prikazane v točki B. a.) 2.	-705.214	-473.556
Izločene postavke odhodkov naložb	1.926.417	2.818.485
- izdatki za dane obresti - prikazane v točki C. b.) 1.	1.926.417	2.818.485
Denarni tokovi pri poslovanju - postavke izkaza poslovnega izida	10.965.493	5.309.001

32.10 Razkritja o poslovanju s povezanimi osebami

Skupina prikazuje ločena razkritja za naslednje skupine povezanih oseb:

- lastniki,
- pridružena podjetja,
- uprava in nadzorni svet ter zaposleni za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe,
- druge povezane osebe.

V tem delu ne izkazujemo postavk, ki se v postopku konsolidacije izločijo.

Lastniki

Skupina nima poslovnega sodelovanja z največjim (25 %) delničarjem Slovensko odškodninsko družbo.

Pridružena podjetja

Naložbe in terjatve do pridruženih družb

(v EUR)		Skupaj
31. 12. 2009		
Dolžniški vrednostni papirji in posojila dana pridruženim družbam	bruto	1.512.807
	popravek vrednosti	0
	neto	1.512.807
Terjatve do zavarovancev	bruto	2.276
	popravek vrednosti	0
	neto	2.276
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja	bruto	13.477.236
	popravek vrednosti	0
	neto	13.477.236
Kratkoročne terjatve iz financiranja	bruto	115.508
	popravek vrednosti	0
	neto	115.508
Skupaj		15.107.827

Obveznosti do pridruženih družb

(v EUR) 31. 12. 2009	Skupaj
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja	16.697.324
Druge kratkoročne obveznosti iz zavarovalnih poslov	2.930.002
Skupaj (brez rezervacij)	19.627.326

Prihodki in odhodki s pridruženimi družbami

(v EUR) 2009	Skupaj
Obračunane kosmate zavarovalne premije	58.789.684
Obračunani kosmati zneski škod	54.571.313
Stroški pridobivanja zavarovanj	-6.623.498
Prihodki od uveljavljenih kosmatih regresnih terjatev	-1.385.760
Prihodki od obresti	113.885
Prihodki iz deležev v pridruženih družbah	-86.784
Premija dodatnega pokojninskega zavarovanja	58.615

Obvladujoča družba in ena od odvisnih družb imata sklenjeno pogodbo oziroma pokojninski načrt dodatnega pokojninskega zavarovanja za svoje zaposlene pri pokojninski družbi Moja naložba, Maribor.

Uprava in nadzorni svet ter zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe

Prejemki članov uprave, nadzornega sveta in zaposlenih po pogodbah za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe

(v EUR)	2009	2008
Uprava obvladujoče družbe	515.665	887.827
Nadzorni svet obvladujoče družbe	47.323	61.586
Revizijska komisija obvladujoče družbe	17.442	4.826
Nadzorni sveti odvisnih družb	13.221	14.815
Izplačila zaposlenim za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	5.053.485	3.091.299
Skupaj	5.647.136	4.060.353

Prejemki članov uprave v letu 2009

(v EUR)	Bruto plača - fiksni del	Bonitete in drugi prejemki	Skupaj
Mag. Zvonko Ivanušič	186.708	10.647	197.355
Jošt Dolničar	154.885	7.779	162.663
Srečko Čebtron	148.630	7.017	155.647
Skupaj	490.222	25.442	515.665

Prejemki članov nadzornega sveta in revizijske komisije v letu 2009

(v EUR)		Sejnine	Povračila stroškov	Bonitete	Skupaj
Člani nadzornega sveta					
Branko Tomažič	predsednik NS	2.917	1.368	0	4.285
Mateja Lovšin Herič	namestnica predsednika NS	2.244	66	0	2.310
Mateja Treven	član NS	2.244	0	0	2.244
dr. Slaven Mičković	član NS	2.244	66	0	2.310
Mag. Aleš Mirnik	član NS	6.943	0		6.943
Nada Zidar	član NS	7.273	0	0	7.273
Mag. Marko Pogačnik	prejšnja sestava NS	2.883	0	0	2.883
Dr. Timotej Jagrič	prejšnja sestava NS	5.486	2.014	0	7.500
Dr. Edo Pirkmajer	prejšnja sestava NS	4.805	17	0	4.822
Anton Sagadin	prejšnja sestava NS	5.359	1.058	336	6.753
Člani nadzornega sveta skupaj		42.398	4.588	336	47.323
Člani revizijske komisije					
Mateja Treven	predsednica RK	2.059	0	0	2.059
dr. Slaven Mičković	član RK	1.584	0	0	1.584
Mag. Blanka Vezjak	član RK	5.544	1.174	0	6.718
Dr. Edo Pirkmajer	prejšnja sestava RK	3.604	0	0	3.604
Dr. Timotej Jagrič	prejšnja sestava RK	3.477	0	0	3.477
Člani revizijske komisije skupaj		16.267	1.174	0	17.442

Druge povezane osebe

Ena od odvisnih družb posluje (na različnih področjih, kot je marketing, pisarniški in drug material, nakup zemljišča) tudi s svojim solastnikom oziroma družbami v njegovi lasti. Vrednost navedenega poslovnega sodelovanja v letu 2009 znaša 2,4 mio EUR.

33 POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

Obvladujoča družba je 2. 2. 2010 postala 100 % lastnik kosovske zavarovalnice Dukagjini (premoženjska zavarovalnica), dne 31. 1. 2010 pa Dukagjini Life (življenjska zavarovalnica). Fiksni del cene za odkup 49-odstotnega deleža premoženjske zavarovalnice v višini 8,5 mio EUR bo predvidoma plačan v začetku leta 2011. Poleg tega pripada prodajalcema tudi variabilni del kupnine, ki pa je odvisen od poslovanja premoženjske zavarovalnice v letih 2010 in 2011, pri čemer celotna končna kupnina lahko znaša največ 9,5 mio EUR. Nakupna vrednost deleža v življenjski zavarovalnici pa znaša 2,2 mio EUR.

Z dnem 3. 2. 2010 je odbor direktorjev družbe za upravljanje z investicijskimi skladi Sava Invest, Makedonija, sprejel sklep o prostovoljnem prenehanju pravne osebe. S to odločitvijo se je sprožil postopek za likvidacijo odprtih investicijskih skladov Sava Invest Rasteči in Sava Invest Balansirajuči pred pristojnimi organi v Republiki Makedoniji. Celotno premoženje skladov se bo po poplačilu upnikov sklada razdelilo med vlagatelje sorazmerno z velikostjo vložka.

V začetku leta 2010 je bila likvidirana še makedonska družba Slorest.

V januarju 2010 je obvladujoča družba izvedla dokapitalizacijo odvisne družbe Sava Montenegro v višini 3 mio EUR.

PRILOGE

Računovodski izkazi Pozavarovalnice Sava, pripravljene skladno z zahtevami Agencije za zavarovalni nadzor

Izkaz finančnega položaja - sredstva

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
SREDSTVA (od A do F)	404.105.056	399.152.651
A. NEOPREDMETENA SREDSTVA, DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	181.818	189.498
1. Neopredmetena dolgoročna sredstva	168.042	179.945
4. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve	13.776	9.553
B. NALOŽBE V ZEMLJIŠČA IN ZGRADBE TER FINANČNE NALOŽBE	325.197.695	320.379.887
I. ZEMLJIŠČA IN ZGRADBE	2.698.968	2.737.603
a.) Za neposredno izvajanje zavarovalne dejavnosti	1.454.082	1.475.293
1. Zemljišča za neposredno izvajanje zavarovalne dejavnosti	103.949	103.949
2. Zgradbe za neposredno izvajanje zavarovalne dejavnosti	1.350.133	1.371.344
b.) Naložbe v nepremičnine, ki niso namenjene neposrednemu izvanjanju	1.244.886	1.262.310
1. Zemljišča	52.695	52.695
2. Zgradbe	1.192.191	1.209.615
II. FINANČNE NALOŽBE V DRUŽBAH V SKUPINI IN V PRIDRUŽENIH DRUŽBAH	96.649.409	80.178.379
1. Delnice in deleži v družbah v skupini	68.507.119	60.571.125
2. Dolžniški vred. papirji in posojila dana družbam v skupini	5.700.000	3.666.365
3. Delnice in deleži v pridruženih družbah	20.929.483	14.427.904
4. Dolžniški vrednostni papirji in posojila dana pridruženim družbam	1.512.807	1.512.985
III. DRUGE FINANČNE NALOŽBE	194.932.093	194.466.298
1. Dolgoročne finančne naložbe	134.525.527	171.954.302
1.1. Delnice in drugi vrednostni papirji s spremenljivim donosom in kuponi	38.537.478	53.182.925
1.2. Dolžniški vrednostni papirji in drugi vrednostni papirji s stalnim donosom	95.985.052	101.968.373
1.5. Druga dana posojila	2.997	3.663
1.6. Depoziti pri bankah	0	16.804.748
1.7. Ostale finančne naložbe	0	-5.407
2. Kratkoročne finančne naložbe	60.406.566	22.511.996
2.1. Delnice in deleži kupljeni za prodajo	1.474.364	1.108.821
2.2. Vrednostni papirji kupljeni za prodajo oz. s preostalo dospelostjo do	33.538.982	0
2.4. Kratkoročni depoziti pri bankah	25.393.220	21.403.175
IV. FINANČNE NALOŽBE POZAVAROVALNIC IZ NASLOVA POZAVAROVALNIH	5.768.874	5.306.936
VI. ZNESEK ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ PRENESENIH NA	25.148.351	37.690.671
a. iz prenosnih premij	2.199.545	2.748.302
c. iz škodnih rezervacij	22.929.930	34.905.882
e. iz drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	18.876	36.487
D. TERJATVE	67.751.051	61.834.956
II. TERJATVE IZ SOZAVAROVANJA IN POZAVAROVANJA	60.245.061	53.357.702
2. Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja	47.173.418	38.699.451
2.1 Terjatve do družb v skupini	7.768.452	6.321.677
2.2 Terjatve do pridruženih družb	13.477.236	13.334.753
2.3 Terjatve do drugih	25.927.730	19.043.021
4. Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	13.071.643	14.658.251
4.3 Terjatve do drugih	13.071.643	14.658.251
III. DRUGE TERJATVE IN ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	7.505.990	8.477.253
2. Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	1.426.801	1.199.807
2.3 Terjatve do drugih	1.426.801	1.199.807
3. Kratkoročne terjatve iz financiranja	133.387	89.819
3.1 Terjatve do družb v skupini	7.294	0
3.3 Terjatve do drugih	126.093	89.819
4. Druge kratkoročne terjatve	133.854	665.456
4.1 Terjatve do družb v skupini	69.060	0
4.3 Terjatve do drugih	64.794	665.456
5. Dolgoročne terjatve	199.022	291.433
5.1 Terjatve do družb v skupini	0	92.412
5.3 Terjatve do drugih	199.022	199.021
6. Terjatve za davek od dohodkov pravnih oseb	3.500.244	846.920
7. Odložene terjatve za davek	2.112.682	5.383.818
E. RAZNA SREDSTVA	484.988	388.320
I. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA RAZEN ZEMLJIŠČ IN ZGRADB	354.546	376.866
1. Oprema	304.974	326.054
2. Druga opredmetena osnovna sredstva	49.572	50.812
II. DENARNA SREDSTVA	130.442	11.454
F. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	10.489.504	16.359.990
1. Prehodno nezaračunani prihodki od obresti in najemnin	88	88
3. Druge kratkoročne aktivne časovne razmejitve	10.489.416	16.359.902
H. ZUNAJBILANČNA EVIDENCA	3.965.753	3.965.753

Izkaz finančnega položaja - obveznosti

(v EUR)		31. 12. 2009	31. 12. 2008
OBVEZNOSTI (A do H)		404.105.056	399.152.651
A. KAPITAL		149.995.280	153.740.161
I. VPOKLICANI KAPITAL		39.069.099	39.069.099
1. Osnovni kapital		39.069.099	39.069.099
II. KAPITALSKE REZERVE		33.003.752	33.003.752
III. REZERVE IZ DOBIČKA		20.072.765	20.275.699
2. Zakonske in statutarne rezerve		14.986.525	14.986.525
3. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		1.774	1.774
4. Lastne delnice in lastni poslovni deleži (kot odbitna postavka)		-1.774	-1.774
5. Rezerve za izravnavo kreditnih tveganj		1.217.874	3.053.943
6. Rezerve za izravnavo katastrofalnih škod		3.868.365	2.235.231
IV. PRESEŽEK IZ PREVREDNOTENJA		-1.717.140	-10.570.904
2. Presežek iz prevrednotenja v zvezi z dolgoročnimi finančnimi naložbami		-1.717.140	-10.570.904
V. ZADRŽANI ČISTI POSLOVNI IZID		59.566.803	71.962.515
VI. ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		0	0
B. PODREJENE OBVEZNOSTI		31.135.777	31.139.605
C. KOSMATE ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE IN ODLOŽENI		169.726.846	159.309.009
I. KOSMATE PRENOSNE PREMIJE		44.042.916	41.967.178
III. KOSMATE ŠKODNE REZERVACIJE		123.869.342	116.458.980
IV. KOSMATE REZERVACIJE ZA BONUSSE IN POPUSTE		226.569	309.973
V. DRUGE KOSMATE ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE		1.588.019	572.878
E. REZERVACIJE ZA DRUGE NEVAR. IN STROŠKE		170.448	226.667
1. Rezervacije za pokojnine		170.448	226.667
G. DRUGE OBVEZNOSTI		52.536.066	54.428.376
II. OBVEZNOSTI IZ SOZAVAROVANJA IN POZAVAROVANJA		37.345.544	42.528.378
2. Obveznosti za pozavarovalne premije		6.806.112	6.550.752
2.3 Obveznosti do drugih družb		6.806.112	6.550.752
4. Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja		30.539.431	35.977.626
4.1 Obveznosti do družb v skupini		4.364.252	3.761.076
4.2 Obveznosti do pridruženih družb		16.697.324	21.283.434
4.3 Obveznosti do drugih družb		9.477.855	10.933.116
VI. OSTALE OBVEZNOSTI		15.190.522	11.899.998
a.) Ostale dolgoročne obveznosti		3.223.814	0
2. Druge dolgoročne obveznosti		2.900.000	0
2.3 Druge dolgoročne obveznosti do drugih		2.900.000	0
3. Odložene obveznosti za davek		323.814	0
b.) Ostale kratkoročne obveznosti		11.966.708	11.899.998
1. Kratkoročne obveznosti do zaposlenih		269.929	614.809
2. Druge kratkoročne obveznosti iz zavarovalnih poslov		11.487.362	10.492.067
2.1 Druge kratkoročne obveznosti do družb v skupini		1.673.815	1.453.169
2.2 Druge kratkoročne obveznosti do pridruženih družb		2.928.682	3.434.395
2.3 Druge kratkoročne obveznosti do drugih		6.884.866	5.604.503
3. Kratkoročne obveznosti iz financiranja		613	160
3.3 Kratkoročne obveznosti iz financiranja do drugih		613	160
5. Druge kratkoročne obveznosti		208.804	792.962
5.3 Druge kratkoročne obveznosti do drugih		208.804	792.962
H. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		540.640	308.833
1. Vnaprej vračunani stroški in odhodki		31.104	34.062
2. Druge pasivne časovne razmejitev		509.536	274.771
I. NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI VEZANE NA NEKRATKOROČNA SREDSTVA V		0	0
J. ZUNAJBILANČNA EVIDENCA		3.965.753	3.965.753

Izkaz celotnega vseobsegajočega donosa

(v EUR)		2009	2008
A Izkaz izida iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj			
I. Čisti prihodki od zavarovalnih premij		119.096.865	109.098.508
1.	Obračunane kosmate zavarovalne premije	147.082.330	134.743.719
	1.1 Obračunane kosmate zavarovalne premije za družbe v skupini	26.541.376	22.423.122
	1.2 Obračunane kosmate zavarovalne premije za pridružene družbe	58.782.766	57.329.062
	1.3 Obračunane kosmate zavarovalne premije za druge družbe	61.758.188	54.991.535
4.	Obračunane pozavarovalne premije (-)	-25.360.971	-20.886.767
	4.3 Obračunane pozavarovalne premije za druge družbe	-25.360.971	-20.886.767
5.	Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	-2.075.738	-4.389.313
6.	Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	-548.757	-369.131
II. Razporejeni donos naložb, prenesen iz izkaza čistega izida zavarovalnice		2.805.500	1.328.562
IV. Čisti odhodki za škode		90.257.788	79.061.685
1.	Obračunani kosmati zneski škod	102.633.972	116.577.870
	1.1 Obračunani kosmati zneski škod za družbe v skupini	14.848.663	12.512.834
	1.2 Obračunani kosmati zneski škod za pridružene družbe	54.559.651	71.605.116
	1.3 Obračunani kosmati zneski škod za druge družbe	33.225.658	32.459.920
2.	Prihodki od uveljavljenih kosmatih regresnih terjatev (-)	-1.826.010	-1.888.639
4.	Obračunani deleži pozavarovateljev (-)	-29.936.487	-44.293.794
	4.3 Obračunani deleži pozavarovateljev za druge družbe	-29.936.487	-44.293.794
5.	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	7.410.362	25.239.944
6.	Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	11.975.952	-16.573.696
V. Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)		949.348	182.999
VII. Čisti obratovalni stroški		35.438.665	36.332.599
1.	Stroški pridobivanja zavarovanj	34.031.527	33.684.777
2.	Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-379.669	-1.331.431
3.	Drugi obratovalni stroški	6.224.228	6.774.198
	3.1. Amortizacija vrednosti sredstev, potrebnih za obratovanje	150.478	154.831
	3.2. Stroški dela	4.422.218	4.880.026
	- plače zaposlenih	3.210.342	3.238.920
	- stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja	589.721	642.726
	- drugi stroški dela	622.154	998.380
	3.3. Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti (stroški po	98.768	139.892
	3.4. Ostali obratovalni stroški	1.552.765	1.599.449
	3.4.1 Ostali obratovalni stroški za družbe v skupini	75.567	38.300
	3.4.1 Ostali obratovalni stroški za druge družbe	1.477.198	1.561.149
4.	Prihodki od pozavarovalnih provizij in iz deležev v pozitivnem tehničnem izidu iz	-4.437.421	-2.794.945
	4.3 Prihodki od pozavarovalnih provizij za druge družbe	-4.437.421	-2.794.945
VIII Drugi čisti zavarovalni odhodki		149.926	124.683
1.	Odhodki za preventivno dejavnost	77	78
3.	Ostali čisti zavarovalni odhodki	149.849	124.605
IX. Izid premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj (I+II+III-IV-V-VI-VII-VIII)		-4.893.362	-5.274.896

(v EUR)		2009	2008
D. Izračun čistega izida zavarovalnice			
I. Izid iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj (A X)		-4.893.362	-5.274.896
IV. Prihodki naložb		12.566.933	22.519.177
1.	Prihodki iz deležev v družbah	756.253	329.553
1.1.	prihodki iz deležev v družbah v skupini	244.479	153.500
1.3.	prihodki iz deležev v drugih družbah	511.774	176.053
2.	Prihodki drugih naložb	6.507.989	11.749.153
2.1.	Prihodki od zemljišč in zgradb	136.208	120.108
	- v družbah v skupini	38.700	22.575
	- v drugih družbah	97.508	97.533
2.2.	Prihodki od obresti	6.069.093	8.513.365
	- v družbah v skupini	158.450	276.053
	- v pridruženih družbah	113.885	41.736
	- v drugih družbah	5.796.758	8.195.576
2.3.	Drugi prihodki naložb	302.687	3.115.680
2.3.1.	Prevrednotovalni finančni prihodki	300.966	3.115.680
	- v drugih družbah	300.966	3.115.680
2.3.2.	Drugi finančni prihodki	1.721	0
	- v drugih družbah	1.721	0
4.	Dobički pri odtujitvah naložb	5.302.692	10.440.471
VII. Odhodki naložb		18.961.340	25.059.828
1.	Amortizacija naložb sredstev, ki niso potrebna za obratovanje	17.424	15.748
2.	Odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti in drugi finančni odhodki	2.031.708	3.035.861
2.3	Odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti in drugi finančni	2.031.708	3.035.861
3.	Prevrednotovalni finančni odhodki	7.857.510	19.399.653
4.	Izgube pri odtujitvah naložb	9.054.698	2.608.567
VIII. Razporejen donos naložb, prenesen v izkaz izida iz premoženjskih		2.805.500	1.328.562
IX.. Drugi prihodki iz zavarovanj		1.101.647	103.121
1.	Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj	1.101.647	103.121
1.1.	Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj od družb v skupini	14.293	0
1.3.	Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj od drugih družb	1.087.354	103.121
X. Drugi odhodki iz zavarovanj		1.080.831	449.024
1.	Drugi odhodki iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj	1.080.831	449.024
1.1.	Drugi odhodki iz premoženjskih zavarovanj od družb v skupini	0	0
1.2.	Drugi odhodki iz premoženjskih zavarovanj od pridruženih družb	0	0
1.3.	Drugi odhodki iz premoženjskih zavarovanj od drugih družb	1.080.831	449.024
XI. Drugi prihodki		67.558	1.314
1.	Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj	67.558	1.314
1.3.	Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj od drugih družb	67.558	1.314
XII. Drugi odhodki		663	1.370
1.	Drugi odhodki iz premoženjskih zavarovanj	663	1.370
1.3.	Drugi odhodki iz premoženjskih zavarovanj od drugih družb	663	1.370
XIII. Poslovni izid obračunskega obdobja pred obdavčitvijo		-14.005.559	-9.490.069
1.	Poslovni izid obračunskega obdobja iz premoženjskih zavarovanj	-14.005.559	-9.490.069
XIV. Davek iz dobička		0	3.666.923
1.1.	Davek iz dobička pri premoženjskih zavarovanjih	0	3.666.923
XV. Odloženi davki		-1.406.914	-5.165.343
1.1.	Odloženi davki pri premoženjskih zavarovanjih	-1.406.914	-5.165.343
XVI. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja (XIII-XIV+XV)		-12.598.645	-7.991.649
Razčlenitev poslovnega izida			0
	- Iz premoženjskih zavarovanj	-12.598.645	-7.991.649
E. Izračun vseobsegajočega donosa			
I. Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi		-12.598.645	-7.991.649
II. Drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9)		8.853.763	-20.419.876
4.	Čisti dobički/izgube iz ponovne izmere finančnega sredstva, razpoložljivega za	11.067.204	-23.062.602
9.	Davek od drugega vseobsegajočega donosa	-2.213.441	2.642.726
III. Celotni vseobsegajoči donos (I + II)		-3.744.882	-28.411.525

Računovodski izkazi Skupine Sava Re, pripravljene skladno z zahtevami Agencije za zavarovalni nadzor

Izkaz finančnega položaja – sredstva

iv EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
SREDSTVA (od A do F)	560.711.611	535.346.611
A. NEOPREDMETENA SREDSTVA, DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	23.846.535	24.794.625
1. Neopredmetena dolgoročna sredstva	2.126.839	2.456.625
2. Dobro ime	21.683.758	22.328.447
3. Dolgoročno odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	22.162	0
4. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve	13.776	9.553
B. NALOŽBE V ZEMLJIŠČA IN ZGRADBE TER FINANČNE NALOŽBE	391.233.999	367.259.948
I. ZEMLJIŠČA IN ZGRADBE	26.556.548	23.935.029
a) Za neposredno izvajanje zavarovalne dejavnosti	20.782.984	18.691.622
1. Zemljišča za neposredno izvajanje zavarovalne dejavnosti	2.596.694	353.834
2. Zgradbe za neposredno izvajanje zavarovalne dejavnosti	18.186.290	18.337.788
b) Naložbe v nepremičnine, ki niso namenjene neposrednemu izvanjanju zavarovalne dejavnosti	5.773.564	5.243.407
1. Zemljišča	136.048	136.048
2. Zgradbe	5.637.516	5.107.359
II. FINANČNE NALOŽBE V DRUŽBAH V SKUPINI IN V PRIDRUŽENIH DRUŽBAH	39.159.287	33.093.963
3. Delnice in deleži v pridruženih družbah	37.646.480	31.580.978
4. Dolžniški vrednostni papirji in posojila dana pridruženim družbam	1.512.807	1.512.985
III. DRUGE FINANČNE NALOŽBE	290.849.879	264.782.999
1. Dolgoročne finančne naložbe	145.814.469	157.894.316
1.1. Delnice in drugi vrednostni papirji s spremenljivim donosom in kuponi skladov	40.614.387	45.319.570
1.2. Dolžniški vrednostni papirji in drugi vrednostni papirji s stalnim donosom	99.364.719	106.083.209
1.3. Deleži v investicijskih skladih	898.530	0
1.5. Druga dana posojila	1.122.628	67.424
1.6. Depoziti pri bankah	3.328.016	6.016.608
1.7. Ostale finančne naložbe	486.189	407.505
2. Kratkoročne finančne naložbe	145.035.410	106.888.683
2.1. Delnice in deleži kupljeni za prodajo	1.477.731	1.703.375
2.2. Vrednostni papirji kupljeni za prodajo oz. s preostalo dospelostjo do enega leta	69.301.101	49.207.345
2.3. Dana kratkoročna posojila	1.381.815	135.570
2.4. Kratkoročni depoziti pri bankah	69.525.028	54.810.292
2.5. Ostale kratkoročne finančne naložbe	3.349.735	1.032.101
IV. FINANČNE NALOŽBE POZAVAROVALNIC IZ NASLOVA POZAVAROVALNIH POGODB PRI CEDENTIH	5.768.874	5.306.936
VI. ZNESEK ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ PRENESENH NA POZAVAROVALNICE IN V SOZAVAROVANJE (posebej se izkaže znesek oddan v sozavarovanje)	28.899.410	40.141.021
a. iz prenosnih premij	3.314.792	3.212.667
b. iz matematičnih rezervacij	23	78
c. iz skodnih rezervacij	24.609.525	36.174.355
d. iz rezervacij za bonuse in popuste	0	3
e. iz drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	975.070	753.918
C. NALOŽBE V KORIST ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVALCEV, KI PREVZAMEJO NALOŽBENO TVEGANJE	17.861.634	10.577.672
D. TERJATVE	98.578.816	90.757.090
I. TERJATVE IZ NEPOSREDNIH ZAVAROVALNIH POSLOV	33.717.412	27.587.500
1. Terjatve do zavarovalcev	30.114.104	26.136.972
1.2. Terjatve do pridruženih družb	2.276	7.722
1.3. Terjatve do drugih	30.111.828	26.129.250
2. Terjatve do zavarovalnih posrednikov	1.236.674	1.251.971
2.2. Terjatve do pridruženih družb	0	6.200
2.3. Terjatve do drugih	1.236.674	1.245.771
3. Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	2.366.634	198.577
3.2. Terjatve do pridruženih družb	25.603	0
3.3. Terjatve do drugih	2.341.031	198.577
II. TERJATVE IZ SOZAVAROVANJA IN POZAVAROVANJA	53.400.807	47.670.956
1. Terjatve za premijo iz sprejetega sozavarovanja	259.381	308.776
1.1. Terjatve do drugih	259.381	308.776
2. Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja	39.576.011	32.377.773
2.2. Terjatve do pridruženih družb	13.477.236	13.334.753
2.3. Terjatve do drugih	26.098.775	19.043.020
3. Terjatve za deleže sozavarovateljev v škodah	0	52
3.3. Terjatve do drugih	0	52
4. Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	13.565.324	14.984.355
4.3. Terjatve do drugih	13.565.324	14.984.355
5. Druge terjatve iz sozavarovanja in pozavarovanja	91	0
5.3. Terjatve do drugih	91	0
III. DRUGE TERJATVE IN ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	11.460.597	15.498.634
1. Terjatve za predume na neopredmetena sredstva	224.898	0
1.3. Terjatve do drugih	224.898	0
2. Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	3.130.192	2.735.441
2.3. Terjatve do drugih	3.130.192	2.735.441
3. Kratkoročne terjatve iz financiranja	1.051.743	546.699
3.2. Terjatve do pridruženih družb	115.508	0
3.3. Terjatve do drugih	936.235	546.699
4. Druge kratkoročne terjatve	307.803	4.977.681
4.3. Terjatve do drugih	307.803	4.977.681
5. Dolgoročne terjatve	364.573	422.164
5.3. Terjatve do drugih	364.573	422.164
6. Terjatve za davek od dohodkov pravnih oseb	4.012.543	956.382
7. Odložene terjatve za davek	2.368.845	5.860.267
E. RAZNA SREDSTVA	9.902.229	17.933.815
I. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA RAZEN ZEMLJIŠČ IN ZGRADB	4.047.845	3.540.790
1. Oprema	3.672.710	3.361.738
2. Druga opredmetena osnovna sredstva	375.135	179.052
III. DENARNA SREDSTVA	5.617.457	14.128.967
III. ZALOGE IN DRUGA SREDSTVA	236.927	264.058
1. Zaloge	176.927	263.416
2. Druga sredstva	60.000	642
F. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	18.298.511	22.827.010
1. Prehodno nezaračunani prihodki od obresti in najemnin	74.417	72.485
2. Kratkoročno odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	9.370.016	6.094.488
2.3. Kratkoročni odloženi stroški do drugih	9.370.016	6.094.488
3. Druge kratkoročne aktivne časovne razmejitve	8.854.078	16.660.037
G. NEKRATKOROČNA SREDSTVA V POSESTI ZA PRODAJO IN USTAVLJENO	989.887	1.196.451
H. ZUNAJBILANČNA EVIDENCA	20.518.867	17.288.013

Izkaz finančnega položaja – obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2009	31. 12. 2008
OBVEZNOSTI (A do H)	560.711.611	535.346.611
A. KAPITAL	161.677.406	174.087.054
I. VPOKLICANI KAPITAL	39.069.099	39.069.099
1. Osnovni kapital	39.069.099	39.069.099
II. KAPITALSKE REZERVE	33.003.756	33.003.756
III. REZERVE IZ DOBIČKA	80.277.970	83.913.419
2. Zakonske in statutarne rezerve	15.277.932	14.986.525
3. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	1.774	1.774
4. Lastne delnice in lastni poslovni deleži (kot odbitna postavka)	-1.774	-1.774
5. Rezerve za izravnavo kreditnih tveganj	1.217.874	3.053.943
6. Rezerve za izravnavo katastrofalnih škod	4.215.361	2.493.505
7. Druge rezerve iz dobička	59.566.803	63.379.446
IV. PRESEŽEK IZ PREVREDNOTENJA	-1.141.240	-11.456.854
2. Presežek iz prevrednotenja v zvezi z dolgoročnimi finančnimi naložbami	614.131	-9.497.343
3. Presežek iz prevrednotenja v zvezi s kratkoročnimi finančnimi naložbami	-70.194	-955.176
4. Drugi presežki iz prevrednotenja	-1.685.177	-1.004.335
V. ZADRŽANI ČISTI POSLOVNI IZID	13.524.831	14.793.688
VI. ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	-12.341.747	7.759.708
VII. KAPITAL MANJŠINSKIH LASTNIKOV	9.284.737	7.004.238
B. PODREJENE OBVEZNOSTI	31.135.777	31.139.605
C. KOSMATE ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI OD PREMIJ	288.282.904	256.307.515
I. KOSMATE PRENOSNE PREMIJE	86.012.274	78.620.515
II. KOSMATE MATEMATIČNE REZERVACIJE	13.363.461	10.280.389
III. KOSMATE ŠKODNE REZERVACIJE	184.313.617	164.740.856
IV. KOSMATE REZERVACIJE ZA BONUSSE IN POPUSTE	463.528	523.001
V. DRUGE KOSMATE ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE	4.130.024	2.142.754
D. KOSMATE ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE V KORIST ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANCEV, KI PREVZEMAJO NALOŽBENO TVEGANJE	17.953.979	10.748.184
E. REZERVACIJE ZA DRUGE NEVAR. IN STROŠKE	872.101	777.616
1. Rezervacije za pokojnine	871.249	775.151
2. Druge rezervacije	852	2.465
2.3 Druge rezervacije iz razmerij z drugimi družbami	852	2.465
G. DRUGE OBVEZNOSTI	58.497.816	60.528.716
I. OBVEZNOSTI IZ NEPOSREDNIH ZAVAROVALNIH POSLOV	5.122.163	6.111.275
1. Obveznosti do zavarovalcev	3.827.514	4.071.835
1.3 Obveznosti do drugih družb	3.827.514	4.071.835
2. Obveznosti do zavarovalnih posrednikov	161.489	498.530
2.3 Obveznosti do drugih družb	161.489	498.530
3. Druge obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	1.133.160	1.540.910
3.2 Obveznosti do pridruženih družb	0	472
3.3 Obveznosti do drugih družb	1.133.160	1.540.438
II. OBVEZNOSTI IZ SOZAVAROVANJA IN POZAVAROVANJA	34.399.199	39.411.061
1. Obveznosti za sozavarovalne premije	23.525	24.399
1.3 Obveznosti do drugih družb	23.525	24.399
2. Obveznosti za pozavarovalne premije	7.777.028	7.170.112
2.2 Obveznosti do pridruženih družb	27.620	0
2.3 Obveznosti do drugih družb	7.749.408	7.170.112
4. Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja	26.598.646	32.216.550
4.2 Obveznosti do pridruženih družb	16.697.324	21.283.434
4.3 Obveznosti do drugih družb	9.901.322	10.933.116
VI. OSTALE OBVEZNOSTI	18.976.454	15.006.380
a.) Ostale dolgoročne obveznosti	3.366.881	172.964
1. Dolgoročne obveznosti iz finančnega najema	78.535	112.218
2. Druge dolgoročne obveznosti	2.902.687	0
2.3 Druge dolgoročne obveznosti do drugih	2.902.687	0
3. Odložene obveznosti za davek	385.659	60.746
b.) Ostale kratkoročne obveznosti	15.609.573	14.833.416
1. Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	1.440.284	1.297.751
2. Druge kratkoročne obveznosti iz zavarovalnih poslov	11.162.584	10.220.108
2.2 Druge kratkoročne obveznosti do pridruženih družb	2.930.002	3.434.395
2.3 Druge kratkoročne obveznosti do drugih	8.232.582	6.785.713
3. Kratkoročne obveznosti iz financiranja	271.231	600.160
3.3 Kratkoročne obveznosti iz financiranja do drugih	271.231	600.160
4. Obveznosti za davek iz dohodkov pravnih oseb	655.546	320.465
5. Druge kratkoročne obveznosti	2.079.928	2.394.932
5.1 Druge kratkoročne obveznosti do družb v skupini	-235	0
5.2 Druge kratkoročne obveznosti do pridruženih družb	235	0
5.3 Druge kratkoročne obveznosti do drugih	2.079.928	2.394.932
H. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	2.291.627	1.757.921
1. Vnaprej vračunani stroški in odhodki	821.550	665.880
2. Druge pasivne časovne razmejitve	1.470.077	1.092.041
I. NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI VEZANE NA NEKRATKOROČNA SREDSTVA V POSESTI ZA PRODAJO IN USTAVLJENO POSLOVANJE	0	0
J. ZUNAJBILANČNA EVIDENCA	20.518.867	17.288.013

Izkaz celotnega vseobsegajočega donosa

(v EUR)	2009	2008
A Izkaz izida iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj		
I. Čisti prihodi od zavarovalnih premij	202.473.077	183.131.143
1. Obračunane kosmate zavarovalne premije	235.617.325	218.454.663
1.2 Obračunane kosmate zavarovalne premije za pridružene družbe	58.789.684	57.353.558
1.3 Obračunane kosmate zavarovalne premije za druge družbe	176.827.641	161.101.105
2. Obračunane premije sprejetega sozavarovanja (+)	303.362	277.876
2.3 Obračunane premije sprejetega sozavarovanja za druge družbe	303.362	277.876
3. Obračunane premije oddanega sozavarovanja (-)	-139.510	-84.139
3.3 Obračunane premije oddanega sozavarovanja za druge družbe	-139.510	-84.139
4. Obračunane pozavarovalne premije (-)	-28.980.823	-23.535.757
4.3 Obračunane pozavarovalne premije za druge družbe	-28.980.823	-23.535.757
5. Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	-5.045.498	-12.421.251
6. Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	718.221	439.751
II. Razporejeni donos naložb, prenesen iz kazna čistega izida zavarovalnice	-299.520	2.349.667
III. Drugi čisti zavarovalni prihodi	623.384	400.845
1.3 Drugi čisti zavarovalni prihodi za druge družbe	623.384	400.845
IV. Čisti odhodki za škode	144.000.065	120.277.393
1. Obračunani kosmati zneski škod	150.800.238	158.115.469
1.2 Obračunani kosmati zneski škod za pridružene družbe	54.571.313	71.605.116
1.3 Obračunani kosmati zneski škod za druge družbe	96.228.925	86.510.353
2. Prihodi od uveljavljenih kosmatih regresnih terjatev (-)	-4.904.316	-4.479.953
3. Obračunani deleži sozavarovateljev (+/-)	91.461	47.983
3.3 Obračunani deleži sozavarovateljev za druge družbe	91.461	47.983
4. Obračunani deleži pozavarovateljev (+)	-31.785.865	-45.389.117
4.2 Obračunani deleži pozavarovateljev za pridružene družbe	-4.243	0
4.3 Obračunani deleži pozavarovateljev za druge družbe	-31.781.622	-45.389.117
5. Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	18.141.854	32.746.520
6. Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	11.656.693	-20.763.609
V. Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	1.658.330	508.596
VI. Čisti odhodki za bonuse in popuste	675.655	594.472
1.3 Čisti odhodki za bonuse in popuste za druge družbe	675.655	594.472
VII. Čisti obratovalni stroški	69.900.195	66.110.934
1. Stroški pridobivanja zavarovanj	41.302.533	39.451.398
2. Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-913.976	-2.784.496
3. Drugi obratovalni stroški	34.229.838	32.470.803
3.1. Amortizacija vrednosti sredstev, potrebnih za obratovanje	1.743.354	1.536.448
3.2. Stroški dela	19.695.395	18.489.636
- plače zaposlenih	14.695.409	13.717.686
- stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja	3.082.819	2.581.040
- drugi stroški dela	1.917.167	2.190.910
3.3. Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti (stroški po pogodbah o delu, pogodbah o avtorskem delu in v zvezi z drugimi pravnimi razmerji), skupaj z dajatvami, ki bremenijo družbo	603.303	425.212
3.4. Ostali obratovalni stroški	12.187.786	12.019.507
3.4.1 Ostali obratovalni stroški za pridružene družbe	1.337	1.211
3.4.1 Ostali obratovalni stroški za druge družbe	12.186.449	12.018.296
4. Prihodi od pozavarovalnih provizij in iz deležev v pozitivnem tehničnem izidu iz pozavarovalnih pogodb (-)	-4.718.200	-3.026.771
4.2 Prihodi od pozavarovalnih provizij za pridružene družbe	-375	0
4.3 Prihodi od pozavarovalnih provizij za druge družbe	-4.717.825	-3.026.771
VIII. Drugi čisti zavarovalni odhodki	3.354.869	2.671.797
1. Odhodki za preventivno dejavnost	548.788	500.266
2. Prispevki za kritje škod po nezavarovanih in neznanih vozilih	1.947.383	1.646.029
3. Ostali čisti zavarovalni odhodki	858.698	525.502
IX. Izid premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj (I+II+III-IV-V-VI-VII-VIII)	-16.792.173	-4.081.106
B Izkaz izida iz življenjskih zavarovanj		
I. Čisti prihodi od zavarovalnih premij	11.284.789	10.982.630
1. Obračunane kosmate zavarovalne premije	11.407.225	10.874.387
4. Obračunane pozavarovalne premije (-)	-23.604	0
4.3 Obračunane pozavarovalne premije za druge družbe	-23.604	0
5. Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	-108.036	107.834
6. Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni del (+/-)	9.204	409
II. Prihodi naložb	1.422.959	773.188
2. Prihodi drugih naložb	1.420.305	773.188
2.2. Prihodi od obresti	1.017.157	602.711
- v drugih družbah	1.017.157	602.711
2.3. Drugi prihodi naložb	403.148	170.477
2.3.2. Drugi finančni prihodi	403.148	170.477
- v družbah v skupini	4.509	0
- v drugih družbah	398.639	170.477
4. Dobički pri odtujitvah naložb	2.654	0
III. Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	3.951.842	210.919
IV. Drugi čisti prihodi od zavarovanja	13.349	0
V. Čisti odhodki za škode	1.621.605	1.571.138
1. Obračunani kosmati zneski škod	1.617.844	1.495.967
4. Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	6.476	75.171
5. Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni del (+/-)	-2.715	0
VI. Sprememba ostalih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	8.914.941	654.735
1. Sprememba matematičnih rezervacij	8.913.101	654.735
1.1. Sprememba kosmatih matematičnih rezervacij (+/-)	8.913.046	654.607
1.2. Sprememba pozavarovalnega deleža (+/-)	55	128
2. Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	1.840	0
2.1. Sprememba kosmatih drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	1.840	0
2.2. Sprememba pozavarovalnega deleža (+/-)	0	0
VII. Čisti odhodki za bonuse in popuste	0	0
VIII. Čisti obratovalni stroški	5.512.019	4.730.568
1. Stroški pridobivanja zavarovanj	1.402.970	1.457.245
2. Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	147.944	13.935
3. Drugi obratovalni stroški	3.961.199	3.259.388
3.1. Amortizacija vrednosti sredstev, potrebnih za obratovanje	62.209	518
3.2. Stroški dela	2.494.024	1.910.948
- plače zaposlenih	1.887.882	1.507.642
- stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja	414.046	260.187
- drugi stroški dela	192.096	143.119
3.3. Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti (stroški po pogodbah o delu, pogodbah o avtorskem delu in v zvezi z drugimi pravnimi razmerji)	15.148	21.098
3.4. Ostali obratovalni stroški	1.389.818	1.326.824
3.4.1 Ostali obratovalni stroški za druge družbe	1.389.818	1.326.824
4. Prihodi od pozavarovalnih provizij in iz deležev v pozitivnem tehničnem izidu iz pozavarovalnih pogodb (-)	-94	0
4.3 Prihodi od pozavarovalnih provizij za druge družbe	-94	0
IX. Odhodki naložb	249.710	4.841
2. Odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti in drugi finančni odhodki	249.505	4.841
2.3 Odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti in drugi finančni	249.505	4.841
4. Izgube pri odtujitvah naložb	205	0
X. Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	928.795	5.893.260
XI. Drugi čisti zavarovalni odhodki	13.121	10.153
2. Drugi čisti zavarovalni odhodki	13.121	10.153
XII. Razporejeni donos naložb, prenesen v izkaz čistega izida zavarovalnice	32.239	35.013
XIII. Izid iz življenjskih zavarovanj (I+II+III-IV-V+VI-VII-VIII-IX-XI-XII)	-599.491	-932.971

(v EUR)	2009	2008
C Izkaz izida iz zdravstvenih zavarovanj		
I. Čisti prihodki od zavarovalnih premij	3.669.973	0
1. Obračunane kosmate zavarovalne premije	4.088.676	0
3. Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	-418.703	0
IV. Čisti odhodki za škode	2.196.566	0
1. Obračunani kosmati zneski škod	1.876.594	0
4. Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	319.972	0
VII. Čisti obratovalni stroški	1.119.879	0
1. Stroški pridobivanja zavarovanj	458.244	0
3. Drugi obratovalni stroški	661.635	0
3.1. Amortizacija vrednosti sredstev, potrebnih za obratovanje	32.915	0
3.2. Stroški dela	137.844	0
- plače zaposlenih	102.514	0
- stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja	5.126	0
- drugi stroški dela	30.204	0
3.3. Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti (stroški po pogodbah o delu, pogodbah o avtorskem delu in v zvezi z drugimi pravnimi razmerji, skupaj z dajatvami, ki bremenijo družbo	67.856	0
3.4. Ostali obratovalni stroški	423.020	0
3.4.1. Ostali obratovalni stroški za druge družbe	423.020	0
XI. Izid zdravstvenih zavarovanj (I+II+III+IV+V+VI+VII+VIII+IX+X)	353.528	0
XIII. Izid iz zdravstvenih zavarovanja (XI - XII)	353.528	0
D. Izračun čistega izida zavarovalnice		
I. Izid iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj (A X)	-16.792.173	-4.081.106
II. Izid iz življenjskih zavarovanj (B XIII)	-599.491	-932.971
III. Izid iz zdravstvenih zavarovanj (C. XIII)	353.528	0
IV. Prihodki naložb	16.975.594	28.373.186
1. Prihodki iz deležev v družbah	791.955	1.776.713
1.2. prihodki iz deležev v pridruženih družbah	167.497	1.350.266
1.3. prihodki iz deležev v drugih družbah	624.458	426.447
2. Prihodki drugih naložb	9.879.840	15.630.644
2.1. Prihodki od zemljišč in zgradb	124.903	135.225
- v drugih družbah	124.903	135.225
2.2. Prihodki od obresti	9.167.163	11.821.649
- v pridruženih družbah	113.885	41.736
- v drugih družbah	9.053.278	11.779.913
2.3. Drugi prihodki naložb	587.774	3.673.770
2.3.1. Prevrednotovalni finančni prihodki	534.180	3.115.680
- v drugih družbah	534.180	3.115.680
2.3.2. Drugi finančni prihodki	53.594	558.090
- v drugih družbah	53.594	558.090
4. Dobički pri odujtitvah naložb	6.303.799	10.965.829
V. Razporejen donos naložb, prenesen v izkaz izida iz življenjskih zavarovanj (B XII)	32.239	35.013
VII. Odhodki naložb	22.522.626	27.341.544
1. Amortizacija naložb sredstev, ki niso potrebna za obratovanje	52.732	20.682
2. Odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti in drugi finančni odhodki	2.553.092	3.442.530
2.2. Odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti in drugi finančni	254.281	0
2.3. Odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti in drugi finančni	2.298.811	3.442.530
3. Prevrednotovalni finančni odhodki	10.465.216	21.268.425
4. Izgube pri odujtitvah naložb	9.451.586	2.609.907
VIII. Razporejen donos naložb, prenesen v izkaz izida iz premoženjskih	-299.520	2.349.667
IX. Drugi prihodki iz zavarovanj	2.446.831	529.805
1. Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj	2.343.934	522.050
1.3. Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj od drugih družb	2.343.934	522.050
2. Drugi prihodki iz življenjskih zavarovanj	102.897	7.755
2.3. Drugi prihodki iz življenjskih zavarovanj od drugih družb	102.897	7.755
X. Drugi odhodki iz zavarovanj	3.594.939	1.307.937
1. Drugi odhodki iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj	3.501.941	1.301.659
1.3. Drugi odhodki iz premoženjskih zavarovanj od drugih družb	3.501.941	1.301.659
2. Drugi odhodki iz življenjskih zavarovanj	92.998	6.278
2.3. Drugi odhodki iz življenjskih zavarovanj od drugih družb	92.998	6.278
XI. Drugi prihodki	822.509	1.345.365
1. Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj	822.509	1.345.365
1.3. Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj od drugih družb	822.509	1.345.365
XII. Drugi odhodki	5.766.439	3.063.898
1. Drugi odhodki iz premoženjskih zavarovanj	5.766.439	3.063.898
1.3. Drugi odhodki iz premoženjskih zavarovanj od drugih družb	5.766.439	3.063.898
XIII. Poslovni izid obračunskega obdobja pred obdavčitvijo (I+II+III+IV+V+VI+VII+VIII+IX+X+XI+XII)	-28.345.447	-8.793.754
1. Poslovni izid obračunskega obdobja iz premoženjskih zavarovanj	-28.141.622	-7.897.273
2. Poslovni izid obračunskega obdobja iz življenjskih zavarovanj	-557.353	-896.481
3. Poslovni izid obračunskega obdobja iz zdravstvenih zavarovanj	353.528	0
XIV. Davek iz dobička	1.309.293	5.051.983
1.1. Davek iz dobička pri premoženjskih zavarovanjih	994.831	5.050.396
1.2. Davek iz dobička pri življenjskih zavarovanjih	9.764	1.587
1.3. Davek iz dobička pri zdravstvenih zavarovanjih	304.698	0
XV. Odloženi davki	-1.438.528	-5.373.093
1.1. Odloženi davki pri premoženjskih zavarovanjih	-1.438.528	-5.373.791
1.2. Odloženi davki pri življenjskih zavarovanjih	0	698
XVI. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja (XIII-XIV+XV)	-28.216.212	-8.472.644
Razčlenitev poslovnega izida	0	0
- iz premoženjskih zavarovanj	-27.697.925	-7.573.878
- iz življenjskih zavarovanj	-567.117	-898.766
- iz zdravstvenih zavarovanj	48.830	0
E. Izračun vseobsegajočega donosa		
I. Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	-28.216.212	-8.472.644
II. Drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	10.524.628	-27.728.989
1. Čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku prevrednotenja v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
2. Čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku prevrednotenja v zvezi z	0	0
3. Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe	0	0
4. Čisti dobički/izgube iz ponovne izmere finančnega sredstva, razpoloživega za	12.207.061	-29.193.054
5. Čisti dobički/izgube v zvezi z nekratkoročnimi sredstvi namenjenimi za prodajo	0	0
6. Čisti dobički/izgube, ki izvirajo iz varovanja denarnih tokov pred tveganjem	0	0
7. Pripadajoči čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja in	1.795.924	-546.148
8. Drugi čisti dobički/izgube drugega vseobsegajočega donosa	0	0
9. Davek od drugega vseobsegajočega donosa	-2.797.515	2.642.726
10. Čisti dobički/izgube, ki izhajajo iz pretvorbe računovodskih izkazov	-680.842	-632.513
III. Celotni vseobsegajoči donos (I + II)	-17.691.584	-36.201.633

Slovar izbranih strokovnih izrazov in načinov izračuna

Cedent, cedirati, cesija

Cedent je zavarovatelj, ki koristi storitve pozavarovatelja. Cedirati pomeni odstopiti delež prevzetega zavarovanja pozavarovatelju. Cesija je delež zavarovanja, ki ga cedent odstopi pozavarovatelju.

$$\text{(Čisti) stroškovni količnik} = \frac{\text{obratovalni stroški} - \text{prihodki od provizij}}{\text{(čisti) prihodki od premij}}$$

Direktni zavarovatelj

Zavarovalnica, ki je v neposrednem pogodbenem razmerju z imetnikom zavarovalne police (fizična oseba, podjetje ali organizacija).

Fakultativno pozavarovanje

Način pozavarovanja, po katerem ima cedirajoča družba možnost cedirati, pozavarovatelj pa ima možnost sprejeti ali zavrniti posamezna tveganja zavarovalne police. Pogosto se uporablja za pozavarovanje večjih tveganj ali za zneske nad limiti že pozavarovanih delov tveganj.

Izid iz zavarovalnih poslov

Vsota merodajnega rezultata prevzemanja in prihodkov naložb kritnega premoženja.

$$\text{Količnik administrativnih stroškov} = \frac{\text{obratovalni stroški} - \text{stroški pridobivanja zavarovanj}}{\text{kosmate premije}}$$

$$\text{Količnik lastne izravnave} =$$

Cedant, cede, cession

A cedant is the client of a reinsurance company. To cede is to transfer part of any risk an insurer has underwritten to a reinsurer. The part thus transferred to any reinsurer is called a cession.

$$\text{(Net) expense ratio} = \frac{\text{operating expenses} - \text{commission income}}{\text{(net) earned premiums}}$$

Primary insurer

Insurance company that has a direct contractual relationship with the holder of the insurance policy (private individual, firm or organization).

Facultative reinsurance

A type of reinsurance under which the ceding company has the option to cede and the reinsurer has the option to accept or decline individual risks of the underlying policy. Typically used to reinsure large individual risks or for amounts in excess of limits on risks already reinsured elsewhere.

Technical result

The aggregation of underwriting result and insurance investment income.

$$\text{Administrative expenses ratio} = \frac{\text{operating expense} - \text{acquisition costs}}{\text{gross premiums written}}$$

$$\text{Retention ratio} =$$

$\frac{\text{obračunana čista zavarovalna premija}}{\text{obračunana kosmata zavarovalna premija}}$	$\frac{\text{net premiums written}}{\text{gross premiums written}}$
<p>Kombinirani količnik je vsota škodnega količnika in stroškovnega količnika.</p>	<p>Combined ratio the aggregation of the loss ratio and the expense ratio.</p>
<p>Čisti merodajni kombinirani količnik</p>	<p>Net (incurred) combined ratio</p>
$\frac{\begin{array}{l} \text{čisti odhodki za škode} \\ + \text{obratovalni stroški} \\ - \text{prihodki od (pozavarovalnih) provizij} \end{array}}{\text{čisti prihodki od zavarovalnih premij}}$	$\frac{\begin{array}{l} \text{net claims incurred} \\ + \text{operating expenses} \\ - (\text{reinsurance}) \text{commission income} \end{array}}{\text{net premiums earned}}$
<p>Kosmat/čist V zavarovalstvu se nanašata izraza kosmat in čist na količine ali kazalnike pred in po odbitku pozavarovanja.</p> <p>Kosmati stroškovni količnik = $\frac{\text{obratovalni stroški}}{\text{kosmata premija}}$</p>	<p>Gross/net In insurance terminology, the terms gross and net denote figures before and after deduction of reinsurance.</p> <p>Gross expense ratio = $\frac{\text{operating expenses}}{\text{gross premiums written}}$</p>
<p>Kritni sklad Premoženje, ki pokriva matematične rezervacije.</p>	<p>Life insurance liability fund Assets supporting mathematical provisions.</p>
<p>Kritno premoženje Premoženje, ki pokriva zavarovalno-tehnične rezervacije.</p>	<p>Liability fund Assets supporting technical provisions.</p>
<p>Lastni delež Znesek ali del tveganja (škode), ki ga cedirajoča družba zadrži za lasten račun, in ne pozavaruje. Škode in pripadajoče stroške, ki presegajo višino lastnega deleža, potem plača pozavarovatelj cedirajoči družbi do limita odškodnine, navedenega v pozavarovalni pogodbi. V proporcionalnem pozavarovanju je lastni delež običajno odstotek zavarovalne vsote izvirne police. V neproporcionalnem pozavarovanju pa je lastni delež</p>	<p>Retention The amount or portion of risk (loss) that a ceding company retains for its own account, and does not reinsure. Losses and loss expenses in excess of the retention level are then paid by the reinsurer to the ceding company up to the limit of indemnity, if any, set out in the reinsurance contract. In proportional reinsurance, the retention may be a percentage of the original policy's limit. In non-proportional insurance, the retention is usually a monetary amount of loss, a percentage of loss or a loss-</p>

običajno izražen kot absolutni znesek škode, odstotek škode ali škodni količnik. to-premium ratio.

Lastni viri

Sredstva, ki predstavljajo kapital družbe.

Merodajni rezultat (prevzemanja)

Izid iz zavarovalnih poslov za razliko od izida od naložb.

Presežek premij nad škodami in stroški, izračunan kot

čisti prihodki od premij

– čisti odhodki za škode

– čiste obratovalni stroški

Merodajni škodni količnik

Kosmati merodajni škodni količnik =

kosmati odhodki za škode

kosmati prihodki od zavarovalnih premij

Čisti merodajni škodni količnik =

čisti odhodki za škode

čisti prihodki od zavarovalnih premij

Capital fund

Assets representing the capital of the Company.

Underwriting result

Profit or loss realised from insurance operations as opposed to

that realised from investments. The excess of premiums over

claims (losses) and expenses, calculated as

net earned premiums

– net claims incurred

– net operating expenses

Loss ratio (Incurred loss ratio)

Gross (incurred) loss ratio =

gross claims incurred

gross premiums earned

Net (incurred) loss ratio =

net claims incurred

net premiums earned

Neproporcionalno pozavarovanje (presežkovno pozavarovanje)

Pozavarovalni dogovor, po katerem pozavarovatelj odškoduje cedirajočo družbo za del škode nad določeno višino (običajno izraženo v denarnem znesku), za katero je cedirajoča družba sklenila pogodbo. Določi se prioriteta; del škode, ki presega tak znesek, plača pozavarovatelj.

Obračunana (po-)zavarovalna premija

Obračunana kosmata (po-)zavarovalna premija (kr. kosmata premija)

Obračunana čista (po-)zavarovalna premija (kr. čista premija)

Premija, obračunana po vseh policah, sklenjenih in

obnovljenih v danem obdobju, ne glede na to, ali je bila

Non-proportional reinsurance (excess reinsurance)

A reinsurance arrangement whereby the reinsurer indemnifies a ceding company above a specified level (usually a monetary amount) of losses that the ceding company has underwritten. A deductible amount is set and any loss exceeding that amount is paid by the reinsurer.

Premiums written

Gross premiums written (Premiums written, gross of reinsurance)

Net premiums written (Premiums written, net of reinsurance)

The total premiums on all policies written or renewed during a given period regardless of what portions have been earned.

Gross/net - before and after deduction of reinsurance.

zaslužena ali ne.

Kosmat/čist - pred in po odbitku pozavarovanja.

Obračunani zneski škod

Obračunani kosmati zneski škod (kr. kosmate škode)

Obračunani čisti zneski škod (kr. čiste škode)

Obračunani zneski škod predstavljajo zavarovalnino ali odškodnino, obračunano v danem obdobju za v celoti ali delno rešene škode. Ti vključujejo stroške reševanja škodnih zahtevkov.

Kosmat/čist - pred in po odbitku pozavarovanja.

Odhodki za škode

Kosmati odhodki za škode

Čisti odhodki za škode

Obračunani zneski škod za dano obdobje (vključno s stroški reševanja škodnih zahtevkov), povečani za spremembo škodnih rezervacij in zmanjšani za uveljavljene regresne terjatve za dano obdobje.

Kosmat/čist - pred in po odbitku pozavarovanja.

Odkvisno podjetje

Podjetje, ki ga obvladuje naložbenik (prek lastniškega deleža, ki presega 50 odstotkov glasovalnih pravic).

Povezano podjetje

Podjetje, v katerem ima naložbenik pomemben vpliv (preko lastniškega deleža v obsegu 20–100 odstotkov glasovalnih pravic).

Prenosna premija

Del obračunanih premij, ki se nanaša na nepotečeni del obdobja veljavnosti police in se pripiše ter pripozna kot prihodek v prihodnjih letih.

Claims paid

Gross claims paid (Claims paid, gross of reinsurance)

Net claims paid (Claims paid, net of reinsurance)

Claims and benefits liquidated during a given period for claims resolved either fully or in part including loss adjustment expenses. Gross/net - before and after deduction of reinsurance.

Claims incurred

Gross claims incurred (Claims incurred, gross of reinsurance)

Net claims incurred (Claims incurred, net of reinsurance)

Claims paid in that period including loss adjustment expenses plus the change in the provision for outstanding claims and less recourse receivables during that period.

Gross/net - before and after deduction of reinsurance.

Subsidiary entity

An entity that is controlled by an investor (through ownership of more than 50 percent of voting shares).

Affiliate

An entity in which the investor has significant influence (through ownership of 20–100 percent of voting shares).

Unearned premium

The portion of premiums written that applies to the unexpired portion of the policy period and is attributable to and recognised as income in future years.

Pridruženo podjetje

V skladu z MRS 28 so pridružena podjetja takšna, ki niso odvisna podjetja in na čigar finančne in poslovne politike ima naložbenik pomemben vpliv. Če lastniški delež obsega 20–50 % glasovalnih pravic, se podjetje uvršča med pridružena podjetja.

Prihodki od ((po-)zavarovalnih) premij

Kosmati prihodki od ((po-)zavarovalnih) premij
Čisti prihodki od ((po-)zavarovalnih) premij
Obračunane premije, ki se nanašajo na potekli del obdobja veljavnosti police za dano obdobje, popravljene za spremembo v prenosnih premijah.
Kosmat/čist - pred in po odbitku pozavarovanja.

**Prodornost zavarovalnega trga =
obračunane kosmate zavarovalne premije
bruto družbeni proizvod**

Proporcionalno pozavarovanje

Pozavarovalni dogovor, po katerem pozavarovatelj odškoduje cedirajočo družbo proti plačilu vnaprej dogovorjenega dela premije za isti del škod iz vsake police, ki jo je sklenila cedirajoča družba. Proporcionalno zavarovanje lahko še naprej razdelimo na dve glavni vrsti: »kvotno« pozavarovanje in »vsotno-presežkovno« pozavarovanje.

Retrocesija

Pozavarovanje, ki ga pridobijo pozavarovatelji; transakcija, s katero pozavarovatelj cedira tveganja drugemu pozavarovatelju.

Associate

In accordance with IAS 28, associates are entities in which the investor has significant influence on the financial and operating policy decisions and which is not a subsidiary. If a shareholding corresponds to 20-50 % of the voting rights, the entity is deemed to be an associate.

Premiums earned

Gross premiums earned (Premiums earned, gross of reinsurance)
Net premiums earned (Earned premiums, net of reinsurance)
The portion of premiums written that relates to the expired portion of the policy period for a given period adjusted for change in unearned premiums.
Gross/net - before and after deduction of reinsurance.

**Insurance penetration =
gross premiums written
gross domestic product**

Proportional reinsurance

A reinsurance arrangement whereby the reinsurer indemnifies a ceding company for a pre-agreed proportion of premiums and losses of each policy that the ceding company has underwritten. It can be subdivided into two main types: "quota share" reinsurance and "surplus" reinsurance.

Retrocession

The reinsurance bought by reinsurers; a transaction by which a reinsurer cedes risks to another reinsurer.

Škodni količnik (Enostavni škodni količnik)

Kosmati škodni količnik =
$$\frac{\text{obračunani kosmati zneski škod}}{\text{obračunana kosmata zavarovalna premija}}$$

Čisti škodni količnik =
$$\frac{\text{obračunani čisti zneski škod}}{\text{obračunana čista zavarovalna premija}}$$

Škodno-presežkovno pozavarovanje

Vrsta pozavarovanja, pri katerem se zavarovatelj zaveže, da bo plačal določen del škodnega zahtevka, ti. lastni delež, pozavarovatelj pa se zaveže, da bo plačal škodo (ali del škode), ki presega takšen lastni delež.

Univerzalna zavarovalnica (kompozitna zavarovalnica)

Zavarovalnica, ki sklepa tako življenjska kot tudi premoženjska zavarovanja.

Zahtevani minimalni kapital

Minimalna zahtevana kapitalska ustreznost, izračunana v skladu s pravili na temelju Solventnosti I. Če pade kapital družbe pod zahtevani minimalni kapitala, je družba dolžna izvajati določene ukrepe, povezane z Agencijo za zavarovalni nadzor.

Zavarovalna gostota =
$$\frac{\text{obračunane kosmate zavarovalne premije}}{\text{število prebivalcev}}$$

Znesek uveljavljenih regresnih terjatev (kr. regresne terjatve)

Znesek regresnih zahtevkov, ki so bili v opazovanem obdobju na podlagi dogovora z regresnim zavezancem, sodbe pristojnega sodišča, pri kreditnih zavarovanjih pa z izplačilom zavarovalnine, oblikovani kot regresna terjatev.

Paid loss ratio

Gross paid loss ratio =
$$\frac{\text{gross claims paid}}{\text{gross premiums written}}$$

Net paid loss ratio =
$$\frac{\text{net claims paid}}{\text{net premiums written}}$$

Excess of loss reinsurance

A type of reinsurance in which the insurer agrees to pay a specified portion of a claim and the reinsurer agrees to pay all or a part of the claim above that specified currency amount or "retention."

Composite insurer

Insurer that writes both life and non-life business.

Required solvency margin

The minimum solvency margin capital requirement calculated in accordance with the rules based on Solvency I. The capital level representing the first threshold that triggers measures related to the Insurance Supervision Agency in the event that it is breached.

Insurance density =
$$\frac{\text{gross premiums written}}{\text{number of inhabitants}}$$

Recourse receivables

Amount of recourse claims which were recognised in the period as recourse receivables based on any agreement with any third parties under recourse issues, court decisions, or for credit business – after settlement of insurance claim.

IBNR – provision for claims that are **incurred but not reported**

IBNER – provision for claims that are **incurred but not enough reported**

RBNS – provision for claims that are **reported but not settled**

IBNS – provision for claims that are **incurred but not settled**

$IBNS = RBNS + IBNR$

